

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 1031

Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel kanunu tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/805)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 11/A/650

15 . 2 . 1965

Millet Meclisi Başkanlığına

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan «Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel kanun tasarısı», gerekçesi ve ilişkileriyle birlikte ekli olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

TÜRK SİLÂHLI KUVVETLERİ PERSONEL (SUBAY VE ASTSUBAY) KANUN TASARISI GEREKÇESİ

1. Devlet Personel Dairesinin kuruluşuna ait 160 sayılı Kanununun 4 ncu maddesi gereğince subay ve astsubaylara ait hususlar Devlet Personel Dairesinin çalışmaları dışında bırakılmıştır. Bu hükme uyarak Devlet Personel Dairesi tarafından genel ve katma bütçeli kurumlarda çalışan personele ait bir kanun tasarısı hazırlanmış, Silâhlı Kuvvetler mensubu subay ve astsubaylar bu tasarının dışında bırakılmıştır. Devlet Personel Kanunu memurlar için bazı yenilikler getirmiştir. Getirilen bu yenilikleri kapsıyacak şekilde, Silâhlı Kuvvetler personeli için de bu tasarıya paralel olarak bir tasarının hazırlanması zarureti doğmuştur.

İkinci Dünya Harbi ile, onu takibeden yıllarda harp silâh ve vasıtalarında meydana gelen tekâmül ile, teknolojik inkişafın gerek taktik ve gerek stratejik bakımından eskiden vaz'edilen prensipleri bile değiştirecek derecede müessir olması muvacehesinde, modern Batı ülkeleri ordularında zamana uygun olarak Silâhlı Kuvvetler personelinin ilmî esaslara müstenit, rasyonel usullere göre sevk ve idaresi zarureti ortaya çıkmıştır. İlmî esas'lar dâhilinde yönetilen personele eşit rekabet ve imkânlar sağlanmış, bunun neticesinde de terfi esas ve şartları tamamen değiştirilerek ehliyet ve kabiliyet prensiplerine göre bir üst dereceye yükseltilmeleri öngörülmüştür.

Modern devletlerin vaz'ettikleri prensip ve esas'ara paralel ve aynı çalışmalardan faydalanarak, asrımızın Silâhlı Kuvvetleri personelinin gerek yetişme; ilim ve tekniğe intibak ve gerek terfiler hususunda elzem gördüğü esaslara müstenit yeni bir Subay terfi Kanununun hazırlanması ve düzenlenmesi kaçınılmaz bir zaruret olarak ortaya çıkmış ve bunun olumlu bir sonucu olarak da 1962 senesinde Subay Terfi Kanunu T.B.M.M. ne sevk edilmiştir.

1963 senesi Mayıs ayında tasarı Millî Savunma Komisyonunda görüşülmeye başlanılmış ise de, Devlet Personel Dairesince hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun da kabul ettiği personel rejimi prensiplerine tasarının intibakını sağlamak ve dolayısıyla de daha müttekâmil bir hale getirmek maksadıyla tasarı Hükümetçe T.B.M.M. den geri alınmıştır.

Geriye alınan tasarı çok dar bir çerçevede hazırlanmış olup, sadece subayların terfilerini ihtiva etmekte idi. Subay ve astsubayların mesleke girişlerinden itibaren sınıflandırılması, meslek prog-

ramlarına göre eğitim ve terfileri, malî hükümleri, sosyal hakları ve taltiflerini sağlamaya imkân verecek daha şümüllü ve geniş ihtiyaçlara cevap verebilecek kapsamda bir kanuna şiddetle ihtiyaç vardır. Yeni tasarı hemen hemen dörtbaşı mamur denebilecek bir şekilde tanzim edilerek huzuru-nuza getirilmiş bulunmaktadır.

2. Tasarının genel hükümler kısmında kanunun kimlere uygulanacağı açıklanmıştır. Silâhlı Kuvvetlerde görevli sivil memurlar 160 sayılı Kanuna göre Devlet Memurları Kanununa tabi tutulacağından bu kanuna alınmamıştır.

3. Tasarının ikinci kısmında muvazzaf subay kaynakları belirtilmiş ve bunların tabi olacağı statü ve yedeksubaylıktan ne şekilde muvazzaf subaylığa geçiş şekilleri açıklanarak bu hususlar kanuni esaslara bağlanmıştır.

4. 3 ncu kısmında Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki muharip ve yardımcı sınıflarla, sınıflandırma ve sıhhi ve diğer sebeplerle sınıf değiştirmenin ne şekilde yapılacağı kanuni esaslara bağlanmıştır.

5. 4 ncu kısım, meslek programlarını ihtiva etmektedir.

4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununda kıta hizmetleri ve sicil suretleri her tütbede muayyen yıllar olarak tesbit edilerek dondurulmuştur.

Elâstikiyetten mahrum olan bu hüküm, yıllardan beri idareyi ve personeli tazyik altında bulundurmakta ve kıta ile hiç münasebeti olmayan hizmet yerlerinin kıta sayılması gibi anormal bir yola idareyi sürüklemektedir. Yine bu katî hükmün bir neticesi olarak da kendisinden kıtada faydalanılmıyacağı peşinen bilinen subayları kıtaya çıkarmaya idareyi mecbur bırakmakta, bu yüzden kıtalar bir tecrübe tahtası olmaktan kurtulamamakta ve bunun neticesi olarak da kıtaların disiplini, eğitimi ve savaşa hazırlık standartları düşmektedir.

Kıta hizmeti; meslekin kuruluş maksadının temel unsurudur. Bunun ihmalî mümkün değildir. Fakat kanun ile de böyle sıkı sıkıya kayıt altına alınması yukarıda arz edilen mahzurları doğurmaktadır.

Diğer milletler ordularında bu husus sınıfların özelliğine göre subay meslek programları yönetmeliği ile düzenlenmekte ve büyük bir elâstikiyet içerisinde hizmetin aksamasına meydan vermeden kıta hizmeti subaylar arasında münavebe ile yapılmaktadır.

Kanundan bu katî hüküm çıkarılarak bugünün anlayışına uygun bir elâstikiyet içerisinde kıta hizmetlerinin ve sicil sürelerinin tanzim edilmesi gerekmektedir.

Yeni tasarımız bu prensibin ışığı altında yeni hükümleri ihtiva etmektedir.

6. Tasarının 5 nci kısmı subay terfilerini ihtiva etmektedir :

a) Halen mer'î bulunan terfi sistemimizde, terfi sırası gelen subaylar son yıl sicillerine göre değerlendirilmekte ve sadece sicil âmirlerinin terfi eder (veya edemez) mutlak hükümlerine uyarak terfi işlemleri yürütülmektedir.

Aynı rütbede daha önce alınmış siciller ne kadar parlak olursa olsun terfi mukadderatını bu son sicil tâyin etmekte, diğer sicillerin tesiri olmamaktadır.

Halbuki diğer ileri dünya ordularının büyük ekseriyetinde; bir subayın bulunduğu rütbenin her yılında, muhtelif görevlerden ve sicil âmirlerinden aldığı sicillerin hepsi aynı değerde tutulmak suretiyle ve bunların ifade ettiği değer ortalamasına göre hakkında karar verilmek üzere tarafsız bir değerlendirme kurulu tarafından durumu incelenir ve emsalleri arasındaki nispi durum da tesbit edilerek bir ehliyet grupuna dâhil edilmek suretiyle terfi işlemi yapılmaktadır.

Âdil ve objektif bir usul olan bu sistem yeni tasarı ile kanuni teminat altına alınmıştır.

b) Mer'î sicil sistemimiz prensibolarak subayların, tek tek terfi lâyık olup olmadığını tesbit eder. Subayların yekdiğerine nazaran nispi durumlarını mütalâa etmez. Bu yüzden teşvik etme ve rekabet vasfı yoktur.

Halbuki bugünün ileri sicil sistemleri şahısların birbirine nazaran nispi durumlarını tesbit etme faktörüne büyük önem vermekte ve çok değerli sonuçlar almaktadır.

Yeni tasarıda bu husus esas prensibolarak kabul edilmiştir.

c) Mer'î Terfi Kanunumuzda, üst rütbelere terfi için bir mahrut esası kabul edilmiş ve değişmez yüzdelerle dondurulmuştur. Bu esas bugüne kadar ordumuzda tam bir tatbikat sahası bulamamıştır. Çünkü, mahrutun teşekkül edebilmesi ancak şu temel unsurların sabit kalması ile mümkündür.

(1) Askerî akademiler ve diğer kaynaklardan orduya katılacak subayların miktarları her yıl aynı sayıda olmalı.

(2) Rütbe bekleme süreleri hiç değişmemeli.

(3) Kadrolar dondurulmuş olmalıdır.

Görüyor ki, bu üç unsurun sabit kalması ordu ihtiyaç ve bünyesiyle kabili telif değildir. O halde mahrut da teşekkül edemez ve nitekim de bugüne kadar teşekkül edememiştir.

Esasen aranılan da şekli bir mahrut değildir. Fakat teşkilât şemalarına uygun olarak kadro ile tesbit edilen mesuliyet ve salâhiyet mevkilerinin rütbelendirilmesinden çıkan bir şekildir. Silâhlı Kuvvetlerde kadro ve teşkilât değişiklikleri ile orantılı olarak ve ehliyet prensiplerine bağlı bulunarak elâstik bir usulün vaz'î bir zarurettir.

Diğer devletlerin ordularında da bu esaslar göz önünde bulundurularak pratik usuller kullanılmaktadır.

Yeni tasarı bu bakımdan eski mahrut esasları yerine daha pratik ve maksadı temin edecek hükümleri ihtiva etmektedir.

7. 6 ncı kısımda muvazzaf astsubaylar kaynağı belirtilmiştir.

7 ncı kısım astsubay sınıflandırılmasını.

8 ncı kısım meslek içi eğitimi.

9 ncü kısım astsubay terfilerini ve 5802 sayılı Astsubay Kanununda astsubaylardan subay olma hakkı bu tasarıda da, imtihanları lise seviyesinde yapılması suretiyle muhafaza edilmiştir. Böylelikle astsubayların çalışmaları için bir teşvik unsuru olacağı ve silâhlı kuvvetlerin küçük rütbeli subay ihtiyacının karşılanacağı düşünülmüştür.

10 ncü kısım, subay ve astsubay yükümlülüklerini ihtiva etmektedir. 6077 sayılı Kanunda bulunan hükümler aynen alınmakla beraber, 6 aydan fazla süre ile tahsil, staj, ihtisas veya görgü bilgilerini artırmak maksadıyla gidenlere masrafları kendileri tarafından yapılmış ise gidiş dönüş tarihleri arasında geçen müddet kadar, masrafları Devlet tarafından yapılmış ise, gidiş, dönüş tarihleri arasında geçen müddetin iki misli bir mebcuri hizmet konulmuştur. Böylelikle dış memleketlere giden veya gönderilen personelin bilgilerinden silâhlı kuvvetlerin faydalanması imkânı sağlanmıştır. Ayrıca bu kısma fakülte ve yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan öğrencilerin de Harb Okuku öğrencileri gibi emekliliklerinin fakülteye duhulünden itibaren başlatılacağı nazara alınarak okula katılıştan sonra da istifa hakkı kaldırılmış bulundurulmaktadır.

8. Tasarının 11 ncı kısmı subay ve astsubayların atanmalarının hangi esaslar dâhilinde yapılacağını, yıllık izinlerinin ne şekilde verileceğini, yeni esaslara bağlanmıştır, 12 ncı kısım ise malî hükümleri ihtiva etmekte olup, Devlet Personel Dairesince kabul edilen prensiplerin ışığı altında hazırlanmıştır. Bu duruma göre barem sistemi kalkmaktadır. Bunun yerine Devlet Personel Dairesince hazırlanacak birleşik kadro kanununa paralel olarak M. S. B. liginca Türk Silâhlı Kuvvetleri personeli için maaş indeks (gösterge) kanunu hazırlanacaktır. Bu kanunda rütbelere ve her rütbenin kademesinde gösterilen sayıların tesbit edilecek bir katsayı ile çarpımı sonucunda elde edilecek miktarlar aylık ücret olarak meydana çıkacaktır.

Kıta hizmetinin cazibesini artırma ve karargâhta hizmet gören bir kimse ile aralarındaki farkı telâfi etmek maksadı ile takımdan alay seviyesine kadar olan kademelerde hizmet gören subay ve astsubaylara cüzi bir miktar tazminat uygun görülmüştür.

9. Tasarının 13 ncü kısmında subay ve astsubayların emeklilik ve sosyal hakları ve yardımlar yer almış olup diğer Devlet memurları için kabul edilen prensipler esas alınarak hazırlanmıştır.

Subay ve astsubayların görev yerlerinin sık sık değişmesi neticesinde lojmandan istifade etme-

leri mümkün değildir. Herkesin istifade imkânlarını sağlamak için tasarıda bâzı esaslar yer almış ve lojmanlarda oturma süresi âzami 4 yıl olarak dondurulmuştur.

10. 14 ncü kısım, yurt savunmasında ve vatan hizmetlerinde olağanüstü başarı gösteren kişilere verilmek ve babadan oğula intikal ederek bir öğünç vesilesi teşkil edecek bir madalya verilmesi için kanuni mevzuatımız olmadığından böyle kişilere bugüne kadar mânevi değeri olacak küçük bir hâtıra vermek mümkün olmamıştır. Nitekim milletlerarası anlaşmalar gereğince KORE savaşlarına birlik gönderilmiş ve birliğimizin mensupları hayatlarını feda ederek büyük başarılar kazanmıştır. Bu durum uluslararası bir öğünme ve şeref vesilesi olmuştur. Bu başarılar çeşitli Devletler tarafından gerek madalya ve gerekse nişanlarla taltif edildiği halde Türk Silâhlı Kuvvetlerince mânevi değeri olan bir iftihar vesilesi teşkil edecek herhangi bir şey verilmemiştir. Bütün ileri Dünya milletleri ordusunda mânevi değeri olan madalya ve nişanlar mevcuttur. Bu noksanlığı gidermek ve hangi hallerde kimlere ve ne çeşit madalya verileceğini sağlamak maksadıyla bu kısım tasarıda yer almıştır.

11. 15 nci kısımda intikal hükümleri yer almış bulunmaktadır.

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Madde 1. — Bu kanunun kimlere uygulanacağını göstermektedir. 160 sayılı Devlet Personel Dairesinin kuruluşuna dair kanunun 4 ncü maddesi subay ve astsubayları konusu dışında bıraktığından Devlet memurları Kanununa paralel olarak subay ve astsubaylar ile bunların kaynağı olan okullardaki askerî öğrenciler için Türk Silâhlı Kuvvetlerinin bünyesine uygun şekilde bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Madde 2. — Bu madde ile kanunun amaçları ile kapsadığı hususlar gösterilmektedir.

Madde 3. — Bu kanunda yer almış tâbirlerin açıklanmalarının maddelerde tekrarından kaçınılması gayesiyle tarifler yapılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve sorumluluklar

Madde 4. — Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup subay, yarsubay ve astsubayların görev ve sorumluluklarının hangi kanun, yönetmelik ve talimatlarda gösterildiği açıklanmıştır.

Madde 5. — Mal bildirimi hakkındaki bu madde ile yürürlükteki kanun hükümleri muhafaza edilmekle beraber eşler arasındaki mal rejimlerine göre yeniden tanzim edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Haklar

Madde 6. — Subay, yarsubay, astsubay ve askerî öğrencilerin hizmet şartları, Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacına göre tâyin ve tesbit olunur. Bununla beraber subay, yarsubay, astsubay ve askerî öğrencilere bu tâyin ve tesbit olunan hizmet şartlarının yürürlükte kaldığı müddetçe kendileri hakkında da aynen uygulanmasını istemek hakkına sahip kılan bir teminattır.

Madde 7. — Subay, yarsubay, astsubay ve askerî öğrencilerin güven ve istikrarla hizmet görmelerini sağlamaktır.

Madde 8. — Subay, yarsubay, astsubay ve askerî öğrencilerin emeklilik hakkı bu kanunla da tescil ve teyidedilmektedir.

Madde 9. — Subay, yarsubay, astsubayların bu kanunda yazılı şartlar dâhilinde hizmetten çekilebileceklerini (istifa) belirtmiştir.

Madde 10. — İzinlerin hangi kanuna göre verileceği açıklanmıştır.

İKİNCİ KISIM

Kaynak ve yetiştirme

BİRİNCİ BÖLÜM

Muvazzaf subay kaynakları

Madde 11. — Bu maddede muvazzaf subay kaynakları gösterilmiştir.

Madde 12. — Muvazzaf subay mevcudunun büyük çoğunluğunu yetiştiren askerî akademilere öğrencilerin giriş şartları, yetiştirilmeleri, özlük haklar ile sair hususları özel kanuna göre yürütüleceğini gösterir.

Madde 13. — Türk Silâhlı Kuvvetlerin, ihtiyacı olan ve askerî akademilerde yetiştirilmesi mümkün olmayan doktor, diş doktoru, eczacı, mühendis, veteriner, öğretmen, hâkim v. s. sınıflara ait muvazzaf subayların çeşitli fakülte ve yüksek okullarda yetiştirileceği belirtilmiş ve giriş şartları açıklanmıştır.

Madde 14. — Çeşitli fakülte ve yüksek okulları bitirenlerden muvazzaf subay olmayı arzu edenlerin bu isteklerinin yerine getirilmesine imkân verilmekte ve aranacak nitelikler açıklanmaktadır.

Muharip sınıf muvazzaf subayların askerî akademilerde yetiştirilmeleri sebebi ile kaynak birliği prensibini ihlâl etmemek maksadiyle keza bunların genel ve temel askerî ve taktik bilgilerinin askerî akademi mezunlarına nazaran çok az oluşu sebebiyle muharip sınıf muvazzaf subaylığa nakilleri uygun görülmemiştir. 27 yaş haddinin konulması suretiyle yaş haddinden emekliye sevk edilmeleri önlenmiştir.

Madde 15. — Madde fakülte ve yüksek okullarda yetiştirilerek muvazzaf subay olacaklara, subay nasbedilmeden önce askerî bir eğitime tabi tutarak bunlara lüzumlu askerî ve genel ve temel bilgileri vermek, modern harb silâh ve vasıtalarını tanıtmak ve iyi bir disiplin ruhu aşılamak gayesiyle düzenlenmiştir.

Madde 16. — Silâhlı Kuvvetler hesabına tahsil yapan askerî öğrencilerin özlük ihtiyaçlarının Devlet tarafından karşılanması kabul edilmiştir.

Madde 17. — Silâhlı Kuvvetler hesabına üniversite veya yüksek okullarda öğrenim yapan askerî öğrencilerin, askerî öğrencilik niteliğini kaybedecekleri haller gösterilmiştir.

Madde 18. —

a) 17 nci maddede açıklanan sebeplerle (sağlık sebebi hariç) askerî öğrencilik niteliğini kaybedenlere Devletçe yapılmış olan masraflar faiziyle ödettilerilecektir.

Sağlık sebebiyle askerî öğrencilik niteliğini kaybedenlerin bu durumda her hangi bir şahsi kusurları olmadığından Devletçe bunlara yapılmış olan masraf ve faizi ödettirilmeyecektir.

b) (a) fıkrası göreceğince askerî öğrencilik niteliğini kaybedenlerin Devlete olan borçlarının ödettirilmesinin muvazzaflık hizmetlerinin süresince geciktirilmesi suretiyle kendilerine bir kolaylık sağlamış olmaktadır.

Madde 19. — Silâhlı Kuvvetlerde muvazzaflık hizmetini yapmakta olan yedek subaylardan arzu edenlerin yardımcı sınıf muvazzaf subay olmalarına imkân verilmektedir. Ancak bunlar Silâhlı Kuvvetlerin fakülte yüksek okullarda yetiştirmek zorunluğunda olduğu yardımcı sınıf muvazzaf

subaylığa geçirilebilirler. Muharip sınıf muvazzaf subay olmamaları kabul edilmiştir.

Ayrıca emsallerine nazaran geri kalmalarını önlemek maksadiyle de bunların yedek subay okuluna katıldıkları tarihten itibaren geçen hizmetleri muvazaflık hizmetlerinden sayılmıştır.

Madde 20. — Kanunun uygulanmasını kolaylaştırmak üzere yönetmelikle tesbit edilecek hususlar belirtilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Subay sınıflandırılması

Madde 21. — Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki çeşitli hizmetlerin her üç kuvvetin özelliklerine göre yürütülmesi çeşitli sınıfların teşekkülünü zaruri kılmıştır. madde bu sınıfları tadadetmektedir. Silâhlı Kuvvetlerin esas gayesi yurt savunması için savaşmaktır. Bu görevi direkt olarak yapan ve muharebeyi zafere ulaştırmak için düşman ile karşı karşıya çarpışan bu sınıfların muharebe desteğini sağlayan ve savaşa hizmet ve lojistik desteğiyle yardım eden sınıflar tarafından başarılr.

Bu gayeyi tahakkuk ettirmek üzere Türk Silâhlı Kuvvetlerinde sınıflar muharip ve yardımcı olmak üzere iki kategoriye ayrılmıştır. Bu sınıflar aynı zamanda bir protokol sırasındır.

Madde 22. — Teşkilâtlar dinamik bünyeler olup uzun müddet aynı şekilde kalamazlar. Günün ihtiyaçlarına, ilmin ve tekniğin gelişmesine göre reorganize edilmesi gerekmektedir.

Silâhlı Kuvvetler için fennin ve tekniğin yeniliklerini takibederek teşkilâtın günün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde değiştirilmesi hayati önemi haiz olup bu değişikliğe göre ihtiyaç duyulan sınıflar ihdası, hayatiyetini kaybetmiş sınıfların ise bünyeden tasviyesini sağlamak maksadiyle bu madde vaz' edilmiştir.

Madde 23. — Türk Silâhlı Kuvvetleri içindeki çeşitli hizmetlerin özel sınıflar tarafından yürütülmesi ve bu sınıflarda hizmet edecek personelin de sınıfların özelliğine göre seçilmesi icabetmektedir.

Şahısların bedent, ilmi ve potansiyel kabiliyetlerine göre hangi sınıflarda daha verimli olacağını tesbiti sınıflandırma ile yapılabileceğinden madde bu hususa kanuni bir hüviyet vermek üzere tanzim edilmiştir.

Madde 24. — Bu madde ile ilk sınıflandırmanın askerî akademi öğrencilerine tatbik edileceği derpiş edilmiştir.

Madde 25. — Uzun meslek yılları içinde sıhhi sebepler ile bulunduğu sınıfın niteliğini kaybeden fakat diğer bir sınıfta hizmet görmesi mümkün olan veya Silâhlı Kuvvetler için lüzumlu ikinci bir tahsil yaptırılan, Silâhlı Kuvvetlerin inkişafı maksadiyle sınıfı kaldırılan veya yeniden ihdas edilen sınıfların teşkili için personel temin etmek üzere veyahut diğer maksatlarla sınıf değiştirenlerin ihtiyaç duyulan sınıflara geçirilmesi hizmet ve şahısların lehine olarak yeniden sınıflandırma düzenlenmiştir.

Madde 26. — Sınıflandırma ameliyesinin sınıflandırma tekniğini bilen şahıslardan teşekkül eden sınıflandırma kurulları tarafından yapılacağı ve kanunu da zikredilememiş bulunan teferruatın tesbiti için bir sınıflandırma yönetmeliğinin hazırlanmasına yetki vermektedir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Meslek programları

Madde 27. — Subayların kabiliyetlerinden âzmai nisbette faydalanmayı temin edebilmek için subayları devamlı surette mesleklerinde yetiştirmek ve inkaşaf ettirerek ehil oldukları işlerin başına getirmek lâzımdır.

Yürürlükte bulunan kanun; subayların müstakbel meslekî inkişafalarını nazarı dikkate alın-

madan önceden tesbit edilen hizmet şartlarına göre kıta ve geri görevlerden geçirilme zarureti ortaya koymaktadır. Bu hal kıtaların ehil olmayan personel tarafından sevk ve idare edilmesi gibi bir durum yaratmaktadır.

Bu kanun ile teklif edilen istem, subayların müstakbel meslekî inkişaflarına göre temayüz ettikleri görevler istikametinde kullanılmalarmı sağlayacaktır.

Madde 28. — 30 ncu maddedeki müstakbel meslekî inkişafı sağlayabilmek amacıyla ilk rütbelerde temel askerlik bilgi ve tecrübelerinin kazanılması maksadiyle kıta hizmeti esas kabul edilmiş ve (Tğm. Yzb.) rütbesinde kıta hizmeti toplamının 8 yıldan az olmaması öngörülmüştür.

BEŞİNCİ KISIM

Subay terfileri

Madde 29. — Bu madde kanunun V nci kısmını teşkil eden subay terfi bölümünün kapsamını açıklamaktadır.

Madde 30. — Madde Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki rütbeleri saymakta maresallık ve büyük amiralliğin kimlere ve ne şartlar ile verileceğini açık olarak ifade etmektedir.

Madde 31. — Bu madde ile rütbelerin normal bekleme süreleri gösterilmiştir.

Madde 32. — Bu madde ile subaylara en az bekleme süreleri yeniden düzenlenmiştir.

(a) fıkrası ise Deniz ve Hava Kuvvetlerinin küçük rütbelerinde hizmetin ağır şartları dolayısıyla Deniz Kuvvetlerinde kıta hizmetlerini gemilerde fiilen görev alan layn - güverte ve makina subayları ile Hava Kuvvetlerinde uçuşu kaldığı müddetçe uçuşu subaylar için üsteğmen ve yüzbaşı bekleme sürelerinin birer yıl eksik olduğunu belirtmekte, (b) fıkrası ise fakülte ve yüksek okullardan mezun olan askerî öğrencilerin ve muvazzaf subaylığa geçen diğer fakülte ve yüksek okul mezunlarının askerî akademi emsallerine yetiştirilmek üzere bekleme sürelerini tanzim etmektedir.

(c) fıkrası ise savaşta Silâhlı Kuvvetlerin zayıtı fazla olacağından muhtelif komuta kademelerine aslî rütbede subay verilmesini sağlayabilmek için rütbelere ait en az bekleme sürelerinin Genelkurmay Başkanının teklifi ile Bakanlar Kurulu kararına istinaden 1/2 nisbetinde indirilmesi imkânının sağlanması hedef tutulmuştur.

Madde 33. — Subayların her rütbede kalabilecekleri en çok bekleme sürelerini belirtmektedir. Ayrıca emekliliği gerektirecek yeterlik grupuna giren subayların mağduriyetlerini önlemek için 25 fiilî hizmet yılını doldurmadıkça emekli edilmeyeceğini belirtmektedir.

Madde 34. — Yeni terfi sistemi; nispi değerlendirmeye göre subayları nazari itibara aldığından, mukayeseye imkân vermek ve nispi değerleri fâyin edebilmek için subayların muayyen bir tarihte terfilerinin yapılmasını icabettirmektedir. Bu zaruret Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki terfilerin muayyen bir tarihte yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bunun içinde Türk Silâhlı Kuvvetlerinin zafer bayramı olan ve terfi tarihi için teamül olarak kabul edilen 30 Ağustos tarihinin mutlak terfi tarihi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Madde 35. — Türk Silâhlı Kuvvetleri mensupları subayların nasıp ve terfilerinin ne şekilde yapılacağı gösterilmektedir.

Madde 36. — Subay kaynağı olan askerî akademiler ile fakülte ve yüksek okulları bitirenlerin nasıplarının ne şekilde yapılacağı gösterilmiştir.

Madde 37. — Bu madde subayların şahsi hürriyeti bağlayıcı cezalar ile mahrumiyetle biten 912 sayılı Kanuna göre açıkta geçen müddetler ve subay iken muhtelif tahsil müesseselerindeki başarısızlık ve uygunsuz hallerinden dolayı geçen sürelerin bekleme sürelerinden düşürülmesini âmir dir. Bu suretle Devlete hizmet yapmadan geçen sürelerin şahısların lehine, hizmetin aleyhine hesap-

lanmasına mâni olunmuş aynı zamanda tahsil müesseselerine gönderilenlerin disiplinli bir tahsil hayatı geçirmelerini ve tahsilden âzami fayda sağlamalarının temin edilmiş olmasındandır.

Madde 38. — Orduda düzen disiplin ile, disiplin ise astlık ve üstlük münasebetlerinin tanzimi ile temin olunur. Bu düzen yalnız rütbenin büyüklük ve küçüklüğü ile olmayıp aynı rütbe nasıplı subaylar arasında da kurulmuş olması ile tanzim edilir. Bunun için kıdem büyük bir faktördür. Aynı rütbe nasıplılar arasındaki kıdem; ehliyet bakımından bir üstünlük derecesidir. İlk subaylığa nasıpta bu kıdem okuldaki muvaffakiyet derecelerine göre tanzim edilir. Diğer rütbelerde ise kıdem; meslek, ahlâki, zihni kifayet ve üst dereceye liyakat unsurları ile değerlendirilmeden doğduğundan nispi değerlendirmedeki ehliyet dereceleri burada rol oynar. Bu esasa göre subayların her rütbeye başlamada kıdemleri yeniden hesabedilmek mecburiyetindedir. Bâzı hallerde değişik kaynaklardan yetişme dolayısıyla ehliyet derecelerinin hesaplanması mümkün olmaz. Bu husus Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki anagörevler göz önünde bulundurularak ve Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki teamüle uyularak maddenin (b) bendinde düzenlenmiştir.

Aynı kaynak fakat çeşitli sınıflara mensup aynı rütbe ve nasıplı subaylar arasındaki kıdem sırası hesaplanırken muharip sınıflara öncelik tanınmıştır.

Sınıf değiştirildiğinde o sınıf içinde ehliyet dereceleri tesbit olununcaya kadar sınıf değiştiren şahıs yeni sınıfındaki aynı rütbe ve aynı nasıplıların sonunda sıralanacaktır.

Madde 39. — Yürürlükte bulunan terfi sisteminde; subayların terfileri kıtâ sicil yerlerinden aldıkları tek veya son sicil ile değerlendirilmekte rütbesinin diğer senelerine ait sicilleri ile meslek hayatı göz önünde bulundurulmadan kıymetlendirme yapılmaktadır.

Terfide objektif bir karara varabilmek için o rütbedeki bekleme süresi zarfında muhtelif görevlerdeki çalışmalarına ait muvaffakiyet derecelerine nazaran muhtelif sicil âmirlerinin değerlendirmelerinin ortalaması o şahsın hakikate en yakın kıymetini ortaya koyacaktır. Esasen dünya ordularının büyük bir kısmında bu sistem uygulanmaktadır.

Terfi sırasına giren subayların bekleme süresine ait sicillerinin değerlendirme kurullarınca incelenmesi ve bunların birbirine olan nispi durumlarının tetkiki ehil olanların ve olmıyanların seçimini objektif olarak ortaya koyacaktır. Bu nispi değerlendirme şahıslar arasında yarışmayı teşvik edeceği gibi; muhtelif sicil âmirlerin verdikleri sicillerin mukayesesi suretiyle objektif sicil verme ve objektif kıymetlendirme hususları sağlanmış olacaktır. Bu temeller esas olarak düzenlenen maddenin (a) fıkrasında kanuna elâstikiyet vermek ve gayeyi en iyi şekilde sağlamak üzere hazırlanacak bir yönetmelik ile sicil raporlarına ne suretle ve kimler tarafından ve hangi zamanda verileceğinin gösterilmesi öngörülmüştür. Yukarda belirtildiği üzere subayların ehliyetlerini kıyaslamaya ve tesbit etmeye esas olarak sicil raporlarının önemi büyüktür.

Maddenin (b) fıkrası rütbe terfi sırasına giren üsteğmen ve albayların rütbelerine ait bütün sicillerinin not ortalamasına göre değerlendirmek kurullarınca değerlendirilip sıralanması ve 5 ehliyet grupuna ayrılmasını âmirdir. (c) fıkrasında her rütbeye ait terfi için gerekli yeterlik grupları gösterilmiştir ve mahrutun muhafazasına yardım etmek üzere düzenlenmiştir. Esasen rütbe yükseldikçe aranılacak niteliklerde daha sıkı bir elemeyi gerektirmektedir. Bu bakımdan rütbe büyüdükçe terfi dâhil ehliyet gruplarının artırılması öngörülmüştür. (d) fıkrası ile asteğmen ve teğmenlerin nazari bilgilerini geliştirmek üzere kıtada bilfiil takım komutanlığı görevlerinde bulunmaları bunların mesleklerine intibaklarını sağlayıcı ve tecrübe kazandırıcı bir deneme olması dolayısıyla ehliyet gruplarına ayrılmaları öngörülmüştür. Bunların terfileri sicil yönetmeliğinde tanzim edilecek esaslar dâhilinde yürütülecektir. Maddenin (e) fıkrası terfi ehliyet gruplarına ilk değerlendirmede girmiyen subaylardan üsteğmen - yüzbaşılardan mütaakıp iki yıl daha binbaşı ile albayların ise mütaakıp bir yıl daha derecelenmelerini âmirdir. Bu suretle gerek hizmetin ve gerekse şahsın lehine olarak bir deneme şansı vermek istenmiştir.

Maddenin (f) fıkrası ise ehliyet grupları teşekkül edemiyen az mevcutlu sınıfların ehliyet gruplarını bulabilmek üzere ne yolda işlem yapılacağı açıklanmaktadır.

Madde 40. — Uzmanların muhtelif kütleler üzerinde kabiliyet bakımından yaptıkları tecrübe-

ler neticesinde insanların yaradılıştan bâzı gruplara ayrıldıklarını görmüşlerdir. Bu kütlelerde büyük bir grubun vasatı teşkil ettikleri, az bir grubun ise vasatın üstünde ve altında sıralandıkları görülmüştür. Terfi esaslarından biride terfi edecekler arasında nispi değeri bulmaktır.

Bu nispi değerlendirme neticesi bizlere zekâ testlerinin uygulanması prensibinin tatbiki imkânını vermiştir.

Kadro elâstikiyetini muhafaza etmek şartıyla bu sistem mahrutun muhafazasını sağlıyan en mühim unsurdur.

Madde 41. — Madde 40 daki yüzde nisbetlerinin uygulanmasında meydana gelecek olan ondalık kesirli rakamlar şahısları göstermiş olmaları dolayısıyla bunlar tam sayıya iblâğ edilmesi mecburiyetini ortaya koymaktadır.

Bu bakımdan madde bu hususu önlemek ve düzenlemek üzere tanzim edilmiştir.

Madde 42. — Terfiler kadroya bağlandığından kadroların terfilerde nazara alınmasını sağlamak üzere değerlendirme kurullarına gönderileceğini düzenlemektedir.

Madde 43. — Muhtelif sınıflar tarafından yürütülebilen çok sınıflı kadroların hizmetin ve şahısların lehlerine olarak ne şekilde hesaplanıp hangi sınıflar üzerine ilâve edileceğini bu madde tanzim etmiştir.

Madde 44. — Bu madde terfi edecek subaylarda ne gibi şartların aranacağı belirtilmiştir. Ayrıca kadro münhali olmıyan sınıf ve rütbelerde terfi şansının ne kadar süre için bulunacağı açıklanmıştır. Terfi seçimin 53 ncü madde esasları dâhilinde değerlendirme kurullarınca yapılacağını âmindir.

Madde 45. — Terfilerde bir faktör de kadro münhalleridir. Her ne kadar terfi edecekleri ehliyet grupları göstermekte ise de bâzı sınıf ve rütbelerde kadro münhali bulunmıyabilir. Bu durumda terfi ehliyet gruplarına girmesine rağmen o rütbe ve sınıfta bâzı subaylar terfi ettirilemez. Bu hususu kanun ile sağlamak üzere bu madde tertiplenmiştir.

Madde 46. — Bu madde subayların en az bekleme süresi içinde ve dışında her yıl maaş artışını göstermektedir. Halen yürürlükte bulunan barem sisteminin dışında bir yenilik getiren bu madde otomatik bir maaş artışı şeklinde olmayıp sicil ile mukayyet kılınmıştır. Bu kademe ilerlemesinin en az bekleme süreleri içinde ve dışında nasıl ve ne miktar verileceği maddenin fıkralarında açıklamıştır.

Madde 47. — Bu madde ile Silâhlı Kuvvetlerde görevli askerî hâkimlerin sicillerinin ne şekilde verileceği ve terfilerinin nasıl yapılacağı açıklanmıştır.

Madde 48. — General ve amirallerin rütbe terfi şartlarını açıklamıştır.

Madde 49. — General ve amirallerin kademe terfi şartlarını tanzim etmiştir.

Madde 50. — Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki kadroların dondurulması müşkülâtı general ve amiraller içinde vâridolduğundan mahrutun muhafazası içinde general ve amirallerin de muayyen bir nisbet dâhilinde terfilerinin yapılması zaruri görülmüştür. Bu nisbet kadro durumunu ve geçmişteki tecrübelere istinaden muvazzaf subay mevcudunun yüzde 1 i aşmıyacağı kesin olarak belirtilmiştir. General ve amiral mevcudunun kendi içinde rütbelere dağılışı da her üç kuvvetin kadro ve özelliklerine göre % olarak dondurulmuştur. Ölüm ve arzu ile emeklilik gibi sebepler ile hâsil olan boşluklar mütaakıp yıl terfi edeceklerin kontenjanına ilâve edilmek suretiyle hizmetin aksamaması sağlanmıştır. Yalnız bu fazlalığın her yıl terfi edeceklerin sabit kontenjanlarını bozması için o rütbede fazla miktar kadar aynı nasıplılar arasından emekli edilmek suretiyle kontenjan normale düşürülmektedir.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinin esas rüknünü muharip sınıflar teşkil ettiğinden komuta kademelelerindeki kadroların büyük kısmı bu sınıfa tahsis edilmiştir. Bu bakımdan yardımcı sınıf general ve amiral mevcudunun % nisbetinde dondurulması öngörülmüştür. Maddenin (f) fıkrası en az bekleme süresi içinde terfi edemiyen general ve amiraller bir yıl daha denemeden sonra aşağıdan yükselme sırası gelen subayların devamlı akışını sağlamak amacıyla emekliye sevk edilmektedir.

Madde 51. — Subaylardan terfi ehliyet gruplarına giremeyenlerin muayyen denemelerden sonra

25 fiilî hizmet yılını dolduranların emekliye sevk edileceklerini, disiplinsizlik ve ahlâk durumlarından ve yetersizlikten subayların hizmet sürelerini ve sicil tanzim zamanlarına bakılmaksızın subay sicil yönetmeliği hükümleri dairesinde emekli işlemi yapılacağını tanzim etmiş bulunmaktadır.

Madde 52. — Yüksek değerlendirme kurulları ile değerlendirme kurullarının teşekkülleri hususunu sağlamaktır.

Madde 53. — Bu madde ile yüksek değerlendirme kurullarının albay ile general ve amiralleri; değerlendirme kurulları ise üsteğmen ilâ yarbayların terfi için değerlendirmelerini sağlayacağını hükmün altına alınmıştır.

Madde 54. — Değerlendirmenin sıhhatli ve isabetli yapılabilmesi için değerlendirme kurul üyelerinin kuvvetlerin özelliklerine sınıf tecrübeli ve terfi edecek subaylardan üst rütbede subaylardan seçilmesi öngörülmüştür.

Madde 55. — Bu madde yüksek değerlendirme ve değerlendirme kurullarının hangi esaslar dâhilinde subayların seçimini yapacağını, bitaraf verilemediği kanaatine varılan bir sicilin nasıp iptal edileceğini Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterileceğini, kurul üyelerinin hangi unsurlara dayanarak değerlendirme notu vereceğini, bu notun esas sicil notuna hangi nisbette tesir edeceğini düzenlemiş bulunmaktadır.

Madde 56. — Değerlendirme kurullarının kararlarını dış tesirlerden âzade olabilmeleri için çalışmaların gizli yapılması öngörülmüştür.

Madde 57. — Kurul üyelerinin kararlarında tarafsızlığını sağlamak için bağımsızlıkları öngörülmüştür.

Madde 58. — Değerlendirme kurullarının çalışması ve değerlendirme şekillerinin yönetmelikle tanzimi öngörülmüştür.

Madde 59. — Savaş durumu; vatanın mukadderatına tesir edecek bir durumdur. Bu durumda fertlerden âzami fedakârlık ve gayret istenmektedir. Bu fedakârlıkların maddi veya mânevi taltifler ile karşılanması bir teşvik unsurudur. Bu bakımdan savaş takdirnamesi alan bir subayın iki sene kıdem alması öngörülmüştür.

Savaş takdirnamesine hak kazanıp da nasıp tashihli yapılmadan ölenlerin dul ve yetimlerinin bundan istifadesini kanunun himayesine almıştır.

Madde 60. — Yürürlükte bulunan terfi sisteminde farklı olarak yeni tasarıda esir subaylara da terfi imkânlarını tanımıştır. Madde subayların esarettaki müddetlerini, bekleme sürelerinden sayarak terfi sırasına girenlerin terfilerini sağlamakla beraber, esaret hayatının lekesiz geçmiş olmasını şart koşmaktadır. Ayrıca kendilerinden terfi şartlarını ikmal etmeleri de istenmektedir. Çünkü ateş hatında çarpışan subaylarda bu sınıflar aranırken esir subaylarda aranması hak ve adalete uygun olmayacaktır.

Madde 61. — Mahkeme kararıyla harb gaibi oldukları anlaşılanların esir subaylardan farkları olmayacaklarından kendilerine 63 ncü madde esasları uygulanacaktır.

Madde 62. — Enterne edilen subaylar hakkında 60 ncü maddedeki esasların uygulanacağı kabul edilmiştir.

Madde 63. — Sıhhi izin sürelerinin bekleme sürelerinden sayılacağı belirtilmektedir.

Madde 64. — Lağv, tensik, sağlık ve tahsil gibi çeşitli sebepler ile sınıfları değişen subayları yeni sınıflarında terfi edilmelerinin esasları ile tahsilde bulunan subayların terfi şartlarının yönetmelikte gösterileceği hükmüne bağlanması, bu gibi durumların ise kanun içinde yazılması kanun tekniğine uygun düşmemektedir.

Madde 65. — Terfi sisteminin esaslı unsurlarından birisi subayların aynı tarihte terfi için ele alınıp nispi değerlerine göre değerlendirilmelidir. Fakülte ve yüksek okullardan çeşitli tarihlerde mezun olanların ilk rütbe nasıpları da çeşitli olacaktır. Üniversitelerin mezuniyet imtihanlarının Silâhlı Kuvvetlerin terfi sistemine uygun tarihlerde yaptırılmasına imkân yoktur. Ancak bu kaynaktan yetişen subayların da değişik olan nasıplarının bütün bir meslek hayatı boyunca aynı şekilde bırakılması terfi sistemine aykırı düştüğünden bunların en kısa zamanda nasıplarının birleştirilmesini icabettirmektedir.

Madde 66. — Açıkta bulunan subayların mahkemelerinin ne şekilde neticeleneceği bilinmediğinden ve mahkeme olanlar açıkta geçen ve mahkûmiyet müddetlerinin bekleme sürelerinden düşüleceğinden; açıktaki subayların durumları katîyet kesbedinceye kadar terfilerinin yapılması icabetmektedir. Diğer taraftan Terfi Kanunu Türk Silâhlı Kuvvetlerinde terfilerin mutlak suretle 30 Ağustos tarihinde yapılmasını âmir bulunduğu mahkemeleri beraetle neticelenen subayların terfileri mütaakıp 30 Ağustosta yapılarak nasıpları emsalleri tarihine götürülüp maaş farklarının verilmesine imkân vermek suretiyle mağduriyet önlenmiştir.

Madde 67. — Yüksek tahsilli olmıyan subayların yarbaylığa kadar yükselmesi öngörülmüştür.

Madde 68. — Yürürlükteki sistemde Genelkurmay Başkanlarının 3 seneye kadar Bakanlar Kurulu Kararı ile yaş haddinin uzatılması mevcudolup yeni tasarının hususiyetine göre Genelkurmay Başkanlığına atanacaklara da bu imkânın tanınması, bilhassa hizmetin selâmeti bakımından zaruri görülmektedir.

Bir orgeneral veya oramiralin ordu ve kuvvet komutanlığı kademelerinden geçtikten sonra Genelkurmay Başkanlığına tâyini ancak mevzuubahsolabilir. Yeni sistemde bu kademelerden geçen orgeneral veya oramiral asgari 64 yaşına gelir ki orgeneral ve oramiralliğin yaş haddinin 65 olması muvacehesinde geriye bir sene kalır. Bu zatın Genelkurmay Başkanlığına geçip tesirli bir şekilde çalışabilmesi için bir senelik süre çok kifayetsiz görülmektedir.

Madde 69. — Uzun yıllar Türk Silâhlı Kuvvetlerine hizmet etmiş, Silâhlı Kuvvetlerin sevk ve idaresini elinde bulundurmuş, yurt içinde ve yurt dışında Türk Ordusunu temsil etmiş bulunan bu zatın emekliliklerinde de şeref ve vakalarına nakisa getirmemek, düşürmemek için maddi ve mânevi bir yardım olmak üzere maddenin kanunda yer alması uygun görülmüştür.

ALTINCI KISIM

Astsubaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve yetiştirme

Madde 70. — Muvazzaf astsubay kaynaklarını belirtmektedir.

Madde 71. — Astsubay sınıf okuluna ait hazırlanacak yönetmeliğe esas olacak hususlar belirtilmektedir.

YEDİNCİ KISIM

Madde 72. — Bu maddenin gerekçesi 21 nei madde gerekçesinin aynı olup astsubay sınıflarının her üç kuvvette çok fazla oluşu dolayısıyla bunların sınıflandırma yönetmeliğinde zikredileceği belirtilmiştir.

Madde 73. — Bu maddenin gerekçesi 22 nei madde gerekçesinin aynıdır.

Madde 74. — Bu maddenin gerekçesi 23 neü madde gerekçesinin aynıdır.

Madde 75. — Astsubay adaylarının sınıflandırılmalarının 74 neü madde gereğince yapılmasını âmirdir.

Madde 76. — Bu madde gerekçesi 25 nei madde gerekçesinin aynıdır.

Madde 77. — Bu maddenin gerekçesi 26 nei madde gerekçesinin aynıdır.

SEKİZİNCİ KISIM

Madde 78. — Bu maddenin gerekçesi 27 nei madde gerekçesinin aynıdır.

Madde 79. — Her sınıf astsubayların yetiştirilmiş oldukları sınıf ve mesleklerinde âzami istifade sağlamak amacı ile muharip sınıf astsubayların astsubay başçavuşluktan evvel karargâhlarında idari işlerde kullanılmasını gerektirmektedir.

DOKUZUNCU KISIM

Madde 80. — Bu madde astsubay terfi kısmının kapsamını açıklamaktadır.

Madde 81. — Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki astsubayların rütbeleri bu maddede sayılmıştır.

Madde 82. — Astsubayların her rütbede kalabilecekleri normal bekleme sürelerini göstermektedir.

Madde 83. — Savaşta Silâhlı Kuvvetlerin zayıyatını telâfi için bekleme sürelerinin azaltılacağı belirtilmiştir.

Madde 84. — Astsubayların her rütbede kalabilecekleri en çok bekleme süreleri belirtilmiş, ayrıca 25 yıl fiilî hizmet müddetlerini doldurmadıkça hiçbir astsubayın düşük yeterlik grubuna girmelerinden dolayı emekli edilmeyeceklerini belirtmekle astsubaylardan âzami istifade etmek şahsı madur etmemek öngörülmüştür.

Madde 85. — Bu maddenin gerekçesi 34 ncü maddenin gerekçesinin aynıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Madde 86. — Bu madde astsubay sınıf okullarını başarı ile bitirenlerin 30 Ağustosta astsubay çavuş nasbedileceklerini ve bunların rütbelerinin Bakanlık onayı ile düzenleneceğini âmirdir.

Madde 87. — Bu maddenin gerekçesi 37 nci maddenin gerekçesinin aynıdır. («b» fıkrası hariç)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Madde 88. — Bu maddenin gerekçesi 38 nci maddenin gerekçesinin aynıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Madde 89. — Bu maddenin gerekçesi 39 ncü maddenin gerekçesinin aynıdır.

Madde 90. — Bu maddenin gerekçesi 40 ncü maddenin gerekçesinin aynıdır.

Madde 91. — Bu maddenin gerekçesi 41 ncü maddenin gerekçesinin aynıdır.

Madde 92. — Astsubayların terfi işlemlerinin değerlendirme kurulları tarafından yapılacağı belirtilmektedir.

Madde 93. — Bu maddenin gerekçesi 42 nci madde gerekçesinin aynıdır.

Madde 94. — Bu maddenin gerekçesi 43 ncü madde gerekçesinin aynıdır.

Madde 95. — Bu maddenin gerekçesi 44 ncü maddenin aynıdır.

Madde 96. — Bu maddenin gerekçesi 45 nci madde gerekçesinin aynıdır.

Madde 97. — Bu maddenin gerekçesi 46 ncü madde gerekçesinin aynıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Madde 98. — Bu maddenin gerekçesi 51 ncü maddenin gerekçesinin aynıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Madde 99. — Astsubaylar için her üç kuvvette ve Jandarma Genel Komutanlığında yeteri kadar değerlendirme kurullarının Sicil Yönetmeliği esasları dâhilinde kurulacağını belirtmiştir.

- Madde 100. — Bu maddenin gerekçesi 55 nci madde gerekçesinin aynıdır.
Madde 101. — Bu maddenin gerekçesi 56 nci madde gerekçesinin aynıdır.
Madde 102. — Bu maddenin gerekçesi 57 nci madde gerekçesinin aynıdır.
Madde 103. — Bu maddenin gerekçesi 58 nci madde gerekçesinin aynıdır.

YEDİNCİ BÖLÜM

- Madde 104. — Bu maddenin gerekçesi 59 ncu madde gerekçesinin aynıdır.
Madde 105. — Bu maddenin gerekçesi 60 nci madde gerekçesinin aynıdır.
Madde 106. — Bu maddenin gerekçesi 61 nci madde gerekçesinin aynıdır.
Madde 107. — Bu maddenin gerekçesi 62 nci madde gerekçesinin aynıdır.
(g) fıkrası aynıdır.
Madde 108. — Bu maddenin gerekçesi 63 ncü maddenin gerekçesinin aynıdır.
Madde 109. — Bu maddenin gerekçesi 64 ncü madde gerekçesinin aynıdır.
Madde 110. — Bu maddenin gerekçesi 67 nci maddenin gerekçesinin aynıdır.
Madde 111. — Astsubayların maaşları, özlük hakları ve açığa çıkarılma hükümlerinin subaylar gibi yapılması öngörülmüştür.
Madde 112. — Ahlâki bakımdan Türk Silâhlı Kuvvetlerinden sicil yolu ile çıkarılanlar hariç diğer sebepler ile ayrılan astsubaylar 55 yaşını dolduruncaya kadar yedek astsubay olarak yedek subay Kanunu hükümleri dairesince yedek statülerini muhafaza ederler. Bunlar her ne sebeple olursa olsun muvazzaf olarak bir daha hizmete alınmazlar.
Madde 113. — Ahlâki bakımdan Türk Silâhlı Kuvvetlerinden sicil yolu ile veya mahkeme kararı ile çıkarılan astsubaylardan muvazzaflık mecburi hizmetini tamamlayan er olarak terhis olunur. Tamamlamayanlar ise bu hizmeti er olarak tamamlarlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

- Madde 114. — Astsubaylar arasında yarışmayı teşvik, onların mesleki ilerlemelerini sağlamak için, meslek içi eğitimleri dışında kendi gayretleriyle kültürlerini ve meslekî bilgilerini artırmak amacıyla kendilerine maddedeki şartlar dâhilinde yarsubay olmaları sağlanmıştır.
Madde 115. — Astsubaylıktan yarsubaylığa yükselenlerin rütbelerini, bekleme sürelerini ve yaş hadlerini bu madde düzenlemiştir.
Madde 116. — Astsubaylıktan yarsubay teğmen nasbedildikten sonra bunların terfi şartları ile 115 nci madde dışında kalan hususları subaylar gibidir.
Bunların kıdem sıraları diğer kaynaklardan yetişen hem rütbe ve nasıplı subaylardan sonra olmak üzere tanzim edilir. Bunlar kendi aralarında sıralanırlar.
Madde 117. — Yarsubayların subay olmak için yapılacak imtihanlarının şekli ve diğer hususların bir yönetmelikle tesbiti öngörülmüştür.
Madde 118. — Subaylar hakkındaki hükümlerin bu bölümdeki istisnalar dışında yarsubaylara da uygulanacağı belirtilmiştir.

ONUNCU KISIM

Yükümlülük

- Madde 119. — Silâhlı Kuvvetler personel ihtiyacı, hizmet özelliğine uygun olarak personel yetiştirilmesi ile karşılanabilmektedir. Diğer Devlet sektöründe olduğu gibi ihtiyacı hariçten tedarikle karşılamak mümkün olmadığından, Silâhlı Kuvvetler hizmetlerinin aksamadan yürütülmesi için, hizmet özelliğine göre plân dâhilinde yetiştirilen personelden 10 yıl faydalanmayı sağlamaktadır.

Astsubaylar 10 yıldan fazla bir hizmet sonunda yarsubay olmaları dolayısıyla yarsubaylıkta mecburi hizmet aranmamıştır.

Madde 120. — Subay, yarsubay ve astsubay nasbedildikten sonra Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacını karşılamak için Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt içindeki fakülte veya yüksek okullarda öğrenim yapanlarla meslekleri ile ilgili ihtisas yapanların veya yurt dışına tahsil, staj, kurs, ihtisas veya bilgi ve görgülerini artırmak maksadiyle gidenlerin mecburi hizmetlerini düzenlemektedir. Bunların bu sürece hizmetlerinden feragat edilmesine ve bu sürenin emekliliklerinden sayılmasına ve her türlü özlük hakların da ödenmesine karşılık olarak, Silâhlı Kuvvetlerde ek mecburi hizmet yapmaları sağlanmıştır.

Madde 121. — Bu madde ile lise mezunlarından Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt dışına öğrenime gönderilenlerin mecburi hizmetleri düzenlenmiştir.

Madde 122. — Askerî akademiler ile fakülte ve yüksek okullarda tahsilde bulunan askerî öğrencilerin emeklilik süreleri bu okulların birinci sınıflarından başlamaktadır. Yani okulun öğrenim süresi emeklilikten sayılmaktadır. Buna karşılık olarak masraflarını faiziyle ödeseler bile istifaları maksadiyle yapılan yetiştirme plânı bozulacak ve ihtiyaçlar ve hizmet aksıyacaktır. Bu sebeple bu öğrencilerin emekliliği başladığı andan itibaren masraflarını ödeseler dahi ayrılmaları önlenmiştir. Ancak istisnai olarak askerliğin temeli olan disipline intıbakta güçlük çekenlerin okula girdikleri tarihten itibaren ilk bir aylık süre içinde masraflarını ödemeleri şartıyla istifa etmelerine imkân verilmiştir.

Madde 123. — Mecburi hizmetlerini tamamlıyarak istifa edenlerin istifalarının Bakanlıkça, şahsın müracaat tarihinden itibaren bir ay zarfında kabul edileceği belirtilerek şahsa bir nevi teminat tanınmaktadır.

Savaş hali veya savaş gerektirecek durumun başgöstermesi halinde Silâhlı Kuvvetler kadrolarının boşalmasını önliyerek hizmetin aksamadan devamını sağlamak maksadiyle subay ve askerî memurların istifalarının kabulü Bakanlar Kurulu kararı ile zuhur eden halin sonuna kadar geciktirilebilecektir.

ONBİRİNCİ KISIM

Hizmet şartları ve şekilleri

MADDE 124. — Atanma hizmet yer ve mahiyetlerinin değişik olması presonelin muayyen yer ve görevlerde bulunmasını ve bunun devredilmesini gerektirir. Bu maksatla hazırlanan madde atanmalarda olsun, yer değiştirilmelerde olsun hizmetin ön plânda tutulmasını ve aksatılmadan icra edilmesini öngörülmüştür.

Madde 125. — Atanma ve yer değiştirmelerde göz önünde bulundurulacak ölçüleri vermek suretiyle âdil bir sistemin işlemlerini sağlamak istemiştir.

Madde 126. — Madde yukarıdaki hususları düzenliyen bir yönetmeliğin çıkarmasına âmirdir.

Madde 127. — Atanmalarda ve yer değiştirmelerde, ayrılış ve katılışların, hizmeti aksatmıyacak şekilde ceryanını temin etmek ve bunu aynı zamanda personelin eski görevini devretme ve yeni görevine başlamak için geçmesi gerekli müddetle bağdaştırmak amaciyle bu gibi hallerde yeni görevlere katılmak için gerekli müddetleri çeşitli özel durumları belirtilerek açıklanmıştır.

Madde 128. — Bu madde ile atanmaların nasıl, ne şekilde ve kimler tarafından yapılacağı açıklanmıştır.

Madde 129. — Sayman ve mütemetlerin atanmalarındaki devir süresini tesbit etmiştir.

Madde 130. — Savaş hali ve olağanüstü hallerde kanunun tatbikinin durdurulması, memleketin yüksek menfaatleri icabı olduğundan bu gibi hallerde Genelkurmay Başkanlığını teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun kararı ile atanmalarla ilgili kanun hükümlerinin uygulanmaması sağlanmıştır.

Madde 131. — 1281 sayılı Kanun hükümleri aynen buraya alınmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

İzinler

Madde 132. — 2161 sayılı İzin Kanunundaki izin hakkı aynen alınmakla beraber 30 gününü kanuni hak, 15 gününü de komutan tarafından mazeret izni halinde verilmek üzere yeniden kale me alınmıştır.

Madde 133. — Bu maddeyle komutan tarafından verilmek mazeret izinlerinin hangi hallerde ve ne kadar müddet verileceği düzenlenmiştir.

Madde 134. — Yurt dışı izinlerin müddetleri düzenlenmiştir.

Madde 135. — Bugün sağlık hizmetleri sosyal görevler arasındadır. Yetişmiş bir personelin hastalık halinde tedavisinin yapılmasında izinli sayılmak suretiyle iyileşmesinin sağlanmasına imkân vermek, hem yetişmiş bir personelin kaybını önlemek ve hem de böyle bir sosyal garanti vermek suretiyle personelin maddi, mânevi emniyetini sağlamak Devletin sosyal hizmetleri prensiplerine uygun düşer.

Bu prensibin ışığında hazırlanan maddenin (a) fıkrasında sağlık kurulu raporu ile hizmet yapamıyacak derecede geçici hastalıklara tutulanlara, her rütbede iki yıl tedavi, istirahat ve hava değişimi olarak sıhhi izin süresi tanınmıştır. Terfi sistemindeki esaslar bir kısım subayların terfi ederek aynı rütbede hizmete devam edecekleri göz önüne alınarak 6 seneden fazla aynı rütbede hizmet edenler için bu süre 3 yıl olarak düzenlenmiştir.

(b) fıkrasında ise uzun süreli hastalıklara (kanser, verem, ruh ve akıl hastalıkları gibi) yakalanan personele (a) fıkrası dışında 3 sene daha sıhhi izin süresi tanınmış bulunmaktadır.

(c) fıkrasında sağlık kurullarından alınan muhtelif raporlar ile hizmet yer ve şekilleri tahdide tabi subayların bu durumdan istifade edilecek avantajlarının istismarında imkân vermemek tedavi ve sağlık gayesinin de imkân verecek şekilde bu hizmetlerinin sıhhi izin süresinden sayılması imkânını öngörmüştür. Böylelikle hizmet, yer ve şekillerinin istismarı az ihtimalde olsa önlenmek istenilmiştir. Ayrıca sıhhi izin sürelerini dolduranlar hakkında yapılacak işleme de fıkra da yer verilmiş ve bu gibilerden hiçbir sınıfın hizmetinde istihdama imkân görülmiyenler hakkında emeklilik işlemi yapılması gerektiği belirtilmiştir.

(d) fıkrasında hizmetten doğan ve hizmet esnasında yaralanma, kırılma gibi durumlara mâruz kalanlar ile meslek hastalıklarına yakalananların iyileşinceye kadar ve müddet aramaksızın izinli sayılacaklarını kabul etmek suretiyle görevin her hal ve şartta ve en çetin ve tehlikeli ortamlarda bile yapılmasını teşvik ve aynı zamanda şahsın sıhhati düşünülmesi olmaktadır.

Madde 136. — 132 maddede düzenlenen izinlerin kullanılmaması halinde müteakıp yıllarda ne kadar ve ne şekilde kullanılacağı ve olağanüstü hal izinleri ile tahsil izinleri düzenlenmiş bulunmaktadır.

Madde 137. — Bu bölümde sayılan izinlerin fiilî hizmetten sayılması öngörülmüştür.

Madde 138. — Savaş ve olağanüstü hallerde izinlerin Genelkurmay Başkanlığı teklifi ve Bakanlar Kurulu ile kısaltılması veya tamamen kaldırılması sağlanmıştır.

Madde 139. — 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu hükümlerine göre Jandarma mensuplarına verilen izinlerin senelik izinden sayılması hüküm altına alınmıştır.

Madde 140. — Yabancı memleket ordularına öğretmen olarak gönderilen subayların izinli sayılacağı kabul edilerek bunların izinli buldukları sürece özlük hakları düzenlenmiş bulunmaktadır.

Madde 141. — İzinle ilgili bütün hususların bir yönetmelikte düzenleneceği kabul edilmiştir.

ONKİNCİ KISIM

MALİ HÜKÜMLER

Madde 142. — Bu madde ile bu kısmın kapsamına giren hususlar gösterilmiştir.

Madde 143. — Bu kısımda geçen tâbirlerin tarifi yapılmıştır.

Madde 144. — Bu madde ile Devlet Personel Teşkilâtınca hazırlanan birleşik kadro kanununa paralel Türk Silâhlı Kuvvetlerine ait gösterge tablosuna ait kanunun hazırlanacağı ve bunun neleri kapsıyacağı gösterilmiştir.

Madde 145. — Devlet Personel Kanununun da yer alan kat sayı esas bu kanunla da kabul edilmiştir.

Madde 146. — Kademe aylığının mahiyeti izah edilmiştir. Terfi gruplarına giremeyenler ile kadrosuzluktan terfi edemiyenlerin kademe ilerlemeleri düzenlenmiştir.

Madde 147. — Bu madde de rütbe aylığının tarifi yapılmıştır.

Madde 148. — Rütbenin ilk ve en yüksek kademe aylığının tarifi yapılmıştır.

Madde 149. — Bürüt aylık tutarının tarifi yapılmaktadır.

Madde 150. — Askerî Akademi, Üniversite ve yüksek okullarda öğrenimde bulunan askerî öğrencilerin harelikleri düzenlenmiştir.

Madde 151. — Yurt dışı aylıklarının ne şekilde tesbit edileceği düzenlenmiştir.

Madde 152. — Bu madde ile aylıklarının peşin ve aybaşında ödenmesi prensibi kabul edilmiş ve bunun ölüm ve emeklilik halinde istirdadedilmemesi kabul edilmemiştir.

Madde 153. — İlk atanmadaki aylığa hak kazanma düzenlenmiştir.

Madde 154. — Kademe ilerlemesinde aylığa hak kazanma, onay tarihinden itibaren olması kabul edilmiştir.

Madde 155. — Rütbe yükselmesinde aylığa hak kazanmanın bir üst rütbeye terfi tarihi olarak kabul edilmiştir.

Madde 156. — 7356 sayılı Kanununun 11 nci maddesi gereğince verilecek ek görev aylığı hususu düzenlenmiştir.

Madde 157. — Bu madde ile öğretmenlik yapan Türk Silâhlı Kuvvetler mensuplarının özel kanunlardaki bölümlerinin uygulanması kabul edilmiştir.

Madde 158. — Yolluk giderleri ve gündeliklerin özel kanun hükümlerine göre ödeneceği esas kabul edilmiştir.

Madde 159. — Temsil giderlerinin hangi makamlarca yapılacağı hususu düzenlenmiş ve bu hususta yönetmelikle yapılacağı kabul edilmiştir.

Madde 160. — Madde, yürürlükteki «çocuk tazminatı» nda ileri bir anlayış getirmekte ve «aile yardımı ödeneği» adı altında, hem çalışmıyan eşi, hem de çocukları hesaba katan bir ödenek şekli kabul etmektedir. Bu ödenğin miktarı sabit değildir; her yıl bütçe kanunıyla tesbit edilecektir. Böylece, Devletin elindeki imkânların müsaadesi nisbetinde, sosyal Devlet anlayışının tabii bir sonucu olarak, evli durumdaki askerî personelin bir miktar yardımdan faydalandırılmaları uygun görülmüştür. Eşin aile yardımının hesaplanmasına katılabilmesi için, Devlet hizmetinde veya Devlet hizmeti dışında belli bir menfaat karşılığında çalışmaması gerekecektir.

Dul askerî personelde çocuklar için aile yardımı ödeneğinden faydalanacaklardır. Boşanma veya ayrılma hallerinde, çocukların velâyeti bakımından alınmış karara uygun olarak, yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceği mahkemenin boşanma veya ayrılma kararında ayrıca belirtilecektir. Geçimleri askerî personel tarafından sağlanan üvey çocuklar da, tıpkı öz çocuklar gibi, aile yardımının hesaplanmasına katılacaklardır.

Madde 161. — Aile yardımlarının kesintiye tabi tutulmaması ve borç için haczedilmemesi bu yardımların temelindeki insanî düşüncelerin sonucu sayılmıştır.

Madde 162. — Aile yardımlarının ödenmesinde bu yardımlara hak kazandıran durumların ortaya çıktığı tarihler değil, bu tarihleri takibeden aybaşları esas alınmıştır. Aybaşlarına kadar olan süreler için gün itibarıyla hesaplamaya gidilmesi, zaten büyük miktarlar tutmayacak olan bu yardımların yaratacağı malî işlem güçlükleri dolayısıyla uygun görülmemiştir.

Madde 163. — Bir önceki maddeye hâkim olan düşünce ve insanî mülâhazalar bu maddede de göz önünde bulundurulmuş ve aybaşından önceki süreler için kesinti yapmak yoluna gidilmemiştir.

Madde 164. — Kendileri için aile ödeneği ödenmeyecek olan çocuklar bu maddeyle belirtilmiştir. Esas itibariyle, «çocuk tazminatları» bakımından yürürlükteki hükümlerden fazla ayrılma-
mıştır. Ticaret veya menfaat karşılığı çalışan çocuklar bakımından konan kayıtlama. tatil devre-
sinde çalışan ve dolayısıyla boş zamanını değerlendiren hakkında uygulanmayacaktır.

Madde 165. — Tasarı, mahrumiyet yeri ödeneğinin en geniş anlamıyla ve bütün askerî perso-
neli kapsıyan bir nitelikle ele almaktadır. Bazı kurumların şimdiye kadar dar imkânlarla sağla-
dıkları bazı haklar hem yetersiz kalmaktaydı, hem de bunlar başka hizmetlerdeki dışarıda
bırakır bir nitelikte olduklarından uygulanmada eşitlikten uzaklaşmaktaydı. Öte yandan, mem-
leketin çeşitli bölgelerindeki hayat seviyesinin önemli farklar gösterdiği ve bazı yerlerdeki has-
tane, okul, yol ve geçim durumlarının görevlileri büyük fedakârlıklar beklediğide bir gerçek-
tir. Tasarı, en cesur hükümlerinden birisiyle dâvaya en olumlu yoldan girmekte belli mahrumi-
yet yerlerindeki görevlileri önceden kabul edilmiş ölçülerle maddi yönden tatmin etmek amacını
gütmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, mahrumiyet yeri ödeneğinin kurum farkı
aranmaksızın bütün askerî personel için kabul edilmiş bulunması ve bunun «o yerin mahrumiyet
derecesine göre tesbit edilmesidir.» Bu esasların nasıl düzenleneceği sonraki üç maddede göste-
rilmektedir.

Madde 166. — Mahrumiyet yerleri ve dereceleri Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin ince-
lemeleri sonucunda hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onanacak bir yönetmelikle belirtilecektir. Bu
yönetmelikteki yer ve dereceler, geçen süre içindeki gelişmeler dikkate alınarak, dört yılda bir
gözden geçirilecektir. Tabii olağanüstü olumlu ve olumsuz hallerde bu süre beklenmeyecek,
ayarlamanın bu süreden önce yapılması sağlanacaktır.

Madde 167. — Mahrumiyet yeri ödenekleri, 136 ncı maddeye göre tesbit edilecek dört derece
üzerinden ödenecektir. Başka bir deyimle, memleketinde «Mahrumiyet yeri» niteliği taşıyan bütün gö-
rev yerleri tesbit edilmekle kalmıyacak, ayrıca bunlar, mahrumiyet şartlarına göre, dört dereceye
ayrılacaktır. Her yıl bütçeyle yapılması gerekli olan işlem, birinci derece mahrumiyet yerinin mah-
rumiyet ödeneğini tesbit etmektir. Öbür derecelerdeki ödenekler, birinci derece ödeneğine göre be-
lirli nisbetlerde hesaplanmış olacaktır.

Misâl : 1965 bütçesinde birinci derece mahrumiyet yeri için 00 lira kabul edildiği farz edilirse
bu listeye göre 1 ncı mahrumiyet yerindeki memurlar 200 liranın tamamını, 2 ncı derece yerdekiler
200 liranın % 75 i tutarı 150 lira, 3 ncü derece mahrumiyet yerinde görevliler % 50 tutarı 100 lira.
4 ncü derece mahrumiyet yerinde bulunanlar ise % 25 tutarı 50 lira ödenek alınacaktır.

Mahrumiyet yeri ödeneklerinin tesbitinde esas alınacak miktar, tabii her yılın bütçe imkânlarıyla
kayıtlı olacaktır. Ancak, mahrumiyet yeri ödeneklerinin malî portesini hesaplamak son derece kolay
olacaktır: çünkü ödenekler, askerî personelin rütbe ve kademe durumlarından farksız olarak, bütün
kategoriler için aynı miktarda olmakta, yalnız mahrumiyet yerinin derecesine göre nisbetlerde de-
ğişiklik olmaktadır. Her dört mahrumiyet dereceinde ne kadar Devlet memuru bulunduğunu bil-
dikten sonra, basit bir hesaplama ile mahrumiyet yeri ödeneklerinin toptan malî portesini bulmak
mümkündür.

Madde 168. — Mahrumiyet yeri ödeneğinin her hangi bir kesintiye tabi tutulmaması, ölen emek-
liye ayrılan ve başka yere atanarlardan ödenmiş miktarının geri alınmaması, hem beşerî mülâhaza-
larla, hem de malî işlemlerde basitlik sağlamak amacıyla uygun görülmüştür.

Madde 169. — Sürekli görevle yurt dışına gönderilenlerin yurt içine atanmalarında aylıkların
ne şekilde ve ne zamana kadar kat sayılı olarak ödeneceği izah edilmiştir.

Madde 170. — Sürekli görevle yurt dışında bulunanların geçici olarak yurt içine çağırılma halin-
deki maaş durumları izah edilmiştir.

Madde 171. — Sürekli görevle yurt dışında bulunanların farklı kat sayılı bir başka yurt dışı
görevine atanmalarında alacakları maaşları izah edilmiştir.

Madde 172. — Sürekli görevle yurt dışında bulunanların geçici görevle bir başka yabancı mem-
lekete gönderilmeleri halinde alacakları maaşları izah edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Silâhlı Kuvvetler kıta tazminat gerekçesi

Silâhlı Kuvvetlerin kıta tazminatı; bilhassa küçük rütbeli subay, yarsubay ve astsubaylar için karargâh ve müesseselerdeki hizmetlere nisbeten çok daha yorucu ve yıpratıcıdır. Hizmetin özelliğine göre kıtalardaki çalışma sürelerinin karargâh ve müesseselerindekine nazaran fazla olması, haftada iki gün gece eğitimi, nöbet hizmetlerinin çok daha sık olarak gelmesi, genel olarak mevsimine göre kıta tatbikatları ve manevralar kıtada çalışan personelin fizikî kondisyonu üzerinde yıpratıcı tesirler yapmakta, dolayısıyla bu görevlerde çalışan personelin karargâh ve müesseselerde hizmet görmek için çeşitli yollara başvurduğu görülmektedir.

Atanma, nakil ve tayinler meslek programlarına göre yapılmadığından çok kere personele eşit hizmet imkân ve şartları sağlanamamakta, bu yüzden kıta ile karargâh ve müesseselerde çalışan aynı sınıf subaylar arasında sınıfa ait aynı hizmetlerin yaptırılmaması yüzünden, sınıfın istediği ihtisaslar kendilerine verilememektedir. Türk Silâhlı Kuvvetleri Askerî Personel Kanunu yürürlüğe girip meslek programlarının tatbikine geçildiğinde yukarıda izah edilen hizmet yerlerindeki farklılık ve verilmesi gereken ihtisaslar kazandırılmış olsa dahi kıta hizmetinin yorucu ve yıpratıcılığı ortadan kaldırılmıyacaktır.

Silâhlı Kuvvetlerin kudret ve kuvvetinin temeli olan kıtanın daha cazip hale gelmesi bakımından buralarda çalışan personelin fizikî yorgunluğuna karşılık olarak bir tazminatın verilmesi uygun olacaktır.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde, (7356 sayılı Kanunda belirtilen ihtisas personeline mütedavil sermayeder verilen hariç) ek görev ücreti yoktur. Profesyonel bir ordu olan Türk Silâhlı Kuvvetleri kadrolarının % 100'e çıkarılması mümkün olmayacağı, böyle mali yüke Türk ekonomisinin gücü yetmeyeceğine göre, personelin birden fazla görev yapmak mecburiyetinde kalacağı aşikârdır.

Kıta hizmetlerindeki yoruculuktan başka diğer görevleri yoruculuğu ile birlikte maddi ve mânevî sorumluluk altında bulunan ek görev işe vekâlet ücreti gibi maddi imkânlara sahibolmayan bu personele böyle bir tazminatın verilmesi ayrı bir hakkaniyet olacaktır. Tazminat verilmesine esas olacak yerler Silâhlı Kuvvetlerdeki Kuvvet Komutanlığı ve diğer çeşitli hizmet yerleri ile tadededilerek tanzim edilmiş görevlerin özelliklerine göre açıklanmıştır.

Muharip birlik ile yardımcı sınıf birliklerin ordudaki hizmetlerinin gayeleri ve çalışma şartları arasındaki fark göz önünde bulundurularak buralarda çalışan subay, yarsubay ve astsubaylara farklı bir tazminat verilmesi cihetine gidilmesinin uygun olacağı düşünülmüş ve tazminat bu esaslara göre tanzim edilmiştir.

Bundan başka; tazminatın verilmesinde alay ve muadili seviyedeki birlikler esas tutulmuş ve bunlarda komutanlık veya yardımcılık yapanlarla bu birliklerin gereken yardımcı hizmet görevlerinde ve gerekse karargâhlarında çalışanlara ayrı nisbetlerde tazminat verilmesi cihetine gidilmiştir.

Madde 173. — Bu madde ile kimlere hangi seviyedeki birliklerde çalıştığı takdirde kıta tazminatı verileceği belirtilmiştir.

Madde 174. — Bu kısımda geçen tabirlerin tarifi yapılmıştır.

Madde 175. — Silâhlı Kuvvetlerin Kuvvet komutanlıkları ile diğer hizmet birliklerinde çalışan tazminat alacaklarının hizmet yerleri ile alacakları tazminat nisbetleri tayin ve tesbit edilmiştir.

Madde 176. — Bu madde ile tazminatın ödenme şekli ve şartları belirtilmiştir.

Madde 177. — Bu madde ile kıta tazminatını hak kazanan düzenlenmiştir.

Madde 178. — Bu madde ile kıta tazminatının kesileceği haller tadededilmiştir.

Madde 179. — Bu madde ile kıta tazminatının gün kesirleri hakkında yapılacak işlem belirtilmiştir.

Madde 180. — Bu madde ile çeşitli adlar altında alınmakta olan tazminatlar ve kıta tazminatı ile durumları belirtilmiş, hizmetleri, tayın bedeli ve mahrumiyet yeri tazminatından başka tazminatların kıta tazminatı ile birlikte verilmeyeceği hususu belirtilmiştir.

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Sosyal haklar

BİRİNCİ BÖLÜM

Madde 181. — Emeklilik ve mâlûllük hallerinde kendileri veya ölümleri halinde kanuni mirasçılarının haklarının özel kanunlarda gösterildiği şekilde olduğu belirtilmiştir.

Madde 182. — Emekli ikramiyesi Devlet Personel kanun tasarısına muvazi olarak, 30 ve daha fazla hizmet yılı için 15 aylık tutarında olarak 25 - 29 yıl hizmeti bulunanlar için ise her hizmet yılı için emekliliğe esas olan maaşının 1/2 sinin ikramiye olarak verileceği hususu düzenlenmiştir.

Madde 183. — Emekli ikramiyesinin ödenmesi hususu izah edilmiştir.

Madde 184. — Bu madde ile doğum yardım ödeneğinin verileceği belirtilmiştir.

Madde 185. — Bu madde ile ölüm yardım ödeneğinin verileceği belirtilmiştir.

Madde 186. — Bu madde ile tedavi ve cenaze masraflarının 211 sayılı Türk silâhlı Kuvvetleri İç hizmet Kanununa göre verileceği belirtilmiştir.

Madde 187. — Bu madde ile özel kanuna göre yakacak yardımının verileceği belirtilmiştir.

Madde 188. — Bu madde ile giyecek ve yiyecek yardımının özel kanunda gösterildiği şekilde verileceği belirtilmiştir.

Madde 189. — Bu madde ile mahrumiyet yerlerinde görevli olan personelin orta dereceli okullarda okuyan çocuklarının Millî Eğitim Bakanlığı pansiyonlarında pansiyon ücreti indiriminden faydalandırılacağı, eğer personelin çocuğu Millî Savunma Bakanlığı talebe yurtlarında ise bu yurtlara ait ücretin yarısının Millî Savunma Bakanlığınca karşılanacağı hususu belirtilmiştir.

Madde 190. — Sınıfta kalan çocukların ikinci sene bu haktan faydalanamayacağı derpiş edilmiştir.

Madde 191. — Bu maddenin 1 ne fıkrası ile 144 sayılı Kanunla uçucu subaylara, 223 sayılı Kanunla denizaltıcı ve kurbağa adamlar ve vazifeesnasında sakat kalmış, hizmetten ayrılma veya şehidolma hallerinde verilmekte olan tazminattan Türk Silâhlı Kuvvetleri personeline teşmil edilmiş ve bu suretle bir adaletsizliğin önlenmesi cihetine gidilmiştir.

İkinci fıkrası ile de 1475 sayılı Jandarma personeli nakti tazminatı Kanunundaki miktarlar bugünkü duruma uygun ve mâkûl olan hadde çıkarılmıştır.

Madde 192. — Bu madde ile Türk Silâhlı Kuvvetlerine ait lojmanların bu kanun esaslarına göre tahsis yapılacağı belirtilmiştir.

Madde 193. — Bu madde ile lojman tahsisinin puvantaj usulüne göre yapılacağı ve bu puvantajın yapılmasında göz önünde alınacak hususlar tadadedilmiştir.

Madde 194. — Bu madde ile lojmandan çıkma veya çıkarılma süresi ve sebepleri izah edilmiştir.

Madde 195. — Bu madde ile emekli aylığı ödemesi yapan kurumun tahsis edeceği fondan faydalanma suretiyle personele mülk inşaaı için kredi verileceği belirtilmiştir.

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

Taltifler

BİRİNCİ BÖLÜM

Savaş takdirnamesi

Madde 196. — Savaş takdirnamesinin hangi hallerde ve kimlere verileceği gösterilmiştir.

Madde 197. — İki defa 2 nci derece savaş madalyası alacaklara bu başarılarından dolayı bir savaş takdirnamesi verilmek ve bu suretiyle iki sene emsallerinden erken terfi etmek imkâmı sağlanmıştır.

Madde 198. — Taltifname ile taltif edileceklerin teklifleri kimin tarafından onaylanacağı gösterilmiş olup, teklife iştirak etmeyen komuta kademesinin mütalâasının bildirmek suretiyle Silâhlı Kuvvetler komutanlığına kadar gelmesi ve nihai kararın bu makamca verilmesi de sağlanmıştır. Bu personel için bir teminatır.

İKİNCİ BÖLÜM

Madalyalar

Madde 199. — Türk Silâhlı Kuvvetlerinde verilecek madalyalar gösterilmiştir.

Madde 200. — Savaş madalyasının hangi hallerde, kimlere verileceği ve ne şekilde verileceği ve iki dereceli olduğu açıklanmıştır.

Madde 201. — Türk Silâhlı Kuvvetleri şeref madalyasının hangi hallerde kimlere ve ne şekilde verileceği gösterilmiştir.

Madde 202. — Türk Silâhlı Kuvvetleri övünç madalyalarının hangi hallerde ve ne şekilde verileceği açıklanmıştır.

Madde 203. — Türk Silâhlı Kuvvetleri üstün hizmet madalyasının hangi hallerde, kimlere ve ne şekilde verileceği belirtilmiştir.

Madde 204. — Diğer devletler tarafından Silâhlı Kuvvetler personeline verilen madalyaların Genelkurmay Başkanlığına tescil edildikten sonra muayyen günlerde takılabileceği açıklanmıştır.

Madde 205. — Kanun hükümlerine göre verilen madalyalarla dost devletler tarafından askerî kişilere verilen nişan ve madalyaların sahiplerinin ölümü halinde mirasçalarına verileceği ve fakat bu madalya ve nişanları takamayacakları açıklanmıştır.

Madde 206. — Aynı zamanda ve aynı görevden dolayı, birden fazla madalyaya hak kazananlara, en yüksek dereceli madalyanın verileceği belirtilmiştir.

Madde 207. — Madalya ve nişanları alan kişilerin ölümü halinde mirasçaları belirtilmiştir.

Madde 208. — Bu madde ile madalyaların tescil şekli gösterilmiştir.

Madde 209. — İstiklâl Madalyası Kanunu ile ek ve değişikliklere ait hükümlerin saklı olduğu açıklanmıştır.

Madde 210. — Bu kanun gereğince harb madalyası (savaş, şeref ve övünç madalyaları) almaya hak kazanmış olan Türk uyruklu subay, yarsubay, astsubay, erbaş ve erlerin emeklilik veya ölümleri halinde ne seviyede emekli maaşı bağlanacağı belirtilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödüller

Madde 211. — Silâhlı Kuvvetler mensuplarının çalışmalarını teşvik etmek ve hizmete daha fazla faydalı olmaları için ödülle taltifleri sağlanmıştır.

Madde 212. — Madalya ve beraatların yapım giderleri için M. S. B. bütçesine ödenek konulması öngörülmüştür.

Madde 213. — Kanunda (tesbit) gösterilmeyen hususların yönetmelikle ne şekilde yapılacağı açıklanmıştır.

ONBEŞİCİ KISIM

Geçici maddeler

Geçici madde 1. — Bugünkü general ve amiral mevcudunun az oluşu dolayısıyla yüksek komuta kademelerinde boşluklar bulunmaktadır. Esas terfi sistemini bozmamak üzere; yaş hadleri ve rütbelerinin 50 nci maddedeki oranları müsaıdolduğu müddetçe mevcut general ve amirallerden âzami istifade imkânı sağlamak üzere madde düzenlenmiştir.

Geçici madde 2. — Bu kanunun getirdiği terfi sisteminin işliyebilmesi için bu kanun hükümlerine uygun hazırlanmış en az iki sicile ihtiyaç bulunduğundan, kanunun kabul tarihini takibeden iki yıl içinde subaylardan terfi edecekleri mağdur durumda bırakmamak üzere bu gibilerin yürürlükte bulunan 4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus terfi Kanunu hükümleri uyarınca terfilerinin yapılması öngörülmüştür.

Geçici madde 3. — Bu kanun terfi şartlarında en az bekleme süresinin 2/3 ü kadar sicili bulunmak mecburiyeti vardır. Bu kanunun en kısa zamanda yürürlüğe girebilmesini sağlamak amacıyla 2/3 ü sicil teşekkül edene kadar 44 maddenin (b) fıkrasındaki şartın aranmaması gereği bu geçici maddeyle düzenlenmiştir.

Geçici madde 4. — Bu kanunda albaylık en az bekleme süresi 4 yıla indirilmiş ve yarbaylık en az bekleme süresi ile 4 yıla çıkarılmıştır. Bu geçici maddede tanzim edilmemiş olsa idi halen albaylığın yarbay ve albay rütbesinde bulunan subaylar 1 yıl kazanmış olacaktırlar. Subaylar arasında böyle bir tefrikin yapılmaması için bu geçici maddele tanzim edilmiştir.

Geçici madde 5. — Yeni terfi sistemine göre ehliyet derecelenmesine göre tesbit edilen sıra, aynı zamanda kıdem sırası olmakta ve her rütbele değişebilmektedir. Bu düzenin uygulanması için terfi yılının beklenmesi gerektiğinden, yeni kıdem sıraları tesbit edilene kadar mevcut kıdem sıralarının muhafaza edilmesi mecburiyetinde kalmıştır.

Geçici madde 6. — Bayan subayların, yanlış bir siyaset yüzünden, muharip sınıflarda görev almış olmaları fizik yapıları bakımından uygun dı̇şmemektedir, kendilerinden âzami istifadeyi sağlamak ve Silâhlı Kuvvetlerin örf ve âdetlerine uyabilmek için yardımcı sınıflara geçirilmeleri kaçınılmaz bir mecburiyettir. Bu arada halen Hava Kuvvetlerinde görevli bayan uçucu subayların tazminattan istifade edebilmelerini sağlamak üzere 8 yıllarını doldurmaları öngörülmüştür.

Geçici madde 7. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte üstteğmen - yüzbaşı rütbesinde bulunan subayların kıta hizmetlerinin bu kanuna göre tesbiti halinde mağdur olacakları düşünülerek bu geçici maddele tanzim edilmiştir.

Geçici madde 8. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte emekliye ayrılmış bulunan asaleten Genêlkurbay Başkanlığı yapmış ve diğêr emekli orgeneral ve oramirallerin de 69 ncu madde hükümlerinden faydalanmaları eşit uygulama bakımından zaruri görülmüştür.

Geçici madde 9. — Kanun yürürlüğe girdiği tarihte harb akademilerinde bulunan subaylara 4273 sayılı Kanun gereğince verilmekte olan kıdemlerinin mağduriyetlerini önlemek üzere usulüne göre verilmesi bu geçici madde ile düzenlenmiş bulunmaktadır.

Geçici madde 10. — Bu kanunun terfi sisteminin işliyebilmesi için bu kanun hükümlerine uygun hazırlanmış en az iki sicile ihtiyaç bulunduğundan kanunun kabul tarihini takibeden 2 yıl içinde astsubaylardan terfi edecekleri mağdur durumda bırakmamak üzere, bu gibiler hakkında kanunda gösterilen müddetler içinde yürürlükte bulunan 5802 sayılı Astsubay Kanunu hükümlerinin uygulanacağını öngörmüştür.

Geçici madde 11. — Yeni kanun kıdem sıralarının ehliyet derecelerine göre tesbit edileceğini âmindir. Yeni kıdem sıraları tesbit edilene kadar, eski kıdem sıralarının muhafaza edilmesi bir zâruredir. Madde bu hususu düzenlemektedir.

Geçici madde 12. — 85 nci maddede terfilerin her yıl mutlak olarak 30 Ağustosta yapılacağı belirtilmiştir. Bugün astsubaylar en az bekleme sürelerini doldurdıkları tarihlerde terfi etmektedirler. En az bekleme sürelerinin 30 Ağustosa denk gelmesi için bunlar, bir defaya mahsus olarak 30 Ağustosta birleştirmek mecburiyeti kabul hâsıl olmuştur.

Geçici madde 13. — 95 nci madde gereğince her rütbede bekleme sürelerinin 2/3 ü kadar sicilin aranması şartının bu kanun yürürlüğe girdiği 2 yıl için aranmayacağını hususunu düzenlemektedir.

Geçici madde 14. — Bu madde Silâhlı Kuvvetlerde miktarı çok azalmış ve tavsiye edilmekte bulunan Askerî memurların buldukları sınıf ünvanlarını muhafaza etmek suretiyle bulunan hükümlerine tabi olacaklarını, haklarında eşidi subaylara göre işlem yapılacağını düzenlemektedir.

Geçici madde 15. — Bu kanuna göre yarbaylık ve albaylık normal bekleme süreleri değiştiğinden yeni rütbelere intibakın sağlanması bakımından düzenlenmiştir.

Geçici madde 16. — 5811 Sayılı Kanuna göre Deniz Kuvvetlerinde binbaşı rütbesinde bulunanlar beş yıllık bekleme süresine tabidirler. Bu madde ile adı geçen şahısların mağduriyeti önlenmiştir.

Geçici Madde 17. — 5802 sayılı kanunla kazanılan haklar saklı tutulmuştur.

Madde 214. — Orta - Doğu Âmme Enstitüsünde okuyan asker kişiler okudukları müddet kadar kıdem eklenmesi yapılmaması öngörülmüştür.

Madde 215. — Kanunun tatbikini kısa zamanda sağlamak amacı ile yönetmeliklerin 6 ay içinde yürürlüğe konması gerekmektedir.

Madde 216. — Bu madde ile yürürlükten kaldırılan kanunlar belirtilmektedir.

Madde 217. — Yürürlük maddesidir.

Madde 218. — Bu madde ile kanun Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceği belirtilmiştir.

Türk Silâhlı Kuvvetleri personeli (Subay ve Astsubay) kanun tasarısı ve millî Savunma, Maliye ve Plân Komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi

Geçici Komisyon

Esas No. : 1/805

Karar No. : 6

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca tetkik ve Başbakanlığın 15.2.1965 gün ve Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi 71 - 11/A/650 sayılı yazuları ile Millet Meclisi Başkanlığına gönderilen (Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel «Subay ve Astsubay» kanunu tasarısı, Genel Kurulun 24 . 2 . 1965 tarihli kararı ile kurulan Komisyonumuza havale edilmekle ilgili Bakanlık ve Daire temsilcilerinin iştiraki ile incelendi:

Tasarının gerekçesinin tetkiki ve verilen izahatların ışığı altında :

1. İkinci Cihan Harbinden itibaren harp silâh ve gereçlerinde meydana gelen büyük gelişmenin, taktik ve strateji kaidelerinde olduğu kadar, personel idaresi kaidelerinde de değişiklik yapmaya zorladığı ve bunun neticesi personelin ilmi esaslara müstenit, rasyonel usullerle sevk ve idaresi zaruretinin ortaya çıktığı, bu ihtiyacın Silâhlı Kuvvetlerimizde de şiddetle hissedilmesi sebebiyle, günün ihtiyaçlarına uygun modern bir personel sistemini kurmak fikrinin tasarının hazırlanmasında başlıca âmil olduğu,

2. Tasarının prensiplerinin tesbitinde, Batı ülkeleri ordularında tatbik edilen en son esaslardan faydalanılmakla beraber, memleket gerçekleri ve millî ananelerimiz esas alınarak bunların bünyemize uydurulduğu ve askerlik hizmetinin icabı olması lâzımgelen ayrılıklar dışında, Devlet memurları hakkında Devlet Personel Dairesince tesbit edilen prensiplerle paralellik temin edildiği,

3. Tasarının, genel hükümleri, subay kaynakları, subay sınıflandırması, meslek programları, subay terfileri, astsubay kaynakları astsubay sınıflandırması, astsubay meslek içi eğitim, astsubay terfileri, yükümlülük, atanmalar, izinler, malî hükümler, kıta tazminatı, sosyal haklar ve yar-

dımlar, taltifler ve geçici maddeler olmak üzere onbeş kısımdan ibaret olduğu ve askeri personel ile ilgili bütün hükümleri bünyesinde toplayacak şekilde bir kod halinde tertip edildiği,

4. Subay ve astsubay terfi sisteminin, meri hükümlere nazaran tamamen değiştirildiği ve subayın bekleme süresinin son yılında aldığı sicil terfi etmesi esasının kaldırılarak, yerine bir terfi devresine ait bütün sicillerle birlikte, gördüğü kursları aldığı mükâfat ve cezaları, meslekine ait eserleri ve bunlar gibi bir subayın hakiki kıymetini meydana çıkaracak diğer unsurları bir arada değerlendiren, bu suretle de en lâyük olanların terfiine imkân veren müttekâmil bir sistemin meydana getirildiği,

5. Aynı şekilde, subayların her rütbede kıta hizmeti yapmak mecburiyetinin kaldırılarak meslek programlarına göre bir sistem dâhilinde yetiştirilecek olan subayların şahsi kabiliyetlerine göre en ziyade muvaffak oldukları hizmetlerde kullanılmalarına imkân verecek surette idareye bir elâstikiyet sağlandığı,

6. Subay ve astsubayların bugün olduğu gibi mektepten çıkarken ihraz ettikleri ve emekliliğine kadar devam eden sabit kıdem esasının da terk edildiği ve yerine her rütbede ehliyetleri birbirine nisbet edilmek suretiyle her terfi devresinde terfi ehliyet notlarına göre tâyin edilecek değişen bir kıdem sisteminin meydana getirildiği ve bu suretle en ehil olanın en kıdemli olmasının sağlandığı,

7. Ordudan bugüne kadar sağlanamayan mahrutu sağlayacak yeni esasların getirildiği ve mevcut kadro nisbetinde terfilerin yapılması suretiyle, bilhassa üst rütbelerde yığılmaların önlenmesi, ancak terfi şartlarını haiz oldukları halde kadresuzluk yüzünden terfi edemiyenlerin maaşça yükselmeleri kabul edilmek suretiyle mağduriyetlerinin önlenmesi,

8. Subay ve astsubayların yükümlülükleri hakkında meri mevzuat esasları aynen alınmakla beraber tatbikatta hizmet aleyhine tecelli eden bâzı boşlukları tamamlayıcı hükümlerin getirildiği,

9. Senelik ve sıhhi izin süreleri hakkında Devlet memurları kanunu tasarısında tesbit edilen kaidelere paralel yeni esasların getirildiği,

10. Tasarının malî hükümleri ile sosyal yardımlara ait bölümünün Devlet memurları kanunu tasarısındaki prensipler aynen alınmak suretiyle hazırlandığı ve ayrıca ağır ve yıpratıcı kıta hizmetini cazip kılmak üzere takımdan alaya kadar olan birliklerdeki subay ve astsubaylara kıta tazminatının tanındığı,

Görölmüş ve tasarının kanunlaşması halinde Silâhlı Kuvvetlerimizin personel idaresi yönünden modern esaslara kavuşacağı, ve vazifeli personelin hukukî yönden teminatlı, malî yönden müreffeh hale getireceği ve bu suretle idare ve fert yönünden büyük faydalar sağlayacağı anlaşılmağa tümü kabul edilmiş ve maddelere geçilmiştir.

BİRİNCİ KISIM

Genel esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

Madde 1. -- Hükümet tasarısının birinci maddesinde yar subaylık müessesesi çıkarılmak ve harbokulları müessesesi askerî akademi olarak ifade edildiğinden halen kullanılmakta olan (harbokulları) olarak değiştirilmek suretiyle birinci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 2. — Hükümet tasarısındaki yer subay terimi çıkarılmak ve aylıkları terimi de maaşları olarak düzeltilmek suretiyle 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 3. — Hükümet tasarısındaki yarsubaylık müessesesi metinden çıkarılmak suretiyle madde, 3 neü madde olarak kabul olmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve sorumluluklar

Madde 4. — Hükümet tasarısında bulunan yarsubay deyimi çıkarılmak suretiyle madde, 4 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 5. — Hükümet tasarısının bu maddesi Devlet Memurları Kanunu tasarısında mevcudolan aynı mahiyetteki hükümden değişik surette kaleme alınılığında paralelliği temin etmek bakımından Devlet Memurları Kanunu tasarısındaki metne uygun olarak madde yeniden düzenlenmiş ve 5 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Haklar

Madde 6. — Hükümet tasarısında bulunan yarsubaylık deyimi metinden çıkarılmak suretiyle madde, 6 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 7. — Hükümet tasarısında bulunan yarsubay deyimi metinden çıkarılmak suretiyle madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 8. — Hükümet tasarısında bulunan yarsubay deyimi metinden çıkarılmak suretiyle madde, 8 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 9. — Hükümet tasarısında bulunan yarsubay deyimi metinden çıkarılmak ve hizmetten deyimi subaylıktan ve astsubaylıktan olarak değiştirilmek suretiyle madde, 9 neü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 10. — Hükümet tasarısında bulunan yarsubay deyimi metinden çıkarılmak suretiyle madde, 10 neü madde olarak kabul edilmiştir.

İKİNCİ KISIM

Subaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve Yetiştirme

Madde 11. — Hükümet tasarısındaki askerî akademiler deyimi harb okulları olarak düzeltilmek suretiyle madde, 11 neü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 12. — Hükümet tasarısının 12 neü maddesi metninde ve kenar başlığında bulunan askerî akademiler deyimi harb okulları olarak düzeltilmek suretiyle madde, 12 neü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 13. — Hükümet tasarısında mevcut askerî akademiler deyimi harb okulları olarak değiştirilmek, sınıf subaylar teriminde diğer sınıf subayları olarak düzeltilmek suretiyle madde, 13 neü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 14. — Hükümet tasarısında mevcut askerî akademiler deyimi harb okulları olarak değiştirilmek ve imlâ hataları düzeltilmek suretiyle madde, 14 neü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 15. — Hükümet tasarısındaki madde kenar başlığının numarası değiştirilmek suretiyle madde 15 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 16. — Hükümet tasarısındaki madde kenar başlığının numarası değiştirilmek suretiyle madde, 16 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 17. — Hükümet tasarısının madde kenar başlığındaki numara değiştirilmek ve bir kısım kenar başlığı metinden çıkarılmak suretiyle madde, 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 18. — Hükümet tasarısındaki madde kenar başlığı numarası değiştirmek suretiyle madde, 18 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 19. — Hükümet tasarısındaki madde kenar başlığı numarası değiştirilmek suretiyle madde, 19 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 20. — Hükümet tasarısındaki madde kenar başlığı numarası değiştirilmek suretiyle madde, 20 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Subayların sınıflandırılması

Madde 21. — Hükümet tasarısının (a, b, c) bendlerinin 2 nci fıkralarında geçen sağlık subayı deyimi, sağlık olarak düzeltilmek ve (b) bendinin 2 nci fıkrasında geçen sıhhi teknisyen terimi de sıhhiye teknisyeni olarak değiştirilmek suretiyle madde, 21 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 22. — Hükümet tasarısının bu maddesine yeni kurulacak sınıfların muharip veya yardımcı olarak tesbitine de Bakanlar Kurulunun yetkili olacağı hususu ilâve edilmek suretiyle madde 22 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 23. — Hükümet tasarısının bu maddesi imlâ işaretleri yönünden ikmal edilerek 23 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 24. — Hükümet tasarısında mevcut askerî akademi deyimi harb okulları olarak değiştirilmek suretiyle 24 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 25. — Hükümet tasarısının bu maddesi imlâ işaretleri yönünden ikmal edilmek, (c) fıkrası yazılış yönünden diğer fıkralardaki tertibe uydurulmak, (e) bendinin 2 nci fıkrasında geçen verilecek lüzum terimi görülecek lüzum olarak değiştirilmek suretiyle madde, 25 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 26. — Hükümet tasarısının bu maddesi imlâ işaretleri yönünden ikmal edilmek suretiyle 26 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Meslek programları

Madde 27. — Hükümet tasarısında mevcut meslek programları yönetmeliğiyle terimi meslek programları yönetmeliği ile olarak düzeltilmek suretiyle madde, 27 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 28. — Hükümet tasarısının 28 nci maddesi, 28 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

BEŞİNCİ KISIM

Subay terfileri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

Madde 29. — Hükümet tasarısının bu maddesi 29 neu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 30. — Hükümet tasarısının bu maddesi 30 neu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 31. — Hükümet tasarısındaki madde kenar başlığı numarası değiştirilmek suretiyle madde, 31 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 32. — Hükümet tasarısının 32 nei maddenin (a) fıkrasında mevcut deniz ve hava subayları için noksan bekleme sürelerinden istifadeyi öngören hüküm diğer kuvvet mensupları arasında bir ayrılık meydana getirdiğinden tasarıdan bu fıkra çıkarılmıştır. Ancak teşekkül eden müktesep hakların tanzimi geçici maddelere bırakılmıştır. Tasarının (b) ve (c) fıkraları (a) ve (b) fıkraları olarak kabul edilmiş ve askerî akademi terimi harb okulları olarak düzeltilmek suretiyle madde, 32 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 33. — Hükümet tasarısının 33 nü maddesinin (a) fıkrasında bulunan askerî akademi terimi harb okulları olarak ve (mezunu emsali) terimi de (mezunu emsallerine) olarak düzeltilmek ve (b) bendinin 2 nei fıkrası tasarının başka maddelerinde düzenlendiği cihetle fazla görülerek metinden çıkarılmak suretiyle madde, 33 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 34. — Hükümet tasarısının madde kenar başlığında mevcut imlâ hatası düzeltilmek suretiyle madde, 34 nü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ KISIM

NASIP

Madde 35. — 1706 sayılı Jandarma Kanunu gereğince jandarma subaylarının subaylığa nasip ve rütbe terfileri İçişleri Bakanı ve Başbakanın müşterek kararname ile Cumhurbaşkanının onayı ile yapıldığından Hükümet tasarısının 35 nei maddesinde bulunmayan bu husus maddeye ilâve edilmek suretiyle madde, 35 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 36. — Hükümet tasarısında bulunan askerî akademiler deyimi harb okulları olarak düzeltilmek, (a, b, c,) fıkralarındaki imlâ işaretleri noksanı ikmal edilmek, dil tekniğine uydurulmak ve (d) fıkrası kanun tekniği yönünden redakte edilmek suretiyle ve (e) fıkrasında mevcut (astegmenliğe nasbedilir) terimi lüzumsuz görüldüğünden metinden çıkarılmak suretiyle madde, 36 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 37. — Hükümet tasarısının 37 nei maddesi imlâ işaretleri ve dil tekniği yönünden redakte edilerek 37 nei madde olarak kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıdem

Madde 38. — Hükümet tasarısının 38 nei maddesinin (a) bendinin 2 nei fıkrası dil tekniği yönünden redakte edilmek, maddede mevcut askerî akademiler terimi harb okulları olarak, yar subaylık terimi astsubaylıktan subaylığa geçenler olarak düzeltilmek suretiyle madde, 38 nei madde olarak kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Terfi esas ve şartları

Madde 39. — Hükümet tasarısının 39 ncu maddesinin a bendi tasarısının 3 ncü maddesinde mevcut yeterlik notu tarifine uygun şekilde redakte edilmiş ve maddede mevcut imlâ işaretleri noksanı tamamlanmak ve cümle tekniğine uydurulmak suretiyle madde, 39 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 40. — Hükümet tasarısının 40 nci maddesi, 40 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 41. — Hükümet tasarısının 41 nci maddesi, 41 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 42. — Hükümet tasarısının 42 nci maddesinde Jandarma, Kara Kuvvetleri bünyesinde gösterilmiş ise de tatbikatta bir karışıklığı sebebiyet vermemek için Jandarma Genel Komutanlığı müstakil olarak ifade edilmek suretiyle madde, 42 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 43. — Hükümet tasarısının 43 ncü maddesi, 43 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 44. — Hükümet tasarısının 44 ncü maddesinin (f) fıkrası karışık olarak yazıldığından kolayca anlaşılacak şekilde yeniden redakte edilmek suretiyle madde, 44 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 45. — Kadrosuzluktan terfi edememeye müteallik Hükümet tasarısının 45 nci maddesi, redaksiyona tabi tutularak 45 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 46. — Kademe terfi şartlarını tanzim eden Hükümet tasarısının 46 nci maddesinden (b) fıkrasındaki (bu'unduğu kademe maaşını fiilen almış olmak) şartı çıkarılarak diğer hükümleri aynen kabul edilmek suretiyle meydana getirilen metin 46 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 47. — Askerî hâkim ve yardımcılarının, adli müşavirlerin ve diğer ilgili görevlerde çalışan askerî hâkim sınıfından subayların sicillerini tanzim eden Hükümet tasarısının 47 nci maddesi 357 sayılı Askerî Hâkimler ve Askerî Savaşlar Kanunundaki hükümlere paralelliği görüldüğünden aynen kabul edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

General ve amiral terfileri

Madde 48. — Rütbe terfiini tanzim eden Hükümet tasarısının 48 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 49. — Kademe terfiini tanzim eden Hükümet tasarısının 49 ncu maddesi, 49 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 50. — General ve amirallerin miktarlarına ve bunlar arasındaki oranlara ait 50 nci maddede yüzdeler itibariyle kuvvetler arasında eşitliği en iyi tanzim edecek şekilde düzenlenmiş ve buna göre meydana getirilen metin, 50 nci madde olarak kabul edilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Rütbe terfi için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler hakkında yapılacak işlem

Madde 51. — Rütbe terfi için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler hakkında uygulanacak muameleyi tanzim eden Hükümet tasarısının 51 nci maddesi, 51 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Değerlendirme Kurulları

Madde 52. — Değerlendirme kurullarını tanzim eden Hükümet tasarısının 52 nci maddesinin

(a) fıkrası yüksek değerlendirme kurul na Jandarma subaylarının değerlendirileceği sırada Jandarma Genel Komutanının katılması temin malsadiyle fıkra yeniden tanzim edilmiş ve madde, bu suretle kabul edilmiştir.

Madde 53. — Hükümet tasarısının terfi işlemlerine ait 53 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 54. — Yüksek değerlendirme ve değerlendirme kurulları üyelerinin kıdca derecelerini tanzim eden tasarının 54 neü maddesi, aynen kabul edilmiştir.

Madde 55. — Subayların terfi işlemleri hakkındaki 55 neü madde redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 56. — 57, 58 neü maddeler (ki bu maddeler sırası ile değerlendirme kurullarının çalışmalarını, üyelerinin bağımsızlığını ve bu konuda yapılması gereken yönetmeliği tanzim eden hükümleri havi maddeler aynen kabul edilmiştir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Özel hükümler

Madde 59. — Savaş takdirnamesi alanların durumlarını düzenleyen tasarının 59 neü maddesi, 59 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 60. — Esir düşen subayların statülerini tesbit eden tasarının 60 neü maddesi, 60 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 61, 62, 63, 64, 65. — Harb gaibi, enterns edilen, sıhhi izin süresi içinde terfi sırasına giren, sınıf değiştiren ve fakülte ve yüksek okulardan mezun olan subayların statülerini tesbit eden yukarıda zikri geçen maddeler aynen kabul edilmiştir.

Madde 66. — Açıkta bulunan subayların yangılanmalarına dair tasarının 66 neü maddesi redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Hükümet tasarısının 67 neü maddesi 6801 sayılı Kanunla askerî memurluktan subaylığa geçirilenlerin yarbaylıktan daha üst rütbeye terfi edebilmelerini önlemek maksadiyle konulduğu tesbit edilmiştir. Hazırlanan tasarıda ehliyet sistemi getirilmiş olduğundan kaynağı askerî memur olmakla beraber emsalleri arasında temayüz edenlerin de üst rütbeye terfi edebilmelerini temin maksadiyle Hükümet tasarısının 67 neü maddesi metinden çıkarılmıştır.

Madde 67. — Genelkurmay başkanlarının yaş olarak hizmette kalabilmelerini tanzim eden Hükümet tasarısının 68 neü maddesi aynen kabul edilmiştir. Bu suretle 7333 sayılı Kanunla getirilen ve Bakanlar Kurulu kararı ile uzatılma mümkün olan müddet, böyle bir karara lüzum olmadan Genelkurmay Başkanlığını işgal eden orgeneral ve oramirallerin bu görevde 68 yaşlarını doldurdukları tarihe kadar kalabilmeleri imkân sağlanmış olmaktadır.

Madde 68. — Genelkurmay Başkanlığı yapmış orgeneral ve oramiraller ile bu görevi yapmasa bile maraşal ve büyük amiralliğe yükselmiş subaylara bazı haklar tanınmasına ve Genelkurmay Başkanlığı yapmadan orgeneral ve oramiral olarak hizmetten ayrılan subaylara tanınan hakları tanzim eden tasarının 69 neü maddesi bazı değişikliklere tabi tutularak kabul edilmiştir. Tasarının 69 neü maddesinin (v) fıkrasında bu subaylara emekliliklerinde bir lojman tahsis edileceği veya aylık kirası 1 000 lirayı geçmemek üzere bir daire kiralanacağı hükmü bu zevatı, kendi evinde oturmaktan önlüyeceğinden mesken bedelinin nakden ödenmesi kaidesi getirilmiştir. Diğer orgeneral ve oramirallerin de mesken bedelini alabilmelerine dair maddenin (d) fıkrasına bu zevatın yani kendilerine emir subayı tahsis edilmemiş Genelkurmay Başkanlığı yap-

mamış orgeneral ve oramirallere de talepleri dairesinde kendilerine yardımcı olabilmeleri için refakatlerine bir er verileceği hükmü getirilerek madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

ALTINCI KISIM

Astsubaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve yetiştirme

Madde 69, 70. — Astsubay kaynakları ile astsubay sınıf okullarının statüsünü tanzim eden Hükümet tasarısının 70 ve 71 nci maddeleri 69 ve 70 nci madde olarak kabul edilmiştir.

YEDİNCİ KISIM

Astsubayların sınıflandırılması

Hükümet tasarısının 7, 8, 9 nu kısımlarını içine alan 70 ilâ 113 maddelerinde subaylara atf pek çok hükümlerin astsubaylar için de aynen tekrarlandığı görüldüğünden bu tekrarlardan atf suretiyle sarfınazar edilməsi mümkün olduğunu öngören bir önerge kabul edilerek Hükümet tasarısının 70 - 113 maddeleri önergeye ilişik metin üzerinden müzakere edilmiştir.

Madde 71. — Hükümet tasarısının 72 nci maddesi 71 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 72. — Hükümet tasarısının 73 nü maddesinde 22 nci madde hükmü aynen tekrarlandığından tekrardan sarfınazarla 22 nci maddeye atf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 72 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 73. — Hükümet tasarısının 74 nü maddesinde 23 nü madde hükmü aynen tekrarlandığından tekrardan sarfınazarla 23 nü maddeye atf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 73 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 74. — Hükümet tasarısının 75 nci maddesinde 24 nü madde hükmü aynen tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 24 nü maddeye atf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 74 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 75. — Hükümet tasarısının 76 nci maddesinde 25 nci madde hükmü tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 25 nci maddeye atf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 75 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 76. — Hükümet tasarısının 77 nci maddesinde 26 nci madde hükmü tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 26 nci maddeye atf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 76 nci madde olarak kabul edilmiştir.

SEKİZİNCİ KISIM

Astsubay meslek içi eğitimi

Madde 77. — Hükümet tasarısının 78 nci maddesinde 27 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 27 nci maddeye atf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 77 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 78. — Hükümet tasarısının 79 nu maddesi 78 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

DOKUZUNCU KISIM

Astsubay terfileri

Madde 79. — Hükümet tasarısının 80 nci maddesi 79 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 80. — Hükümet tasarısının 81 nci maddesi 80 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 81. — Hükümet tasarısının 82 nci maddesi 81 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 82. — Hükümet tasarısının 83 ncu maddesi 82 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 83. — Hükümet tasarısının 84 ncu maddesinde 33 ncu madde esasları tekrar edildiğinden, tekrardan sarfınazarla 33 ncu maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve atıf maddesi numarası değiştirilmek suretiyle 83 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 84. — Hükümet tasarısının 85 nci maddesinde 34 ncu madde hükmü tekrarlandığından tekrardan sarfınazarla, 34 ncu maddeye atıf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 84 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Nasıp

Madde 85. — Hükümet tasarısının 86 nci maddesi 85 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 86. — Hükümet tasarısının 87 nci maddesinde 37 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 37 nci maddeye atıf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 86 nci madde olarak kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıdem

Madde 87. — Hükümet tasarısının 88 nci maddesi cümle tekniği yönünden redakte edilerek 87 nci madde olarak kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Terfi esas ve şartları

Madde 88. — Hükümet tasarısının 89 ncu maddesi dil tekniği ve imlâ işaretleri yönünden redakte edilerek 88 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 89. — Hükümet tasarısının 90 nci maddesinde 40 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 40 nci maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 89 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 90. — Hükümet tasarısının 91 nci maddesinde 41 nci madde hükmü tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 41 nci maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 90 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 91. — Hükümet tasarısının 92 nci maddesi 91 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 92. — Hükümet tasarısının 93 ncu maddesinde 42 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 42 nci maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 92 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 93. — Hükümet tasarısının 94 ncu maddesinde 43 ncu madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 43 ncu maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 93 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 94. — Hükümet tasarısının 95 nci maddesi 94 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 95. — Hükümet tasarısının 96 nci maddesi 95 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 96. — Hükümet tasarısının 97 nci maddesinin (b) fıkrası Devlet Memurları Kanununda kademe terfi şartlarından sayılmadığı eihetle metinden çıkarılmış (c) fıkrası (b) fıkrası olarak düzeltilmiş, atıf maddesi numarası değiştirilmiş ve imlâ işaretleri ikmal edilerek 96 nci madde olarak kabul edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Rütbe terfii için gerekli yeterlik grupuna girmiyenler hakkında yapılacak işlem

Madde 97. — Hükümet tasarısının 98 nci maddesi dil tekniği yönünden redakte edilmek suretiyle 97 nci madde olarak kabul edilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Astsubay değerlendirme kurulları

Madde 98. — Hükümet tasarısının 99 ncu maddesi 98 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 99. — Hükümet tasarısının 100 ncü maddesinde 55 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 55 nci maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 99 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 100. — Hükümet tasarısının 101 nci maddesinde 56 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 56 nci maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 100 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 101. — Hükümet tasarısının 102 nci maddesi 101 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 102. — Hükümet tasarısının 103 ncü maddesinde 58 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 58 nci maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 102 nci madde olarak kabul edilmiştir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Özel Hükümler

Madde 103. — Hükümet tasarısının 104 ncü maddesinde 59 ncu madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 59 ncu maddeye atıf yapmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 102 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 104. — Hükümet tasarısının 105 nci maddesinde 60 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 60 nci maddeye atıf yapılmış ve madde yeniden düzenlenerek 104 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 105. — Hükümet tasarısının 106 nci maddesinde 61 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 61 nci maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 105 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 106. — Hükümet tasarısının 107 nci maddesinde 62 nci madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 62 nci maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 106 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 107. — Hükümet tasarısının 103 nci maddesinde 63 ncü madde esasları tekrarlandığından, tekrardan sarfınazarla 63 ncü maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 107 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 108. — Hükümet tasarısının 109 neu maddesi dil yönünden redakte edilerek 103 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 109. — Hükümet tasarısının 110 neu maddesinde 66 nei madde esasları tekrardan için-
dan, tekrardan sarfınzlarla 63 nei maddeye atıf yapılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiş
ve 109 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 110. — Hükümet tasarısının 111 nei maddesi 110 neu madde olarak aynen kabul edil-
miştir.

Madde 111 — Hükümet tasarısının 112 nei maddesi 111 nei madde olarak aynen kabul edil-
miştir.

Madde 112 — Hükümet tasarısının 113 neu maddesi 112 nei madde olarak aynen kabul edil-
miştir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Astsubaylıktan subay olma

Madde 113. — Hükümet tasarısının 1 nei maddesinde zikredilen yarsubaylık tasarıdan çıkarıl-
mış bulunduğundan bu bölümün konusunu teşkil eden hükümlerde de yarsubaylık deyimi tasarı-
dan çıkarılmıştır. Bu deyim Hükümet tasarısının 114 neu maddesinden çıkarılmak suretiyle mey-
dana getirilen madde 113 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 114. — Hükümet tasarısının 115 nei maddesindeki yarsubaylık deyimi subaylık olarak
değiştirilerek tasarının 115 nei maddesi 114 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 115. — Tasarının 117 nei maddesi redaksiyona tabi tutularak 115 nei madde olarak ka-
bul edilmiştir. Hükümet tasarısının astsubaylıktan subay olanların terfi'lerini tanzim eden 116
nei maddesi tasarıdan çıkarılmıştır. Gerçekten hükümet tasarısında astsubaylıktan subay olma
yarsubay olma şeklinde tanzim edildiğinden böyle tefsiri bir hükme ihtiyaç bulunmakta idi. Ta-
sarıdan yarsubaylık çıkarıldığından astsubaylıktan subaylığa geçirilenlerin subaylar gibi terfi et-
melerini öngören hüküm çıkarılmıştır. Hükümet tasarısının astsubaylıktan subay olanların hak
ve görevleri hakkındaki 118 nei maddesi de aynı gerekçelerle tasarıdan çıkarılmıştır.

ONUNCU KISIM

Yükümlülük

Madde 116. — Hükümet tasarısının 119 neu maddesi bunları evvel yapılan değişiklikler nazara
alınarak yeniden tanzim edilerek subayların ve astsubayların yükümlülüğüne ait bu hüküm 116 nei
madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 117. — Yurt içinde ve dışında öğrenime tabi tutulanların yükümlülüğünü tanzim eden
Hükümet tasarısının 120 nei maddesinden yarsubaylar deyimi çıkarılarak 117 nei madde şeklinde
kabul edilmiştir.

Madde 118. — Silâhlı Kuvvetler namına liseyi bitirdikten sonra yurt dışında öğrenim yapan-
ların yükümlülüklerini tanzim eden Hükümet tasarısının 121 nei maddesi, 118 nei madde olarak ka-
bul edilmiştir.

Madde 119. — Personel plânlamasını bozmamak gayesine matûf olarak üniversitenin muhtelif
fakültelerinde ve yüksek okullarda öğrenimde bulunan askerî öğrencilerin de Harb Okulu öğrenci-
leri gibi istifa edememe'lerine dair Hükümet tasarısının 122 nei maddesi redaksiyona tabi tutularak
ve mânaya açıklık verilebilmesi için (astsubay sınıf öğrencileri) deyimi (astsubay sınıf okulları öğ-
rencileri) şeklinde düzeltilerek 119 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 120. — Hükümet tasarısının 6077 sayılı Kanundan mülbem olarak alınan 123 neu
maddesi yarsubay deyimi çıkarılmak suretiyle madde kabul edilmiştir. Bu madde ile aynı zamanda

5802 sayılı Astsubay Kanununun 27 nci maddesindeki 9 yıllık beklemeden sonra istifa edebilme hakkı, subaylarda olduğu gibi 10 yıla çıkarılarak subaylarla astsubaylar arasında bir eşitlik sağlanmıştır.

ONBİRİNCİ KISIM

Hizmet şartları ve şekilleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Atanmalar

Madde 121. — Atanma esaslarını tanzim eden Hükümet tasarısının 124 nci maddesi, 121 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 122. — Atanmalarda dikkate alınacak hususları tanzim eden Hükümet tasarısından yarsubaylık çıkarılarak ve (a) fıkrası sonuna aynı maddenin (g) fıkrası olarak tanzim (kadro ihtiyacı) eklenerek meydana gelen metin 122 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 123. — Hükümet tasarısının tâyinler konusunda göz önünde bulundurulacak hususları tesbit eden 126 nci maddesi redaksiyona tabi tutularak 123 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 124. — Hükümet tasarısının göreve atanmada başlama süresi olarak tâyin ve tesbit edilen 127 nci maddesinden yarsubaylık çıkarılarak 124 nci madde şeklinde kabul edilmiştir.

Madde 125. — Subay ve astsubayların atanmalarını tanzim eden Hükümet tasarısının 128 nci maddesinde teğmenden albaya kadar subaylara ast subayların tâyinlerine Millî Savunma Bakanı adına kuvvet komutanlıklarının yetkili kılınması; bir tâyin tasarrufunda kabule şayan görülmemiştir. Gerçekten kazai, siyasi ve icrai yetki ve sorumluluklarla teçhiz edilmiş ve gerek yargı organları ve gerekse teşriî organlar önünde tasarruflardan mesul bulunan Millî Savunma Bakanının bu konudaki yetkisinin böyle bir sorumluluğu ve yargı mercilerinde temsil yeteneği bulunmayan kuvvet komutanlarına bu yetkinin devrinde isabet görülmemiştir. Bu itibarla teşkilâtın içinde birer organ olan kuvvet komutanlarının astsubay ve subayların tâyini konusunda ancak teklif etme yetkisi olabileceğinden bu komutanlar tâyinlerde Millî Savunma Bakanına ancak teklifte bulunabilecekler ve asıl tâyin bunun mesuliyetini taşıyacak olan Millî Savunma Bakanına aidi olacaktır. Bu itibarla Hükümet tasarısının 128 nci maddesinin (a) fıkrası buna göre yeniden tanzim edilmiş ve tâyin yetkisi Millî Savunma Bakanına verilmiştir.

Millî Savunma Bakanı lüzum gördüğü dönemlerde veya bâzı rütbeler için kuvvet komutanlarını bu tayini yapmağa memur edebilme yetkisi ve hakkı daima mevcuttur. Bakan kuvvet komutanlarına böyle bir yetki vermedikçe idari sistemimize uygun olarak bütün tâyinlerin Millî Savunma Bakanından çıkması gerekmektedir.

Maddenin diğer fıkraları redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

Madde 126. — Sayman ve mutemed görevlerini ifa eden subay ve astsubayların tâyin emrini tebellüğ ettikten sonra vazifelerini devir teslim edecekleri müddeti düzenleyen Hükümet tasarısının 129 nci maddesine (mal sorumlusu) nun da ilâvesiyle madde ayrıca bir redaksiyona tabi tutularak 126 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 127. — Savaş ve olağanüstü hallerde atanmaya dair hükümlerin uygulanmayacağını tanzim eden Hükümet tasarısının 130 nci maddesi 127 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 128. — Silâhlı Kuvvetler personelinin hizmet yerlerini düzenleyen hükümet tasarısının 131 nci maddesi redaksiyona tabi tutulmuş ve 128 nci madde olarak kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İzinler

Madde 129. — Silâhlı Kuvvetler mensuplarına 2161 sayılı kanun gereğince tanzim olunan yıllık izinlerinin pernsip olarak 45 günden 30 güne indirilmesine ve ihtiyaca binaen 15 güne kadar daha birlik veya kurum âmiri tarafından mazeret izni verileceğine dair 132 nei maddesi müddet bakımından kabule değer görülmemiş ve yıllık izin 2161 sayılı Kanunda olduğu gibi gene 45 gün olarak tesbit edildikten sonra bu iznin 15 gününün mazeret izni olarak kullanılacağı tesbit olunmuştur.

Madde 130. — Hükümet tasarısının 133 neu maddesinde senelik izin ve mazeret izni olarak tanzim olunan 45 günlük izin dışında ve bu müddete mahsup edilmemek kaydı ile tanzim olunan hüküm redaksiyona tabi tutulmuş ve 130 neu madde olarak kabul edilmiştir. Aynı maddenin yakın akrabala ölümü mücbir sebebiyle verilen ve (b) fıkrasında tanzim edilen yangın, zelzele, seylâp gibi haller sebebiyle verilecek izinlerin senelik izinden mahsup edilme kaydı ile verilmesi uygun mütalea edilmiştir.

Madde 131. — Yurt dışı izinleri tanzim eden Hükümet tasarısının 134 neu maddesinde Yurt dışı izinlerinde hükümet tasarısından ayrı olarak Jandarma Genel Komutanlığı mensupları için İçişleri Bakanlığı yetkili kılınmış ve Anayasanın yurt içinde ve dışında seyahat hürriyetini tanzim eden hükmüne uygun bir şekilde silâhlı Kuvvetler mensuplarının da yurt dışına gidebilmelerini temin maksadiyle bir (d) fıkrası eklenip madde bu değişikliklerle 131 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 132. — Sıhhi izin süresine ait Hükümet Tasarısının 135 nei maddesi redaksiyona tabi tutulup 132 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 133. — İzinlerin kullanılma zamanını tesbit ve tâyin eden Hükümet tasarısı 136 nei maddesindeki ikinci fıkra metinden çıkarılmış ve bu fıkranın ifade ettiği mâna aynı maddenin 1 nei fıkrasında yapılan redaksiyonla meydana getirilen metin 133 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 134. — İzin sürelerinin hizmetten sayılmasına mütedair Hükümet tasarısının 137 nei maddesi aynen 134 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 135. — İzinlerin kısıtlanabileceği veya kaldırılabilceği hakkındaki Hükümet tasarısının 138 nei maddesi izinlerin kaldırılması veya kısıtlanmasının savaş olağanüstü hal ve sıkıyönetim müddetlerine munhasır bulunması şartlarıyla aynen kabul edilerek 135 nei madde haline getirilmiştir.

Madde 136. — Jandarma subay ve astsubaylarına idare âmirlerince verilen izinleri tanzim eden Hükümet tasarısının 139 neu maddesi aynen kabul ile 136 nei madde meydana getirilmiştir.

Madde 137. — Yabancı memleketlerde öğretmenlik görevini tanzim eden Hükümet tasarısının 140 nei maddesi Silâhlı Kuvvet mensuplarımızın yabancı ordularda öğretmenlikten başka görevler ve hizmetler de yapabilmesini temin maksadiyle madde bu istikâmette genişletilerek yeniden tanzim edilmiş ve 137 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 138. — İzinlerin verilme usulleri, yetkili makamlar v.s. hususları tanzim etmek üzere idareye yetki veren Hükümet tasarısında 141 nei maddesinde lüzumlu yönetmeliğin Millî Savunma ve İçişleri bakanlıklarınca müstereken yapılmak şartıyla meydana getirilen madde metni 138 nei madde olarak kabul edilmiştir.

ONİKİNCİ KISIM

Malî hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Aylıklar, ek görevler, yolluklar, ve harçlıklar

Madde 139. — Subay ve astsubaylara tasarıda yazılı olanlardan başka özel kanunlar uyarınca tayin bedeli, hizmet eri tazminatı ve çeşitli namlarda tazminat gibi ödemeler yapılmakta oldu-

ğundan, tasarı kanunlaştıktan sonra subay ve astsubayların özel kanunlar uyarınca almakta oldukları bu haklarını almaya devam etmeleri uygun görüldüğünden bu maksatla maddede gerekli düzeltme yapılmak ve yarsubay terimi metinden çıkarılmak suretiyle madde, yeniden düzenlenmiş ve 139 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 140. — Hükümet tasarısının 143 nü maddesinin kenar başlığı tarifler olarak düzeltilmek, yarsubaylar teriminin maddeden çıkarılmak ve cümle tekniğine uydurulmak suretiyle madde 140 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 141. — Hükümet tasarısının 144 nü maddesi subay ve astsubayların aylıklarının hangi esaslara göre tesbit edileceğini hükme bağlamakta ise de terfi şartlarını haiz oldukları halde kadrosuzluk sebebiyle rütbe terfii yapamıyan subay ve astsubaylar kademe terfii yapacakları cihetle rütbelerine ait kademeler normal bekleme sürelerinden sonra bir üst rütbenin kademelerini aşacağı ve bu yönden Devlet memurları için tesbit edilen esaslara uyulmasına imkân olmadığından tatbikatta bunların mağduriyetlerine sebebiyet vermemek için madde redakte edilerek 141 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 142. — Hükümet tasarısının 145 nei maddesinde bulunan yarsubaylık deyimi metinden çıkarılmak suretiyle 142 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 143. — Hükümet tasarısının 146 nei maddesinde bulunan yarsubay deyimi metinden çıkarılmak suretiyle 143 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 144. — Hükümet tasarısının 147 nei maddesinde rütbe aylığı birinci fıkrada tarif edilmiş olup, ikinci fıkrası lüzumsuz görüldüğünden metinden çıkarılmış ve yarsubay deyimi de çıkarılmak suretiyle 144 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 145. — Hükümet tasarısının 148 nei maddesi imlâ işaretleri noksanı ikmal edilmek suretiyle 145 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 146. — Hükümet tasarısının 149 neu maddesi dil tekniği yönünden redakte edilmek imlâ hataları düzeltilmek suretiyle 146 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 147. — Harb Okullarından, üniversite ve yüksek okullarda okuyan askerî öğrencilerin harçlıklarını düzenliyen Hükümet tasarısının 150 nei maddesine mevcut askerî akademiler terimi Harb okulları olarak düzeltilmek ve harçlık nisbetlerinin tavan haddi aynı kalmak suretiyle taban haddi % 15 ten başlatılmış ve her sınıf için % 2 şer artış temin edilmek suretiyle 147 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 148. — Hükümet tasarısının yurt dışı aylıklarını tanzim eden 151 nei maddesi Devlet memurları Kanunu tasarısındaki hükme uygun olarak yeniden kaleme alınmış ve 148 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 149. — Hükümet tasarısının 152 nei maddesinde mevcut yarsubay deyimi metinden çıkarılmak ve madde imlâ işaretleri yönünden tamamlanmak suretiyle 149 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 150. — Hükümet tasarısının 153 nü maddesinin ikinci fıkrası Devlet Memurları Kanunu tasarısındaki esaslara uygun olmadığından metinden çıkarılmak, aynı şekilde yarsubay deyimi de metinden çıkarılmak suretiyle 150 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 151. — Hükümet tasarısının 154 nü maddesindeki yarsubay terimi metinden çıkarılmak, madde cümle tekniğine uydurulmak ve kademe maaşlarının kademe onay metninde yazılı tarihi takibeden aybaşından itibaren ödenmesini temin maksadiyle redakte edilerek 151 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 152. — Hükümet tasarısının 155 nei maddesinde yarsubay deyimi metinden çıkarılmak ve madde kanun tekniği yönünden redakte edilmek suretiyle 152 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 153. — Hükümet tasarısının 156 nei maddesindeki yarsubay deyimi metinden çıkarılmak ve dil tekniğine uydurulmak suretiyle 153 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 154. — Hükümet tasarısının 157 nei maddesindeki yarsubay deyimi metinden çıkarılmak suretiyle 154 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 155. — Hükümet tasarısının 158 nci maddesindeki yarsubay deyimi metinden çıkarılmak ve kanun tekniği yönünden redakte edilmek suretiyle 155 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 156. — Temsil giderlerini düzenliyen Hükümet tasarısının 159 neu maddesinde Jandarma Genel Komutanlığı için bir kayıt bulunmamasından Jandarma Genel Komutanlığınca yapılacak temsil giderleri için yetki vermek maksadiyle madde yeniden düzenlenmiş ve 156 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 157. — Hükümet tasarısının 160 nci maddesi metinde bulunan yarsubay kelimesi çıkarılmak suretiyle 157 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 158. — Hükümet tasarısının 161 nei maddesinde bulunan yarsubay deyimi metinden çıkarılmak suretiyle 158 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 159. — Hükümet tasarısının 162 nei maddesinde bulunan yarsubay deyimi metinden çıkarılmak ve madde dil tekniği yönünden redakte edilmek suretiyle 159 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 160. — Hükümet tasarısının 164 neü maddesinde bulunan yarsubay deyimi metinden çıkarılmak, madde dil tekniği yönünden redakte edilmek ve metinde geçen atıf maddesinin numarası düzeltilmek suretiyle 160 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 161. — Hükümet tasarısının 164 neü maddesinin (b) fıkrasında evlât edinilmiş çocuklara aile yardım ödeneği verilmiyeceği kabul edilmiş ise de tasarının 157 nei maddesi ile üvey çocuklar gibi evlâtlıklara da aile yardım ödeneği verilmesi komisyonumuzca kabul edildiğinden (b) fıkrası metinden çıkarılmış (c) fıkrası da (b) fıkrası olarak değiştirilmek suretiyle 161 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 162. — Hükümet tasarısının 165 nei maddesi yarsubay kelimesi metinden çıkarılmak, dil tekniğine uydurularak ve yeni şekilde lüzumsuz görülen (kurumlar merkezince) tâbirleri de metinden çıkarılmak suretiyle 162 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 163. — Hükümet tasarısının 166 nei maddesinde mahrumiyet yeri ödeneği ile ilgili yönetmeliğin Devlet Personel Dairesince hazırlanacağı belirtilmiş ise de Devlet Personel Dairesinin subay ve astsubaylar hakkında yönetmelik tanzim etme yetkisi bulunmadığı eihetle bu yönetmeliğin Millî Savunma ve İçişleri bakanlıklarınca müştereken hazırlanacağı ve yönetmelik hazırlanırken bu konuda Devlet memurları için hazırlanacak yönetmelikte dikkate alınan hususların subay ve askerî memurlar için de dikkate alınması kabul edildiğinden madde yeniden düzenlenmiş ve 163 neü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 164. — Hükümet tasarısının 167 nei maddesi 164 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 165. — Hükümet tasarısının 168 nei maddesi 165 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 166. — Hükümet tasarısının 169 neu maddesi; maddesinde mevcut yarsubay deyimi metinden çıkarılmak, madde dil tekniğine uydurulmak ve atıf maddesinin numarası düzeltilmek suretiyle 166 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 167. — Hükümet tasarısının 170 nei maddesi; dil tekniği ve imlâ işaretleri yönünden redakte edilerek 167 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 168. — Hükümet tasarısının 171 nei maddesindeki yarsubay deyimi metinden çıkarılmak ve atıf maddelerinin numarası değiştirilmek suretiyle 168 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 169. — Hükümet tasarısının 172 nei maddesi yarsubay deyimi metinden çıkarılmak, madde dil tekniği ve imlâ işaretleri yönünden redakte edilmek suretiyle 169 neu madde olarak kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Silâhlı kuvvetler kıta tazminatı

Madde 170. — Hükümet tasarısının 173 ncu maddesiyle tanzim edilen kıta tazminatının kapsamı muhtevasına hâlel getirilmeden yeniden kaleme alınmış ve buna göre kabul edilmiştir.

Madde 171. — Kıta tazminatının verilmesinde esas olacak deyimleri düzenliyen Hükümet tasarısının 174 ncu maddesinin albay maaşını tarif eden kısmı değiştirilerek bu hüküm 171 nei madde şeklinde kabul edilmiştir. Gerçekten tasarıda albay maaşı albay rütbesinin dördüncü kademesi karşılığı olarak gösterilmiş ise de kanunun yürürlüğünde kıta tazminatının verilebilmesini sağlamak maksadıyla ve albay maaşında kademeler henüz tesbit edilmediğinden ve Silâhlı Kuvvetler Teşkilâtında verilen diğer tazminatlar da üç yılını doldurmuş albaya 24 Şubat 1961 tarihli ve 262 ve 263 sayılı kanunlarla verilen zamlı brüt maaş tutarı olduğundan aynı ölçü bu kanuna da alınmıştır.

Madde 172. — Kıta tazminatı ödenecek birlikleri, nisbetleri her üç kuvvette, Jandarma Genel Komutanlığında ve Harita Genel Müdürlüğünde gösteren Hükümet tasarısının 175 nei maddesi dil yönünden bir redaksiyona tabi tutulmuş, bundan başka Kara Kuvvetleri için Dağ Okulu ve 3 numaralı fıkrada gösterilen birliklere ait hükümler yeniden düzenlenmiştir. Gerçekten tasarıda Dağ Okulu Komutanı ile bu okulda hizmet gören öğretmenden gayri komutan vasfını haiz subayların tazminata dâhil edilmemeleri hizmetin icabına uygun görülmemiş ve maddede gösterildiği şekilde komutan ile muavini ve bu okuldaki birlik ve takım komutanları metne dâhil edilmiştir. 3 numaralı fıkra bir ve iki numaralı fıkralarda gösterilen birliklerin karargâhlarındaki subay ve astsubayları içine alacak şekilde yeniden tanzim edilmiştir.

Deniz Kuvvetleri için komutanlık unvanı bulunmayan gemilerdeki fiilen vazife gören ve fakat komutanlık unvanı olmayan seyir subayı, harekât subayı, silâh subayı, çarçabaşı, ikinci çarçacı ve brans âmirliği yapan subay ve astsubayları içine alacak şekilde (gemilerde fiilen çalışan subay ve astsubaylar) demek suretiyle gemilerde çalışanların durumları karadaki kıta komutanlığı seviyesine getirilmiştir. Hükümet tasarısında 6725 sayılı Kanun gereğince tazminat alanların bu hakları müktesep tutulmadığından Hava Ordusu mensuplarına verilecek tazminatların yeniden tanzimi öngörülmüş ve diğer kuvvetlerde olduğu gibi her hangi bir ayırma tabi tutulmadan bütün Hava Kuvvetleri mensupları Ek-4 cetvel gereğince ve aynı nisbet üzerinden tazminat almaları temin edilerek 6725 sayılı Kanunun bahsettiği haklara yakın bir seviyeye getirilmiş olmaktadır.

Kıta tazminatına hak kazanan jandarma subayları ve astsubayları için sabit jandarma kıta ve birlikleri diğer seyyarlar gibi aynı muameleye tabi tutulması uygun görülmüş ve fıkraya bu fikrin ışığı altında yeni şekil verilmiştir. Harita Genel Müdürlüğü mensupları için Hükümet tasarısının fıkrası yarsubay deyimini çıkarılarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 173. — Hükümet tasarısının 176 ncu maddesi, 173 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 174. — Kıta tazminatına hak kazanma tarihini gösteren Hükümet tasarısının 177 nei maddesi 174 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 175. — Kıta tazminatının kesileceği halleri düzenliyen Hükümet tasarısının 178 nei maddesi 175 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hükümet tasarısının kıta tazminatının gün kesirlerini tanzim eden 179 ncu madde tasarısının 177 (Komisyonumuzca kabul edilen metnin 174 ncu maddesi ile) gelişik duruma düştüğünden madde metninden çıkarılmıştır.

Madde 176. — Çeşitli tazminat alanların kıta tazminatını alamamaları veya fazla olanı tercih etmesi hususunu tanzim eden Hükümet tasarısının 180 nei maddesi 176 nei madde olarak kabul edilmiştir.

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Sosyal haklar ve yardımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Emeklilik hakları

Madde 177. — Hükümet tasarısının 181 nci maddesinden yarsubaylar deyimi çıkarılarak 177 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 178. — Hükümet tasarısının 182 nci maddesindeki hüküm Devlet personel kanunu tasarısının 191 nci maddesindeki hükme paralel olarak madde yeniden tanzim ile 178 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 179. — Emekli ikramiyelerinin ödenmesine dair Hükümet tasarısının 183 nü maddesi redaksiyona tabi tutulmuş ve 179 neu madde olarak kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yardımlar

Madde 180. — Doğum yardımının ödenmesi hakkında Hükümet tasarısının 184 nü maddesi redaksiyona tabi tutularak 180 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 181. — Ölüm yardımı ödenmesi hakkında Hükümet tasarısında 185 nci madde olarak tanzim olunan hüküm redaksiyona tabi tutulmuş ve 181 nci madde olarak kabul olunmuştur.

Madde 182. — Tedavi ve cenaze masraflarını düzenliyen Hükümet tasarısının 186 nci maddesi vazih olabilmesi için, tasarı metninin başına (tedavi ve cenaze masrafları) deyimi ilâve edilerek meydana getirilen metin 182 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 183. — Yakacak yardımı konusunda tasarının 187 nci maddesi redaksiyona tabi tutulmuş ve 183 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 184. — Yiyecek ve giyecek yardımı yapılmasını tanzim eden tasarının 188 nci madde redaksiyona tabi tutulmuş ve 184 nü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 185. — Tahsil bursları ve öğrenci yurtlarından istifade hakkında tasarıda tanzim olunan 189 neu madde redaksiyona tabi tutulmuş ve meydana getirilen metin 185 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 186. — Hükümet tasarısının sınıfta kalan çocuklara burs verilemeyeceğini düzenliyen 190 nci maddesi redakte edilmiş ve 186 nci madde olarak kabul olunmuştur.

Madde 187. — Vazifede mâlûl kalan ve ölenlerin ailelerine yapılacak yardımı düzenliyen Hükümet tasarısının 191 nci maddesi özel kanunlarla tanzim edilen hususları tanzim ettiğinden metin özel kanunlara atıf yapacak hale getirilerek 187 nci madde olarak kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lojmandan faydalanma ve mülk konutu

A) Lojmandan faydalanma

Madde 188. — Lojmandan faydalanmanın kapsamını gösteren Hükümet tasarısının 192 nci maddesi, noktalama işaretleri tamamlanarak 188 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 189. — Lojmanların tahsisine dair tasarının 193 nü maddesi redaksiyona tabi tutulmuş ve 189 neu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 190. — Tasarının 194 nü maddesi noktalama işaretleri konulmuş, 190 nci madde olarak kabul edilmiştir.

B) *Mülk Koutu*

Madde 191. — Subay ve astsubaylar için mülk konutunu tanzim eden Hükümet tasarısının 195 nei maddesi redaksiyona tabi tutulmuş ve 191 nei madde olarak kabul edilmiştir.

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

Taltifler

BİRİNCİ BÖLÜM

Savaş Takdirnamesi

Madde 192. — Hükümet tasarısının 196 nei maddesiyle tanzim edilen savaş takdirnamesine ait hüküm redaksiyona tabi tutulmuş ve 192 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 193. — Tasarının 197 nei maddesindeki noktalama işaretleri tamamlanmış ve 193 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 194. — Takdirnamenin verilmesi konusunda Hükümet tasarısının 198 nei maddesi noktalama işaretleri tamamlanarak 194 nei madde olarak kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Madalyalar

Madde 195. — Madalyaların çeşitlerini tanzim eden Hükümet tasarısının 196 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 196. — Savaş madalyasını tanzim eden tasarının 200 neu maddesinin tanziminde bir değişiklik yapılmış ve madalyaların derecelerini tayınen hüküm birinci fıkraya olarak tanzim edilmiş diğer fıkralar redakte olunmuş ve meydana getirilen metin 196 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 197. — Hükümet tasarısının şeref madalyasını tarif ve tanzim eden 201 nei maddesinde üçüncü fıkraya başa alınmış ve diğer fıkralar redaksiyona tabi tutularak meydana getirilen metin 197 nei madde olarak kabul olunmuştur.

Madde 198. — Övünç madalyasını düzenleyen tasarının 202 nei maddesinde üçüncü fıkraya, müstakil birinci fıkraya, son fıkraya, ikinci fıkraya haline getirilmek suretiyle meydana getirilen metin 198 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 199. — Tasarının üstün hizmet madalyasını tarif eden 203 neu maddesi yukarıda gösterilen maddelerde olduğu gibi fıkralara yer değiştirme ve redaksiyona tabi tutulması sonunda meydana getirilen metin 199 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 200. — Diğer Devletler tarafından verilen madalyaların ve nişanların takılmasını tanzim eden Hükümet tasarısının 204 neu maddesinde noktalama eksikleri giderilmiş, metin redaksiyona tabi tutulmuş ve 200 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 201. — Madalya ve nişanların sahiplerinin ölümü halinde mirasçılarının bunları takımıya-
cıklarına dair Hükümet tasarısının 205 nei maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 202. — Birden fazla madalyaya hak kazananların bunlardan ancak en yüksek derecede olanını almasını tazmin eden Hükümet tasarısının 206 nei maddesi; noktalama eksiklikleri giderilerek 202 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 203. — Madalya ve nişanların kanuni mirasçılara intikalini düzenleyen Hükümet tasarısının 207 nei maddesi kifayetsiz görüldüğünden komisyonumuzca mesele yeniden incelenmiş ve

madalyanın mutlaka mirasçılarında kalmasını temin eden bir formül getirilmiştir. Madalya sahibinin vasiyetine yer verilmiş, vasiyet olmadığı hallerde erkek evlâttan ve en büyüğünden başlamak üzere mirasçılar arasında madalyaya istihkak sırası tanzim edilmiştir. Meydana gelen bu metin 203 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 204. — Madalyaların tescilli konusunu tanzim eden Hükümet tasarısının 208 nci maddesi redaksiyona tabi tutularak 204 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 205. — İstiklâl Madalyasının kullanılması ve verilmesi usul ve şekline mütaallik özel kanun hükümlerinin saklı kalabilmesini tanzim eden Hükümet tasarısının 209 ncu maddesi, 205 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Savaş madalyası alanların emeklilik durumlarını tanzim eden ve bunlardan Türk uyruklu subay ve astsubayların emeklilikleri veya ölümleri halinde kendilerine veya kanuni mirasçılarında bir üst dereceden maaş bağlanması konusunda ve aynı durumdaki er ve erbaşlara da veya bunların kanuni mirasçılarında astsubay çavuş maaşı üzerinden emekli maaşı bağlanması konusunu tanzim eden Hükümet tasarısının 210 ncu maddesi bu statüde olanların diğer özel kanunlarla hi-maye edilmiş bulunmaları gerekçesiyle madde tasarı metninden çıkarılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödüller

Madde 206. — Ödüllerin verilmesi konusunda Hükümet tasarısının 211 nci maddesi bir redaksiyona tabi tutularak 206 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 207. — Madalya yapımının giderleri ve ödüllerin nereden ödeneceği hakkında Hükümet tasarısının 212 nci maddesindeki kısaltmalar tam yazı olarak ifade edilmiş ve meydana gelen metin 207 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 208. — Bu kanun gereğince verilecek madalyaların şekilleri, kayıtları, nitelikleri ve sair hususları hakkında tanzim edilecek yönetmeliğe ait tasarının 213 ncu maddesinin sonuna yönetmeliği Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıklarının müştereken tanzim etmeleri hususu ilâve edilerek meydana gelen metin 208 nci madde olarak kabul edilmiştir.

ONBEŞİNCİ KISIM

Geçici maddeler

Geçici madde 1. — Hükümet tasarısının geçici 1 nci maddesi bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte general ve amiral rütbesini ihraz etmiş olan subayları kapsamak kaydıyla aynen kabul edilmiştir. Bu suretle Silâhlı Kuvvetlerin komutan ihtiyacının bu kaynaktan sağlanması ve idareye her zaman rütbesinde asgari bekleme müddetini dolduran general ve amiralleri emekliye ayı-rabilme yetkisi tanınmış bulunmaktadır.

Geçici madde 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, kanunun emrettiği sicil yönetme-liklerinin yapılması ve uygulanacak personelin bu konuda eğitilmesini öngören tasarının geçici ikinci maddesi gayeye uygun olduğundan aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 3. — Kanun bir subayın terfii için normal bekleme süresinin 2/3 ü oranında sicil istediğinden bu nisbet sicil müddeti kanununun yürürlüğe girmesinden itibaren, teşekkül edineceye kadar bu nisbetin aranmamasına dair olan tasarının geçici üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 4. — Hükümet tasarısının geçici dördüncü maddesiyle geçici onbeşinci mad-desi kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yarbay ve albay rütbesinde bulunanların bu rütbelerde normal bekleme sürelerini tanzim etmektedir. Her iki madde komisyonumuzca birleştirilerek tek madde haline getirilmiş ve ayrıca personel plânlamasını tahakkuk ettirecek bir şekilde sokulmuş-

tur. Her ne kadar Hükümet tasarısında kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yarbay rütbesinde olanlarla albay rütbesinde olanların albaylıkta beş yıl kalacakları tanzim edilmiş ise de kanunun yürürlüğünden itibaren altı yılını doldurmuş albaylarla beş yılını tamamlamış albayların aynı tarihte genarallik ve amirallik seçimine katılmaları uygun mütalâa edilmediğinden yarbay ve albayların toplam bekleme süreleri dokuz yıl olarak tanzim edilmiş ve kanunun meriyete gireceği tarihte yarbaylık rütbesini ihraz etmiş olan subaylar dâhil olmak üzere yarbay ve albayların hizmet süreleri dokuz yıl olarak tesbit edilmiş bu müddetin üç yılının yarbaylık, altı yılının da albaylık olarak tesbiti lüzumlu görülmüştür. Ancak kanunun daimi hükümleri albaylığı dört yıl olarak tesbit ettiğinden dört yılını bitirmiş albaylara yeni maaş nizamı uygulamaya başladığı zaman, albayların beşinci ve beş yılını bitiren albaylara da altıncı kademe aylığının verilmesi daha sonraki tarihlerde albaylık rütbesine terfi edecek olanlarla eşit haklara sahibolmaları bakımından maaş yönünden böyle bir hüküm getirilmesi afdalı mütalâa edilmiştir.

Geçici madde 5. — Subayların nasıp ve ehliyet derecelerinin kıdem sıralarına esas olmasını öngören Hükümet tasarısının beşinci maddesiyle astsubayların aynı şekilde sıralanmalarını tanzim eden 11 nci madde birleştirilerek bir madde haline getirilmiştir.

Geçici madde 6. — Halen Silâhlı Kuvvetlerde görevli kadın subayların muharip sınıflardan yardımcı sınıflara nakillerini tanzim eden bu madde uçucu kadın subaylar lehine değiştirilmiştir. Gerçekten tazminat almak suretiyle uçan kadın subayların uçuş kabiliyetlerini kaybetmeden idarenin rızaları hilâfına bunları uçuculuktan geriye alması müktesep hakları ihlâl edeceği düşünülmüş ve uçucu kadın subaylar, uçuculuk kabiliyetini muhafaza ettikleri müddetçe bu hizmetlerine devam edebilmelerini temin maksadıyla yeniden sınıflandırılmıyacakları kabul edilmiştir.

Geçici madde 7. — Kanunun esas hükümleri Silâhlı Kuvvetlerdeki kıta hizmetlerini meslek programları içinde yeniden tanzim etmesine dair hüküm kabul edildiğinden, meslek programları uygulanıncaya kadar normal bekleme süresinin üçte birini teşkil eden kıta hizmetlerinin sadece yüzbaşı ve üsteğmenler için 4273 sayılı Kanun gereğince yerine getirileceğini öngören tasarının geçici 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 8. — Hükümet tasarısının 69 ncu maddesi Genelkurmay Başkanlığı yapmış orgeneral ve oramirallerle bu makamı işgal etmemekle beraber Türk Silâhlı Kuvvetlerinde orgeneral ve oramiral rütbelerini ihraz etmiş subaylara bazı haklar tanımış ve Hükümet tasarısının bu hükmü 68 nci madde olarak, Genelkurmay Başkanlığı yapmış orgeneral ve oramirallerin refakatlerine bir er verilmek suretiyle genişletilerek kabul edilmiştir. Hükümet tasarısının geçici 8 nci maddesi aynı hakkın halen hayatta bulunan Genelkurmay Başkanlığı yapmış orgeneraller ile bu görevde bulunmamış orgeneral ve oramirallerin 68 nci madde hükmünden istifade ettirilmesini temin maksadıyla aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 9. — Hükümet tasarısının geçici 9 ncu maddesinde harp akademilerinde öğrenci olarak bulunan subaylara 4273 sayılı Kanun gereğince kıdem verilmesini tanzim etmiş ise de komisyonumuzca bu hüküm müktesep hakların korunması bakımından faydalı ve ancak noksan görüldüğünden madde genişletilmiştir. Gerçekten harp akademileri müdavimlerine 4273 sayılı Kanun gereğince kıdem verildiği ve yeni Askerî Personel tasarısında bu kıdemlerin tanınmadığı görüldüğünden halen harp akademilerinde bulunanlara aynı kıdemlerin verilmesinden başka 4273 sayılı Kanunun öğrenimden dolayı verdiği diğer kıdemler de teminat altına alınmıştır. Bu suretle Gülhane Askerî Tıp Akademisinde ihtisas yapan, başasistanlık görevinde bulunan ve aynı şekilde veteriner akademisinde ihtisas yapan ve keza başasistanlık görevinde bulunanlarla harp akademilerini bitirmiş ve muhtelif sebeplerle Yüksek Komuta Akademisini bitirememiş olanların ve yurt dışında yüksek mühendislik tahsilinde olanların teşekkül etmiş olan müktesep haklarının korunması için metin yukarıda zikredilen personeli içine alacak şekilde genişletilmiş ve bu suretle kabul edilmiştir.

Geçici madde 10. — Aastsubayların kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden iki yıl içinde terfilerinin 5802 sayılı Kanunla tanzim edilmesine dair bu hüküm subaylara ait hükme paralelliği bakımından Hükümet tasarısının geçici 10 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 11. — Yeni Askerî Personel Kanunu 30 Ağustos dışında subay ve aastsubayları terfi ettirmeme prensibini getirdiğinden nasıpları 30 Ağustostan başka tarihlerde bulunan aastsubayların mağdur olmamaları için bir evvelki 30 Ağustos a nasıplarının götürülmesi hakkındaki Hükümet tasarısının 12 neü maddesi 11 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 12. — Subaylara geçici 3 neü madde ile tanınan, 2/3 nisbetindeki normal bekleme süresi sicili tamamlaninceya kadar bu nisbete bakılmadan terfilerin yapılacağı hükmü Hükümet tasarısında 12 neü maddede zikredildiği şekilde kabul edilmiştir.

Geçici madde 13. — Halen Silâhlı Kuvvetler de 1455 sayılı Kanuna tabi olan askerî memur pek az kalmakla beraber bulunduğu verilen izahattan anlaşılmuştur. 1455 sayılı Kanunun emekli yaş haddine ait hükmü subaylarinkine uymadığından Silâhlı Kuvvetler teşkilâtında bulunan bu personelin kendi unvanlarını muhafaza etmek ve subaylara tanınan özlük haklardan (özel bir kanunla verilen emireri tazminatı müstesna) aynen istifadesini öngören tasarının 13 neü maddesi sarahat verilerek kabul edilmiştir.

Geçici madde 14. — Hükümet tasarısının geçici 16 neü madde olarak deniz kuvvetlerinde binbaşı rütbesinde olanların noksan bekleme süresinde istifade ettirilmesi hakkındaki hüküm, tasarıda noksan beklemeler kabul edilmediğinden yeni bir şekle sokulmuştur. Gerçekten 4273 sayılı Kanunun bâzı sınıf ve rütbelere normal bekleme süresinden 1 yıl noksan beklemeyi kabul ettiği bir hakikattir. Buna göre Hava Kuvvetlerinde uçucu subaylara; üstteğmen, yüzbaşı, binbaşı ve tuğgenerallik rütbelerinde birer yıl noksan bekleme imkânı tanınmış, Deniz Kuvvetlerinde de üstteğmenlik ve binbaşılık rütbelerinde birer yıl noksan bekleme kabul edilmiş idi. 4273 sayılı Kanuna göre asgari bekleme müddetlerinin 1/3 ünü bu kanunun ve eklerinin emrettiği yerlerde fiilî ve itibari olarak geçiren deniz üstteğmen ve binbaşılı ile havada uçuculuk görevine devam eden üstteğmen, yüzbaşı, binbaşı ve tuğgenerallerin teşekkül etmiş müktesep haklarını teminat altında bulundurabilmek için Hükümet tasarısının 16 neü maddesine paralel olarak tanzim olunan hüküm geçici 14 neü madde şeklinde kabul edilmiştir. Bu suretle 4273 sayılı Kanunun tanınmış olduğu noksan bekleme sürelerinden kanunun meriyeti tarihinde bu rütbelerde bulunan teknil subayların ancak o rütbeleri için noksan bekleme sürelerinden istifadeleri temin edilmiş olmaktadır.

Geçici madde 15. — Hükümet tasarısında bulunmayan subay ve aastsubayların kademe terfi intibaklarını sağlayacak hüküm geçici 15 neü madde olarak kabul edilmiştir. Bu suretle kanunun maaşa ait hükümleri yürürlüğe girdiği tarihte subay ve aastsubayların kademe terfilerine intibaklarında buldukları rütbe içindeki her hizmet yılı bir kademe olarak hesaplanmak suretiyle muayyen rütbelerde hizmet yılları değişik olan subay ve aastsubaylar maaş bakımından birbirinden farklılaştırılarak kademe intibaklarının sağlanması öngörülmüştür.

Geçici madde 16. — Maaş intibaklarında müktesep haklara riayeti sağlamak ve bu intibaklarda halen ele geçen paradan daha az para ele geçmemesini temin etmek maksadıyla geçici 16 neü madde hükmü kabul edilmiştir.

Geçici madde 17. — Halen Silâhlı Kuvvetlerde vazifeli bulunan aastsubaylar yeni rütbe ve unvanlarla teçhiz edilmişlerdir. Ezcümle kanunda kıdemli çavuşluk ve kıdemli üstçavuşluk ihdas edilmiştir. Ancak halen üstçavuş, başçavuş ve kıdemli başçavuş unvanlarını iktisabetmiş olan aastsubayların bu unvanlarını kullanmaya devam etmeleri müktesep hakların himayesi yönünden zaruri görüldüğünden intibaklar konusundaki geçici 17 neü madde kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Madde 209. — 7163 sayılı Kanunla kurulan Türkiye ve Orta Doğu Âmme İdaresi Enstitüsünde okuyan subaylara da diğer Devlet memurları gibi bir yıl kıdem verilmesi gerekmekte ise de son yıllarda bu enstitüye Silâhlı Kuvvetlerden subay öğrenci gönderilmemesi ve personel tasarrufundan kıdem müessesesinin çıkarılmış bulunması itibariyle bu tahsilden dolayı bundan sonra kıdem verilmeyeceğine dair Hükümet tasarısının 214 ncu maddesi 209 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 210. — Kanunun âmir hükmüne göre Millî Savunma Bakanlığı tarafından yapılması gereken yönetmeliklerin, 1 Mart 1966 tarihine kadar yapılması öngörüldüğünden tasarının 215 nci maddesi bu suretle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 211. — Kanun ile tanzim edilen konuları içine alan ve tasarı kanunlaştıktan sonra kaldırılmaları gereken hükümler tasarının 216 nci maddesinde tanzim edildiği görülmüştür. Ancak tasarının (o) fıkrasında gösterilen 5585 sayılı Kanun incelenmiş bu kanunun konusunun Askerî Personel Kanunu ile tanzim edilmediği görüldüğünden bu kanunun ilgası uygun görülmüş ve bu hüküm metinden çıkarılmıştır. Ancak askerî memur sınıfından subaylığa geçirilenlerin durumları diğer subaylar gibi bu kanunda tanzim edildiğinden ve yarbaylıktan albaylığa yükselmelerine mâni olan Hükümet tasarısının 67 nci maddesi tasarıdan çıkarıldığından artık 13 Temmuz 1965 tarihli ve 6801 sayılı Kanunun yürürlüğü Askerî Personel tasarısı ile çelişik bir durum arz edeceğinden mezkûr 6801 sayılı Kanunun da ilgası için tasarıya (n) fıkrası eklenerek madde kabul edilmiştir.

Madde 212. — Kanunun yürürlüğü üç kısma ayrılmıştır. Silâhlı Kuvvetlere mensup subay ve astsubayların kıta tazminatını almasını öngören hükümlerin bu personeli tatmin maksadıyla kanunun yayını takibeden ay başından itibaren yürürlüğe girmesi öngörülmüştür.

Kanunda kıta tazminatından başka diğer malî hükümler Devlet Personel kanun tasarısına paralel olarak kanunun yayını takibeden malî yıl başından itibaren yürürlüğe girmesi tanzim olunmuştur.

Yine yürürlük hükmünde kıta tazminatı ve personele malî inkânlar sağlayan hükümler dışındaki diğer hükümlerinin Silâhlı Kuvvetler mensuplarının terfilerinde başlangıç noktası olan Eylül ayının birinci günü yürürlüğe girmesi kabul edilerek madde bu suretle tanzim olunmuştur.

Madde 213. — Uygulamaya ait Hükümet tasarısının 218 nci maddesi redaksiyona tabi tutularak 213 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle ve Devlet Personel Kanunu ile paralel hükümleri ihtiva ettiğinden o tasarı ile birlikte kabule mazhar olabilmesi için her işe takdimen müzakere edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon

Başkanı
Edirne
T. Asal

Geçici Komisyon

Sözcüsü
Amasya
68, 117, 187 nci maddelere, geçici 8 ve 14 nci maddelere muhalifim.
Söz hakkım saklıdır.

I. Sarıgök

Diyarbakır
H. Gündoğan

Geçici Komisyon

Kâtibi
Manisa
Y. Yakut

Kars

Söz hakkım mahfuzdur
K. Okyay

Bursa

A. Türkel

Samsun

I. Kılıç

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ PERSONEL KANUN TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

I - Kapsam

MADDE 1. — Bu kanun Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup subaylar, yarsubaylar, astsubaylar ile fakülte, yüksek okul, askerî akademiler ve astsubay sınıf okullarında okuyan askerî öğrencilere uygulanır.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görevli diğer askerî ve sivil şahıslar özel kanunlarına tabidirler.

II - Amaç

MADDE 2. — Bu kanun subayların, yarsubayların, astsubayların ve askerî öğrencilerin; sınıflandırılmalarını, yetiştirilmelerini, atanmalarını, terfilerini, görev ve yükümlülüklerini, taltiflerini, aylıklarını, tazminat ve ödenekleri ile diğer özlük haklarını düzenler.

III - Tarifler

MADDE 3. — Bu kanunda yer alan bazı kavramların anlamları aşağıda gösterildiği şekildedir:

a) Rütbeler : Subayların, yarsubayların ve astsubayların ilk subaylığa, yarsubaylığa veya astsubaylığa başlamada ve bekleme süreleri sonunda bu kanun hükümleri gereğince kazanarak taşıyacakları rütbelerdir.

b) Nasıp : İlk subaylığa, yarsubaylığa ve astsubaylığa veya bir rütbeden mütaakıp rütbeye terfide yeni rütbenin normal bekleme süresinin başlama tarihidir.

c) Kıdem : Muayyen bir rütbeye nasıp tarihinden itibaren o rütbede hizmet süreleri veya aynı rütbe ve aynı nasıplılar arasında yeterlik bakımından üstünlük sırasındadır.

d) Normal bekleme süreleri : Subayların, yarsubayların ve astsubayların rütbe terfilerine hak kazanabilmeleri için her rütbede bekliyecekleri normal sürelerdir.

e) En az bekleme süreleri : Subayların, yarsubayların ve astsubayların normal bekleme sürelerinden noksan bekliyeceği sürelerdir.

f) En çok bekleme süreleri : Subayların, yarsubayların ve astsubayların bulunduğu rütbede kalabilecekleri âzami süreyi gösterir.

g) Terfi yılı : Her yılın 30 Ağustos tarihinde başlayıp ertesi yılın 30 Ağustosuna kadar geçen süredir.

h) Kademe bekleme süreleri : Subayların, yarsubayların ve astsubayların kademe terfi edebilmeleri için her kademede bekliyecekleri en az bir terfi yılıdır.

i) Kademe terfi : Kademe terfi süresi sonundaki maaş artışıdır.

j) Yeterlik : Ahlâki, askerî, meslekî, zihni kifayet ve üst rütbeye liyakattir.

k) Yeterlik derecesi : Sicil notu ortalamalarına ve değerlendirme kurullarının kıymetlendirmesine göre aynı sınıf ve rütbede terfi sırasında olan subayların, yarsubayların ve astsubayların kendi aralarındaki derecelenmeleridir.

MILLET MECLİSİ GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ PERSONEL KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

I - Kapsam

MADDE 1. — Bu kanun, Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup subaylar, astsubaylar ile Harb okulları, fakülteler ve yüksek okullar ile astsubay sınıf okullarında okuyan askerî öğrencilere uygulanır.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görevli diğer askerî ve sivil şahıslar kendi özel kanunlarına tabidirler.

II - Amaç

MADDE 2. — Bu kanun subayların, astsubayların ve askerî öğrencilerin; sınıflandırılmalarını, yetiştirilmelerini, atanmalarını, terfilerini, görev ve yükümlülüklerini, taltiflerini, maaşlarını, tazminat ve ödenekleri ile diğer özlük haklarını düzenler.

III - Tarifler

MADDE 3. — Bu kanunda yer alan bazı kavramların anlamları aşağıda gösterildiği şekildedir :

a) Rütbeler : Subayların ve astsubayların ilk subaylığa veya astsubaylığa başlamada ve bekleme süreleri sonunda bu kanun gereğince kazanarak taşıyacakları rütbelerdir.

b) Nasıp : İlk subaylığa, astsubaylığa ve bir rütbeden mütaakıp rütbeye terfide yeni rütbenin normal bekleme süresinin başlama tarihidir.

c) Kıdem : Muayyen bir rütbeye nasıp tarihinden itibaren o rütbede hizmet süreleri veya aynı rütbe ve aynı nasıplılar arasında yeterlik bakımından üstünlük sırasındır.

d) Normal bekleme süreleri : Subayların ve astsubayların rütbe terfilerine hak kazanabilmeleri için her rütbede bekliyecekleri normal sürelerdir.

e) En az bekleme süreleri : Subayların ve astsubayların normal bekleme sürelerinden noksan bekliyeceği sürelerdir.

f) En çok bekleme süreleri : Subayların ve astsubayların bulunduğu rütbede kalabilecekleri âzami süreyi gösterir.

g) Terfi yılı : Her yılın 30 Ağustos tarihinde başlayıp ertesi yılın 30 Ağustos'una kadar geçen süredir.

h) Kademe bekleme süreleri : Subayların ve astsubayların kademe terfii edebilmeleri için her kademede bekliyecekleri en az bir terfi yılıdır.

i) Kademe terfii : Kademe terfii süresi sonundaki maaş artışıdır.

j) Yeterlik : Ahlâki, askerî, meslekî, zihni kifayet ve üst rütbeye liyakattır.

k) Yeterlik derecesi : Sicil notu ortalamalarına ve değerlendirme kurullarının kıymetlendirmesine göre aynı sınıf ve rütbede terfi sırasında olan subayların ve astsubayların kendi aralarındaki derecelenmeleridir.

Hükümetin teklifi

1) Yeterlik grupları : Yeterlik derecelerine ve yeterlik grupları yüzdelerine göre aynı sınıf ve rütbede terfi sırasında bulunan subayların, yarsubayların ve astsubayların ayırdedildikleri gruplardır.

m) Sicil notu : Sicil raporlarında birinci ve ikinci sicil üstlerince verilen notların toplamıdır.

n) Sicil notu ortalaması : Subayların, yarsubayların ve astsubayların bekleme sürelerine ait muteber sicil notlarının ortalamasıdır.

o) Değerlendirme notu : Değerlendirme kurulu üyelerinin verdiği değerlendirme notlarının ortalamasıdır.

p) Yeterlik notu : Sicil notu ortalaması ile değerlendirme notu toplamıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve sorumluluklar

I - Görev ve sorumluluk

MADDE 4. — Silâhlı Kuvvetlere mensup subayların, yarsubayların ve astsubayların görev ve sorumlulukları 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanun ve Yönetmeliği ile diğer kanun, tüzük, yönetmelik, talimat ve talimnamelerde gösterilir.

II - Mal bildirimini

MADDE 5. — Silâhlı Kuvvetlere mensup subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar; kendilerine, velâyet ve vesayetleri altındaki şahıslara ait taşınır ve taşınmaz mallarla, alacak ve borçları hakkında özel kanunda yazılı hükümler uyarınca mal bildiriminde bulunurlar. Subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar ile eşleri arasında mal birliği veya mal ortaklığı rejimi kabul edilmiş ise kendileri tarafından, mal ayrılığı rejimi var ise eşleri tarafından mal bildiriminde bulunmak mecburiyetindedirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel haklar

I - Uygulama isteme hakkı

MADDE 6. — Subaylar, yarsubaylar, astsubaylar ve askerî öğrenciler, bu kanuna ve bu kanuna dayanılarak çıkan tüzük ve yönetmeliklerin kendileri hakkında aynen uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler.

II - Güvenlik

MADDE 7. — Kanunlarda ve kanunlara dayanılarak çıkarılan tüzük ve yönetmeliklerde yazılı haller dışında subaylığa, yarsubaylığa, astsubaylığa ve askerî öğrenciliğe son verilemez; aylık ve diğer hakları elinden alamaz.

III - Emeklilik

MADDE 8. — Subayların, yarsubayların, astsubayların ve askerî öğrencilerin özel kanununda yazılı belli şartlar içinde emeklilik hakları vardır.

Geçici Komisyonun değiştirisi

- l) Yeterlik grupları : Yeterlik derecelerine ve yeterlik grupları yüzdelerine göre aynı sınıf ve rütbede terfi sırasında bulunan subayların ve astsubayların ayırdedildikleri gruplardır.
- m) Sicil notu : Sicil raporlarında 1 nei ve 2 nei sicil üstlerince verilen notların toplamıdır.
- n) Sicil notu ortalaması : Subayların ve astsubayların bekleme sürelerine ait muteber sicil notlarının ortalamasıdır.
- o) Değerlendirme notu : Değerlendirme kurulu üyelerinin verdiği değerlendirme notunun ortalamasıdır.
- p) Yeterlik notu : Sicil notu ortalaması ile değerlendirme notu toplamıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve sorumluluklar

I - Görev ve sorumluluk

MADDE 4. — Silâhlı Kuvvetlere mensup subayların ve astsubayların görev ve sorumlulukları 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanun ve Yönetmeliği ile diğer kanun, tüzük, yönetmelik, talimat ve talimnamelerinde gösterilir.

II - Mal bildirimini

MADDE 5. — Subay ve astsubaylar, kendileriyle eşlerine ve velâyetleri altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanunda yazılı hükümler uyarınca mal bildirimini verirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel haklar

I - Uygulama isteme hakkı

MADDE 6. — Subaylar, astsubaylar ve askerî öğrenciler, bu kanuna ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan tüzük ve yönetmeliklerin kendileri hakkında aynen uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler.

II - Güvenlik

MADDE 7. — Kanunlarda ve kanunlara dayanılarak çıkarılan tüzük ve yönetmeliklerde yazılı haller dışında, subaylığa, astsubaylığa ve askerî öğrenciliğe son verilemez; aylık ve diğer hakları elinden alınamaz.

III - Emeklilik

MADDE 8. — Subayların, astsubayların ve askerî öğrencilerin özel kanununda yazılı belli şartlar içinde emeklilik hakları vardır.

Hükümetin teklifi

IV - Çekilme

MADDE 9. — Subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar bu kanunda belirtilen esaslara göre hizmetten çekilebilirler.

V - İzin

MADDE 10. — Subayların, yarsubayların ve astsubayların sıhhi izinleri ve diğer izinleri hakkında bu kanun hükümleri uygulanır.

İKİNCİ KISIM

Subaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve yetiştirme

I - Kaynak

MADDE 11. — Muvazzaf subay kaynakları :

- a) Askerî akademiler (Harbiye)
- b) Fakülte ve yüksek okullardır.

a) Askerî akademiler

MADDE 12. — Askerî akademiler kuruluşu, işleyişi ve bu akademilere giriş şartları, yetiştirilme usulleri ve diğer hususlar özel kanuna göre yürütülür.

b) Fakülte ve yüksek okullarda yetiştirme

MADDE 13. — Silâhlı Kuvvetlerin askerî akademilerde yetiştiremediği sınıf subaylar, fakülte ve yüksek okullarda yetiştirilir. Ancak, yurt içinde fakülte veya yüksek okulu mevcudolmayan branşlar için yurt dışına öğrenci gönderilir. Yurt içi ve yurt dışındaki fakülte ve yüksek okullarda :

- a) Liseleri bitirerek üniversite ve yüksek okullara devam hakkını kazanmış olanlardan,
- b) Lüzum ve ihtiyaç duyulduğunda; fakülte ve yüksek okullarda okudukları sınıfı başarı ile geçen ve Silâhlı Kuvvetler namına okumak isteyen öğrencilerden, seçilenler askerî öğrenci olarak öğrenim yaparlar.

II - Fakülte ve yüksek okul mezunu olanlardan muvazzaf subay olmak isteyenler

MADDE 14. — Üniversitenin çeşitli fakültelerinden veya yüksek okulları bitirenlerden, bitirmelerini mütaakıp ara vermeden, müracaat edenler 27 yaşından büyük olmaları ve diğer nitelikleri de haiz olmaları şartıyla; ihtiyaç da varsa; Silâhlı Kuvvetlerin askerî akademilerinde yetiştiremediği sınıflar için muvazzaf subaylığa nakledilebilirler. 357 sayılı Kanunun hükümleri saklıdır.

Bakanlıklar ve kurumların hesabına burslu olarak okuyanlar kabul edilmezler.

Geçici Komisyonun değiştirişi

IV - Çekilme

MADDE 9. — Subaylar ve astsubaylar bu kanunda belirtilen esaslara göre subaylıktan veya astsubaylıktan çekilebilirler.

V - İzin

MADDE 10. — Subayların ve astsubayların sıhhi izinleri ve diğer izinleri hakkında bu kanun hükümleri uygulanır.

İKİNCİ KISIM

Subaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve yetiştirme

I - Kaynak

MADDE 11. — Muvazzaf subay kaynakları :

- a) Harb okulları,
- b) Fakülte ve yüksek okullardır.

a) Harb okulları

MADDE 12. — Harb okullarının kuruluşu, işleyişi ve bu okullara giriş şartları, yetiştirilme usulleri ve diğer hususlar özel kanununa göre yürütülür.

b) Fakülte ve yüksek okullarda yetiştirme

MADDE 13. — Silâhlı Kuvvetlerin Harb okullarında yetiştiremediği diğer sınıf subayları, fakülte ve yüksek okullarda yetiştirilir. Ancak yurt içinde fakülte veya yüksek okulu mevcudolmayan branşlar için yurt dışına öğrenci gönderilir. Yurt içi ve yurt dışındaki fakülte ve yüksek okullarda :

- a) Liseleri bitirerek üniversite ve yüksek okullara devam hakkını kazanmış olanlardan,
- b) Lüzum ve ihtiyaç duyulduğunda; fakülte ve yüksek okullarda okudukları sınıfı başarı ile geçen ve Silâhlı Kuvvetler namına okumak isteyen öğrencilerden, seçilenler askerî öğrenci olarak öğrenim yaparlar.

II - Fakülte ve yüksek okulu bitirenlerden muvazzaf subay olma

MADDE 14. — Üniversitenin çeşitli fakültelelerinden veya yüksek okulları bitirenlerden, bitirmelerini mütaakıp ara vermeden, müracaat edenler 27 yaşından büyük olmamaları ve diğer nitelikleri de haiz olmaları şartıyla; ihtiyaç da varsa; Silâhlı Kuvvetlerin Harb okullarında yetiştiremediği sınıflar için muvazzaf subaylığa nakledilebilirler. 357 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Bu kişiler, muharip sınıf subaylığa nakledilemezler.

Hükümetin teklifi

III - Askerî eğitim

MADDE 15. — Silâhlı Kuvvetler veya kendi hesabına üniversitenin çeşitli fakültelerini veya yüksek okulları bitirenler muvazzaf subay nasbedilmeden evvel askerî bir eğitime tabi tutulurlar. Başarı gösteremiyenler mütaakip dönem eğitime katılırlar.

IV - Askerî öğrencilerin özlük ihtiyaçları

MADDE 16. — Fakülteler veya yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan askerî öğrencilerin ihtiyaçları Devlet tarafından karşılanır.

V - Askerî öğrencilikten çıkarılma

MADDE 17. — Fakültelerde veya yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan öğrenciler aşağıdaki hallerde askerî öğrencilik niteliğini kaybederler:

a) Çıkarılma sebepleri

- a) Bu kanun hükümlerine göre çıkarılacak yönetmelikte tesbit edilecek ahlâk notunu kaybedenler,
- b) Yönetmelikte belirtilecek esaslar dâhilinde, askerî öğrenci niteliğini kaybettiklerine dair disiplin kurullarınca haklarında karar verilenler,
- c) Öğrenimlerini, bu kanuna göre çıkarılacak yönetmelikte belirtilecek süreler içinde tamamlayamayanlar,
- d) Sağlık kurullarınca verilecek raporlara istinaden, sağlık durumları sebebiyle askerî öğrenci olarak öğrenimine devam imkânı kalmıyanlar,
- e) Mahkeme kararı ile öğrencilik hukukunu kaybedenler,
- f) Fakülte ve yüksek okullarına öğrencilik hakkı sona erdirilenler.

b) Çıkarılanlar hakkında yapılacak işlem

MADDE 18. — 17 nei madde gereğince, askerî öğrenci niteliğini kaybedenlerin, ilişkileri kesilir.

- a) Sağlık sebepleri dışında 17 nei maddenin (a, b, c, e, ve f) fıkraları gereğince ilişkileri kesilenlere Devlet tarafından yapılan masraf faizi ile birlikte ödettirilir.
- b) Fakülte veya yüksek okul öğrencilerinden 17 nei madde (a, b, c, e ve f) fıkraları sebebiyle askerî öğrencilik niteliğini kaybedenler muvazzaf subay olarak tekrar Silâhlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar.
- c) Bu maddenin (a) fıkrası gereğince askerî öğrencilik niteliğini kaybederek ilişkileri kesilen öğrencilerin, Devlete olan borçları askerlik hizmetleri süresince tehir edilir.

VI - Yedek subaylıktan muvazzaf subaylığa geçme

MADDE 19. — Fakülteleri veya yüksek okulları bitirerek ara vermeden Silâhlı Kuvvetlerde askerlik hizmetine başhyan yedek subaylar, muvazzaf subaylığa nakil için müracaat ederlerse, Yedek Subay Okuluna girişlerinde 27 yaşından büyük olmamaları ve diğer nitelikleri de haiz bulunmaları şartıyla ihtiyaç da varsa; Silâhlı Kuvvetlerin üniversitenin çeşitli fakültelerinde veya yüksek okullarda yetiştirmek zorunluğunda olduğu sınıflar için muvazzaf subaylığa nakledilebilirler. Bunların yedek subay okullarına girişlerinden itibaren geçen yedek subay askerlik hizmeti muvazzaf subaylık hizmetlerinden sayılır.

Terhislerini mütaakip müracaat edenlerin muvazzaf subaylığa nakilleri yapılmaz.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

a) Askeri eğitim

MADDE 15. — Silâhlı Kuvvetler veya kendi hesabına üniversitenin çeşitli fakültelerini veya yüksek okulları bitirenler muvazzaf subay nasbedilmeden evvel askerî bir eğitime tabi tutulurlar. Başarı gösteremiyenler mütaakıp dönem eğitime katılırlar.

b) Askeri öğrencilerin özlük ihtiyaçları

MADDE 16. — Fakülteler veya yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan askerî öğrencilerin ihtiyaçları Devlet tarafından karşılanır.

c) Askeri öğrencilikten çıkarılma

MADDE 17. — Fakültelerde veya yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan öğrenciler aşağıdaki hallerde askerî öğrencilik niteliğini kaybederler :

- a) Bu kanun hükümlerine göre çıkarılacak yönetmelikte tesbit edilecek ahlâk notunu kaybedenler,
- b) Yönetmelikte belirtilecek esaslar dâhilinde, askerî öğrenci niteliğini kaybettiklerine dair disiplin kurullarınca haklarında karar verilenler,
- c) Öğrenimlerini, bu kanuna göre çıkarılacak yönetmelikte belirtilecek süreler içinde tamamlamıyanlar,
- d) Sağlık kurullarınca verilecek raporlara istinaden, sağlık durumları sebebiyle askerî öğrenci olarak öğrenimine devam imkânı kalmıyanlar,
- e) Mahkeme kararı ile öğrencilik hukukunu kaybedenler,
- f) Fakülte ve yüksek okullarca öğrencilik hakkı sona erdirilenler.

d) Çıkarılanlar hakkında yapılacak işlem

MADDE 18. — 17 nei madde gereğince askerî öğrenci niteliğini kaybedenlerin ilişkileri kesilir :

- a) Sağlık sebepleri dışında 17 nei maddenin a, b, c, e ve f fıkraları gereğince ilişkileri kesilenlere Devlet tarafından yapılan masraf faizi ile birlikte ödettirilir.
- b) Fakülte veya yüksek okul öğrencilerinden 17 nei maddenin a, b, c, e ve f fıkraları sebebiyle askerî öğrencilik niteliğini kaybedenler muvazzaf subay olarak tekrar Silâhlı Kuvvetler hizmetine alınmazlar.
- c) Bu maddenin a fıkrası gereğince askerî öğrencilik niteliğini kaybederek ilişkileri kesilen öğrencilerin, Devlete olan borçları askerlik hizmetleri süresince tehir edilir.

III - Yedek subaylıktan muvazzaf subaylığa geçme

MADDE 19. — Fakülteleri veya yüksek okulları bitirerek ara vermeden Silâhlı Kuvvetlerde askerlik hizmetine başlıyan ve Yedek Subay Okuluna girişlerinde 27 yaşından büyük olmıyan yedek subaylardan muvazzaf subaylığa geçmek istiyenler 14 neü maddede yazılı diğer şartları da haiz oldukları takdirde bu maddeye göre muvazzaf subaylığa nakledilebilirler.

Ancak, bunların Yedek Subay okullarına girişlerinden itibaren geçen yedek subay askerlik hizmeti muvazzaf subaylık hizmetlerinden sayılır.

Terhislerini mütaakıp müracaat edenlerin muvazzaf subaylığa nakilleri yapılmaz.

Hükümetin teklifi

VII - Yönetmelikle tesbit edilecek hususlar

MADDE 20. — Fakültelerde veya yüksek okullarda askerî öğrenci olarak okutulacakların giriş şartları, görev ve sorumlulukları, alınacak tazminat, fakülte veya yüksek okullarda en çok öğrenim süreleri askerî eğitime ait hususlarla fakülte veya yüksek okul mezunları ile yedek subaylık hizmetini yapmakta olanlardan istekli olanların muvazzaf subaylığa nakillerinde aranacak nitelikler ve diğer hususlar bir yönetmelikle tesbit olunur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Subayların sınıflandırılması

I - Subay sınıfları

MADDE 21. — Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup Kara (Jandarma dâhil), Deniz ve Hava subaylarının sınıfları ve bu sınıflardan hangilerinin muharip, hangilerinin yardımcı sınıflara dâhil bulunduğu aşağıda gösterilmiştir :

a) Kara Kuvvetlerinde :

1. Muharip sınıflar: Piyade, süvari, Zh. süvari, topçu, tank, istihkâm, muhabere, jandarma.

2. Yardımcı sınıflar: Ulaştırma, tabip, eczacı, diş tabibi, kimyager, veteriner, levazım, harita, yüksek mühendis, mühendis, ordudonatım, personel, askerî hâkim, öğretmen, bando, teknisyen, sağlık, sıhhiye, teknisyen.

b) Deniz Kuvvetlerinde :

1. Muharip sınıflar : Güverte, makina, layn, deniz piyade, deniz istihkâm.

2. Yardımcı sınıflar : Tabip, eczacı, diş tabip, kimyager, ikmal, hidrografi, yüksek mühendis, mühendis, ordudonatım, askerî hâkim, öğretmen, bando, teknisyen, sağlık, sıhhiye teknisyen.

c) Hava Kuvvetleri :

1. Muharip sınıflar: Pilot, seyrüsefer, hava yer, piyade, istihkâm, muhabere, füze.

2. Yardımcı sınıflar: Ulaştırma, tabip, eczacı, diş tabip, kimyager, veteriner, levazım, yüksek mühendis, mühendis, ordudonatım, personel, askerî hâkim, öğretmen, bando, teknisyen, sağlık, sıhhiye teknisyen.

a) Sınıfların kurulması ve kaldırılması

MADDE 22. — Silâhlı Kuvvetlerin gelişme ve ihtiyacına göre mevcut subay sınıflarının kaldırılmasına veya yeni sınıfların kurulmasına Genelkurmay Başkanının göstereceği lüzum ve Millî Savunma Bakanının teklifi ile Bakanlar Kurulunca karar verilir.

II - Sınıflandırma

MADDE 23. — Silâhlı Kuvvetlere mensup subayların, ve askerî öğrencilerin sınıflandırılmaları ilk sınıflandırma ve yeniden sınıflandırma olmak üzere iki şekilde test ve mülakat neticelerine, beden kabiliyetlerine, isteklerine ve kadro ihtiyaçlarına göre yapılır.

a) İlk sınıflandırma

MADDE 24. — Askerî Akademi öğrencilerinin sınıflara ayrılması sınıfların kadro ihtiyacına göre ilk sınıflandırma işlemi ile yapılır.

Geçici Komisyonun değiştirisi

IV - Yönetmelikle tesbit edilecek hususlar

MADDE 20. — Fakültelerde veya yüksek okullarda askerî öğrenci olarak okutulacakların giriş şartları, görev ve sorumlulukları, alınacak tazminat, fakülte veya yüksek okullarda en çok öğrenim süreleri, askerî eğitime ait hususlarla fakülte veya yüksek okul mezunları ile yedek subaylık hizmetini yapmakta olanlardan istekli olanların muvazzaf subaylığa nakillerinde aranacak nitelikler ve diğer hususlar bir yönetmelikle tesbit olunur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Subayların sınıflandırılması

I - Subay sınıfları

MADDE 21. — Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup Kara (Jandarma dâhil) Deniz ve Hava subaylarının sınıfları ve bu sınıflardan hangilerinin muharip, hangilerinin yardımcı sınıflara dâhil bulunduğu aşağıda gösterilmiştir :

a) Kara Kuvvetlerinde :

1. Muharip sınıflar : Piyade, süvari, zırhlı süvari, topçu, tank, istihkâm, muhabere, jandarma.
2. Yardımcı sınıflar : Ulaştırma, tabip, eczacı, diş tabibi, kimyager, veteriner, levazım, harita, yüksek mühendis, mühendis, ordudonatım, personel, askerî hâkim, öğretmen, bando, teknisyen, sağlık, sıhhiye teknisyeni.

b) Deniz Kuvvetlerinde :

1. Muharip sınıflar : Güverte, makina, layn, deniz piyade, deniz istihkâm.
2. Yardımcı sınıflar : Tabip, eczacı, diş tabibi, kimyager, ikmal, hidrografi, yüksek mühendis, mühendis, ordudonatım, askerî hâkim, öğretmen, bando, teknisyen, sağlık, sıhhiye teknisyeni.

c) Hava Kuvvetlerinde :

1. Muharip sınıflar : Pilot, seyrüsefer, hava yer, piyade, istihkâm, muhabere, füze.
2. Yardımcı sınıflar : Ulaştırma, tabip, eczacı, diş tabibi, kimyager, veteriner, levazım, yüksek mühendis, mühendis, ordudonatım, personel, askerî hâkim, öğretmen, bando, teknisyen, sağlık, sıhhiye teknisyeni.

a) Sınıfların kurulması ve kaldırılması

MADDE 22. — Silâhlı Kuvvetlerin gelişme ve ihtiyacına göre mevcut subay sınıflarının kaldırılmasına veya yeni sınıfların kurulmasına ve bu sınıfların muharip veya yardımcı olarak tesbitine Genelkurmay Başkanının göstereceği lüzum ve Millî Savunma Bakanının teklifi ile Bakanlar Kurulunca karar verilir.

II - Sınıflandırma

MADDE 23. — Silâhlı Kuvvetlere mensup subayların ve askerî öğrencilerin sınıflandırılmaları, ilk sınıflandırma ve yeniden sınıflandırma olmak üzere iki şekilde test ve mülâkat neticelerine, beden kabiliyetlerine, isteklerine ve kadro ihtiyaçlarına göre yapılır.

a) İlk sınıflandırma

MADDE 24. — Harb okulları öğrencilerinin sınıflara ayrılması, sınıfların kadro ihtiyacına göre ilk sınıflandırma işlemi ile yapılır.

Hükümetin teklifi

b) Yeniden sınıflandırma

MADDE 25. — Bulunduğu sınıfın bedenî veya fizikî kabiliyetini kaybeden veya sınıfı kaldırılan veya yeni bir ihtisas kazanan subaylar aşağıdaki durumlarda yeniden sınıflandırılırlar :

a) Sıhhi sebepler :

Sağlık durumları mensuboldukları sınıfın hizmetine elverişli olmadığı hakkında usulüne göre sağlık kurulu raporu alanlar kendileri de istekli oldukları takdirde sınıflandırma kurullarınca beden kabiliyeti ve sınıflandırma yönetmeliği esasları dâhilinde uygun görülen sınıflara geçirilirler.

Beden kabiliyeti yönetmeliği ve sınıflandırma işlemi neticesinde birden fazla sınıfta hizmet etmesi uygun görülenler bu sınıfların ihtiyacı da varsa, istedikleri sınıflara geçirilirler.

b) Uçuştan ayrılanlar :

Uçuculuk niteliğini kaybeden veya uçmak istemiyen hava subayları yeniden sınıflandırılırlar.

c) Özel hizmet niteliğini kaybeden denizaltı, dalgıç, kurbağa adam, su altı komando birliklerinde ve denizdeki patlayıcı maddeleri zararsız hale getiren personelden niteliklerini kaybeden subaylar yeniden sınıflandırılırlar.

d) İkinci bir tahsil yapanlar :

Subay iken Silâhlı Kuvvetler hesabına üniversite veya yüksek okullardan birini bitirenler tahsilleri ile ilgili sınıflara geçirilirler.

e) İdarece görülecek lüzum üzerine :

1. Sınıflandırma hatası sebebiyle yeterlik düşüklüğü gösterdiği sınıflandırma kurullarının tetkik ve teklifi ile anlaşılan teğmenler,

2. Kuruluş ve kadro değişiklikleri sebebiyle idarece verilecek lüzum üzerine sınıflarının değişmesi icabeden subaylar,

3. Yeni bir sınıf kurulmasında bu sınıfı teşkil etmek üzere lüzumlu personel temini için idarece lüzum görülecek sınıf ve rütbedeki subaylar yeniden sınıflandırılırlar.

f) Birlikçe kuruluş değişikliği üzerine :

Kuvvetler arasında birlikçe yapılan kuruluş değişikliklerinde birliğin personeli aynen o kuvvete nakledilir. Personelin eski kuvvet ve sınıfına geçmek için yapacağı müracaatlar kabul edilmez.

III - Sınıflandırma kurulları ve sınıflandırma yönetmeliği

MADDE 26. — İlk sınıflandırma ve yeniden sınıflandırma, sınıflandırma kurulları tarafından yapılır.

Sınıflandırmanın ne zaman ve nasıl yapılacağı sınıflandırma kurullarının kuruluşu, çalışma usulleri ve kararlarını nasıl alacağı sınıflandırmayönetmeliğinde gösterilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Meslek programları

I - Meslek programları

MADDE 27. — Subayların yetiştirilmeleri, her rütbe ve kendi sınıfı içinde yeterliklerinin geliştirilmesi ve sınıf ayrılıklarına göre kıta ve diğer görevlerde kullanma süre ve sırası yeterlik gruplarına göre meslek programları yönetmeliğiyle tanzim ve tesbit olunur.

II - Teğmen - yüzbaşılardan kıta hizmeti

MADDE 28. — Teğmen - yüzbaşı dâhil rütbelerindeki subayların bu rütbelerdeki kıta hizmeti toplamı 8 yıldan az olamaz.

Geçici Komisyonun değiştirisi

b) Yeniden sınıflandırma

MADDE 25. — Bulunduğu sınıfın bedeni veya fiziki kabiliyetini kaybeden veya sınıfı kaldırılan veya yeni bir ihtisas kazanan subaylar, aşağıdaki durumlarda yeniden sınıflandırılırlar :

a) Sıhhi sebepler :

Sağlık durumları mensuboldukları sınıfı: hizmetine elverişli olmadığı hakkında usulüne göre sağlık kurulu raporu alanlar kendileri de istekli oldukları takdirde sınıflandırma kurullarınca belirlenen kabiliyeti ve sınıflandırma yönetmeliği esasları dâhilinde uygun görülen sınıflara geçirilirler.

Beden kabiliyeti yönetmeliği ve sınıflandırma işleminin neticesinde, birden fazla sınıfta hizmet etmesi uygun görülenler bu sınıfların ihtiyacı da varsa, istedikleri sınıflara geçirilirler.

b) Uçuştan ayrılanlar :

Uçuculuk niteliğini kaybeden veya uçmak istemiyen hava subayları yeniden sınıflandırılırlar.

c) Özel hizmet niteliğini kaybedenler :

Denizaltı, dalgıç, kurbağa adam, sualtı komando birliklerinde ve denizdeki patlayıcı maddeleri zararsız hale getiren personelden özel hizmet niteliklerini kaybeden subaylar, yeniden sınıflandırılırlar.

d) İkinci bir tahsil yapanlar :

Subay iken Silâhlı Kuvvetler hesabına Üniversite veya yüksek okullardan birini bitirenler tahsilleri ile ilgili sınıflara geçirilebilirler.

e) İdarece görülecek lüzum üzerine :

1. Sınıflandırma hatası sebebiyle yeterlik düşüklüğü gösterdiği sınıflandırma kurullarının tetkik ve teklifi ile anlaşılan teğmenler,

2. Kuruluş ve kadro değişiklikleri sebebiyle idarece görülecek lüzum üzerine sınıflarının değişmesi icabeden subaylar,

3. Yeni bir sınıf kurulmasında, bu sınıfı teşkil etmek üzere lüzumlu personel temini için idarece lüzum görülecek sınıf ve rütbedeki subaylar, yeniden sınıflandırılırlar.

f) Birlikçe kuruluş değişikliği üzerine :

Kuvvetler arasında birlikçe yapılan kuruluş değişikliklerinde birliğin personeli aynen o kuvvete nakledilir. Personelin eski kuvvet ve sınıfına geçmek için yapacağı müracaatlar kabul edilmez.

III - Sınıflandırma kurulları ve sınıflandırma yönetmeliği

MADDE 26. — İlk sınıflandırma ve yeniden sınıflandırma, sınıflandırma kurulları tarafından yapılır.

Sınıflandırmanın ne zaman ve nasıl yapılacağı, sınıflandırma kurullarının kuruluşu, çalışma usulleri ve kararlarını nasıl alacağı, sınıflandırma yönetmeliğinde gösterilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Meslek programları

I - Meslek programları

MADDE 27. — Subayların yetiştirilmeleri, her rütbe ve kendi sınıfı içinde yeterliklerinin geliştirilmesi ve sınıf ayrılıklarına göre kıta ve diğer görevlerde kullanma süre ve sırası yeterlik gruplarına göre meslek programları yönetmeliği ile tanzim ve tesbit olunur.

II - Teğmen - Yüzbaşuların kıta hizmeti

MADDE 28. — Tasarının 28 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

BEŞİNCİ KISIM

Subay terfileri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

I - Kapsam

MADDE 29. — Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup subayların; rütbeleri, bekleme süreleri, nasıpları, rütbe terfii ve kademe terfii şartları bu kanun hükümlerine tabidir.

II - Rütbeler

MADDE 30. — Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki subay rütbeleri aşağıda gösterilmiştir :

Asteğmen

Teğmen

Üsteğmen

Yüzbaşı

Binbaşı

Yarbay

Albay

Tuğgeneral - Tuğamiral

Tümgeneral - Tümamiral

Korgeneral - Koramiral

Orgeneral - Oramiral

Mareşal - Büyükamiral

Mareşallik ve Büyükamirallık rütbesi, harbde fevkalâde hizmetleri görülen orgeneral ve oramirallere kanunla verilir.

II - Bekleme süreleri

MADDE 31. — Subayların normal bekleme süreleri aşağıda gösterilmiştir :

a) Normal bekleme süreleri

Rütbeler	Normal bekleme süresi
Asteğmen	1 yıl
Teğmen	3 yıl
Üsteğmen	6 yıl
Yüzbaşı	6 yıl
Binbaşı	6 yıl
Yarbay	4 yıl
Albay	4 yıl
Tuğgeneral - Tuğamiral	3 yıl
Tümgeneral - Tümamiral	3 yıl
Korgeneral - Koramiral	3 yıl
Orgeneral - Oramiral	3 yıl

Geçici Komisyonun değiştirilişi

BEşİNCİ KISIM

Subay terfileri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

I - Kapsam

MADDE 29. — Tasarının 29 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

II - Rütbeler

MADDE 30. — Tasarının 30 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

III - Bekleme süreleri

MADDE 31. — Subayların normal bekleme süreleri aşağıda gösterilmiştir :

a) Normal bekleme süreleri

Rütbeler	Normal bekleme süresi
Asteğmen	1 yıl
Teğmen	3 yıl
Üsteğmen	6 yıl
Yüzbaşı	6 yıl
Binbaşı	6 yıl
Yarbay	4 yıl
Albay	4 yıl
Tuğgeneral - Tuğamiral	3 yıl
Tümgeneral - Tümamiral	3 yıl
Korgeneral - Koramiral	3 yıl
Orgeneral - Oramiral	3 yıl

Hükümetin teklifi

b) En az bekleme süreleri

MADDE 32. — Subayların en az bekleme süreleri aşağıda gösterilmiştir :

a) Kıta hizmetini gemilerde geçiren layn, güverte ve makina üsteğmen ve yüzbaşı rütbesindeki deniz subayları ile uçuculuk eğitimini başarı ile bitirmiş üsteğmen ve yüzbaşı rütbesindeki uçucu hava subayları için uçucu kaldıkları müddetçe normal bekleme süreleri birer yıl eksiktir.

b) Tahsil süresi 4 yıl ve daha fazla olan fakülte ve yüksek okulu bitirenler teğmen nasbedilirler. Bunların askerî akademi mezunu emsallerine yetişinceye kadar teğmenlik hariç her rütbede normal bekleme süreleri birer yıl eksiktir.

c) Savaşta veya milletlerarası taahhütler icabı savaşlara katılanlar için Genelkurmay Başkanının göstereceği lüzum üzerine Millî Savunma Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile normal bekleme süreleri 1/2 nisbetine kadar indirilebilir.

c) En çok bekleme süreleri

MADDE 33. — Subayların en çok bekleme süreleri aşağıda gösterilmiştir :

a) Tahsil süresi iki yıl olan yüksek okulları bitirenler asteğmen nasbedilirler. Bunların her rütbede normal bekleme süresi askerî akademi mezunu emsali yetişinceye kadar bir yıl fazladır.

b) Subayların 31 nei maddede gösterilen normal bekleme süreleri dışında her rütbede kalabilecekleri en çok bekleme süreleri o rütbenin yaş haddine kadar olan müddettir. Ancak her rütbede emekliliği gerektirecek yeterlik grupuna dâhil olan subayların yaş haddine bakılmaksızın 25 fiilî hizmet yılını doldurdukları tarihte haklarında T. C. Emekli Sandığı Kanununun emekliye sevkle ilgili hükümleri uygulanır.

IV - Terfi zammı

MADDE 34. — Muvazzaf subayların terfileri her yıl mutlak olarak 30 Ağustos Zafer Bayramı günü yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Nasıp

I - Subaylığa nasıp ve terfi onayı

MADDE 35. — Subaylığa nasıp ve rütbe terfileri Millî Savunma Bakanı ve Başbakanın müşterek kararnamesi ve Cumhurbaşkanının onayı ile yapılır.

II - Subaylığa nasıp

MADDE 36. — Muhtelif okulları başarı ile bitirenlerin nasıpları :

a) Askerî akademileri başarı ile bitirenler o yılın 30 Ağustosunda asteğmen nasbedilir.

b) Yedek subay okullarını başarı ile bitirenler, bitirdikleri ayın sonunda asteğmen nasbedilir.

c) Silâhlı Kuvvetler hesabına fakülte ve yüksek okulları başarı ile bitirenler, askerlik eğitimini de başarı ile bitirdikleri takdirde bunlardan, tahsil süresi 4 yıl ve daha fazla olanlar teğmenliğe, tahsil süresi dört yıldan az olanlar asteğmenliğe fakülte ve yüksek okulları bitirdikleri ayın sonundan geçerli olarak nasbedilirler.

d) Fakülte veya yüksek okulları kendi hesabına bitirip ara vermeden branşları ile ilgili muvazzaf subaylığa geçmek isteyenler şartları haiz iseler ve askerlik eğitimini de başarı ile bitirdik-

Geçici Komisyonun değiştirii

b) *En az bekleme süreleri*

MADDE 32. — Subayların en az bekleme süreleri aşağıda gösterilmiştir :

a) Tahsil süresi 4 yıl ve daha fazla olan fakülte ve yüksek okulu bitirenler teğmen nasbedilirler. Bunların harb okulları mezunu emsallerine yetişinceye kadar teğmenlik hariç, her rütbede bekleme süreleri birer yıl eksiktir.

b) Savaşta veya milletlerarası taahhütler icabı savaşlara katılanlar için Genelkurmay Başkanının göstereceği lüzum üzerine Millî Savunma Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile normal bekleme süreleri 1/2 nisbetine kadar indirilebilir.

c) *En çok bekleme süreleri*

MADDE 33. — Subayların en çok bekleme süreleri aşağıda gösterilmiştir :

a) Tahsil süresi iki yıl olan yüksek okulları bitirenler asteğmen nasbedilirler. Bunların her rütbede normal bekleme süresi harb okulları mezunu emsallerine yetişinceye kadar bir yıl fazladır.

b) Subayların 31 nei maddede gösterilen normal bekleme sürelerinin dışında her rütbede kalabilecekleri en çok bekleme süreleri o rütbenin yaş haddine kadar olan müddettir.

IV - Terfi zamanı

MADDE 34. — Muvazzaf subayların terfileri her yıl mutlak olarak 30 Ağustos Zafer Bayramı günü yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Nasıp

I - Subaylığa nasıp ve terfi onayı

MADDE 35. — Subaylığa nasıp ve rütbe terfileri Millî Savunma Bakanı (Jandarma subayları için İçişleri Bakanı) ve Başbakanın müşterek kararnamesi ve Cumhurbaşkanının onayı ile yapılır.

II - Subaylığa nasıp

MADDE 36. — Muhtelif okulları başarı ile bitirenlerin nasıpları :

a) Harb okullarını başarı ile bitirenler o yılın 30 Ağustos'unda teğmen nasbedilirler.

b) Yedek subay okullarını başarı ile bitirenler, bitirdikleri ayın sonunda asteğmen nasbedilirler.

c) Silâhlı Kuvvetler hesabına fakülte ve yüksek okulları başarı ile bitirenler, askerlik eğitimini de başarı ile bitirdikleri takdirde bunlardan, tahsil süresi 4 yıl ve daha fazla olanlar teğmenliğe, tahsil süresi 4 yıldan az olanlar asteğmenliğe, fakülte ve yüksek okulları bitirdikleri ayın sonundan geçerli olarak nasbedilirler.

d) Fakülte ve yüksek okulları kendi hesabına bitirip ara vermeden branşları ile ilgili muvazzaf subaylığa geçmek isteyenler, şartları haiz oldukları ve askerlik eğitimini de başarı ile bitir-

Hükümetin teklifi

leri takdirde fakülte veya yüksek okullardan mezun oldukları ayın sonundan geçerli olarak asteğmenliğe nasbedilir.

e) Yedek subaylıktan muvazzaf subaylığa geçmek isteyenler şartları haiz iseler muvazzaf subaylığa geçirilirler asteğmenliğe nasbedilir. Bunların yedek subaylık hizmetleri bekleme sürelerinden sayılır. Asteğmenlik nasıpları yedek subay okulu'na katıldıkları ayın son gününe götürülür. Bu nasıplarına göre müteakıp terfileri yürütülür.

III - Nasıp düzeltilmesi

MADDE 37. — Kazai ve idari kararlar ile nasıp düzeltilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) Subayların mahkûm edildikleri şahsi hürriyeti bağlayıcı cezaları para cezasından muhavel olanları dâhil, kısa hapis ve tecil edilen cezaları hariç ile mahkûmiyet ile neticelenen açıkta geçen müddetleri, firar ve izin tecavüzünde buldukları mahkeme kararı ile sabit olanların bu müddetleri bekleme sürelerinden düşülür. Şu kadar ki açığı gerektirmiyen, bir suçtan mahkûm olanların açıkta geçen müddetleri bundan hariçtir.

b) Silâhlı Kuvvetler veya izinli olarak kendi hesabına yurt içi veya yurt dışında tahsil ve staja gönderilen subaylardan öğrenimlerini, bu kanun hükümlerine göre hazırlanacak yönetmelikte gösterilen süre ve şartlar içinde bitiremeyen veya başarısızlık veya diğer sebeple yönetmelikte gösterilen sürelerden fazla, sınıfta kalmak suretiyle bu süre içinde bitirmelerine imkân olmayan veyahut üniversiteler yönetmeliklerine göre öğrencilikle ilişkileri kesilen veya uygunsuz hallerinden dolayı eğitimlerine son verilenlerin, tahsil ve stajda kaldıkları müddetler kadar bekleme süreleri uzatılır. Bu fıkra gereğince uzatılacak süre tahsil ve staj maksadıyla yurt dışına çıkış ve dönüş tarihleri arasındaki müddettir.

c) Muhtelif sınıf okullarında, temel kurslarında veya bunların benzeri tahsil ve eğitimde bulunan subaylardan, tahsil ve eğitime devamsızlık (sıhhi sebepler hariç) başarısızlık veya uygun hallerinden devre kaybedenlerin terfileri emsallerine nazaran kaybettikleri yıl kadar geciktirilir.

6 ay (dâhil) ve daha az süreli kurslar için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

d) Harb akademileri tahsili ve sıhhi sebepler dolayısıyla gecikmeler için yukardaki fıkralar hükümleri uygulanmaz.

e) Nasıp düzeltmek suretiyle yapılacak terfiler 34 ncü madde hükmüne tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıdem

I - Kıdem ve kıdem sırası

MADDE 38. — Kıdem ve kıdem sırası aşağıdaki esaslara göre düzenlenir:

a) Rütbelerde kıdemler, terfi kararnamesinin metninde yazılı tarihten başlar.

Aynı günde subaylığa nasbedilenlerin arasındaki kıdem sırası askerî akademileri, fakülte ve yüksek okulları bitirenlerin kıdemleri askerî akademilerde, fakülte veya yüksek okullarda kazanılan not ortalamalarına göredir.

Bunlar kendi aralarında sıralanırlar.

b) Aynı rütbe ve aynı nasıplılar arasında kıdem sırası :

1. Her rütbeye yükselirken almış oldukları yeterlik derecelerine göre yapılır.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

dikleri takdirde (c) fıkrasına göre subaylığa nasbedilirler.

e) Yedek subaylıktan muvazzaf subaylığa geçmek isteyenler şartları haiz iseler muvazzaf subaylığa geçirilirler. Bunların yedek subaylık hizmetleri bekleme sürelerinden sayılır. Asteğmenlik nasıpları yedek subay okuluna katıldıkları ayın son gününe götürülür. Bu nasıplarna göre mütaakıp terfileri yürütülür.

III - Nasıp düzeltilmesi

MADDE 37. — Kazai ve idari kararlar neticesi nasıp düzeltilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) Subayların mahküm edildikleri şahsi hürriyeti bağlayıcı cezaları, para cezasından muhavvel olanları, dâhil, kısa hapis ve tecil edilen cezaları hariç mahkûmiyet ile neticelenen açıkta geçen müddetleri, firar ve izin teğayüzünde buldukları mahkeme kararı ile sabit olanların bu müddetleri bekleme sürelerinden düşülür. şu kadarki ağığı gerektirmiyen bir suçtan mahküm olanların, açıkta geçen müddetleri bundan hariçtir.

b) Silâhlı Kuvvetler veya izinli olarak kendi hesabına yurt içi veya yurt dışında tahsil ve staja gönderilen subaylardan öğrenimleri, bu kararın hükümlerine göre hazırlanacak yönetmelikte gösterilen süre ve şartlar içinde bitiremeyen veya başarısızlık veya diğer sebeplerle yönetmelikte gösterilen sürelerden fazla, sınıfta kalmak suretiyle bu süre içinde bitirmelerine imkân olmıyan veyahut üniversiteler yönetmeliklerine göre öğrencilikle ilişikleri kesilen veya uygunsuz hallerinden dolayı eğitimlerine son verilenlerin, tahsil ve stajda kaldıkları müddetler kadar bekleme süreleri uzatılır. Bu fıkra gereğince uzatılacak süre, tahsil veya staj maksadiyle yurt dışına çıkış ve dönüş tarihleri arasındaki müddettir.

c) Muhtelif sınıf okullarında, temel kurslarında veya bunların benzeri tahsil ve eğitimde bulunan subaylardan, tahsil ve eğitime devamsızlık, (sihhi sebepler hariç) başarısızlık veya uygunsuz hallerinden devre kabenlerin terfileri, emsallerine nazaran kaybettikleri yıl kadar geciktirilir.

6 ay (dâhil) ve daha az süreli kurslar için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

d) Harb akademileri tahsili ve sihhi sebepler dolayısıyla gecikmeler için yukardaki fıkralar hükümleri uygulanmaz.

e) Nasıp düzeltmek suretiyle yapılacak terfiler 34 ncü madde hükmüne tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıdem

I - Kıdem ve kıdem sırası

MADDE 38. — Kıdem ve kıdem sırası aşağıdaki esaslara göre düzenlenir :

a) Rütbelerde kıdemler, terfi kararnamesinin metninde yazılı tarihten başlar.

Aynı günde subaylığa nasbedilenlerin arasındaki kıdem sırası :

Harb okulları, fakülte ve yüksek okulları bitirenlerin kıdemleri harb okullarında fakülte veya yüksek okullarda kazanılan not ortalamalarına göredir.

Bunlar kendi aralarında sıralanırlar. :

b) Aynı rütbe ve aynı nasıplar arasında kıdem sırası :

1. Her rütbeğe yükselirken almış oldukları yeterli derecelerine göre yapılır.

Hükümetin teklifi

2. Aynı rütbe ve aynı nasıplı olup değişik kaynaklardan yetiştiğinden yeterlik derecesi kıyaslanamayan subaylar arasında kıdem sırası aşağıdaki önceliğe göredir :

- aa) Askerî akademiden mezun olan subaylar.
- bb) Fakülte veya yüksek okullardan mezun olan subaylar.
- cc) Yedek subaylar.
- dd) Yarsubaylar.

3. Çeşitli sınıflara mensup aynı rütbe ve aynı nasıplı subaylar arasındaki kıdem sırası :

Kadrodaki sınıfı esas olmak üzere bunların dâhil buldukları yeterlik gruplarına, yeterlik grupları aynı olanlar için de yeterlik derecelerine göre tesbit edilir. Yeterlik dereceleri aynı olanların bir evvelki rütbelerindeki yeterlik grup ve dereceleri esastır.

c) Her ne sebeple olursa olsun sınıfı değiştirilenlerin kıdem sırası :

Yeni sınıflarındaki yeterlik dereceleri tesbit olununcaya kadar yeni sınıfının aynı nasıpları-
nın sonunda sıralanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Terfi esas ve şartları

I - Terfi esasları

MADDE 39. — Subayların terfileri aşağıdaki esaslara göre düzenlenir :

a) Çeşitli sınıflara mensup subayların değişik rütbe ve görevlerdeki yeterlikleri, sicil raporlarının not ortalamaları ve değerlendirme kurullarınca verilen değerlendirme notuna göre tesbit edilir.

Sicil raporlarının şekil ve muhtevası ne suretle ve kimler tarafından ve hangi zamanlarda doldurulacağı Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

b) Üsteğmen - albay (dâhil) rütbelerdeki subaylar terfi için gerekli bekleme sürelerinin son yıllarında o rütbede haklarında her yıl düzenlenen sicil raporlarının not ortalamasına ve değerlendirme kurullarınca verilen değerlendirme notuna göre sınırlanır ve 5 yeterlik grupuna ayrılır.

c) Subayların rütbe terfi edebilmeleri için :

1. Üsteğmenlerin en az 4 ncü yeterlik grupuna,
2. Yüzbaşı - yarıbayların en az 3 ncü yeterlik grupuna,
3. Albayların en az 2 ncü yeterlik grupuna girmiş olmaları gerekir.

d) Asteğmenler ve teğmenler yeterlik grupuna ayrılmazlar. Bunların terfileri Subay Sicil Yönetmeliğinde belirtilen engel sebepler bulunmadıkça normal belkeme sürelerinin sonunda yapılır.

e) Normal bekleme süreleri sonunda yapılan değerlendirmede terfi için gerekli yeterlik gruplarına giremeyen üsteğmen ve yüzbaşılar mütaakıp iki yıl, binbaşı, yarıbay ve albaylar bir yıl daha değerlendirmeye tabi tutulur. Bunlardan yeterlik notları normal bekleme süresi sonunda değerlendirmeye giren ve terfi eden subayların aldığı yeterlik notlarına eşit veya daha yukarı olanlar bu gruba girmiş addolunur ve haklarında buna göre işlem yapılır.

f) Yeterlik grupları teşekkül edemiyen az mevcutlu sınıf ve rütbelerde terfi sırasında bulunan subayların yeterlik derecelerini tâyin eden not kendi kuvvetinde o yıl terfi sırasına giren ve yeterlik gruplarına ayrılabilen diğer sınıflarda aynı yeterlik grupları arasında yeterlik derecesi notu en düşük olan sınıfın en düşük ehliyet derecesi notuna eşit veya daha yukarı ise o yeterlik grupuna girmiş addedilir. Ve haklarında buna göre işlem yapılır.

Geçici Komisyonun değişikliği

2. Aynı rütbe ve aynı nasıplı olup değişik kaynaklardan yetiştiğinden yeterlik derecesi kıyaslanamayan subaylar arasında kıdem sırası aşağıdaki önceliğe göredir :

- aa) Harb okullarından mezun olan subaylar.
- bb) Fakülte veya yüksek okullardan mezun olan subaylar.
- cc) Yedek subaylar.
- dd) Astsubaylıktan subaylığa geçenler.

3. Çeşitli sınıflara mensup aynı rütbe ve aynı nasıplı subaylar arasındaki kıdem sırası :

Kadrodaki sınıfı esas olmak üzere bunların dâhil buldukları yeterlik gruplarına, yeterlik grupları aynı olanlar içinde yeterlik derecelerine göre tesbit edilir. Yeterlik dereceleri aynı olanların bir evvelki rütbelerindeki yeterlik grup ve dereceleri esastır.

c) Her ne sebeple olursa olsun sınıfı değiştirilenlerin kıdem sırası :

Yeni sınıflarındaki yeterlik dereceleri tesbit olununcaya kadar yeni sınıfının aynı nasıplılarının sonunda sıralınırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Terfi esas ve şartları

I - Terfi esasları

MADDE 39. — Subayların terfileri aşağıdaki esaslara göre düzenlenir :

a) Çeşitli sınıflara mensup subayların değişik rütbe ve görevlerdeki yeterlikleri, sicil raporlarının not ortalamaları ve değerlendirme kurullarınca verilen değerlendirme notları toplamı neticesi elde edilecek yeterlik notuna göre tesbit edilir.

Sicil raporlarının şekli ve muhtevası, ne suretle ve kimler tarafından ve hangi zamanlarda doldurulacağı subay sicil yönetmeliğinde gösterilir.

b) Üsteğmen - albay (dâhil) rütbelerdeki subaylar, terfi için gerekli bekleme sürelerinin son yıllarında o rütbede haklarında her yıl düzenlenen sicil raporlarının not ortalamasına ve değerlendirme kurullarınca verilen değerlendirme notuna göre sıralanırlar ve 5 yeterlik grubuna ayrılırlar.

c) Subayların rütbe terfi edebilmeleri için :

1. Üsteğmenlerin en az 4 neü yeterlik grupuna,
2. Yüzbaşı - yarbayların en az 3 neü yeterlik grupuna,
3. Albayların en az 2 neü yeterlik grupuna girmiş olmaları gerekir.

d) Asteğmenler ve teğmenler yeterlik grupuna ayrılmazlar. Bunların terfileri Subay Sicil Yönetmeliğinde belirtilen engel sebepler bulunmadıkça normal bekleme sürelerinin sonunda yapılır.

e) Normal bekleme süreleri sonunda yapılan değerlendirmede terfi için gerekli yeterlik gruplarına giremeyen üsteğmen ve yüzbaşılar mütaakıp iki yıl, binbaşı, yarbay ve albaylar bir yıl daha değerlendirmeye tabi tutulurlar. Bunlardan yeterlik notları normal bekleme süresi sonunda değerlendirmeye giren ve terfi eden subayların aldığı yeterlik notlarına eşit veya daha yukarı olanlar bu gruba girmiş addolunur ve haklarında buna göre işlem yapılır.

f) Yeterlik grupları teşekkül edemiyen az mevcutlu sınıf ve rütbelerde terfi sırasında bulunan subayların, yeterlik derecelerini tâyin eden not, kendi kuvvetinde o yıl terfi sırasına giren ve yeterlik gruplarına ayrılabilen diğer sınıflarda aynı yeterlik grupları arasında yeterlik derecesi notu en düşük olan sınıfın en düşük ehliyet derecesi notuna eşit veya daha yukarı ise o yeterlik grupuna girmiş addedilir. Ve haklarında buna göre işlem yapılır.

Hükümetin teklifi

II - Yeterlik grupları

MADDE 40. — Yeterlik grupları ile bunların yüzde oranları aşağıda gösterilmiştir:

1 nci grup	% 5
2 nci »	% 20
3 ncü »	% 50
4 ncü »	% 20
5 nci »	% 5

III - Yeterlik gruplarının hesaplanması

MADDE 41. — Yeterlik gruplarına gireceklerin sayıları her sınıf ve rütbe için ayrı ayrı olmak üzere normal bekleme süreleri sonunda terfi sırasına giren subay mevcudunun yeterlik grubu yüzdeleri ile çarpılması suretiyle elde edilir. Yeterlik gruplarının hesaplanması sırasında 0,5 ten (dâhil) daha yukarı kesirlerin noksanı bir alt gruptan alınarak tama çıkarılır. 0,5 ten aşağı kesirler bir alt gruba eklenir. Bu hesaplama birinci yeterlik grupundan başlanarak elde edilen neticelere göre yapılır.

IV - Kadroların bildirilmesi

MADDE 42. — Kara «Jandarma dâhil» Deniz, Hava Kuvvetlerine ait kadrolar her yılın Mayıs ayında sınıf ve rütbe belirtilerek Genelkurmay Başkanlığınca kuvvet komutanlıkları vasıtasıyla değerlendirme kurullarına bildirilir.

V - Çok sınıflı kadrolar

MADDE 43. — Çeşitli sınıflarca yürütülebilen (çok sınıflı) kadrolar, bu kadrolarda gösterilen sınıflara; sınıfların kadro mevcutları oranında dağıtılır.

VI - Rütbe terfi şartları

MADDE 44. — Rütbe terfiinin esas ve şartları şunlardır:

- Rütbeye mahsus normal bekleme müddetini tamamlamış olmak.
- Rütbeye mahsus normal bekleme süresinin 2/3 ü yarbay ve albay için 1/2 si kadar yıllık sicili bulunmak.
- Teğmen - yüzbaşılar için her rütbede meslek programları yönetmeliğinde gösterilen kitâ hizmetlerini yapmış olmak.
- Terfi için rütbenin gerektirdiği yeterlik grupuna dâhil bulunmak.
- Üst rütbe kadrosunda açık bulunmak.
- Albaylar için 48 nci maddedeki a, b, c, d, ve e fıkralarında yazılı şartları taşıyan subaylar kadro münhali nisbetinde bir üst rütbeye terfi ettirilirlen. Bu terfiler yeterlik gruplarına ve yeterlik grupları içerisindeki yeterlik derecelerine göre bu kanundaki esaslar dâhilinde değerlendirme kurullarınca yapılır.

VII - Kadrosuzluktan terfi edememe

MADDE 45. — Rütbe terfi için gerekli yeterlik grupuna girip de kadroda açık bulunmadığından terfi edemiyen üstteğmen - yarbaylar mütaakıp yıllarda yeniden değerlendirilirler.

Rütbe terfi için gerekli yeterlik grupuna girip de açık kadro bulunmadığında terfi edemiyen albaylar, mütaakıp 2 yıl için yeniden değerlendirilir.

Geçici Komisyonun değişikliği

II - Yeterlik grupları

MADDE 40. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

III - Yeterlik gruplarının hesaplanması

MADDE 41. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

IV - Kadroların bildirilmesi

MADDE 42. — Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığına ait kadrolar her yılın Mayıs ayında sınıf ve rütbe belirtilerek Genelkurmay Başkanlığınca Kuvvet Komutanlıkları ve Jandarma Genel Komutanlığı vasıtasıyla değerlendirme kurullarına bildirilir.

V - Çok sınıflı kadrolar

MADDE 43. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

VI - Rütbe terfii şartları

MADDE 44. — Rütbe terfiinin esas ve şartları şunlardır :

- a) Rütbeye mahsus normal bekleme müddeti ni tamamlamış olmak,
- b) Rütbeye mahsus normal bekleme süresinin 2/3 ü yarıbay ve albay için 1/2 si kadar yıllık sicili bulunmak,
- c) Teğmen - yüzbaşılar için her rütbede meslek programları yönetmeliğinde gösterilen kıta hizmetlerini yapmış olmak,
- d) Terfi için rütbenin gerektirdiği yeterlik grubuna dâhil bulunmak,
- e) Üst rütbe kadrosunda açık bulunmak,
- f) General ve amiralliğe yükselecek albaylar için üst rütbe kadrosunda ve 50 nci maddedeki oranlar içinde açık bulunmak.

Yukardaki a, b, c, d, e ve f fıkralarındaki şartları taşıyan subaylar, kadro münhali nisbetinde bir üst rütbeye terfi ettirilirlir. Bu terfiler yeterlik gruplarına ve yeterlik grupları içerisindeki yeterlik derecelerine göre bu kanundaki esaslar dâhilinde değerlendirme kurullarınca yapılır.

VII - Kadrosuzluktan terfi edememe

MADDE 45. — Rütbe terfii için gerekli yeterlik grubuna girip de, kadroda açık bulunmadığından terfi edemiyen üstteğmen - yarıbaylar, mütaakıp yıllarda yeniden değerlendirilirlir.

Rütbe terfii için gerekli yeterlik grubuna girip de açık kadro bulunmadığından terfi edemiyen albaylar, mütaakıp iki yıl için yeniden değerlendirilirlir.

Hükümetin teklifi

Bu şekilde terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme sürelerinin başlangıcı rütbeye nasip tarihidir. Bu gibiler yükseldikleri yeni rütbelerinin bekleme sürelerine tabidirler.

VIII - Kademe terfi şartları

MADDE 46. — Kademe terfi esas ve şartları şunlardır :

- a) Bulunduğu kademe bir terfi yılını doldurmuş olmak.
- b) Bulunduğu kademe maaşını fiilen almış olmak.
- c) Sicil notu müsait bulunmak (normal bekleme süreleri sonunda rütbe terfi için her yıl yapılan ehliyet gruplamasında kendi kuvvetindeki sınıfların eşidi rütbelerdeki emekliye ayrılacak yeterlik gruplarının üstündeki grupların en düşük sicil notu ortalamasına eşit veya daha yukarı sicil notu almış olmak)

Teğmenlerin kademe terfileri a ve b fıkrasındaki esaslara göre yapılır.

Bekleme süreleri sonunda rütbe terfi eden subaylar yeni rütbelerinin birinci kademesine de terfi etmiş sayılır.

Normal bekleme süreleri dışında rütbe terfi eden subaylar eski rütbesinde bulunduğu kademenin yeni rütbesinde bir ileri maaşa tekabül eden maaş kademesine de terfi etmiş sayılır.

Kademe terfi suretiyle üst rütbe maaşını almış olmak rütbe terfiini gerektirmez.

Rütbelere ait kademeler ek - 1 çizelgede gösterilmiştir.

5 nci ehliyet grubuna girdiğinden 25 fiili hizmet yılını dolduruncaya kadar bekliyecek olan üsteğmenler kademe terfi şartlarını haiz oldukları müddetçe üsteğmenliğin ancak 10 (dâhil) kademesine kadar terfi ederler.

39 ncu maddenin e fıkrası gereğince rütbe terfi edemeyip kademe terfiine sapan yüzbaşı, binbaşı, yarbay ve albaylar mütaakıp senelerde kademe terfi edemediklerinde emekliye sevk edilirler.

IX - Askerî hâkim ve yardımcılar

MADDE 47. — Askerî hâkim ve yardımcılar, askerî savcı ve yardımcılar, adli müşavirler, askerî Adalet İşleri Başkanlığı Askerî Adalet Teftiş Kurulu kadrolarında ve askerî yargı ile ilgili idari görevlerde bulunan askerî hâkim subayların sicil işleri ve yükselmeleri aşağıdaki istisnalar dışında bu kanun hükümlerine göre yapılır :

a) Askerî hâkim ve yardımcılarının, askerî savcı ve yardımcılarının, adli müşavirlerin, askerî niteliklerine ait sicil notları idari üstlerce verilir.

b) Meslekî sicil notları :

1. Askerî hâkim ve yardımcılarının meslekî sicil notları Askerî Yargıtay dairelerince ve daireler kurulunca,

2. Askerî savcı ve yardımcılarının meslekî sicil notları Askerî Yargıtay Başsavcılığı ve Askerî Adalet müfettişlerince verilir ve bu iki notun ortalaması meslekî sicil notu olur.

3. Adli müşavirlik görevinde bulunanların meslekî sicil notları askerî adalet müfettişlerince verilir.

c) Askerî niteliklere ait sicil notları ile meslekî sicil notları eşittir. Bu iki not toplamı diğer subayların sicil notuna eşittir.

d) Askerî Adalet İşleri Başkanlığı ile Askerî Adalet Teftiş Kurulu Başkanlığı kadrolarında ve askerî yargı ile ilgili idari görevlerde bulunanların sicilleri diğer subaylar gibi idari üstlerce düzenlenir.

e) Meslekî sicil notlarının nasıl ve hangi esaslara göre verileceği, kuvvet personel başkanlıklarında ne zaman bulundurulacağı, askerî niteliklerin neler olduğu, idari sicil üstlerinin kimler olacağı ve sicille ilgili diğer hususlar Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

Geçici Komisyonun değiştirişi

Bu şekilde terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme sürelerinin başlangıcı, rütbeye nasıp tarihidir. Bu gibiler yükseldikleri yeni rütbelerinin bekleme sürelerine tabidirler.

VIII - Kademe terfi şartları

MADDE 46. — Kademe terfi esas ve şartları şunlardır :

a) Bulunduğu kademede bir terfi yılını doldurmuş olmak,

b) Sicil notu müsait bulunmak. (Normal bekleme süreleri sonunda rütbe terfi için her yıl yapılan ehliyet gruplamasında, kendi kuvvetindeki sınıfların eşidi rütbelerdeki emekliye ayrılacak yeterlik gruplarının üstündeki grupların en düşük sicil notu ortalamasına eşit veya daha yukarı sicil notu almış olmak.)

Teğmenlerin kademe terfileri a fıkrasındaki esaslara göre yapılır.

Bekleme süreleri sonunda rütbe terfi eden subaylar, yeni rütbelerinin birinci kademesine de terfi etmiş sayılır.

Normal bekleme süreleri dışında rütbe terfi eden subaylar, eski rütbesinde bulunduğu kadememin yeni rütbesinde bir ileri maaşa tekabül eden maaş kademesine de terfi etmiş sayılır.

Kademe terfi suretiyle üst rütbe maaşını almış olmak rütbe terfiini gerektirmez.

Rütbelere ait kademeler ek 1 çizelgede gösterilmiştir.

5 nei ehliyet grpuna girdiğinden 25 fiili hizmet yılını dolduruncaya kadar bekliyecek olan üstteğmenler, kademe terfi şartlarını haiz oldukları müddetçe, üstteğmenliğin ancak 10 (dâhil) kademesine kadar terfi ederler.

39 neu maddenin e fıkrası gereğince rütbe terfi edemeyip kademe terfiine sapan yüzbaşı, binbaşı, yarbay ve albaylar, mütaakıp senelerde kademe terfi edemediklerinden emekliye sevk edilirler.

IX - Askeri hâkim ve yardımcıları

MADDE 47. — Askeri hâkim ve yardımcıları, askerî savcı ve yardımcıları, adli müşavirler, Askeri Adalet İşleri Başkanlığı, Askeri Adalet Teftiş Kurulu kadrolarında ve askerî yargı ile ilgili idari görevlerde bulunan, askerî hâkim subayların sicil işleri ve yükselmeleri aşağıdaki istisnalar dışında bu kanun hükümlerine göre yapılır :

a) Askeri hâkim ve yardımcılarının, askerî savcı ve yardımcılarının, adli müşavirlerin, askerî niteliklerine ait sicil notları idari üstlerince verilir.

b) Meslekî sicil notları :

1. Askerî hâkim ve yardımcıların meslekî sicil notları, Askerî Yargıtay dairelerince ve daireler kurulunca,

2. Askerî savcı ve yardımcıların meslekî sicil notları, Askerî Yargıtay Bassavcılığı ve Askerî Adalet müfettişlerince verilir ve bu iki notun ortalaması meslekî sicil notu olur.

3. Adli müşavirlik görevinde bulunanların meslekî sicil notları, Askerî Adalet müfettişlerince verilir.

c) Askerî niteliklere ait sicil notları ile meslekî sicil notları eşitir. Bu iki not toplamı diğer subayların sicil notuna eşitir.

d) Askerî Adalet İşleri Başkanlığı ile Askerî Adalet Teftiş Kurulu Başkanlığı kadrolarında ve askerî yargı ile ilgili idari görevlerde bulunanların sicilleri, diğer subaylar gibi idari üstlerince düzenlenir.

e) Meslekî sicil notlarının nasıl ve hangi esaslara göre verileceği, kuvvet personel başkanlıklarında ne zaman bulundurulacağı, askerî niteliklerin neler olduğu, idari sicil üstlerinin kimler olacağı ve sicille ilgili diğer hususlar Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

Hükümetin teklifi

BEŞİNCİ BÖLÜM

General ve amiral terfileri

I - Rütbe terfi

MADDE 48. — Rütbe terfi şartları şunlardır :

- Rütbeye mahsus normal bekleme süresini tamamlamış olmak,
- Rütbeye mahsus normal bekleme süresinin 2/3 si kadar yıllık sicili bulunmak,
- Yüksek Değerlendirme Kurulunca 55 nci madde esaslarına göre terfi için seçilmiş olmak,
- Üst rütbe kadrosunda ve 50 nci maddede'ki oranlar içinde açık bulunmak,
- Normal bekleme süresinin üçte biri kadar kıta hizmetini yapmış olmak, a, b, c, d, e fıkralarındaki şartları taşıyan general - amiraller üst rütbeye terfi ettirilir.

II - Kademe terfi

MADDE 49. — Bulduğu bir kademede bir terfi yılını doldurmuş ve o kademe maaşını fiilen almış olan general ve amirallerin kademe terfileri yapılır.

III - General - amiral miktarları

MADDE 50. — General - amiral miktarı aşağıdaki esaslara göre tesbit olunur :

- General - amiral mevcudu, muvazzaf subay mevcudunun yüzde birini geçemez.
- Yüzde bir esasına göre tesbit edilen general - amiral mevcudunun muhtelif rütbelere dağılışı üç kuvvet (Jandarma dâhil) için aşağıdaki orana göre yapılır :

Rütbeler	Kara K. (J. dâhil)	Deniz K.	Hava K.
Orgeneral Oramiral	% 5	% 2	% 2
Korgeneral Koramiral	% 11	% 11	% 8
Tümgeneral Tümamiral	% 26	% 30	% 29
Tuğgeneral Tuğamiral	% 58	% 57	% 61

e) Her rütbeye ait general - amiral mevcudu aşılmamak ve her yıl terfi sırasına gireceklere en az rütbenin birinci yılına ait kontenjanlar tahsis edilmek suretiyle bir üst rütbeye terfileri ile birinci yıl miktarları artırılabilir. Ancak kontenjanı artırılan grup o rütbede en az bekleme süresi içinde âzami son seneye kadar kendi mevcutlarına indirilir. Bu indirme işlemi Yüksek Değerlendir-

Geçici Komisyonun değiştirii

f) Askeri Yargıtay Başkanı, II nci Başkan, daire başkanları ve üyeleri ile Başsavcısının yüksek mahkeme hâkimleri olarak Anayasa ile belirtilen hakları saklıdır. Ancak, bunlardan yükselme sırasına gelenlerin general ve amiralliğe yükselmeleri bu kanun hükümlerine tabidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

General ve amiral terfileri

I - Rütbe terfi

MADDE 48. — Hükümet tasarısının 48 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

II - Kademe terfi

MADDE 49. — Hükümet tasarısının 49 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

III - General ve amiral miktarları

MADDE 50. — General ve amiral miktarları aşağıdaki esaslara göre tesbit olunur:

a) Silâhlı Kuvvetlerde general ve amiral kadroları, barış ve sefer için ayrı ayrı olmak üzere, Silâhlı Kuvvetlerin hizmet ihtiyacına göre Genelkurmay Başkanlığınca tesbit olunur. Ancak, her iki kadro ile tesbit edilecek general ve amiral toplamı muvazzaf subay mevcudunun % 1,5 nu geçemez. Jandarma sınıfına ait kadrolar aynı esaslar dâhilinde İçişleri Bakanlığınca tesbit olunur.

Kadrolarda gösterilen sınıf, rütbe ve miktarlar aşılamaz.

Kuvvet komutanlıklarınca ve Jandarma Genel Komutanlığınca ancak teşkilât değişikliği ve hizmet zaruretleri dolayısıyla bu kadrolarda değişiklik teklif olunabilir.

Bu teklifler, Yüksek Askeri Őüranın mütalâası da alınmak suretiyle Genelkurmay Başkanlığınca ve İçişleri Bakanlığınca sonuçlandırılır.

b) a fıkrasına göre tesbit edilen general ve amiral mevcutlarının muhtelif rütbelere dağılış oranları üç kuvvet (Jandarma dâhil) için aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir.

Hükümetin teklifi

me Kurulunca o rütbede ayrılması icabeden seneye kadar alacağı sicil ve değerlendirme notlarına göre yeterlik derecesi düşük olanların emekliye sevk edilmesi suretiyle yapılır.

d) Yardımcı sınıf general - amiral miktarı her üç kuvvet (Jandarma dâhil) yüzde bir esasına göre elde edilen general - amiral miktarının 1/6 sını geçemez.

e) (d) fıkrası gereğince tesbit edilen yardımcı sınıf general - amiral miktarı, mevcutları 50 den aşağı olan yardımcı sınıflar haric tutulmak üzere diğer yardımcı sınıflara mevcutları oranında dağıtılır.

f) Normal bekleme süresi sonunda terfi edemiyen general - amiraller bir yıl daha denemeye tabi tutulur. Bu şekilde denemeye tabi tutulan general ve amirallerden terfi edemiyenler hakkında emeklilik işlemi yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Rütbe terfii için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler hakkında yapılacak işlem

I - Rütbe terfii için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler

MADDE 51. — Rütbe terfii için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler hakkında aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır:

a) Üsteğmen - yüzbaşı rütbesindeki subaylardan yapılan son değerlendirme neticesinde 5 nei yeterlik grupuna giren ve fiilî hizmet toplamı 25 yıl ve daha fazla olanlar hakkında T. C. Emekli Sandığı Kanununun emekliye sevk ile ilgili hükümleri uygulanır.

b) Binbaşı - yarbay rütbesindeki subaylardan yapılan son değerlendirme neticesinde de 5 nei, albay rütbesindeki subaylardan dördüncü ve beşinci yeterlik grupuna girenler hakkında (a) fıkrası hükümleri uygulanır.

c) Disiplinsizlik veya ahlâki durumları sebebiyle Silâhlı Kuvvetlerde kalmaları uygun görülmeyen subayların hizmet sürelerine ve sicil tanzim zamanlarına bakılmaksızın haklarında emeklilik işlemi yapılır, bu gibiler hakkında lüzumlu sicillerin ne suretle tanzim edileceği Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

Geçici Komisyonun değiştirisi

Rütbeler	Kara K. (J. dâhil)	Deniz K.	Hava K.
Orgeneral Oramiral	% 5	% 5	% 5
Korgeneral Koramiral	% 13	% 12	% 12
Tümgeneral Tüvamiral	% 32	% 26	% 26
Tuğgeneral Tuğamiral	% 50	% 57	% 57

e) Her yıl terfi sırasına girenlere, terfi edebilecekleri rütbenin birinci yılına ait kontenjanlar tahsis edilmek suretiyle bir üst rütbeye terfileri sağlanır. Bu şekilde yapılan terfilerde o rütbeye ait kontenjanın tamamlanamadığı hallerde, birinci yıl kontenjanı artırılabilir.

Ansak, kontenjanı artırılan grup en geç ikinci sene sonunda kendi mevcutlarına indirilir. Bu indirme işlemi, Yüksek Değerlendirme Kurulunca, iki sene içinde alınan sicil ve değerlendirme notlarına göre yeterlik derecesi düşük olanların emekliye sevk edilmeleri suretiyle yapılır.

d) Yardımcı sınıfı general ve amiral miktarları (b) fıkrası gereğince her üç kuvvet için (Jandarma dâhil) düzenlenecek kadrolardaki general ve amiral toplamının 1/6 sını geçemez.

e) (d) fıkrası gereğince tesbit edilen yardımcı sınıf general ve amiral miktarı, mevcutları 50 den aşağı olan yardımcı sınıflar hariç tutularak, hizmetin gerektirdiğı ihtiyaca göre kuvvetler ve sınıflar arasında dağıtılır.

f) Normal bekleme süreleri sanunda terfi edemiyen general ve amiraller hakkında emeklilik işlemi yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Rütbe terfii için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler hakkında yapılacak işlem

I - Rütbe terfii için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler

MADDE 51. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

d) Beşinci ehliyet grubuna girip te terfi hakları olmaksızın 25 fiili hizmet yılına kadar hizmete devam edecek subaylardan Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilen esaslara göre, kendisinden istifade edilemeyeceği anlaşılabilirler hakkında hizmet sürelerine bakılmaksızın emeklilik işlemi yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Değerlendirme kurulları

I - Değerlendirme kurullarının teşkili

MADDE 52. — Değerlendirme kurullarının teşkili:

- a) Yüksek Değerlendirme Kurulu, Yüksek Askerî Şûra üyelerinden,
- b) değerlendirme kurulları Subay Sicil Yönetmeliğinde belirtilen üyelere, kuvvet komutanlıkları ve Jandarma Genel Komutanlığında yeteri kadar kurulur.

II - Terfi işlemi

MADDE 53. — Terfi edecek üsteğmen - yarbay rütbesindeki subayların terfi işlemleri değerlendirme kurullarınca, general ve amiral olacak albaylar ile general ve amirallerin terfi işlemleri Yüksek Değerlendirme Kurulunca bu kanunda yazılı esaslara göre yapılır.

III - Değerlendirme kurulları üyelerinin nitelikleri

MADDE 54. — Yüksek değerlendirme ve değerlendirme kurulları üyelerinin, terfi edecek subaylardan en az bir üst rütbede bulmaları şarttır.

IV - Subayların terfi işlemleri

MADDE 55. — Yüksek Değerlendirme Kurulu ve değerlendirme kurulları terfi edecek subayların terfi işlemlerini aşağıdaki esaslara göre yapar:

a) Rütbe terfi sırasındaki subayların sicil notu ortalamasını tesbit eder, bu işlemi yaparken sicillerden birisinin tarafsız verilmemiş sayılacağı Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

Sicillerin hangi hallerde tarafsız verilmemiş sayılacağı Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

b) Kurul üyeleri, terfi edecek subayların şahsi dosyalarını ve o rütbedeki sicil raporlarını incelemek suretiyle Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilecek âzâmi ve asgari hadler arasında bir değerlendirme notu verirler.

Kurulca verilecek değerlendirme notu sicil tam notlarının 1/6 sını aşamaz. Bu miktar Yüksek Değerlendirme Kurulu için bir misli artırılır.

Bütün üyelerin verdiği notların ortalaması değerlendirme notunu teşkil eder. Değerlendirme notunun tesbitinde şu esaslar göz önünde tutulur:

1. Önceki rütbelerde normal terfi edip etmediği,
2. Sağlık durumu,
3. Gördüğü kurslar, ek öğrenimler ve bunlardaki başarı dereceleri,
4. Kıta veya meslekî tecrübesi,
5. Atanma sınırlamaları,
6. Aldığı mükâfatlar,
7. Aldığı cezalar,
8. Muharebe tecrübesi,

Geçici Komisyonun değiştirişi

YEDİNCİ BÖLÜM

Değerlendirme kurulları

I - Değerlendirme kurullarının teşkili

MADDE 52. — Değerlendirme kurullarının teşkili :

- a) Yüksek Değerlendirme Kurulu, Yüksek Askeri şura üyelerinden (Jandarma subaylarının değerlendirilmelerinde Jandarma Genel Komutanı bu kurula katılır);
- b) Değerlendirme kurulları Subay Sicil Yönetmeliğinde belirtilen üyelerden, Kuvvet komutanlıkları ve Jandarma Genel Komutanlığında yeteri kadar kurulur.

II - Terfi işlemi

MADDE 53. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

III - Değerlendirme kurulları üyelerinin nitelikleri

MADDE 54. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

IV - Subayların terfi işlemleri

MADDE 55. — Yüksek Değerlendirme Kurulu ve değerlendirme kurulları terfi edecek subayların terfi işlemlerini aşağıdaki esaslara göre yapar :

c) Sicil notu ortalaması ile değerlendirme notunun toplamından elde edilen neticeye göre, subayların yeterlik dereceleri tesbit edilir. Yeterlik derecelerinin tesbitinde toplam kıymetin eşitliği halinde subayların buldukları rütbedeki kıdem sıraları esas alınır.

d) Yeterlik derecelerinin tesbitinden sonra hiçbir subayın sırası değiştirilemez. Bunlar 41 nci madde esaslarına göre yeterlik gruplarına ayrılırlar.

Hükümetin teklifi

9. Meslekine ait eserleri,
10. Yabancı dil durumu,
11. Verdiği sicillerin isabet derecesi,
12. Akademik sicil ve mektup sicil raporları.

c) Sicil notu ortalaması ile değerlendirme notunun toplamından neticeye göre subayların yeterlik dereceleri tesbit edilir. Yeterlik derecelerinin tesbitinde toplam kıymetin eşitliği halinde subayların buldukları rütbedeki kıdem sıraları esas alınır.

d) Yeterlik derecelerinin tesbitinden sonra hiç bir subayın sırası değiştirilemez Ve bunlar 41 nci madde esaslarına göre yeterlik gruplarına ayrılır.

V - Değerlendirme kurullarının çalışmaları

MADDE 56. — Değerlendirme kurullarının çalışmaları gizli yürütülür. Kanunen yetkili merciler dışında hiçbir makam ve şahsa bilgi verilmez.

VI - Değerlendirme kurul üyelerinin bağımsızlığı.

MADDE 57. — Değerlendirme kurul üyeleri kararlarında bağımsızdırlar.

VII - Yönetmelik

MADDE 58. — Değerlendirme kurullarının çalışma usulleri, 55 nci maddenin (b) fıkrasındaki esasları ne şekilde değerlendireceği, kararlarını nasıl alacağı, sair hususlar Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Özel hükümler

I - Savaş takdirnamesi alanlar

MADDE 59. — Savaş takdirnamesi alan subaylara 2 yıl kıdem verilir. Savaş takdirnamesine hak kazananlardan ölenlerin kıdemleri verilecek bu kanunda aranan kademe ve rütbe terfii şartlarına bakılmaksızın terfileri yapılır ve yeni duruma göre dul ve yetimlerine emekli maaşı bağlanır.

Geçici Komisyonun değiştirişi

V - Değerlendirme kurullarının alışmaları

MADDE 56. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

VI - Değerlendirme kurul üyelerinin bağımsızlığı

MADDE 57. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

VII - Yönetmelik

MADDE 58. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Özel hükümler

I - Savaş takdirnamesi alanlar

MADDE 59. — Savaş takdirnamesi alan subaylara bir defaya mahsus olmak üzere iki yıl kıdem verilir. Savaş takdirnamesine hak kazananlardan ölenlerin kıdemleri verilerek bu kanunda aranan kademe ve rütbe terfii şartlarına bakılmaksızın terfileri yapılır ve yeni duruma göre dul ve yetimlerine emekli maaşı bağlanır.

a) Rütbe terfii sırasındaki subayların sicil notu ortalamasını tesbit eder, bu işlemi yaparken sicillerden birisinin tarafsız verilmediğini tesbit ederse bu sicili iptal eder.

Sicillerin hangi hallerde tarafsız verilmemiş sayılacağı, Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

b) Kurul üyeleri, terfi edecek subayların şahsi dosyalarını ve o rütbedeki sicil raporlarını incelemek suretiyle Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilecek âzami ve asgari hadler arasında bir değerlendirme notu verirler.

Kuruleca verilecek değerlendirme notu, sicil tam notlarının 1/6 sını aşamaz. Bu miktar Yüksek Değerlendirme Kurulu için bir misli artırılır.

Bütün üyelerin verdiği notların ortalaması subayın değerlendirme notunu teşkil eder. Değerlendirme notunun tesbitinde şu esaslar göz önünde tutulur :

1. Önceki rütbelerde normal terfi edip etmediği,
2. Sağlık durumu,
3. Gördüğü kurslar, ek öğrenimler ve bunlardaki başarı dereceleri,
4. Kıta veya mesleki tecrübesi,
5. Atanma sınırlamaları,

Hükümetin teklifi

II - Esir subaylar

MADDE 60. — Esir düşen subayların esir düştüklerine dair kıta ve kuranı âmmlerince veya bunların yokluğunda üstlerince; yer, tarih ve olay belirtilmek suretiyle tanzim edilecek raporlara göre :

a) Esarete buldukları sürece suç işledikleri esir subaylar içindeki en yüksek rütbeli veya kıdemli subayın yazılı bildiri veya esarete bulunanlar tarafından imzalı olarak yapılan ve belgeye dayanan ihbarlar üzerine Millî Savunma Bakanlığınca teşkil edilecek kurul raporuna göre suçlu görülenler askerî yargı organlarına sevk edilir. Yargılama sonucu mahkûm olanlar hakkında 37 nci madde hükümleri uygulanır.

b) Esarettten dönen subaylardan terfi engel halleri olmadığı anlaşılanlarla, isnadolunan suçları sabit olmıyanlardan :

1. Esir düşmeden evvel terfi şartlarını kazanmış olanlar derhal terfi ettirilerek nasıpları emsal tarihine götürülür.

2. Normal bekleme sürelerini doldurmuş olanlar esir düşmeden evvel terfi şartlarını kazanmamış iseler, 2 yıllık sicili sağlanıncaya kadar bekletildikten sonra sicil notu ortalamaları ve değerlendirme notlarına göre aynı rütbedeki diğer terfi edecek subaylarla yeterlik gruplamasına girer ve terfi işlemine tabi tutulurlar. Terfi hak kazandıkları takdirde terfileri yapılır ve nasıpları emsal tarihine götürülür.

3. Emsallerinden bir rütbeden fazla gerikalmış olanlar, her rütbede 2 yıllık sicil sağlanıncaya kadar bekletildikten sonra sicil notu ortalamalarına ve değerlendirme notlarına göre aynı rütbedeki diğer terfi edecek subaylarla yeterlik gruplamasına girer ve terfi işlemine tabi tutulurlar. Terfi hak kazandıkları takdirde terfileri yapılır ve nasıpları emsal tarihine götürülür.

c) Yukarıdaki esaslara göre yapılacak terfilerde kadro münhali aranmaz.

III - Harb gaibi subaylar

MADDE 61. — Harb gaibi olup da sonradan dönen subaylar 60 nci maddenin (a) fıkrası uyarınca askerî yargı organlarına sevk edilirler. Neticede beraet edenlerin terfileri esir subaylar hakkındaki esaslara göre yapılır.

IV - Enterme edilen subaylar

MADDE 62. — Yabancı devletler tarafından enterme edildiği mahkeme kararı ile sabit olan subaylar hakkında 60 nci madde hükümleri uygulanır.

V - Sıhhi izin süresi içinde terfi sırasına giren subaylar

MADDE 63. — Buldukları rütbelerde terfi şartlarını tamamlamış ve terfi için gerekli yeterlik grupuna girmiş subayların sıhhi izin sürelerine tabi bulunmaları terfilerine engel teşkil etmez.

Sıhhi izin süreleri bekleme sürelerinden sayılır.

Geçici Komisyonun değiştirii

6. Aldığı mükâfatlar,
7. Aldığı cezalar,
8. Muharebe tecrübesi,
9. Meslekine ait eserleri,
10. Yabancı dil durumu,
11. Verdiği sicillerin isabet derecesi,
12. Akademik sicil ve mektup sicil raporları.

II - Esir subaylar

MADDE 60. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

III - Harb gâibi subaylar

MADDE 61. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

IV - Enterne edilen subaylar

MADDE 62. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

V - Sıhhi izin süresi içinde terfi sırasına geçen subaylar

MADDE 63. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

VI - Sınıfı değişen subaylar

MADDE 64. — Çeşitli sebeplerle sınıf değiştiren subaylarla fakülte ve yüksek okullarda okuyanların terfilerinin ne şekilde yapılacağı Subay Sicil Yönetimliğinde gösterilir.

VII - Fakülte ve yüksek okullardan mezun olanların nasbı

MADDE 65. — Fakülte veya yüksek okullardan mezun olup askerlik eğitimlerini de başarı ile bitirerek subay nasbedilenlerin, subaylık nasıpları hangi tarihlerde olursa olsun kademe ve üst rütbeye yükselmelerinde esas olacak nasıpları fakülte ve yüksek okullardan mezun oldukları takvim yılının (30 Ağustos) itibar olunur.

VIII - Açıkta bulunan subayların terfilere

MADDE 66. — Açıkta buldukları müddet zarfında terfi sırasına giren subayların mahkemeleri neticesine kadar terfilere yapılmaz. Bunlardan mahkeme neticesi beraet edenler mütaakıp 30 Ağustosta terfi edecekler ile birlikte değerlendirmeye tabi tutulur, bunlardan terfi edenlerin nasıpları amsalleri tarihine götürülür. Kademe terfi şartlarını haiz olanların kademe terfilere emsalleri tarihinden geçerli olmak üzere derhal yapılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli hükümler

I - 6801 sayılı Kanunla muvazaf subaylığa geçenler

MADDE 67. — 6801 sayılı Kanun gereğince subaylığa geçenler ile askerî memur olarak orduda kalanlardan yüksek tahsili olmıyanlar yarbay (dâhil) rütbesine kadar terfi ettirilir. Bunların yarbaylık-taki kademe terfilere diğer yarbaylar gibi yapılır.

II - Genelkurmay Başkanlarının görev süresi

MADDE 68. — Genelkurmay Başkanlığına tâyin olunan orgeneral ve oramirallerin yaş haddi 68 dir. Bu makama atanan orgeneral ve oramirallerin görevde kalış süresi normal olarak 3 yıldır.

III - Mareşal, büyükamiral ve orgeneral, oramirallere emekliliklerinde verilecek haklar

MADDE 69. — Mareşal, büyükamiraller ile asaleten Genelkurmay Başkanlığı yapan orgeneral ve oramiraller, emekliye ayrıldıkları tarihten itibaren hayatta kaldıkları ve resmî kurum ve özel sektörde hizmet almadıkları veya siyasetle iştigal etmedikleri müddetçe kendilerine :

- a) Bir emir subayı tahsis edilir.
- b) Bir lojman verilir veya aylık kirası 1 000 lirayı geçmemek üzere bir daire kiralanır.
- c) 237 sayılı Taşıt Kanunundan faydalanırlar.
- d) Diğer orgeneral ve oramiraller yalnız b fıkrası hükmünden faydalanırlar.

Geçici Komisyonun değiştirişi

VI - Sınıfı değişen subaylar

MADDE 64. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

VII - Fakülte ve yüksek okullardan mezun olanların nasbı

MADDE 65. — Hükümet tasarısının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

VIII - Açıkta bulunan subayların terfileri

MADDE 66. — Açıkta buldukları müddet zarfında terfi sırasına giren subayların yargılanmaları neticesine kadar terfileri yapılmaz. Bunlardan yargılama neticesi beraet edenler mütaakıp 30 Ağustosta terfi edecekler ile birlikte değerlendirmeye tabi tutulur. Bunlardan terfi edenlerin nasıpları emsalleri tarihine götürülür. Kademe terfi şartlarını haiz olanların kademe terfileri emsalleri tarihinden geçerli olmak üzere derhal yapılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli hükümler

I - Genelkurmay Başkanlarının görev süresi

MADDE 67. — Hükümet tasarısının 68 nci maddesi 67 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

II - Mareşal büyükamiral ve orgeneral, oramirallere emekliliklerinde verilecek haklar

MADDE 68. — Mareşal, büyükamiraller ile asaleten Genelkurmay Başkanlığı yapan orgeneral ve oramiraller, emekliye ayrıldıkları tarihten itibaren hayatta kaldıkları ve resmî kurum ve özel sektörde hizmet almadıkları veya siyasetle iştigal etmedikleri müddetçe kendilerine :

- a) Bir emir subayı tahsis edilir.
- b) İkametgâh tahsisatı olarak ayda 1 000 lira ödenir.
- c) 237 sayılı Taşıt Kanunundan faydalanırlar.
- d) Diğer orgeneral ve oramiraller de (b) fıkrası hükmünden faydalanırlar ve talepleri halinde refakatlerine bir er verilir.

Hükümetin teklifi

ALTINCI KISIM

Astsubaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve yetiştirme

I - Kaynak

MADDE 70. — Silâhlı Kuvvetler için muvazzaif astsubay kaynakları astsubay sınıf okullarıdır.

II - Yönetmelikle tesbit edilecek hususlar

MADDE 71. — Astsubay sınıf okullarına girişte aranacak nitelikler, sınıf okullarının öğrenim ve eğitim süreleri ve şekilleri, öğrencilerin âzami öğrenim süreleri, okuldan ilişiklerinin kesilmesi halleri ve ilişkileri kesilenler hakkında yapılacak işlemler ile özlük hakları ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

YEDİNCİ KISIM

Astsubay sınıflandırması

I - Sınıflar

MADDE 72. — Silâhlı Kuvvetlerine mensup Kara, (Jandarma dâhil) Deniz, Hava astsubaylarının sınıfları ve bu sınıflardan hangilerinin muharip, hangilerinin yardımcı sınıflara dâhil bulunduğu sınıflandırma yönetmeliğinde gösterilir.

II - Sınıfların kurulması ve kaldırılması

MADDE 73. — Silâhlı Kuvvetlerin gelişme ve ihtiyacına göre mevcut astsubay sınıflarının kaldırılmasına veya yeni astsubay sınıflarının kurulmasına, Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum üzerine Millî Savunma Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunca karar verilir.

III - Sınıflandırma

MADDE 74. — Silâhlı Kuvvetlere mensup astsubayların ve astsubay adaylarının sınıflandırılmaları ilk sınıflandırma ve yeniden sınıflandırma olmak üzere iki şekilde test ve mülâkat neticelerine, beden kabiliyetlerine, isteklerine ve kadro ihtiyaçlarına göre yapılır.

a) İlk sınıflandırma

MADDE 75. — Astsubay adayları öğrencilerinin sınıflara ayrılması sınıfların kadro ihtiyacına göre ilk sınıflandırma işlemi ile yapılır.

Geçici Komisyonun değiştirişi

ALTINCI KISIM

Astsubaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve yetiştirme

I - Kaynak

MADDE 69. — Hükümet tasarısının 70 nci maddesi 69 neu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

II - Yönetmelikle tesbit edilecek hususlar

MADDE 70. — Hükümet tasarısının 71 nci maddesi 70 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

YEDİNCİ KISIM

Astsubayların sınıflandırılması

I - Sınıflar

MADDE 71. — Hükümet tasarısının 72 nci maddesi 71 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

II - Sınıfların kurulması ve kaldırılması

MADDE 72. — Astsubay sınıflarının kaldırılması ve yeni sınıfların kurulması hakkında 22 nei madde esasları uygulanır.

III - Sınıflandırma

MADDE 73. — Astsubayların sınıflandırılması hakkında 23 neu madde esasları uygulanır.

a) İlk sınıflandırma

MADDE 74. — Astsubay adayı öğrencilerin sınıflara ayrılması hakkında 24 neu madde esasları uygulanır.

Hükümetin teklifi

b) Yeniden sınıflandırma

MADDE 76. — Bulunduğu sınıfın bedenî ve fizikî kabiliyetini kaybeden veya sınıfı kaldırılan veya yeni bir ihtisas kazanan astsubaylar aşağıdaki durumlarda yeniden sınıflandırılırlar :

a) Sıhhi sebepler :

Sağlık durumları mensuboldukları sınıfın hizmetine elverişli olmadığı hakkında usulüne göre sağlık kurulu raporu alanlar; kendileri de istekli oldukları takdirde sınıflandırma kurullarınca beden kabiliyeti ve sınıflandırma yönetmeliği esasları dâhilinde uygun görülen sınıflara geçirilirler.

Beden kabiliyeti yönetmeliği ve sınıflandırma işlemi neticesinde birden fazla sınıfta hizmet etmesi uygun görülenler bu sınıfların ihtiyacı da varsa, arzu ettikleri sınıflara geçirilir.

b) Uçuştan ayrılanlar :

Uçuculuk niteliğini kaybeden veya uçmak istemiyen hava astsubayları yeniden sınıflandırılırlar.

c) Özel hizmet niteliğini kaybedenler :

Denizaltı, dalgıç, kurbağa adam, su altı komando birliklerinde ve denizdeki patlayıcı maddeleri zararsız hale getiren personelden niteliklerini kaybeden astsubaylar yeniden sınıflandırılırlar.

d) İdarece görülecek lüzum üzerine :

1. Sınıflandırma hatası sebebiyle ehliyet düşüklüğü gösterdiği sınıflandırma kurullarının tetkik ve teklifi ile anlaşılan astsubay çavuşlar.

2. Kuruluş ve kadro değişiklikleri sebebiyle idarece görülecek lüzum üzerine sınıflarının değişmesi icabeden astsubaylar.

3. Yeni bir sınıf kurulmasında bu sınıfı teşkil etmek üzere lüzumlu personel temini için idarece lüzum görülecek sınıf ve rütbedeki astsubaylar,

Yeniden sınıflandırılırlar.

e) Birlikçe kuruluş değişikliği üzerine :

Kuvvetler arasında birlikçe yapılan kuruluş değişikliklerinde birliğin personeli aynen o kuvvete nakledilir. Personelin eski kuvvet ve sınıfına geçmek için yapacağı müracaatlar kabul edilmez.

IV - Sınıflandırma kurulları ve sınıflandırma yönetmeliği

MADDE 77. — İlk sınıflandırma ve yeniden sınıflandırma, sınıflandırma kurulları tarafından yapılır.

Sınıflandırmanın ne zaman ve nasıl yapılacağı, sınıflandırma kurullarının kuruluşu, çalışma usulleri ve kararlarını nasıl alacağı Astsubay Sınıflandırma Yönetmeliğinde gösterilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Astsubay meslek içi eğitimi

I - Meslek içi eğitimi

MADDE 78. — Astsubayların yetiştirilmeleri ve yeterliklerinin geliştirilmeleri için tabii tutulacağı kurs ve görev başı eğitimleri ile sınıflarına göre istihdam tarzları, sınıf ayrılıklarına göre kıta ve diğer görevlerde istihdam süre ve sırası yeterlik durumlarına göre meslek programları yönetmeliği ile düzenlenir.

II - Muharip sınıf astsubayların karargâhta görevlendirilmesi

MADDE 79. — Muharip sınıf astsubaylar başçavuş olmadan kurum ve karargâhlarda idari işlerde görevlendirilemezler.

Geçici Komisyonun değiştirisi

b) Yeniden sınıflandırma

MADDE 75. — Astsubayların yeniden sınıflandırılması hakkında (d) fıkrası haric olmak üzere 25 nci madde esasları uygulanır.

IV - Sınıflandırma kurulları ve sınıflandırma yönetmeliği

MADDE 76. — Astsubay sınıflandırma kurulları ve sınıflandırma yönetmeliği hakkında 26 nci madde esasları uygulanır.

SEKİZİNCİ KISIM

Astsubay meslek içi eğitimi

I - Meslek içi eğitimi

MADDE 77. — Astsubayların meslek içi eğitimleri hakkında 27 nci madde esasları uygulanır.

II - Muharip astsubayların karargâhta görevlendirilmesi

MADDE 78. — Hükümet tasarısının 79 ncu maddesi 78 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

DOKUZUNCU KISIM

Astsubay terfileri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

I - Kapsam

MADDE 80. — Silâhlı Kuvvetlerine mensup astsubayların; rütbeleri, bekleme süreleri, nasıpları, rütbe ve kademe terfi şartları bu kanun hükümlerine tabidir.

II - Rütbeler

MADDE 81. — Silâhlı Kuvvetlerindeki astsubay rütbeleri aşağıda gösterilmiştir:

Astsubay çavuş

- » Kıdemli çavuş
- » Üstçavuş
- » Kıdemli üstçavuş
- » Başçavuş
- » Kıdemli Başçavuş

III - Bekleme süreleri

a) Normal bekleme süreleri

MADDE 82. — Astsubayların normal bekleme süreleri aşağıda gösterilmiştir:

Rütbeler	Normal bekleme süreleri
Astsubay çavuş	3 yıl
» Kıdemli çavuş	3 yıl
» Üstçavuş	3 yıl
» Kıdemli üstçavuş	3 yıl
» Başçavuş	6 yıl
» Kıdemli başçavuş	6 yıl

b) En az bekleme süreleri

MADDE 83. — Savaşta ve milletlerarası taahhütler icabı savaşlara katılanlar için Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum üzerine Millî Savunma Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile normal bekleme süreleri 1/2 nisbetine kadar indirilebilir.

c) En çok bekleme süreleri.

MADDE 84. — Astsubayların 82 nci maddede gösterilen normal bekleme süreleri dışında her rütbede kalabilecekleri en çok bekleme süreleri o rütbenin yaş haddine kadar olan süredir. Her rütbede emekliliği gerektirecek yeterlik grupuna dâhil olan astsubayların yaş haddine bakılmaksızın 25 fiilî hizmet yılını doldurdukları tarihte haklarında T. C. Emekli Sandığı Kanununun emekliye sevkle ilgili hükümleri uygulanır.

Geçici Komisyonun değiştirisi

DOKUZUNCU KISIM

Astsubay terfileri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

I - Kapsam

MADDE 79. — Hükümet tasarısının 80 nci maddesi 79 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

II - Rütbeler

MADDE 80. — Hükümet tasarısının 81 nci maddesi 80 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

III - Bekleme süreleri

a) Normal bekleme süreleri

MADDE 81. — Hükümet tasarısının 82 nci maddesi 81 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

b) En az bekleme süreleri

MADDE 82. — Hükümet tasarısının 83 nü maddesi 82 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

c) En çok bekleme süreleri

MADDE 83. — Astsubayların 81 nci maddede gösterilen normal bekleme süreleri dışında, her rütbede kalabilecekleri en çok bekleme süreleri hakkında 33 nü maddenin (b) fıkrası esasları uygulanır.

Hükümetin teklifi

IV - Terfi zamanı

MADDE 85. — Astsubayların terfileri her yıl mutlak olarak 30 Ağustos Zafer Bayramı günü yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Nasıp

I - Astsubaylığa nasıp

MADDE 86. — Astsubaylığa nasıp ve rütbe terfileri bakanlık onayı ile yapılır. Nasıplar bakanlık onayı metninde yazılı tarihte başlar.

Astsubay sınıf okullarını başarı ile bitirenler o yılın 30 Ağustosunda astsubay çavuş nasbedilirler.

II - Nasıp düzeltilmesi

MADDE 87. — Kazai ve idari kararlar ile nasıp düzeltilmesi :

a) Astsubayların mahkûm edildikleri şahsi hürriyeti bağlayıcı cezalar (para cezasından muhavel olanları dâhil, kısa hapis ve tecil edilen cezalar hariç) ile mahkûmiyetle neticelenen açıkta geçen müddetler, firar ve izin tecavizündü bu oldukları mahkeme kararı ile sabit olanların bu müddetleri bekleme sürelerinden düşülür. Şu kadarki açığı gerektirmiyen bir suçtan mahkûm olanların açıkta geçen müddetleri bundan hariçtir.

b) Muhtelif sınıf okullarında, temel kurslarında veya bunların benzeri tahsil ve eğitimde bulunan astsubaylardan; tahsil ve eğitimde devamsızlık, başarısızlık veya uygunsuz hallerinden devre kaybedenlerin terfileri emsallerine nazaran kaybettikleri kadar geciktirilir.

6 ay (dâhil) ve daha az süreli kurslar için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

Sihhi sebeplerden dolayı bu madde hükmü uygulanmaz.

c) Nasıp düzeltilmesi suretiyle terfiler 85 ne madde hükmüne tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıdem

I - Kıdem ve kıdem sırası

MADDE 88. — Kıdem ve kıdem sırası aşağıdaki esaslara göre düzenlenir.

a) Rütbelerde kıdemler, Bakanlık onayı metninde yazılı tarihten başlar.

b) Aynı günde astsubaylığa nasbedilenlerin arasında kıdem sırası; astsubay sınıf okullarından mezun olanların kıdemleri okullarda kazanılan not ortalamalarına göredir. Bunlar kendi aralarında sıralanırlar.

c) Aynı rütbe ve aynı nasıplılar arasında kıdem sırası, her rütbeye yükselirken almış oldukları ehliyet derecelerine göre yapılır.

d) Çeşitli sınıflara mensup, aynı rütbe ve nasıplı astsubaylar arasındaki kıdem sırası; kadro sınıfları esas olmak üzere bunların dâhil buldukları yeterlik gruplarına, yeterlik grupları aynı olanlar içinde yeterlik derecelerine göre tesbit edilir.

Yeterlik dereceleri aynı olanların bir evvelki rütbelerindeki yeterlik dereceleri esastır.

e) Her ne sebeple olursa olsun sınıfı değiştirilenler yeni sınıflarındaki ehliyet dereceleri tesbit oluncaya kadar yeni sınıfının aynı nasıplarının sonunda sıralanırlar.

Geçici Komisyonun değiştirişi

IV - Terfi zamanı

MADDE 84. — Astsubayların terfi zamanı hakkında 34 nci madde hükmü uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Nasıp

I - Astsubaylağa nasıp

MADDE 85. — Hükümet tasarısının 86 ncı maddesi 85 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

II - Nasıp düzeltilmesi

MADDE 86. — Kazai ve idari kararlar neticesi astsubayların nasıplarının düzeltilmesi hakkında, 37 nci maddenin a, c, e fıkraları hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıdem

I - Kıdem ve kıdem sırası

MADDE 87. — Kıdem ve kıdem sırası aşağıdaki esaslara göre düzenlenir :

a) Rütbelerde kıdemler, Bakanlık onayı metninde yazılı tarihten başlar.

b) Aynı günde astsubaylığa nasbedilenlerin arasında kıdem sırası :

Astsubay sınıf okullarından mezun olanların kıdemleri, okullarda kazanılan not ortalamalarına göre tesbit edilir ve bunlar kendi aralarında sıralanırlar.

c) Aynı rütbe ve aynı nasıplılar arasında kıdem sırası :

Her rütbeye yükselirken almış oldukları ehliyet derecelerine göre yapılır.

d) Çeşitli sınıflara mensup aynı rütbe ve nasıplı astsubaylar arasındaki kıdem sırası :

Kadro sınıfları esas olmak üzere bunların dâhil buldukları yeterlik gruplarına, yeterlik grupları aynı olanlar için de yeterlik derecelerine göre tesbit edilir.

Yeterlik dereceleri aynı olanların bir evvelki rütbelerindeki yeterlik dereceleri esastır.

e) Her ne sebeple olursa olsun sınıfı değiştirilenler, yeni sınıflarındaki yeterlik dereceleri tesbit olununcaya kadar, yeni sınıfın aynı nasıplarının sonunda sıralanırlar.

Hükümetin teklifi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Terfi esas ve şartları

I - Terfi esasları

MADDE 89. — Astsubayların terfileri aşağıdaki esaslara göre düzenlenir :

a) Çeşitli sınıflara mensup astsubayların çeşitli rütbe ve görevlerdeki yeterlikleri; sicil raporlarının not ortalamaları ve değerlendirme kurullarınca verilen değerlendirme notuna göre tesbit edilir.

Sicil raporlarının ne suretle, kimler tarafından ve hangi zamanlarda doldurulacağı Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

b) Üstçavuş, Kd. Üstçavuş ve astsubay başçavuş rütbelerindeki astsubaylar terfi için gerekli bekleme sürelerinin son yıllarında o rütbede haklarında her yıl tanzim edilen sicil raporlarının not ortalamasına ve değerlendirme kurullarınca verilen değerlendirme notuna göre sıralanır ve 5 yeterlik grupuna ayrılır.

c) Astsubayların rütbe terfi edebilmeleri için :

1. Astsubay üstçavuş ve kıdemli üstçavuşların en az 4 ncü yeterlik grupuna.

2. Astsubay başçavuşların en az 3 ncü yeterlik grupuna girmeleri şarttır.

d) Astsubay çavuşlar ve kıdemli çavuşlar yeterlik grupuna ayrılmazlar. Bunların terfileri Astsubay Sicil Yönetmeliğinde belirtilen mâni sebepler bulunmadıkça normal bekleme sürelerinin sonunda yapılır.

e) Normal bekleme süreleri sonunda yapılan değerlendirmede terfi için gerekli yeterlik grupuna giremeyen astsubay üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlar mütaakıp 2 sene daha, astsubay başçavuşlar bir sene daha değerlendirmeye tabi tutulur. Yeterlik notları normal bekleme süresi sonunda değerlendirmeye giren astsubayların aldığı yeterlik notlarına eşit veya daha yukarı not alanlar o gruba girmiş sayılır ve haklarında buna göre işlem yapılır.

f) Yeterlik grupları teşekkül edemiyen az mevcutlu sınıf ve rütbelerde terfi sırasında bulunan astsubayların yeterlik derecelerini tesbit eden not kendi kuvvetinde o sene terfi sırasına giren ve yeterlik gruplarına ayrılabilen, diğer sınıfların yeterlik gruplarının en düşük yeterlik derecesi notuna eşit veya daha yukarı ise o yeterlik grupuna girmiş addedilir ve haklarında buna göre işlem yapılır.

II - Yeterlik grupları

MADDE 90. — Yeterlik grupları ile bunların yüzde nisbetleri aşağıda gösterilmiştir:

1 nci grup	%	5
2 » » »		20
3 » » »		50
4 » » »		20
5 » » »		5

III - Yeterlik gruplarının hesaplanması

MADDE 91. — Yeterlik gruplarına gireceklerin sayıları her sınıf ve rütbe için ayrı ayrı olmak üzere normal bekleme süreleri sonunda terfi sırasına giren astsubay mevcudunun yeterlik grubu yüzdeleri ile çarpılması suretiyle elde edilir. Ehliyet gruplarının hesaplanması sırasında 0,5 den (dâhil) daha yukarı kesirlerin noksanı bir alt gruptan alınarak tama çıkarılır.

0,5 den aşağı kesirler bir alt gruba eklenir. Bu hesaplama birinci yeterlik grupundan başlanarak yapılır.

Geçici Komisyonun değiştirişi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Terfi esas ve şartları

I - Terfi esasları

MADDE 88. — Astsubayların terfileri aşağıdaki esaslara göre düzenlenir:

a) Çeşitli sınıflara mensup astsubayların çeşitli rütbe ve görevlerdeki yeterlikleri; sicil raporlarının not ortalamaları ve değerlendirme kurullarınca verilen değerlendirme notuna göre tesbit edilir.

Sicil raporlarının ne suretle, kimler tarafından ve hangi zamanlarda doldurulacağı, Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

b) Üştçavuş, kıdemli üstçavuş ve başçavuş rütbelerindeki astsubaylar, terfi için gerekli bekleme sürelerinin son yıllarında o rütbede haklarında her yıl tanzim edilen sicil raporlarının not ortalamasına ve değerlendirme kurullarınca verilen değerlendirme notuna göre sıralanır ve 5 yeterlik grupuna ayrılırlar.

c) Astsubaylar terfi edebilmeleri için:

1. Astsubay üstçavuş ve kıdemli üstçavuşların en az 4 ncü yeterlik grupuna,

2. Astsubay başçavuşların en az 3 ncü yeterlik grupuna girmeleri şarttır.

d) Astsubay çavuş ve kıdemli çavuşlar yeterlik grupuna ayrılmazlar. Bunların terfileri Astsubay Sicil Yönetmeliğinde belirtilen engel sebepler bulunmadıkça normal bekleme sürelerinin sonunda yapılır.

e) Normal bekleme sürelerinin sonunda yapılan değerlendirmede, terfi için gerekli yeterlik grupuna giremeyen astsubay üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlar, mütaakıp iki yıl, astsubay başçavuşlar bir yıl daha değerlendirmeye tabi tutulurlar. Bunlardan yeterlik notları normal bekleme süresi sonunda değerlendirmeye giren ve terfi eden astsubayların aldığı yeterlik notlarına eşit ve ya daha yukarı not alanlar bu gruba girmiş sayılır ve haklarında buna göre işlem yapılır.

f) Yeterlik grupları teşekkül edemiyen az mevcutlu sınıf ve rütbelerde astsubayların yeterlik derecelerinin tâyini hakkında 39 ncü maddenin f fıkrası esasları uygulanır.

II - Yeterlik grupları

MADDE 89. — Astsubayların yeterlik grupları ile bunların yüzde oranları hakkında 40 ncü madde esasları uygulanır.

III - Yeterlik gruplarının hesaplanması

MADDE 90. — Astsubayların yeterlik gruplarının hesaplanması hakkında 41 ncü madde esasları uygulanır.

Hükümetin teklifi

IV - Terfi işlemi

MADDE 92. — Terfi edecek astsubayların terfi işlemleri değerlendirme kurullarınca bu kanunda yazılı esaslara göre yapılır.

V - Kadroların bildirilmesi

MADDE 93. — Kara, (Jandarma dâhil), Deniz ve Hava Kuvvetlerine ait kadrolar her yılın Mayıs ayında sınıf ve rütbe belirtilerek Genelkurmay Başkanlığınca Kuvvet komutanlıkları vasıtasıyla değerlendirme kurullarına bildirilir.

VI - Çok sınıflı kadrolar

MADDE 94. — Muhtelif sınıflarla yürütülebilen (çok sınıflı) kadrolar, bu kadrolarda gösterilen sınıflara; sınıfların kadro mevcutları nisbetinde dağıtılır.

VII - Rütbe terfi esas ve şartları

MADDE 95. — Rütbelere terfi esas ve şartları şunlardır :

- a) Rütbeye mahsus normal bekleme müddetini tamamlamış olmak,
- b) Rütbeye mahsus normal bekleme müddetinin 2/3 ü kadar yıllık sicili bulunmak.
- c) Terfi için rütbenin gerektirdiği yeterlik grupuna dâhil bulunmak.
- d) Üst rütbe kadrosunda münhal bulunmak. a, b, c ve d fıkralarında yazılı şartları taşıyan astsubaylar kadro münhali nisbetinde bir üst rütbeye terfi ettirilirlir. Bu terfiler yeterlik gruplarına ve yeterlik grupları içerisindeki yeterlik derecelerine göre bu kanundaki esaslar dâhilinde değerlendirme kurullarınca yapılır.

VIII - Kadrosuzluktan terfi edememe

MADDE 96. — Rütbe terfi için gerekli yeterlik grupuna girip de kadroda münhal bulunmadığından terfi edemeyen astsubaylar mütaakıp senelerde yeniden değerlendirilirler.

Bu şekilde terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme sürelerinin başlangıcı rütbeye nasıptarihidir. Bu gibiler yükseldikleri yeni rütbelerinin bekleme sürelerine tabidirler.

IX - Kademe terfi esas ve şartları

MADDE 97. — Kademe terfi esas ve şartları şunlardır :

- a) Muayyen bir kademede bir terfi yılını doldurmuş olmak.
- b) Muayyen bir kamede maaşını fiilen almış olmak.
- c) Sicil notu müsait bulunmak (en az bekleme süreleri sonunda rütbe terfi için her yıl yapılan yeterlik gruplamasında kendi kuvvetindeki sınıfların eşidi rütbelerdeki emekliye ayrılacak yeterlik gruplarının üstündeki grupların en düşük sicil notu ortalamasına eşit veya daha yukarı sicil notu almış olmak)

Normal bekleme süreleri sonunda rütbe terfi eden astsubaylar yeni rütbelerinin birinci kademesine terfi etmiş sayılırlar.

Normal bekleme süreleri dışında rütbe terfi eden astsubaylar eski rütbesinde bulunduğu kademenin yeni rütbesinde bir ileri maaşa tekabül eden maaş kademesine de terfi etmiş sayılırlar.

Kademe terfi suretiyle üst rütbe maaşını almış olmak rütbe terfiini gerektirmez.

Rütbelere ait kademeler ek - 3 çizelgede gösterilmiştir.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

IV - Terfi işlemi

MADDE 91. — Hükümet tasarısının 92 nci maddesi 91 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

V - Kadroların bildirilmesi

MADDE 92. — Terfi edecek astsubayların kadrolarının tesbiti hakkında 42 nci madde esasları uygulanır.

VI - Çok sınıflı kadrolar

MADDE 93. — Çok sınıflı astsubay kadrolarının dağıtımı hakkında 43 ncü madde esasları uygulanır.

VII - Rütbe terfi ve şartları

MADDE 94. — Hükümet tasarısının 95 nci maddesi 94 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

VIII - Kadrosuzluktan terfi edememe

MADDE 95. — Hükümet tasarısının 96 nci maddesi 95 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

IX - Kademe terfi esas ve şartları

MADDE 96. — Kademe terfi esas ve şartları şunlardır:

- a) Bulunduğu kademede bir terfi yılını doldurmuş olmak,
- b) Sicil notu müsait bulunmak, (normal bekleme süreleri sonunda rütbe terfi için her yıl yapılan yeterlik gruplamasında kendi kuvvetindeki sınıfların eşidi rütbelerdeki emekliye ayrılacak yeterlik gruplarının üstündeki grupların en düşük sicil notu ortalamasına eşit veya daha yukarı sicil notu almış olmak)

Normal bekleme süreleri sonunda rütbe terfi eden astsubaylar yeni rütbelерinin birinci kademesine de terfi etmiş sayılırlar.

Normal bekleme süreleri dışında rütbe terfi eden astsubaylar eski rütbesinde bulunduğu kademelerin yeni rütbesinde bir ileri maaşa tekabül eden maaş kademesine de terfi etmiş sayılırlar.

Kademe terfi suretiyle üst rütbe maaşını almış olmak rütbe terfiini gerektirmez.

Rütbelere ait kademeler ek 2 çizelgede gösterilmiştir.

Hükümetin teklifi

5 nci yeterlik grupuna girdiğinden 25 fiilî hizmet yılını dolduruncaya kadar bekliyecek olan üstçavuşlar ve kıdemli üstçavuşlar kademe terfi şartlarını haiz oldukları takdirde başçavuşluğun 3 ncü kademesine, 4 ncü ve 5 nci yeterlik grupuna giren başçavuşlar kıdemli başçavuşluğun 2 nci kademesine kadar kademe terfi ederler.

96 ncı madde uyarınca rütbe terfi edemeyip kademe terfiine sapan ve 25 fiilî hizmet yılını doldurmuş olan astsubaylar kademe terfi edemediklerinde emekliye sevk edilirler.

Astsubay kıdemli başçavuşlar normal bekleme süresi sonunda değerlendirmeye tabi tutulurlar. Bunlardan 4 ve 5 nci yeterlik grupuna girenler emekliye sevk edilirler. Diğerleri kademe terfiine tabi tutulurlar. Astsubay kıdemli başçavuşluğun 7 nci ve mütaakıp yıllarında bulunanların her yıl yapılacak değerlendirilmelerinde o yıl kıdemli başçavuşlukta 6 yıllık bekleme süreleri sonunda değerlendirmeye tabi tutulanların 3 ncü ehliyet grupuna girenlerin en küçük notundan aşağı not alanlar hakkında emeklilik işlemi yapılır, diğerleri kademe terfi ettirilirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Rütbe terfi için gereken yeterlik grupuna giremeyenler hakkında yapılacak işlem

I - Terfi için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler

MADDE 98. — Rütbe terfi için gerekli yeterlik grupuna giremeyen astsubaylar hakkında aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır :

a) Astsubay üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlardan yapılan son değerlendirme neticesinde 5 nci, astsubay başçavuşlardan 4 ncü ve 5 nci yeterlik grupuna giren ve fiilî hizmet yılı toplamı 25 yıl ve daha fazla olanlar hakkında T. C. Emekli Sandığı Kanununun emekliye sevk ile ilgili hükümleri uygulanır.

b) Kıdemli başçavuşlar normal bekleme süresi sonunda değerlendirilerek 4 ncü ve 5 nci ehliyet grupuna girenler hakkında (a) fıkrası hükümleri uygulanır.

c) Disiplinsizlik veya ahlâki durumları sebebiyle Silâhlı Kuvvetlerde kalmaları uygun görülmeyen astsubayların hizmet sürelerine ve sicil tanzim zamanlarına bakılmaksızın haklarında emeklilik işlemi yapılır. Bu gibiler hakkında lüzumlu sicillerin ne suretle tanzim edileceği Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

d) 5 nci yeterlik grupuna girip de terfi hakları olmaksızın 25 fiilî hizmet yılına kadar hizmete devam edecek astsubaylardan Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilen esaslara göre kendisinden istifade edilemeyeceği anlaşılanlar hakkında hizmet sürelerine bakılmaksızın emekli işlemi yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Değerlendirme kurulları

I - Değerlendirme kurullarının teşkili

MADDE 99. — Astsubay değerlendirme kurulları, Kuvvet komutanlıkları ve Jandarma Genel Komutanlığında Astsubay Sicil Yönetmeliğindeki esaslara göre yeteri kadar kurulur.

II - Astsubayların terfi işlemleri

MADDE 100. — Astsubay değerlendirme kurulları terfi edecek astsubayların terfi işlemlerini aşağıdaki esaslara göre yapar :

Geçici Komisyonun değiştirisi

5 nci yeterlik grupuna girdiğinden 25 fiili hizmet yılını dolduruncaya kadar bekliyecek olan üstçavuşlar ve kıdemli üstçavuşlar, kademe terfi şartlarını haiz oldukları takdirde başçavuşluğun 3 ncü kademesine, 4 ncü ve 5 nci yeterlik grupuna giren başçavuşlar, kıdemli başçavuşluğun 2 nci kademesine kadar kademe terfi ederler.

95 nci madde uyarınca rütbe terfi edemeyip kademe terfiine sapan ve 25 fiili hizmet yılını doldurmuş olan astsubaylar kademe terfi edemediklerinde emekliye sevk edilirler.

Astsubay kıdemli başçavuşlar, normal bekleme süresi sonunda değerlendirmeye tabi tutulurlar. Bunlardan 4 ve 5 nci yeterlik grupuna girenler emekliye sevk edilirler. Diğerleri kademe terfiine tabi tutulurlar. Astsubay kıdemli başçavuşluğun 7 nci ve mütaakıp yıllarında bulunanların, her yıl yapılacak değerlendirmelerinde o yıl kıdemli başçavuşlukta 6 yıllık bekleme süreleri sonunda değerlendirmeye tabi tutulanların 3 ncü yeterlik grupuna girenlerin en düşük notundan aşağı not alanların hakkında emeklilik işlemi yapılır, diğerleri kademe terfi ettirilirlir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Rütbe terfi için gerekli yeterlik grupuna girmiyenler hakkında yapılacak işlem

I - Terfi için gerekli yeterlik grupuna giremeyenler

MADDE 97. — Rütbe terfi için gerekli yeterlik grupuna giremeyen astsubaylar hakkında aşadaki esaslara göre işlem yapılır :

a) Astsubay üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlardan yapılan son değerlendirme neticesinde 5 nci, astsubay başçavuşlarından 4 ncü ve 5 nci yeterlik grupuna giren ve fiili hizmet yılı toplamı 25 yıl ve daha fazla olanlar hakkında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun emekliye sevk ile ilgili hükümleri uygulanır.

b) Normal bekleme süresi sonunda değerlendirilerek 4 ncü ve 5 nci yeterlik grupuna giren kıdemli başçavuşlar hakkında a fıkrası hükmü uygulanır.

c) Disiplinsizlik veya ahlâki durumları sebebiyle Silâhlı Kuvvetlerde kalmaları uygun görülmiyen astsubayların hizmet sürelerine ve sicil tanzim zamanlarına bakılmaksızın haklarında emeklilik işlemi yapılır. Bu gibiler hakkında lüzumlu sicillerin ne suretle tanzim edileceği Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

d) 5 nci yeterlik grupuna girip de terfi hakları olmaksızın 25 fiili hizmet yılını kadar hizmete devam edecek astsubaylardan, Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilen esaslara göre kendisinden istifade edilemeyeceği anlaşılanlar hakkında, hizmet sürelerine bakılmaksızın emeklilik işlemi yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Astsubay Değerlendirme Kurulları

I - Değerlendirme Kurullarının teşkilleri

MADDE 98. — Hükümet tasarısının 99 ncü maddesi 98 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

II - Astsubayların terfi işlemleri

MADDE 99. — Astsubay Değerlendirme Kurulları terfi edecek astsubayların terfi işlemlerini, 55 nci madde esaslarına göre yapar.

Hükümetin teklifi

a) Değerlendirme kurulları bir rütbeye terfi sırasındaki astsubayların sicil notu ortalamalarını tesbit eder. Bu işlemi yaparken sicillerden her hangi birisinin tarafsız verilmediğini tesbit ederse bu sicili iptal eder.

Sicillerin hangi hallerde tarafsız verilmemiş addedileceği Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

b) Kurul üyeleri, terfi edecek astsubayların şahsi dosyalarını ve o rütbedeki sicil raporlarını incelemek suretiyle Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilecek âzami ve asgari hadler arasında bir değerlendirme notu verirler. Kurullarca verilecek değerlendirme notu sicil tam notunun 1/6 sını aşamaz. Bütün üyelerin verdiği notlar toplamı astsubayın değerlendirme notunu teşkil eder.

Değerlendirme notunun tesbitinde şu esaslar göz önünde tutulur :

1. Önceki rütbelerde normal terfi edip etmediği,
2. Sağlık durumu,
3. Gördüğü kurslar ve ek öğrenimler ile bunlardaki başarı dereceleri,
4. Kıta tecrübesi (Mesleki tecrübesi)
5. Atanma sınırlamaları,
6. Aldığı mükâfatlar,
7. Aldığı cezalar,
8. Muharebe tecrübesi,
9. Meslekine ait eserleri,
10. Yabancı dil durumu,
11. Akademik sicil ve mektep sicil raporları.

c) Sicil notu ortalaması ile değerlendirme notunun toplamında elde edilen neticeye göre astsubayların yeterlik dereceleri tesbit edilir. Yeterlik derecelerinin tesbitinde toplam kıymetin eşitliği halinde astsubayların buldukları rütbedeki kıdem sıraları esas alınır.

d) Yeterlik derecelerinin tesbitinden sonra hiçbir astsubayın sırası değiştirilmez ve bunlar 90 ncı madde esaslarına göre yeterlik gruplarına ayrılır.

III - Değerlendirme kurullarının çalışmaları

MADDE 101. — Astsubay değerlendirme kurullarının çalışmaları gizli yürütülür. Kanunen yetkili merciler dışında hiçbir makam ve şahsa bilgi verilmez.

IV - Değerlendirme kurullarının kararları

MADDE 102. — Astsubay değerlendirme kurulları üyeleri kararlarında bağımsızdırlar.

V - Yönetmelik

MADDE 103. — Astsubay değerlendirme kurullarının çalışma usulleri 100 ncü maddenin b fıkrasındaki esasları ne şekilde değerlendireceği, kararların nasıl alınacağı ve sair hususlar Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

I - Savaş takdirnamesi alanlar

MADDE 104. — Savaş takdirnamesi alan astsubaylara kıdem verilir Savaş takdirnamesine hak kazananlardan ölenlerin kıdemleri verilerek bu kanunda aranan kademe ve rütbe terfi şartlarına bakılmaksızın terfileri yapılır ve yeni duruma göre dul ve yetimlerine emekli maaşı bağlanır.

Geçici Komisyonun değistirişi

III - Değerlendirme Kurullarının alışmaları

MADDE 100. — Astsubay Değerlendirme Kurulları, çalışmalarını 56 ncı madde esasları dâhilinde yürütür.

IV - Değerlendirme Kurullarının kararları

MADDE 101. — Hükümet tasarısının 102 ncı maddesi 101 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

V - Yönetmelik

MADDE 102. — Astsubay Değerlendirme Kurullarının alışma usulleri, 58 ncı maddedeki esaslar dâhilinde Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Özel hükümler

I - Savaş takdirnamesi alanlar

MADDE 103. — Savaş takdirnamesi alan astsubaylar hakkında 59 ncü madde esasları uygulanır.

Hükümetin teklifi

YEDİNCİ BÖLÜM

Özel hükümler

II - Esir astsubaylar

MADDE 105. — Esir düşen astsubayların esir düştüklerine dair kıta ve kurum âmirlerince veya bunların yokluğunda üstlerince; yer, tarih ve olay belirtilmek suretiyle tanzim edilecek raporlara göre :

a) Esarete buldukları sürece suç işledikleri, esir astsubaylar içindeki en yüksek rütbeli veya kıdemli subay ve astsubayın yazılı bildirisi veya esarete bulunanlar tarafından imzalı olarak yapılan ve belgeye dayanan ihbarlar üzerine Millî Savunma Bakanlığınca teşkil edilecek kurul raporuna göre suçlu görülenler askerî yargı organlarına sevk edilir. Yargılama sonucu mahkûm olanlar hakkında 87 nci madde hükümleri uygulanır.

b) Esaretten dönen astsubaylardan terfiye engel halleri olmadığı anlaşılanlarla, isnadolunan suçları sabit olmayanlardan :

1. Esir düşmeden evvel terfi şartlarını kazanmış olanlar derhal terfi ettirilerek nasıpları emsal tarihine götürülür.

2. Normal bekleme sürelerini doldurmuş olanlar, esir düşmeden evvel terfi şartlarını kazanmamış iseler, 2 yıllık sicili sağlanıncaya kadar bekletildikten sonra sicil notu ortalamaları ve değerlendirme notlarına göre aynı rütbedeki diğer terfi edecek astsubaylarla yeterlik gruplamasına girer ve terfi işlemine tabi tutulurlar. Terfiye hak kazandıkları takdirde terfileri yapılır ve nasıpları emsal tarihine götürülür.

3. Emsallerinden bir rütbeden fazla geri kalmış olanlar, her rütbede iki yıllık sicil sağlanıncaya kadar bekletildikten sonra sicil notu ortalamalarına ve değerlendirme notlarına göre aynı rütbedeki terfi edecek diğer astsubaylarla yeterlik gruplamasına girer ve terfi işlemine tabi tutulurlar. Terfiye hak kazandıkları takdirde terfileri yapılır ve nasıpları emsal tarihine götürülür.

c) Yukardaki esaslara göre yapılacak terfilerde kadro münhali aranmaz.

III - Harb gaibi astsubaylar

MADDE 106. — Harb gaibi olup da sonradan dönen astsubaylar 105 nci maddenin a fıkrası uyarınca askerî yargı organlarına sevk edilirler. Neticcede beraet edenlerin terfileri esir astsubaylar hakkındaki esaslara göre yapılır.

IV - Enterne edilen astsubaylar

MADDE 107. — Enterne edilen astsubaylar :

Yabancı devlet tarafından enterne edildiği mahkeme kararı ile sabit olan astsubaylar hakkında 105 nci madde hükümleri uygulanır.

V - Sıhhi izin süresi içinde terfi sırasına giren astsubaylar

MADDE 108. — Buldukları rütbelerde terfi şartlarını tamamlamış ve terfi için gerekli yeterlik grupuna girmiş astsubayların sıhhi izin sürelerine tabi bulunmaları terfilerine engel teşkil etmez.

Sıhhi izin süreleri bekleme sürelerinden sayılır.

VI - Sınıf değiştiren astsubaylar

MADDE 109. — Çeşitli sebeplerle sınıfı değiştirilen astsubayların terfi esas ve şartları Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

Geçici Komisyonun değistiriği

II - Esir astsubaylar

MADDE 104. — Esir dūřen astsubaylar hakkında 60 ncı madde esasları uygulanır.

III - Harb gaibi astsubaylar

MADDE 105. — Harb gaibi astsubaylar hakkında 61 ncı madde esasları uygulanır.

IV - Enterne edilen astsubaylar

MADDE 106. — Enterne edilen astsubaylar hakkında 62 ncı madde esasları uygulanır.

V - Sıhhi izin süresi içinde terfi sırasına giren astsubaylar

MADDE 107. — Sıhhi izin süresinde bulunan astsubayların terfileri hakkında 63 ncü madde esasları uygulanır.

VI - Sınıf değiştiren astsubaylar

MADDE 108. — Çeşitli sebeplerle sınıf değiştiren astsubayların terfilerinin ne şekilde yapılacağı Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

Hükümetin teklifi

VII - Açıkta bulunan astsubayların terfileri

MADDE 110. — Açıkta buldukları müddet zarfında terfi sırasına giren astsubayların mahkemeleri neticelerine kadar terfileri yapılmaz. Bunlardan mahkeme neticesi beraet edenler mütaakıp 30 Ağustosda terfi edecekler ile birlikte değerlendirmeye tabi tutulurlar. Neticede terfi edenlerin nasıpları emsalleri tarihine götürülür. Kademe terfi şartlarını haiz olanların kademe terfileri emsalleri tarihinden geçerli olmak üzere derhal yapılır.

VIII - Maaş, özlük hakları ve açık durumları

MADDE 111. — Astsubayların maaşları ile buna bağlı sair özlük hakları, açığa çıkarılmaları, açığın kaldırılması subaylar hakkındaki hükümlere tabidir.

IX - İstifa eden veya emekli olan astsubayların durumları

MADDE 112. — Ahlâki bakımından Silâhlı Kuvvetlerde kalmaları uygun görülmiyerek sicil yolu ile çıkarılanlar haricolmak üzere istifa eden veya emekliye ayrılan veya sicil yolu ile çıkarılan astsubaylar rütbeleri ile yedek astsubaylığa geçirilirler.

Bunlardan yedeklik çağları rütbelerine bakılmaksızın 55 yaşını bitirinceye kadar devam eder.

Silâhlı Kuvvetlerden her ne sebeple olursa olsun ayrılan astsubaylar muvazzaf olarak tekrar Silâhlı Kuvvetler hizmetine alınamazlar.

Barışta manevra ve tatbikat amaciyle olağanüstü hallerde lüzum ve ihtiyaca göre yeteri kadarının hizmete çağırılması sair yedeklik işlem ve durumları ile meslekten çıkarılmaları yedek subay kanunu hükümlerine göre yürütülür.

X - Sicil yolu ile çıkarılanların muvazzaflık hizmetleri

MADDE 113. — Ahlâki bakımdan sicil yolu ile veya mahkeme kararı ile mecburi hizmetini tamamlamadan astsubaylıktan çıkarılanlardan muvazzaflık hizmetini tamamlayanlar derhal terhis olunur.

Muvazzaflık hizmetini tamamlamayanlara bu hizmetleri er olarak tamamlattırılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Astsubaylıktan yarsubay olma

I - Yarsubay olma şartları

MADDE 114. — Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı göz önüne alınmak her sene tesbit edilecek kontenjan nisbetinde emsali arasında temayüz etmiş astsubaylar, aşağıdaki şartlarla yarsubay teğmen nasbedilir :

- a) Başçavuşluğun birinci ve ikinci senesinde bulunmak ve bu süreyi geçirmemiş olmak,
- b) Başçavuşluğa terfiinde 1 ne yeterli grupuna girmiş olarak yükselmiş bulunmak,
- c) Genel kültür, meslekî bilgi, karakter ve ahlâk bakımından subaylığa lâyık bulunduğu sıralı üstlerince onanmış olmak,
- d) Lise seviyesinde yapılacak genel kültür ile meslek imtihanlarını kazanmak, mütaakıben gönderilecekleri okul ve kurslarda başarı göstermek,

Geçici Komisyonun değiştiriji

VIII - Açıktaki bulunan astsubayların terfileri

MADDE 109. — Açıktaki bulunan astsubayların terfileri hakkında 66 nci madde esasları uygulanır.

VIII - Maaş, özlük hakları ve açık durumları

MADDE 110. — Hükümet tasarısının 111 nci maddesi 110 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

IX - İstifa eden veya emekli olan astsubayların durumları

MADDE 111. — Hükümet tasarısının 112 nci maddesi 111 nci madde olarak kabul edilmiştir.

X - Sicil yolu ile çıkarılanların muvazaflık hizmetleri

MADDE 112. — Ahlâkî bakımdan sicil yolu ile veya mahkeme kararı ile mecburi hizmetini tamamlamadan astsubaylıktan çıkarılanlardan, muvazaflık hizmetini tamamlayanlar derhal terhis olunur.

Muvazaflık hizmetini tamamlamayanlara bu hizmetleri er olarak tamamlattırılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Astsubaylıktan subay olma

I - Astsubaylıktan subay olma şartları

MADDE 113. — Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı göz önüne alınarak her sene tesbit edilecek kontenjan nisbetinde emsali arasında temayüz etmiş astsubaylar, aşağıdaki şartlarla teğmen nasbedilirler :

- Başçavuşluğun birinci ve ikinci senesinde bulunmak ve bu süreyi geçirmemiş olmak,
- Başçavuşluğa terfiinde birinci yeterlik grubuna girmiş olarak yükselmiş bulunmak,
- Genel kültür, meslekî bilgi, karakter ve ahlâk bakımından subaylığa lâyak bulunduğu sıralı sicil üstlerince onanmış olmak,
- Lise seviyesinde yapılacak genel kültür ve meslek imtihanlarını kazanmak ve müteakiben gönderilecekleri okul ve kurslarda başarı göstermek.

Hükümetin teklifi

II - Yarsubay rütbeleri

MADDE 115. — Astsubaylıktan yarsubaylığa geçenler en fazla yüzbaşılığın 6 ncı kademesine kadar yükseltilirler.

Yarsubayların rütbeleri, bekleme süreleri ve yaş hadleri aşağıdadır: (Ek - 3)

	Bekleme süresi	Yaş haddi
Yarsubay Teğmen	3 yıl	41
» Üsteğmen	6 »	46
» Yüzbaşı	6 »	52

III - Yarsubayların terfi şartları

MADDE 116. — Yarsubayların terfi şartları ve diğer hususlar subaylarda olduğu gibidir. Bunların kıdem sırası diğer kaynaklardan yetişen aynı rütbe ve nasıplı subaylardan sonradır. Bunlar kendi aralarında sıralanır.

IV - Yönetmelik

MADDE 117. — Yukarıda belirtilen hükümlerin tatbik şekli ve karşılığı bulunmayan sınıfların hangi sınıf ve meslek imtihanlarına tabi tutulacaklar ve sicillerin ne şekilde verileceği Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

V - Haklar ve görevler

MADDE 118. — Subaylar hakkındaki hükümler bu bölümdeki istisnalar dışında yarsubaylar hakkında da uygulanır.

ONUNCU KISIM

Yükümlülük

I - Subayların ve astsubayların yükümlülüğü

MADDE 119. — Muvazzaf subaylar, astsubaylar subay ve astsubay nasbedildiklerinden itibaren fiilen 10 yıl hizmet etmedikçe istifa edemezler. Yarsubayların istifaları için yarsubay nasbedildikten sonra 10 yıllık mecburi hizmet aranmaz.

II - Yurt dışında öğrenim, kurs, ve staj yapanların yükümlülükleri

MADDE 120. — Subay, yarsubay ve astsubay nasbedildikten sonra öğrenim, kurs ve staj için yurt dışına gidenlerle, Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt içinde öğrenim yapanların yükümlülükleri aşağıdaki gibidir :

a) Subay, yarsubay ve astsubay nasbedildikten sonra yabancı memleketlere 6 ay veya daha fazla süre ile öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak maksadiyle gidenlerin yükümlülükleri :

1. Masrafları kendileri tarafından ödenmiş ise, gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen süre kadar,

2. Masrafları Devlet tarafından ödenmiş ise bu sürenin 2 misli kadar veya Devletçe yapılan masrafları faizi ile ödedikleri takdirde gidiş ve dönüş süresi kadar uzatılır.

Geçici Komisyonun değiştirisi

II - Astsubaylıktan subay olanların rütbeleri

MADDE 114. — Astsubaylıktan subaylığa geçenler, en fazla yüzbaşılığın 10 ncü kademesine kadar yükseltilirler. Bunların rütbeleri bekleme süreleri ve yaş hadleri aşağıdadır: (Ek - 3)

	Bekleme süresi	Yaş haddi
Teğmen	3 yıl	41
Üsteğmen	6 yıl	46
Yüzbaşı	6 yıl	52

III - Yönetmelik

MADDE 115. — Yukarda belirtilen hükümlerin tatbik şekli ve karşılığı bulunmıyan sınıfların hangi sınıf ve meslek imtihanlarına tabi tutulacakları ve sicillerin ne şekilde verileceği, subay sicil yönetmeliğinde gösterilir.

ONUNCU KISIM

Yükümlülük

I - Subayların ve astsubayların yükümlülüğü

MADDE 116. — Muvazzaf subaylar, astsubaylar, subay ve astsubay nasbedildiklerinden itibaren, fiilen 10 yıl hizmet etmedikçe istifa edemez'er.

Astsubaylıktan subay olanlar hakkında bu yükümlülük uygulanmaz.

II - Yurt içinde ve dışında öğrenim, kurs ve staj yapanların yükümlülükleri

MADDE 117. — Subay ve astsubay nasbedildikten sonra öğrenim, kurs ve staj için yurt dışına gidenlerle, Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt içinde öğrenim yapanların yükümlülükleri aşağıda gösterilmiştir :

a) Subay ve astsubay nasbedildikten sonra, yabancı memleketlere 6 ay veya daha fazla süre ile öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak maksadı ile gidenlerin yükümlülükleri :

1. Masrafları kendileri tarafından ödenmiş ise, gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen süre kadar,

2. Masrafları Devlet tarafından ödenmiş ise bu sürenin iki misli kadar veya Devletçe yapılan masrafları faizi ile ödedikleri takdirde gidiş ve dönüş süresi kadar uzatılır.

Hükümetin teklifi

b) Subaylardan subaylığa nasbedildikten sonra Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt içindeki fakülte ve yüksek okullarda öğrenim yapanlarla, meslekleri ile ilgili ihtisas yapanların yükümlülükleri buralarda geçen süreler kadar uzatılır.

e) a ve b fıkraları gereğince yükümlülüklere eklenecek hizmet sürelerinin başlangıç tarihleri:

1. Yükümlülük süresini tamamlamadan gidenlerin, yükümlülük süresini tamamladıktan sonra,

2. Yükümlülük süresini tamamlayarak gidenlerle, yükümlülüklerini bu süre içinde tamamlayanların,

Kadro görevine fiilen katıldıkları tarihten başlar.

III - Liseyi bitirdikten sonra yurt dışında öğrenim yapanların yükümlülükleri

MADDE 121. — Lise mezunlarından öğrenim maksadiyle yabancı memlekete gönderilenlerin subay çıktıktan sonra istifaya hak kazanmaları, 10 yıllık hükümlülük süresine ek olarak öğrenim için yurt dışına çıkış ve dönüş tarihleri arasında geçen süre kadar fazla hizmet etmeleri ile mümkündür.

Bunlardan Devletçe kendilerine yapılan masrafları faizi ile birlikte ödüyenler 10 yıllık yükümlülükleri sonunda istifa edebilirler.

IV - Askerî öğrencilerin istifa edememeleri

MADDE 122. — Askerî akademiler, yurt içi ve yurt dışı fakülte ve yüksek okul askerî öğrencileri ile astsubay sınıf öğrencileri ilk bir aylık intibak süresini geçirdikten sonra okul masraflarını ödeseler dahi istifa edemezler.

V - İstifaların kabul süresi

MADDE 123. — Yükümlülüklerini bitirerek istifa edenlerin istifaları Bakanlıkça kabul edilir. İstifaların kabulü müracaat tarihinden itibaren bir aydan fazla geçiktirilemez.

Savaş hali ve savaşı gerektirecek durumun baş göstermesi hallerinde subay, yarsubay, astsubay ve askerî memurların istifa işlemleri Bakanlar Kurulu karar ile bu sürelerin sonuna kadar tehir edilebilir.

ONBİRİNCİ KISIM

Hizmet şartları ve şekilleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Atanmalar

I - Atanmalarda esaslar

MADDE 124. — Barışta kıta, karargâh ve kurumlara kadrosunda gösterilen rütbelerden ast rütbe ile asil olarak kimse atanamaz.

Geçici Komisyonun değistirişi

b) Subaylardan subaylığa ~~naşbedildikten~~ sonra Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt içindeki fakülte ve yüksek okullarda öğrenim yapanlarla, meslekleri ile ilgili ihtisas yapanların yükümlülükleri buralarda geçen süreler kadar uzatılır.

c) (a) ve (b) fıkraları gereğince yükümlülüklere eklenecek hizmet sürelerinin başlangıç tarihleri :

1. Yükümlülük süresini tamamlamadan gidenlerin, yükümlülük süresini tamamladıktan sonra,
2. Yükümlülük süresini tamamlayarak gidenlerle, yükümlülüklerini bu süre içinde tamamlayanların,

Kadro görevine fiilen katıldıkları tarihten başlar.

III - Liseyi bitirdikten sonra yurt dışında öğrenim yapanların yükümlülükleri

MADDE 118. — Lise mezunlarından öğrenim maksadiyle yabancı memleketlere gönderilenlerin, subay çıktıktan sonra istifaya hak kazanmaları, 10 yıllık yükümlülük süresine ek olarak öğrenim için yurt dışına çıkış ve dönüş tarihleri arasında geçen süre kadar fazla hizmet etmeleri ile mümkündür.

Bunlardan Devletçe kendilerine yapılan masrafları faizi ile birlikte ödiyenler 10 yıllık yükümlülükleri sonunda istifa edebilirler.

IV - Askerî öğrencilerin istifa edememeleri

MADDE 119. — Harb okulları, yurt içi ve yurt dışı fakülte ve yüksek okul askerî öğrencileriyle astsubay sınıf okulları öğrencileri ilk bir aylık intibak süresini geçirdikten sonra okul masraflarını ödeseler dahi istifa edemezler.

V - İstifaların kabul süresi

MADDE 120. — Yükümlülüklerini bitirerek istifa edenlerin istifaları Bakanlıkça kabul edilir. İstifaların kabulü müracaat tarihinden itibaren bir aydan fazla geciktirilemez.

Savaş hali ve savaşı gerektirecek durumun başgöstermesi hallerinde subay, astsubay ve askerî memurların istifa işlemleri Bakanlar Kurulu kararı ile bu sürelerin sonuna kadar tehir edilebilir.

ONBİRİNCİ KISIM

Hizmet şartları ve şekilleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Atanmalar

I - Atanmalarda esaslar

MADDE 121. — Hükümet tasarısınının 124 ncu maddesi 121 nei olarak aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

II - Atanmalarda dikkate alınacak hususlar

MADDE 125. — Subayların, yarsubayların ve astsubayların atanma ve yer değiştirmeleri, hizmetin aksatılmadan yürütülmesi esasına bağlı olarak; memleketin ekonomik, sosyal, iklim ve ulaştırma durumları ile kültür ve sağlık durumları ve bunlara benzer yer ve bölge şartları göz önüne alınarak tesbit edilecek bölgelere ve garnizonlara aşağıdaki esaslarda dikkat nazara alınarak sıra ile yapılır :

- a) Meslek programları, meslek içi eğitim esasları,
- b) Sağlık durumu,
- c) Askerî ihtisası,
- d) İleri hizmet durumu,
- e) İdari, asayiş ve zaruri sebepler,
- f) İstekli bulunduğu yerler,
- g) Kadro ihtiyacı.

III - Yönetmelik

MADDE 126. — Yukardaki maddede yazılı esaslar dâhilinde bölge ve garnizonların tesbiti, bölgelerin ve garnizonların değişik şartlara göre yeniden tesbiti, buralarda kalma süreleri, atanma ve yer değiştirmelerde dikkate alınacak sair hususlar Millî Savunma ve İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelik ile tesbit edilir.

IV - Göreve atanmada başlama süresi

MADDE 127. — Subay, yarsubay ve astsubayların ilk ve görev süresi içinde atanmalarında :

a) Aynı belediye hudutları içinde veya aynı garnizon dâhilinde bulunanlar, atanma emrini tebelluğ ettiği günü takibeden 24 saat içinde bu süre resmî tatil gününe rastlıyorsa hizmetin başladığı gün mesai saati içinde,

b) Belediye hudutları dışında veya başka bir garnizona atanmalarda yollukları hakkındaki özel kanunda belirtilen süre dışında 15 gün içinde,

Atandıkları göreve katılmak zorundadırlar.

Bu süreler dâhilinde mazeretsiz göreve katılmıyanlar hakkında özel kanunlar gereğince işlem yapılır.

V - Subayların, yarsubayların ve astsubayların atanmaları

MADDE 128. — Subayların, yarsubayların ve astsubayların atanmaları kararname ile yapılması öngörülen kanun hükümleri saklı kalmak şartıyla,

a) Teğmen - Albay (dâhil) rütbesindeki subaylarla yarsubayların ve astsubayların Millî Savunma Bakanı adına kuvvet komutanlıklarınca,

b) General ve amiraller ile general ve amiral kadrosuna tâyin edilecek albayların, Genelkurmay Başkanı ve Millî Savunma Bakanının müşterek teklifleri ile Başbakanca,

c) Jandarmanın subaylarının atanmaları özel kanunları gereğince.

VI - Sayman ve mutemetlerin devir süresi

MADDE 129. — Bulduğu görevden bir başka göreve atanan subay, yarsubay ve astsubaylardan sayman veya mutemetlik görevlerini ifa ettiği süreye ait hesaplarını haleflerine devir ile mükellef olduklarından devir ve teslim için kendilerine bir aya kadar süre verilir.

Geçici Komisyonun değiştirii

II - Atanmalarda dikkate alınacak hususlar

MADDE 122. — Subayların ve astsubayların atanma ve yer değiştirmeleri, hizmetin aksatılmadan yürütülmesi esasına bağlı olarak; memleketin ekonomik, sosyal, iklim ve ulaştırma durumları ile kùltür ve sağlık durumları ve bunlara benzer yer ve bölge Şartları göz önüne alınarak tesbit edilecek bölgelere ve garnizonlara aşağıdaki esaslar da dikkat nazara alınarak sıra ile yapılır:

- a) Meslek programları, meslek içi eğitim esasları ve kadro ihtiyacı
- b) Sağlık durumu,
- c) Askeri ihtisası,
- d) İleri hizmet durumu,
- e) İdari, asayiş ve zaruri sebepler,
- f) İstekli bulunduğu yerler.

III - Yönetmelik

MADDE 123. — Yukardaki maddede yazılı esaslar dâhilinde bölge ve garnizonların tesbiti, bölgelerin ve garnizonların değişen Şartlara göre yeniden tesbiti, buralarda kalma süreleri, atanma ve yer değiştirmelerde dikkate alınacak sair hususlar Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıklarında hazırlanacak yönetmelik ile tesbit edilir.

IV - Göreve atanmada başlama süresi

MADDE 124. — Subay ve astsubayların ilk ve görev süresi içinde atanmalarında:

a) Aynı belediye hudutları içinde veya aynı garnizon dâhilinde bulunanlar, atanma emrini tebellüğ ettiği günü takibeden 24 saat içinde, bu süre resmî tatil gününe rashiorsa hizmetin başladığı gün mesai saati içinde,

b) Belediye hudutları dışında veya başka bir garnizona atanmalarda yollukları hakkındaki özel kanunda belirtilen seyahat süresi dışında 15 gün içinde,

Atandıkları göreve katılmak zorundadırlar.

Bu süreler dâhilinde mâzeretsiz göreve katılmıyanlar hakkında özel kanunlar gereğince işlem yapılır.

V - Subayların ve astsubayların atanmaları

MADDE 125. — Kararname ile yapılması öngörülen hükümler saklı kalmak Şartı ile subay ve astsubayların atanmaları :

a) Teğmen - Albay (dâhil) rütbelerindeki subaylarla astsubayların atanmaları, Kuvvet Komutanlıklarının teklifi ile Millî Savunma Bakanınca,

b) General ve amirallerin atanmaları, Genelkurmay Başkanı ve Millî Savunma Bakanının müşterek teklifleri ile Başbakanca,

c) Jandarma general ve subaylarının atanmaları özel kanunları gereğince,

Yapılır.

VI - Sayman ve mutemetlerin devir süresi

MADDE 126. — Bulunduğu görevden başka bir göreve atanan subay ve astsubaylardan; sayman, mutemet veya mal sorumlusu görevlerini ifa edenlere, bu görevlerine ait hesaplarını ve mallarını devir ve teslim için kendilerine bir aya kadar süre verilir.

Hükümetin teklifi

VII - Savaş hali ve olağanüstü haller

MADDE 130. — Savaş ve olağanüstü hallerde bu kanun atanmaya dair hükümleri Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum ve Millî Savunma Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararınca tatbik edilmeyebilir.

VIII - Silâhlı Kuvvetleri personelinin hizmet yerleri

MADDE 131. — Silâhlı Kuvvetlere (Jandarma dâhil) mensup muvazzaf subay ve astsubaylar Silâhlı Kuvvetler içindeki hizmetlerden başka bir göreve naklolunmazlar. Ancak zaruri ahvalde Bakanlar Kurulu kararı ile ve Silâhlı Kuvvetler kadrolarında gösterilmek ve her türlü istihkaklarını mevcut hükümler dairesinde, kendi bağlı bulunduğu Bakanlık bütçesinden almak şartı ile Silâhlı Kuvvetler haricindeki devlet hizmetleri ile, Türk Hava Kurumu hizmetlerinde istihdam edilebilirler.

İKİNCİ BÖLÜM

İzinler

I - Yıllık izin

MADDE 132. — Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup subay, yarsubay ve astsubayların barışta senede 30 gün izin alma hakları vardır. Bu müddete yol hariçtir. Ayrıca ihtiyaca binaen 15 güne kadar birlik veya kurum âmirleri mazeret izni vermeye yetkilidirler.

Yıllık izinlerin verilmesi zaman ve süresi hizmetin aksamaması esas alınmak suretiyle kıta, karargâh ve kurum âmirlerince düzenlenir.

II - Mazeret izinleri

Madde 133. — Subay, yarsubay ve astsubaylara :

- Ana, baba, eş, çocuk ve kardeşin ölümü halinde 3 güne kadar,
- Yangın, zelzele, seylâp gibi olağanüstü bir mazeret dolayısıyla bir yıl içinde bir defaya mahsus senelik izine mahsubolmak üzere 30 güne kadar,

Mazeret izni verilebilir.

a fıkrası gereğince verilen mazeret izinleri senelik izinden mahsubedilmez.

III - Yurt dışı izinleri

MADDE 134. — Subay, yarsubay ve astsubaylara Genelkurmay Başkanlığına :

- Öğrenim için öğrenim süresi kadar,
- Meslekî bilgi ve görgüsünü artırmak maksadı ile bir yıla kadar,
- Mazeret dolayısıyla yıllık izinle birlikte 3 aya kadar,

Yurt dışı izni verilebilir.

Bu hallerde özlük hakları aynen verilir.

IV - Sıhhi izin süresi

MADDE 135. — Subayların, yarsubayların ve astsubayların sıhhi izin süresi aşağıdaki gibidir:

- Hazarda ve seferde hizmet yapamıyacak şekilde hastalanan subaylar, yarsubaylar ve ast-

Geçici Komisyonun değiştirişi

VII - Savaş hali ve olağanüstü haller

MADDE 127. — Hükümet tasarısının 130 ncu maddesi 127 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

VIII - Silâhlı Kuvvetler personelinin hizmet yerleri

MADDE 128. — Silâhlı Kuvvetlere (jandarma dâhil) mensup muvazzaf subay ve astsubaylar, Silâhlı Kuvvetler içindeki hizmetlerden başka bir göreve naklolunamazlar. Ancak zaruri ahvalde Bakanlar Kurulu kararı ile ve Silâhlı Kuvvetler kadrolarında gösterilmek ve her türlü istihkaklarını mevcut hükümler dairesinde, kendi bağlı bulunduğu Bakanlık bütçesinden almak şartı ile Silâhlı Kuvvetler haricindeki Devlet hizmetleri ile, Türk Hava Kurumu hizmetlerinde istihdam edilebilirler.

İKİNCİ BÖLÜM

İzinler

I - Yıllık izin

MADDE 129. — Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup subay ve astsubayların barışta her yıl 45 gün izin almaya hakları vardır. Bu müddete yol dâhil değildir. Bu izin 15 günü mâzeret izni olarak kullanılır.

Yıllık izinlerin verilmesi, zaman ve süresi, hizmetin aksamaması esas alınmak suretiyle kıta, karargâh ve kurum âmirlerince düzenlenir.

II - Mazeret izinleri

MADDE 130. — Subay ve astsubaylara 129 ncu maddede yazılı 15 günlük mâzeret izinleri dışında :

- Ana, baba, eş, çocuk ve kardeşin ölümü halinde 3 gün,
 - Yangın, zelzele, seylâp gibi olağanüstü bir mazeret dolayısıyla bir yıl içinde 30 güne kadar, Mâzeret izini verilebilir.
- (a) fıkrası gereğince verilen mazeret izinleri senelik izine mahsubedilmez.

III - Yurt dışı izinleri

MADDE 131. — Subay ve astsubayların Genelkurmay Başkanlığınca, jandarma subaylarına İçişleri Bakanlığınca :

- Öğrenim için öğrenim süresi kadar,
 - Meslekî bilgi ve görgüsünü artırmak maksadı ile bir yıla kadar,
 - Mâzeret dolayısı ile yıllık izinle birlikte üç aya kadar,
 - Seyahat maksadı ile yıllık izin süresi kadar,
- Yurt dışı izini verilebilir.

Bu hallerde özlük hakları aynen verilir.

IV - Sıhhi izin süresi

MADDE 132. — Subayların ve astsubayların sıhhi izin süresi aşağıdaki gibidir :

- Hazarda ve seferde hizmet yapamıyacak şekilde hastalanan subaylar ve astsubaylar hasta-

Hükümetin teklifi

subaylar hastalıkları geçici ise veya geçici olup sekel bırakan hastalıklar aynı rütbede ay ve gün hesabı ile her çeşit hastalıkları için toplam olarak ve fiilen 2 yılı geçmemek üzere (hastalıkların had devrelerinin tedavi süreleri hariç) nekahat tedavisi istirahat ve hava değişimi işlemine tabi tutulurlar. Bu gibiler hakkında raporlar sağlık kurullarınca verilir.

b) Kanser, verem, akıl ve ruh hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananlar sağlık kurulları raporlarında gösterilecek lüzum üzerine aynı rütbede toplam olarak ve fiilen 3 yılı geçmemek şartıyla a fıkrası dışında ayrıca tedavi, istirahat veya hava değişimine tabi tutulabilirler.

c) Sağlık durumundan dolayı (yurdun alçak veya alçak mutedil bölgelerde faal görev yapar) veya (muayyen bölgelere gidemez) veya (denizin kara teşkillerinde çalışır) şeklinde iklim değiştirme raporu alanlar ile kitâ veya diğer görevlerde çalışması sağlık kurulu raporu ile kayıt ve şartta bağlı olanların bu durumlarındaki hizmet süreleri bu sürelerin 2 günü hava değişiminin bir gününe tekabül etmek üzere 4 yıl olarak hesaplanır. Geçici olarak sağlık durumları sebebiyle uçucuların yer hizmetine verilmeleri ve denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam sualtı komando birliklerinde ve denizdeki patlayıcı maddeleri zararsız hale getiren personelden hizmetlerini yapamaz kararı alanların diğer görevlere verilmeleri sıhhi izin süresinden sayılmaz.

Sıhhi izin süresini doldurmak durumuna girenler sıhhi izin sürelerini doldurdukları ayın ilk haftasında haklarında katı işlem yapılmak üzere tekrar muayeneye sevk edilir. Bunlardan sıhhi ârızalarının devam ettiği ve hiçbir sınıfın hizmetinde vücutlarından istifade edilemeyeceği anlaşılabilirler hakkında emekli işlemi yapılır.

d) Hazar ve seferde hizmet esnasında veya hizmetten doğan bir sebepten yaralanma, kırılma, yanma ve donmaya mâruz kalan veya meslek hastalıklarına yakalanan subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar müddet ne olursa olsun iyileşinceye kadar izinli sayılırlar.

e) Bayan subaylara doğum yapmasından 3 hafta ve doğurduğu tarihten itibaren 6 hafta müddetle izin verilir.

V - İzinlerin kullanılması

MADDE 136. — Yıllık izinlerin senesi içinde kullanılması esastır. Ancak hizmet sebebiyle izinlerini kullanamayanların izinleri mütaakıp sene içinde verilebilir. Bu müddet hiçbir suretle 60 günü geçemez.

Hizmetin icabı olarak yıllık izinlerini yarıya kadar kullananlar mütabaki izin haklarını mütaakıp yılda kullanabilirler.

VI - İzin sürelerinin hizmetten sayılması

MADDE 137. — İzin süreleri subay, yarsubay ve astsubayların hizmetlerinden sayılır.

VII - Olağanüstü haller

MADDE 138. — Savaş ve olağanüstü hallerde ve sıkıyönetim müddetince Genelkurmay Başkanının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile izin süreleri kısaltılabilir veya kaldırılabilir.

VIII - Jandarma subay ve astsubaylarına idare âmirlerince verilen izinler

MADDE 139. — 5442 sayılı Kanun gereğince jandarma subay, yarsubay ve astsubaylarına idare âmirlerince verilen izinler yıllık izinlerinden mahsubedilir.

Geçici Komisyonun değiştirii

lıkları geçici ise veya geçici olup sekel bırakan hastalıklar ise, aynı rütbede ay ve gün hesabı ile her çeşit hastalıkları için toplam olarak ve fiilen 2 yılı geçmemek üzere (hastanelerde geçen teşhis ve tedavi süreleri hariç) nekahat tedavisi istirahat ve hava değişimine tabi tutulurlar. Bu gibiler hakkında raporlar sağlık kurullarınca verilir.

b) Kanser, verem, akıl ve ruh hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalanlar, sağlık kurulları raporlarında gösterilecek lüzum üzerine, aynı rütbede toplam olarak ve fiilen üç yılı geçmemek şartı ile tedavi, istirahat veya hava değişimine tabi tutulabilirler.

c) Sağlık durumundan dolayı (yurdun alçak veya alçak mutedil bölgelerde faal görev yapar) veya (muayyen bölgelere gidemez) veya (denizin kara teşkillerinde çalışır) şeklinde iklim değiştirme raporları alanlar ile, kıta veya diğer görevlerde çalışması sağlık kurulu raporu ile kayıt ve şarta bağlı olanların bu durumlarındaki sıhhi izin süreleri 4 yıl olarak hesaplanır. Geçici olarak sağlık durumları sebebiyle uçucuların yer hizmetine verilmeleri ve denizaltı, dalğıç ve kurbağaadam, sualtı komando birliklerinde ve denizdeki patlayıcı maddeleri zararsız hale getiren personelden hizmetlerini yapamaz kararı alanların diğer görevlere verilmeleri sıhhi izin süresinden sayılmaz.

Sıhhi izin süresini doldurmak durumuna girenler, sıhhi izin sürelerini dolduracakları ayın ilk haftasında haklarında kati işlem yapılmak üzere tekrar muayeneye sevk edilirler. Bunlardan sıhhi arızalarının devam ettiği ve hiçbir sınıfın hizmetinde vücutlarından istifade edilemeyeceği anlaşılanlar hakkında emekli işlemi yapılır.

d) Kadın subaylara doğum yapmalarından önce 3 hafta ve doğum tarihinden itibaren 6 hafta müddetle izin verilir.

V - İzinlerin kullanılması

MADDE 133. — Yıllık izinlerin senesi içinde kullanılması esastır. Ancak, hizmet sebebiyle izinlerini kısmen veya tamamen kullanamayanların izinleri mütaakıp sene içinde verilebilir. Bu müddet hiçbir suretle 60 günü geçemez.

VI - İzin sürelerinin hizmetten sayılması

MADDE 134. — Hükümet tasarısının 137 nci maddesi 134 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

VII - Olağanüstü haller

MADDE 135. — Hükümet tasarısının 138 nci maddesi 135 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

VIII - Jandarma subay ve astsubaylarına idare âmirlerince verilen izinler

MADDE 136. — 5442 sayılı Kanun gereğince jandarma subay ve astsubaylarına idare âmirlerince verilen izinler yıllık izinlerinden mahsubedir.

IX - Yabancı memleket ordularında öğretmenlik

MADDE 140. — Yabancı memleket ordularında öğretmenlik yapmak üzere gönderilen subaylara Genelkurmay Başkanlığınca 4 yıla kadar izin verilebilir ve bunların maaşları yabancı memleketlere tahsil ve tettebbu için gönderilenler gibi Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden ödenir. Bunların bu süreleri fiilî hizmetlerinden ve kıdemlerinden sayılır.

X - Yönetmelik

MADDE 141. — İzinlerin verilme usulleri izin vermeye yetkili makamlar ve sair hususlar ile bilgi ve görgülerini artırmak üzere yabancı memleketlere izniuli gideceklerin seçilmeleri, yollama tarzları ve o yerlerdeki yaşama ve çalışmalarının ne yolda takip ve kontrol edilecekleri ve ne gibi hallerde geri çağrılacakları ile ilgili hususlar bir yönetmelikte tesbit olunur.

ONİKİNCİ KISIM

Malf hükümler

BÖLÜM BİR

Aylıklar, ek görevler, yolluk ve harcıklar

I - Kapsam

MADDE 142. — Subay, yarsubay ve astsubay ile askerî öğrencilerin aylıkları, ödenekleri, harcıkları ve hizmetle ilgili her çeşit ödemelerin şekil ve şartları bu kanunda yazılı esaslar dâhilinde yürütülür.

II - Deyimler

MADDE 143. — Bu kanunda geçen :

- a) Aylık; Silâhlı Kuvvetlere mensup subay, yarsubay ve astsubayların fiilî kadrolarına rütbe ve rütbe içerisindeki hizmet yılına göre kendilerine ay itibariyle ödenen parayı,
 - b) Harçlık; askerî öğrencilere her ay buldukları okullara ve sınıflara göre ödenen parayı,
 - c) Ödül; bu kanunun ilgili bölümlerinde belirtilen hallerden dolayı verilen parayı,
 - d) Temsil giderleri; belirli makamları işgal eden general ve amirallere görevleri icabı gerçek giderleri karşılamak üzere bu maksatla bütçeye konulan ödenekten özel yönetmeliği hükümlerine göre ödenen parayı,
 - e) Ders saat ücreti; askerî eğitim, öğretim kurumları ile kurslarda öğretmenlik yapan subay, yarsubay ve astsubaylara belirli bir öğretmenlik kadrosuna ait aylıktan ders saati itibariyle hesaplanıp ödenen parayı,
 - f) Ek görev ücreti; Silâhlı Kuvvetlere ait kurumlarda çalışan subaylara, yarsubaylara ve astsubaylara özel kanunlar gereğince ödenen parayı,
- ifade eder.

III - Gösterge tabloları

MADDE 144. — Silâhlı Kuvvetlerdeki subay, yarsubay ve astsubayların aylıkları rütbe esasına göre tesbit edilir.

En düşük gösterge rakamı (50) ve en yüksek gösterge rakamı (1 000) olabilir.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

IX - Yabancı memleket ordularında hizmet etmek için gönderilenler

MADDE 137. — Yabancı memleket ordularında hizmet yapmak üzere gönderilen subaylara Genelkurmay Başkanlığınca, Jandarma subaylarına İçişleri Bakanlığınca 4 yıla kadar izin verilebilir. Maaşları Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bütçelerinden ödenir. Bunların yabancı memleketlerde geçen hizmet süreleri, fiilî hizmetlerinden ve kıdemlerinden sayılır.

X - Yönetmelik

MADDE 138. — İzinlerin verilme usulleri, izin vermeye yetkili makamlar, ve sair hususlar ile bilgi ve görgülerini artırmak üzere yabancı memleketlere izinli gideceklerin seçilmeleri, yollanma tarzları ve o yerlerdeki yaşama ve çalışmalarının ne yolda takip ve kontrol edilecekleri ve ne gibi hallerde geri çağrılacakları ile ilgili hususlar Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlıklarınca müştereken tanzim edilecek yönetmelik ile tesbit olunur.

ONİKİNCİ KISIM

Mali hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Aylıklar, ek görveler, yolluk ve harçlıklar

I - Kapsam

MADDE 139. — Subay ve astsubayların aylık ve ödenekleri ile hizmetle ilgili her çeşit ödemeler ve askerî öğrencilerin harçlıkları, özel kanunhükümleri saklı kalmak şartı ile bu kanunda yazılı esaslar dâhilinde yürütülür.

II - Tarifler

MADDE 140. — Bu kanunda geçen :

- a) Aylık; Silâhlı Kuvvetlere mensup subay ve astsubayların fiilî kadrolarına rütbe ve rütbe içerisindeki hizmet yılına göre kendilerine ay itibariyle ödenen parayı,
 - b) Harçlık; askerî öğrencilere her ay buldukları okullara ve sınıflara göre ödenen parayı,
 - c) Ödül; bu kanunun ilgili bölümlerinde belirtilen hallerden dolayı verilen parayı,
 - d) Temsil giderleri; belirli makamları işgal eden general ve amirallere görevleri icabı gerçek giderleri karşılamak üzere bütçeye konulan ödenekten özel yönetmeliği hükümlerine göre ödenen parayı,
 - e) Ders saat ücreti; askerî eğitim, öğretim kurumları ile kurslarda öğretmenlik yapan subay ve astsubaylara belirli bir öğretmenlik kadrosuna ait aylıktan ders saati itibariyle hesaplanıp ödenen parayı,
 - f) Ek görev ücreti; Silâhlı Kuvvetlere ait kurumlarda çalışan subay ve astsubaylara özel kanunlar gereğince ödenen parayı,
- İfade eder.

III - Gösterge tabloları

MADDE 141. — Silâhlı Kuvvetlerden subay ve astsubayların, aylıkları rütbe, esasına göre tesbit edilir.

Hükümetin teklifi

IV - Katsayı

MADDE 145. — Subay, yarsubay ve astsubay maaş tutarlarının hesabı için gösterge tablolarındaki gösterge rakamlarının çarpılacağı katsayı Devlet memurları için tesbit edilen katsayısıdır.

V - Kademe aylığı

MADDE 146. — Subay, yarsubay ve astsubayların rütbelerine ait gösterge tablosundaki aylık derecelerinden bu dereceye ait hizmet yıllarına ve bu kanunun ilgili bölümündeki esaslara göre tesbit edilmiş kademelerden her biri için tesbit edilen gösterge rakamına tekabül eden aylıktır.

VI - Rütbe aylığı

MADDE 147. — Subay, yarsubay ve astsubayların gösterge tablosundaki rütbelerinin her biri için tesbit edilen gösterge rakamına tekabül eden aylıktır. Bu aylık tutarı rütbelerden her biri için tesbit edilen sonuncu kademe aylığı göstergesine tekabül eden aylığa kadar yükselir.

VII - Rütbelerin ilk ve en yüksek kademe aylıkları

MADDE 148. — Kanunda gösterilen gösterge tablosunda yer alan rütbelerden her birindeki birinci aylık göstergesine tekabül eden miktar o rütbenin ilk kademe aylığını, aynı rütbenin son aylık göstergesine tekabül eden miktar o rütbenin en yüksek kademe aylığını gösterir.

VIII - Ödenecek brüt aylık tutarı

MADDE 149. — Kanunda yer alan her rütbenin gösterge tablolarındaki rakamların ve o yılıki bütçe kanunu ile tesbit edilecek katsayının çarpılmasından elde edilecek miktar ödenecek brüt aylık tutarını gösterir.

IX - Harcıklar

MADDE 150. — a) Askerî akademilerde, üniversite ve yüksek okullarda öğrenimde bulunan askerî öğrencilere teğmen rütbesinin birinci kademe brüt aylığının;

Birinci sınıfta	% 10 u
İkinci sınıfta	» 13 ü
Üçüncü sınıfta	» 16 sı
Dördüncü sınıfta	» 19 u
Beşinci sınıfta	» 22 si
Altıncı sınıfta	» 25 i

b) Astsubay sınıf okulu öğrencilerine astsubay çavuş rütbesinin birinci kademe brüt aylığının % 10 u harcık olarak verilir.

Bu harcıklar hiçbir kesintiye ve vergiye tabi olmadığı gibi borç için de haczedilemez.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

Her rütbenin ve her rütbe içerisindeki kademelerin gösterge rakamları, bu kanundaki esaslara göre hazırlanacak bir tüzükte gösterilir.

En düşük gösterge rakamı (100) ve en yüksek (1 000) dir.

Her rütbeye ait gösterge tablosunda bulunacak kademe sayısı 1, 2, 3 nolu cetvellerde gösterilmiştir.

Gösterge tablosunda her rütbenin normal bekleme süresi sonundaki gösterge rakamlarını, bir üst rütbenin normal bekleme süresi içindeki gösterge rakamları teşkil eder.

IV - Kat sayı

MADDE 142. — Subay ve astsubay maaş tutarlarının hesabı için gösterge tablolarındaki gösterge rakamlarının çarpılacağı kat sayı, Devlet memurları için tesbit edilen kat sayıdır.

V - Kademe aylığı

MADDE 143. — Subay ve astsubayların rütbelerine ait gösterge tablosundaki aylık derecelerden, bu dereceye ait hizmet yıllarının ve bu kanunun ilgili bölümündeki esaslara göre tesbit edilmiş kademelerden her biri için tesbit edilen gösterge rakamına tekabül eden aylıktır.

VI - Rütbe aylığı

MADDE 144. — Subay ve astsubayların gösterge tablosundaki rütbelerinin her biri için tesbit edilen gösterge rakamına tekabül eden aylıktır.

VII - Rütbelerin ilk ve en yüksek kademe aylıkları

MADDE 145. — Kanunda gösterilen gösterge tablosunda yer alan rütbelerden her birindeki birinci aylık göstergesine tekabül eden miktar, o rütbenin ilk kademe aylığını, aynı rütbenin son aylık göstergesine tekabül eden miktar, o rütbeye ait en yüksek kademe aylığını gösterir.

VIII - Ödenecek brüt aylık tutarı

MADDE 146. — Kanunda yer alan her rütbeye ait gösterge tablolarındaki rakamların ve o yılki bütçe kanunu ile tesbit edilecek katsayının çarpılmasından elde edilecek miktar, ödenecek brüt aylık tutarını gösterir.

IX - Harelıklar

MADDE 147. — a) Harb okullarında, üniversite ve yüksek okullarda öğrenimde bulunan askerî öğrencilere teğmen rütbesinin birinci kademe brüt aylığının;

— Birinci sınıfta	% 15 i
— İkinci sınıfta	% 17 i
— Üçüncü sınıfta	% 19 u
— Dördüncü sınıfta	% 21 i
— Beşinci sınıfta	% 23 ü
— Altıncı sınıfta	% 25 i

b) Astsubay sınıf okulu öğrencilerine astsubay çavuş rütbesinin birinci kademe brüt aylığının % 10 u;

Harelık olarak verilir.

Bu harelıklar hiçbir kesintiye ve vergiye tabi olmadığı gibi borç için de haczedilemez.

Hükümetin teklifi

X - Yurt dışı aylıkları

MADDE 151. — 149 ncu maddeye göre tesbit edilen aylık tutarından alınacak vergi ve kanunlar gereğince yapılacak bütün kesintiler indirildikten sonra kalan kısmı her memleketin ekonomik durumu, para ve geçim şartları göz önünde tutulmak suretiyle Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilecek katsayı ile çarpılmasından hâsıl olacak miktar üzerinden ödenir.

Asıl aylığın ödeme miktarı ile katsayılı tutarı arasındaki fark Gelir Vergisinden muaftır.

XI - Aylığın ödeme zamanı

MADDE 152. — Subay, yarsubay, astsubay ve askerî öğrencilerin aylık ve harelıkları her ayın başında peşin olarak ödenir.

Emekliye ayrılma ve ölüm hallerinde o aya ait peşin ödenen aylık veya harelık geri alınmaz.

XII - İlk atanmada aylığa hak kazanma

MADDE 153. — İlk defa göreve atanan subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar göreve başladıkları gündünden itibaren aylığa hak kazanırlar. Bu suretle göreve başlamada ilk aylık gün hesabıyla ay sonunda ödenir.

XIII - Kademe terfîinde aylığa hak kazanma

MADDE 154. — Subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar kademe onay tarihinden itibaren kademe maaşına müstahak olurlar.

XIV - Rütbe terfîinde aylığa hak kazanma

MADDE 155. — Subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar üst rütbeye terfi tarihinden itibaren terfi ettikleri üst rütbenin ilk kademe aylığına hak kazanırlar.

XV - Ek görev aylığına hak kazanma ve bunun ödenme şekli

MADDE 156. — 7356 sayılı Kanunun ilgili maddeleri gereğince ek görev verilen subaylara, yarsubaylara ve astsubaylara mezkûr kanunun 11 nci maddesi gereğince ek görev aylığı verilir.

XVI - Ek ders ücreti

MADDE 157. — Askerî eğitim ve öğretim kurumları ile kurslarda öğretmenlik yapan subay, yarsubay ve astsubayların ek ders ücreti, özel kanunda gösterilen esaslar dâhilinde verilir.

XVII - Yolluk giderleri ve gündelikleri

MADDE 158. — Bu kanun hükümlerine tâbi subaylar, yarsubaylar ve astsubaylardan görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yolluk giderleri ve gündelikleri özel kanun hükümlerine göre ödenir.

XVIII - Temsil giderleri

MADDE 159. — Hangi makamların ne gibi temsil giderleri yapacakları ve bunların yıllık tutarı Millî Savunma Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit edilir.

Temsil giderlerinin harcanması ile ilgili usul ve şartlar bir yönetmelikle belirtilir.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

X - Yurt dışı aylıkları

MADDE 148. — Silâhlı Kuvvetlerin yurt dışındaki kadrolarında görev alan subay ve astsubayların aylıkları, 146 neı maddeye göre tesbit edilen aylık tutarından, alınacak vergi ve diğer kanunlar gereğince yapılacak bütün kesintiler indirildikten sonra, dış görevlerde alıştırılacak Devlet memurlarının maaşları için kabul edilecek miktar üzerinden ödenir.

Asıl aylığın ödenen miktarı ile kat sayılı tutarı arasındaki fark her türlü vergiden muaftır.

XI - Aylığın ödeme zamanı

MADDE 149. — Subay, astsubay ve askerî öğrencilerin aylık ve harcıkları, her ayın başında peşin olarak ödenir.

Emekliye ayrılma ve ölüm hallerinde, o aya ait peşin ödenen aylık veya harcık geri alınmaz.

XII - İlk atanmada aylığa hak kazanma

MADDE 150. — İlk defa göreve atanan subaylar ve astsubaylar, göreve başladıkları günden itibaren aylığa hak kazanırlar.

XIII - Kademe terfiinde aylığa hak kazanma

MADDE 151. — Subay ve astsubaylar kademe terfiinde, onay metninde yazılı tarihi takibeden ay başından itibaren kademe maaşına müstahak olurlar.

XIV - Rütbe terfiinde aylığa hak kazanma

MADDE 152. — Subay ve astsubaylar üst rütbeye terfi ettikleri tarihi takibeden ay başından itibaren, terfi ettikleri üst rütbenin uygun kademe aylığına hak kazanırlar.

XV - Ek görev aylığına hak kazanma ve bunun ödenme şekli

MADDE 153. — 7356 sayılı Kanunun ilgili maddeleri gereğince ek görev verilen subay ve astsubaylara mezkûr kanunun 11 neı maddesi gereğince ek görev aylığı verilir.

XVI - Ek ders ücreti

MADDE 154. — Askerî eğitim ve öğretim kurumları ile kurslarda öğretmenlik yapan subay ve astsubayların ek ders ücreti, özel kanunda gösterilen esaslar dâhilinde verilir.

XVII - Yolluk giderleri ve gündelikleri

MADDE 155. — Subay ve astsubaylardan, görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yolluk giderleri ve gündelikleri özel kanun hükümlerine göre ödenir.

XVIII - Temsil giderleri

MADDE 156. — Silâhlı Kuvvetlerin hangi kadrolarında bulunanların görevleri icabı temsili mahiyette masraf yapabilecekleri ve bunun miktarları Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıklarının teklifleri ile Bakanlar Kurulunca tesbit edilir.

Temsil giderlerinin sarfı ile ilgili usul ve şartlar ve bunların sarf alanları Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıklarınca müştereken tanzim edilecek bir yönetmelikte belirtilir.

Hükümetin teklifi

XIV - Aile yardım ödeneği

MADDE 160. — Evli bulunan subaylara, yarsubaylara ve astsubaylara aile yardım ödeneği verilir. Bu yardım, her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan eşi ve çocukları için her yıl Bütçe kanunlarında tesbit edilecek miktar üzerinden ödenir.

Dul subay, yarsubay ve astsubayların çocukları için yukarıki fıkralar hükmü uygulanır.

Boşanma veya ayrılık vukuunda mahkeme bu yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceğini de kararında belirtir.

Subay, yarsubay ve astsubayın, geçimini sağladığı üvey çocukları için de bu ödenek verilir

XV - Aile yardımı ödeme usulü

MADDE 161. — Aile yardımı ödeneği subay, yarsubay ve astsubayların her ay aylıklarıyla birlikte ödenir.

Karı ve kocanın her ikisi de memur iseler bu ödenek yalnız kocaya verilir.

Aile yardımı ödenekleri hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödenir ve borç için haczedilemez.

XVI - Aile yardımı ödeneğine hak kazanma

MADDE 162. — Subay, yarsubay ve astsubay, eş için ödenen aile yardımı ödeneğine evlendiği; çocuk için ödenen yardıma da çocuğunun doğduğu 'tarih' takibeden ay başından itibaren hak kazanır.

XVII - Aile yardımı ödeneği hakkını kaybetme

MADDE 163. — Subay, yarsubay ve astsubay, eş için ödenen aile yardımı ödeneği hakkını eşinden boşanma veya eşinin ölmü, çocuk için ödenen yardım ödeneği hakkını da çocuğun ölümü veya 164 nci maddedeki hallerin vukuunu takibeden ay başından itibaren kaybeder.

XVIII - Çocuk için aile yardımı ödeneği verilmeyecek haller

MADDE 164. — Aşağıdaki hallerde çocuklar için aile yardımı ödeneği verilmez :

- a) Evlenen çocuklar,
- b) Evlât edinilmiş çocuklar,
- c) 19 yaşını dolduran çocuklar.

(19 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocuklarına 25 yaşını dolduruncaya ve yüksek öğrenim yapmakta bulunan erkek çocuklar için 25 yaşını geçmemek üzere öğrenimlerini bitirinceye kadar ve çalışmayacak derecede mâlûllükleri resmî sağlık kurulu raporu ile tesbit edilenler için süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.)

XIX - Mahrumiyet yeri ödeneği

MADDE 165. — Memleketin tabii, ekonomik, sosyal, kültürel, sağlık ve ulaştırma şartları dolayısıyla subay, yarsubay ve astsubayların yaşama ve çalışmasında zorluk ve darlık gösteren yerlerine, kurumlar merkezince sürekli görevle atananlara, o yerin mahrumiyet derecesine göre mahrumiyet yeri ödeneği verilir.

Geçici Komisyonun değiştirii

XIV - Aile yardım ödeneği

MADDE 157. — Evli bulunan subaylara ve astsubaylara aile yardım ödeneği verilir. Bu yardım, her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı alışmıyan eşi ve çocukları için her yıl bütçe kanunlarında tesbit edilecek miktar üzerinden ödenir.

Dul subay ve astsubayların çocukları için yukarıki fıkralar hükmü uygulanır.

Boşanma veya ayrılık vukuunda mahkeme, bu yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceğini de kararında belirtir.

Subay ve astsubayın geçimini sağladığı üvey çocukları için ve evlât edindikleri çocukları için de bu ödenek verilir.

XV - Aile yardım ödeme usulü

MADDE 158. — Aile yardım ödeneği subay ve astsubayların her ay aylıkları ile birlikte ödenir. Karı ve kocanın her ikisi de memur iseler bu ödenek yalnız kocaya verilir.

Aile yardım ödenekleri hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödenir ve borç için haczedilemez.

XVI - Aile yardım ödeneğine hak kazanma

MADDE 159. — Subay ve astsubaylar, eşi için ödenen aile yardım ödeneğine evlendikleri; çocukları için ödenen yardıma da çocuklarının doğduğu tarihi takibeden ay başından itibaren hak kazanırlar.

XVII - Aile yardım ödeneği hakkını kaybetme

MADDE 160. — Subay ve astsubaylar, eşi için ödenen aile yardım ödeneği hakkını boşanma veya eşinin ölümü, ocuk için ödenen yardım ödeneği hakkını da çocuğun ölümü veya 161 nci maddedeki hallerin vukuunu takibeden ay başından itibaren kaybederler.

XVIII - ocuk için aile yardım ödeneği verilmeyecek haller

MADDE 161. — Aşağıdaki hallerde çocuklar için aile yardım ödeneği verilmez :

- a) Evlenen ocuklar,
- b) 19 yaşını dolduran çocuklar.

19 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocuklarına 25 yaşını dolduruncaya ve yüksek öğrenim yapmakta bulunan erkek çocuklar için 25 yaşını geçmemek üzere öğrenimlerini bitirinceye kadar ve çalışamayacak derecede málúllükleri resmî sağlık kurulu raporu ile tesbit edilenler için, süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.

XIX - Mahrumiyet yeri ödeneği

MADDE 162. — Memleketin tabii, ekonomik, sosyal, kültürel, sağlık ve ulaştırma şartları dolaıyla subay ve astsubayların yaşama ve çalışmasında zorluk ve darlık gösteren yerlere sürekli görevle atananlara, o yerin mahrumiyet derecesine göre mahrumiyet yeri ödeneği verilir.

Hükümetin teklifi

XX - Ödeme usulü ve mahrumiyet yeri derecesi

MADDE 166. — Mahrumiyet yerlerinde çalışanlara ne zaman ve hangi hallerde ödenek verileceği, ne zaman ve hangi şartlarda bu ödenek hakkının kaybolacağı hususları ile ödeme usulü şekil ve şartları Başbakanlık Devlet Personel Dairesi tarafından hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onanacak bir yönetmelikle tesbit olunur.

Mahrumiyet yerleri ve dereceleri 4 senede bir yeniden tesbit olunur.

Bu yerlere ve derecelere otki yapan olağanüstü hallerde bu süre beklenmez.

XXI - Mahrumiyet yeri ödeneğinin miktarı

MADDE 167. — Mahrumiyet yeri ödeneği 4 derece üzerinden ödenir. Birinci derece mahrumiyet yeri ödeneği her yıl Bütçe kanunlarında belirtilir. Diğer mahrumiyet yerlerinin ödenekleri aşağıda gösterilen oranlara göre hesabedilir :

Mahrumiyet derecesi	Ödenek oranı
1	% 100
2	% 75
3	% 50
4	% 25

XXII - Mahrumiyet yeri ödeneğinin ödenme usulü

MADDE 168. — Mahrumiyet yeri ödeneği bu yerlerde göreve başladığı günü takibeden ay başından itibaren ve aylıklarla birlikte kesintisiz ödenir.

Başka yerlere atananlarla ölen veya emekliye ayrılanların aldıkları ödenek geri alınmaz.

XXIII - Sürekli görevle yurt dışında bulunanlardan yurt içinde bir göreve atananların aylıkları

MADDE 169. — Sürekli görevle yurt dışına gönderilen subaylar, yarsubaylar ve astsubaylardan bu görevlerine başladıktan sonra yurt içinde bir göreve atananlara atanma emrinin kendilerine tebliğ tarihine kadar olan aylıkları (151) nci maddeye göre ödenir.

Ancak bu subaylar, yarsubaylar ve astsubayların yurt içinde bir göreve atanmalarında yerlerine atananların gelişine kadar bekliyeceklerine dair emirde sarahat bulunanların aylıkları atanma tarihinden itibaren en çok 2 ay ödenmeye devam edilir.

XXIV - Yurt dışında görevde bulunanların geçici görevle merkeze çağrılmalarında ayrılmalarının verimli şekli

MADDE 170. — Sürekli görevle yurt dışına gönderilenlerin, geçici görevle yurt içine çağrılmaları halinde yurttaki buldukları süre içinde en çok bir ay kat sayılı aylıklarını almaya devam ederler. Bu süreyi aşan hallerde süreyi aştığı tarihten yurt dışındaki görevine başlama tarihine kadar geçen süre için aylık, yurt içindeki aylık gibi ödenir.

XXV - Yurt dışında görevli bulunanlardan farklı kat sayılı başka bir memlekete atananların aylıkları

MADDE 171. — Yurt dışında sürekli bir görevde bulunan subaylar, yarsubaylar ve astsubaylardan farklı ödeme kat sayısı uygulanan başka bir memlekete naklen atananlar (149) ncu maddede esasları gereğince (151) nci maddeye göre aylık alırlar.

Geçici Komisyonun değiştirişi

XX - Ödeme usulü ve mahrumiyet yeri derecesi

MADDE 163. — Mahrumiyet yerlerinde çalışanlara ne zaman ve hangi hallerde ödenek verileceği, hangi hallerde bu ödenek hakkının kalkacağı hususları ile ödemenin Şekil ve Şartları, Devlet memurları hakkında bu konuda hazırlanacak yönetmelik esaslarına muvazi olarak, Milli Savunma ve İçişleri Bakanlıklarınca müştereken hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onanacak bir yönetmelikle tesbit olunur.

Mahrumiyet yerleri ve dereceleri 4 senede bir yeniden tesbit olunur.

Bu yerlere ve derecelere etki yapan olağanüstü hallerde bu süre beklenmez.

XXI - Mahrumiyet yeri ödeneğinin miktarı

MADDE 164. — Hükümet tasarısının 167 nci maddesi 164 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

XXII - Mahrumiyet yeri ödeneğinin ödeme usulü

MADDE 165. — Hükümet tasarısının 168 nci maddesi 165 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

XXIII - Sürekli görevle yurt dışına bulunanlardan yurt içinde bir göreve atananların aylıkları

MADDE 166. — Sürekli görevle yurt dışına gönderilen subay ve astsubaylardan, bu görevlerine başladıktan sonra yurt içinde bir göreve atananlara atanma emrinin kendilerine tebliği tarihine kadar olan aylıkları 148 nci maddeye göre ödenir.

Ancak, bu subay ve astsubayların yurt içinde bir göreve atanmalarında yerlerine atananların gelişine kadar bekliyeceklerine dair emirde sarahat bulunanların aylıkları, atanma tarihinden itibaren en çok iki ay ödenmeye devam edilir.

XXIV - Yurt dışında görevde bulunanların geçici görevle merkeze çağrılmalarında aylıklarının verilme Şekli

MADDE 167. — Sürekli görevle yurt dışına gönderilenlerin geçici görevle yurt içine çağrılmaları halinde yurtda buldukları süre içinde en çok bir ay, kat sayılı aylıklarını almaya devam ederler. Bu süreyi aşan hallerde süreyi aştığı tarihten yurt dışındaki görevine başlama tarihine kadar geçen süre içinde aylık, yurt içindeki aylık gibi ödenir.

XXV - Yurt dışında görevli bulunanlardan farklı kat sayılı başka bir memlekete atananların aylıkları

MADDE 168. — Yurt dışında sürekli bir görevde bulunan subay ve astsubaylardan farklı ödeme kat sayısı uygulanan başka bir memlekete naklen atananlar, (146) nci madde esasları gereğince (148) nci maddeye göre aylık alırlar.

Hükümetin teklifi

XXVI - Yurt dışında görevli bulunanlardan bir başka memlekete geçici olarak gönderilenlerin aylıkları

MADDE 172. — Yurt dışında görevli bulunan subaylar, yarsubaylar ve astsubaylardan geçici görevle bir başka memlekete gönderilenlerden geçici görev süresi bir aya kadar olanların (bir ay dâhil) aylıkları; esas görevli oldukları yabancı memlekete ait kat sayılı aylıklardır.

Bu tarihten itibaren esas görevli bulunduğu yabancı memleketteki göreve başladığı tarihe kadar olan süre için:

a) Geçici görevli bulunduğu memleketin kat sayılı aylık tutarı almakta olduğu kat sayılı aylığından fazla ise aradaki fark günlük olarak kendisine hareketinden evvel veya vazifesine döndükten sonra ödenir.

b) Geçici görevde bulunduğu memleketin kat sayılı aylık tutarı kendi kat sayılı aylığından az ise aradaki fark kendisinden alınmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Silâhlı Kuvvetler kıta tazminatı

I - Kapsam

MADDE 173. — Türk Silâhlı Kuvvetlerin alay (dâhil) (denizde ve havada eşidi) ve daha küçük birliklerinde fiilen hizmet gören subay, yarsubay, astsubay, uzman çavuş ve uaztmalılara aşağıdaki maddeler hükümlerine göre kıta tazminatı verilir.

Deyimler

MADDE 174. — Deyimler :

Muharebe grupunun kapsamı alay seviyesindeki birliklerdir.

Birlik; batarya veya tabur seviyesindeki birliklere denir.

Albay maaşı; albay rütbesinin 4 ncü kademesinin karşılığıdır.

Gemi; 18 Gros tondan yukarı olan gemileri kapsar.

Kıta tazminatı verilecek görevler

MADDE 175. —

a) Kara Kuvvetlerinde aşağıdaki birliklere kıta tazminatı verilir :

1. Muharip birlik (eğitim birlikleri dâhil) takım, hava bölüğü, bölük (batarya) birlik, tabur, grup, alay, kadrolu merkez komutanlığı, tugay komutanlığı, muharebe grubu, tümen topçu ve kolordu topçu komutanlıklarında fiilen hizmet gören komutan ve komutan muavinleri ile bu birliklerin takımı bölük (batarya) ve birliklerinde bulunan subay, yarsubay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek 4 cetvelde rütbeleri hizalarında gösterilen miktar kadar.

2. Dağ okulu, dağ komando öğretmenleri, kolordu merkez komutanlığı (karargâhı hariç) ile role merkezleri, elektronik istihbarat bölüklerinde fiilen hizmet gören subay, yarsubay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen miktar kadar.

3. Muharip birlik, tabur, grup, alay, tank tugay, hudut tugay, kolordu merkez komutanlığı, muharebe grubu, tümen topçusu ve kolordu topçusunun diğer kadro görevlerinde

Geçici Komisyonun değiştirişi

XXVI - Yurt dışında görevli bulunanlardan bir başka memlekete geçici olarak gönderilenlerin aylıkları

MADDE 169. — Yurt dışında görevli bulunan subay ve astsubaylardan, geçici görevle bir başka memlekete gönderilenlerden, geçici görev süresi bir aya kadar olanların (bir ay dâhil) aylıkları; esas görevli oldukları yabancı memlekete ait kat sayılı aylıklarıdır.

Bu tarihten itibaren esas görevli bulunduğu yabancı memleketteki göreve başladığı tarihe kadar olan süre için :

a) Geçici görevle bulunduğu memleketin kat sayılı aylık tutarı, almakta olduğu kat sayılı aylığından fazla ise, aradaki fark günlük olarak kendisine hareketinden evvel veya vazifesine döndükten sonra ödenir.

b) Geçici görevde bulunduğu memleketin kat sayılı aylık tutarı, kendi kat sayılı aylığından az ise aradaki fark kendisinden alınmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Silâhlı Kuvvetler kıta tazminatı

I - Kapsam

MADDE 170. — Türk Silâhlı Kuvvetlerinde fiilen vazife gören subay, astsubay, uzman avuş ve uzatmalılara aşağıdaki maddeler hükümlerine göre kıta tazminatı verilir.

Tarifler

MADDE 171. — Tarifler :

Muharebe grupunun kapsamı, alan ve seviyesindeki birliklerdir.

Birlik : Batarya ve tabur seviyesindeki birliklere denir.

Albay maaşı : Albaylıkta 3 senesini doldurmuş olan albaya 24 şubat 1961 tarihli 262 ve aynı tarihli 263 sayılı kanunlarla verilen zamlı brüt maaş tutarıdır.

Gemi : 18 Grostondan yukarı olan gemileri kapsar.

Hava Kuvvetleri için birlik : Tugay ve eşidi ile daha kk her hangi taktik, idari, sağlık ve lojistik teşkillerdir.

Kıta tazminatı verilecek görevler

MADDE 172. — Kıta tazminatı alacak birlik mensupları ile nisbetleri aşağıdadır :

a) Kara Kuvvetlerinde :

1. Muharip birlik (eğitim birlikleri dâhil) takım, hava bölüğü, bölük (batarya), birlik, tabur, grup, alay, kadrolu merkez komutanlığı, tugay komutanlığı, muharebe grubu, tümen topçu ve kolordu topçu komutanlıklarında fiilen hizmet gören komutan ve komutan muavinleri ile bu birliklerin takım, bölük, (batarya) ve birliklerinde bulunan subay, astsubay ve uzman avuşlara Ek - 4 cetvelde rütbeleri hizalarında gösterilen miktar kadar.

2. Dağ ve Komando Okulu Komutanı ve muavini ile dağ ve komando öğretmenleri ve bu okul takım, bölük ve birlik komutanlarına ve rol merkezleri ile elektronik istihbarat bölüklerinde hizmet gören subay, astsubay ve uzman avuklara Ek - 4 cetvelde rütbelerinde gösterilen miktar kadar.

3. 1 ve 2 nci fıkalarda gösterilen birliklerin karargâhlarında görevli diğer subay, astsubay ve uzman avuşlara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşularında gösterilen miktarların % 50 si kadar,

Hükümetin teklifi

fiilen hizmet gören subay, yarsubay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarının yüzde 50 si kadar.

4. İdari birlik takım, bölük ve taburlarda fiilen komutanlık ve komutan muavinliği yapanlar ile bu birliklerden takım ve bölüklerde bulunan subay, yarsubay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen miktarın % 50 si kadar.

5. İdari birlik taburlarının diğer kadro görevlerinde fiilen çalışan subay, yarsubay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 30 u kadar.

b) Deniz Kuvvetlerinde, aşağıda birliklere kıta tazminatı verilir :

1. Gemilerde (Denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam hizmet personeli hariç) deniz er eğitim (Kara birlikleri dâhil) topçu, istihkâm ve piyade birliklerinin takım, bölük, birlik, tabur, alay, kadrolu merkez komutanlığı, grup komutanlıklarında fiilen hizmet gören komutan ve komutan muavinleri ile bu birliklerin takım, bölük (batarya) ve birliklerinde elektronik istihbarat birlikleri radar istasyonları ve kadrolu merkez komutanlığında (karargâh hariç) bulunan subay, yarsubay ve astsubaylara Ek - 4 cetvelde rütbeleri hizalarında gösterilen yüzde miktarının tutarı kadar.

2. Deniz er eğitim (Kara birlikleri dâhil) topçu, istihkâm ve piyade birliklerinin tabur, grup ve kadrolu merkez komutanlığı karargâhı ve alaylarının diğer kadro görevlerinde fiilen hizmet gören subay, yarsubay ve astsubaylara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarının tutarının yüzde 50 si kadar.

3. Methal kontrol grup komutanlığı, mayın grup komutanlığı, mania grup komutanlığı, liman emniyet grup komutanlıklarının (gemiler hariç) diğer kadro görevlerinde fiilen hizmet gören subay, yarsubay ve astsubaylara Ek - 4 cetvelde rütbeleri karşısındaki yüzde miktarı tutarının % 30 u kadar.

4. İdari birlik takım, bölük, taburlarda fiilen komutanlık ve komutan muavinliği yapanlara Ek - 4 cetvelde yüzde miktarının % 50 si kadar. Gayrimuharip tabur ve diğer kadro görevlerinde çalışanlara % 30 u kadar.

5. Fotoğrametri şubesi kıymetlendirme kısmında görevli subay, yarsubay ve astsubaylara (kıymetlendirme kısmı dâhil) Ek - 4 cetvelde rütbeleri hizalarındaki yüzde miktarının % 50 si kadar.

c) Hava Kuvvetlerinde aşağıdaki birliklere kıta tazminatı verilir.

1. Hava üs komutanlıklarında (Üs karargâhı hariç) tayyare filolarında, hava kontrol merkezleri, radar müfrezeleri, hava seyrüsefer kolaylıkları, radyo role istasyonları kadrolarında fiilen hizmet gören subay, yarsubay ve astsubaylarla uçuş tabiplerine Ek - 4 cetvelde rütbeleri hizalarında gösterilen yüzde miktarı tutarı kadar.

2. Hava okullarının hizmet birlikleri, hava er eğitim (kara birlikleri dâhil) istihkâm, piyade, takım, bölük, birlik, tabur ve füze birliklerinde komutan ve komutan muavinleri ile bu birlik, bölük ve birliklerinin diğer kadro görevlerinde fiilen hizmet gören subay, yarsubay ve astsubaylara Ek - 4 cetveldeki rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarı tutarı kadar.

3. Hava üs komutanlıklarının karargâhlarında hava okullarının hizmet birlikleri, hava er eğitim (kara birlikleri dâhil) istihkâm, piyade ve füze birliklerinin tabur, alay, gruplarının diğer kadro görevlerinde fiilen hizmet gören subay, yarsubay ve astsubaylara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarının tutarının % 50 si kadar.

4. İdari birlik, takım, bölük ve taburlarda fiilen komutanlık ve komutan muavinliği yapanlar ile bu birliklerden takım ve bölüklerde bulunan subay, yarsubay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 50 si kadar.

5. İdari birlik taburlarının diğer kadro görevlerinde fiilen çalışan subay, yarsubay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek - 4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 30 u kadar.

d) Jandarma Genel komutanlığına bağlı aşağıdaki birlik mensuplarına kıta tazminatı verilir.

1. Jandarma Genel Komutanlığına bağlı seyyar ve eğitim jandarma takım, bölük, birlik, tabur,

Geçici Komisyonun Değiştirisi

4. Yardımcı sınıf bölük, birlik, takım ve taburlarında fiilen komutanlık ve komutan muaviniği yapanlar ile bu birliklerden takım ve bölüklerde bulunan subay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek-4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen miktarın % 50 si kadar,

5. Yardımcı sınıf bölük, birlik ve taburlarının diğer kadro görevlerinde çalışan subay, astsubay ve uzman çavuşlara Ek-4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 30 u kadar,

b) Deniz Kuvvetlerinde:

1. Gemilerde (denizaltı, dalgıç ve kurbağaadam hizmet personeli hariç) deniz er eğitim (kara birlikleri dâhil) topçu, istihkâm ve piyade birliklerinin takım, bölük, birlik, tabur, alay, kadrolu merkez komutanlığı, grup komutanlıklarında fiilen hizmet gören komutan ve komutan muavinleri ile bu birliklerin takım, bölük (batarya) ve birliklerinde, elektronik istihbarat birlikleri, radar istasyonları ve kadrolu merkez komutanlığında (karargâh hariç) ve gemilerde fiilen çalışan subay ve astsubaylara Ek-4 cetvelde rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarının tutarı kadar.

2. Deniz er eğitim (kara birlikleri dâhil) topçu, istihkâm ve piyade birliklerinin tabur, grup ve kadrolu merkez komutanlığı karargâhı ve alaylarının diğer kadro görevlerinde hizmet gören subay ve astsubaylara Ek-4 cetvelde rütbelerinin karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 50 si kadar,

3. Methal grup komutanlığı, mayın grup komutanlığı, mania grup komutanlığı, liman emniyet grup komutanlıklarının (gemiler hariç) diğer kadro görevlerinde fiilen hizmet gören subay ve astsubaylara Ek-4 cetvelde rütbeleri karşılarındaki yüzde miktarı tutarının % 30 u kadar,

4. — Yardımcı sınıf birlik, takım, bölük ve taburlarında, fiilen komutanlık ve komutan muaviniği yapanlara Ek-4 cetveldeki rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 50 si kadar. Bunların diğer kadro görevlerinde çalışanlara rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 30 u kadar,

5. Fotoğrametri şubesi kıymetlendirme kısmında görevli subay ve astsubaylara (kıymetlendirme kısım âmiri dâhil) Ek-4 cetvelde rütbeleri karşılarındaki yüzde miktarının % 50 si kadar,

c) Hava Kuvvetlerinde:

Hava Kuvvetleri Komutanlığı, hava kuvveti komutanlıkları ve hava eğitim komutanlığı genel ve özel karargâhları ile, bu karargâhlara bağlı satınalma ve muayene komisyon başkanlıkları ve ambar müdürlükleri dışında kalan birlik ve teşkillerde fiilen hizmet gören subay ve astsubaylara Ek-4 cetvelde rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarı kadar,

d) Jandarma Genel Komutanlığında:

1. Jandarma Genel Komutanlığına bağlı seyyar ve eğitim jandarma takım, bölük, birlik, tabur ve alayları ile muhafız jandarma kıtalarında ve sabit jandarma kıta ve birliklerinde fiilen hizmet gören komutan ve komutan muavinleri ile bu birliklerin takım ve bölüklerinde ve diğer kadro görevlerindeki subay ve astsubaylar ile uzatmalılara Ek-4 cetveldeki rütbeleri karşılarında gösterilen miktar kadar, bu birliklerde tabur karargâh ve alayların diğer kadro görevlerinde fiilen hizmet gören subay, astsubay, ve uzatmalılara Ek-4 cetvelde rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 50 si kadar,

2. Bot komutanlıklarında ve botlarda fiilen görev ifa eden subay, astsubay ve uzatmalılara Ek-4 cetvelde rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarları kadar,

3. Jandarma Komando Okulu Komutanı ile muavini, öğretmenleri, birlik, bölük ve takım komutanlarına Ek-4 cetveldeki rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarı kadar, okuldaki diğer subay ve astsubaylara Ek-4 cetveldeki rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 50 si kadar,

Hükümetin teklifi

alayları ile muhafız jandarma kıtalarında fiilen hizmet gören komutan ve komutan muavinleri ile bu birliklerin takım ve bölüklerinde diğer kadro görevlerindeki subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar ile uzatmalılara Ek - 4 cetveldeki rütbeleri karşılarında gösterilen miktar kadar, bu birliklerde tabur karargâhı ve alayların diğer kadro görevlerinde fiilen hizmet gören subay, yarsubay, astsubaylara ve uzatmalılara Ek - 4 cetvelde rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarının % 50 si kadar.

2. Bot komutanlıklarında ve botlarda fiilen görev ifa eden subay, yarsubay, astsubay ve uzatmalılara Ek - 4 cetvelde rütbeleri karşılarında gösterilen yüzde miktarı kadar.

3. Jandarma komando okullarında fiilen hizmet gören öğretmenlere Ek - 4 cetvelde rütbeleri karşılarında yüzde miktarının tutarı kadar.

e) Harita Genel Müdürlüğü :

Fotogrametri şubesi kıymetlendirme kısmında görevli subay, yarsubay ve astsubaylara (kıymetlendirme kısım âmiri dâhil) Ek - 4 cetvelde rütbeleri hizalarındaki yüzde miktarının % 50 si kadar.

Kıta tazminatı verilir.

Kıta tazminatının ödenme şekli

MADDE 176. — Kıta tazminatı ay başında peşin olarak ödenir. Bu tazminat her türlü vergiden muaf olduğu gibi borç için de haczedilemez.

Kıta tazminatına hak kazanma tarihi

MADDE 177. — Kıta tazminatı bu tazminatı almaya hak kazandıran göreve fiilen katılış tarihini takibeden ay başından itibaren ödenmeye başlanır.

Kıta tazminatının kesileceği haller

MADDE 178. —

a) Bu kanun gereğince kıta tazminatı verilmeyen bir göreve atananların tazminat aldığı görevinden ayrılışını takibeden ay başından itibaren,

b) Tedavi, hava değişimi veya istirahat gibi sıhhi sebepler veya yurt içi veya dışı kurslar dolayısıyla görevlerinden ayrılanların ayrılışlarını takibeden ay başından itibaren,

c) Tahsil, staj ve bilgi ve görgü arttırmak maksadıyla görevinden ayrılanların ayrılışlarını takibeden ay başından itibaren kıta tazminatları kesilir.

Kıta tazminatının gün kesirleri

MADDE 179. — Kıta tazminatının günlük hesabında aylar 30 gün olarak hesab edilir ve buna göre işlem yapılır.

Çeşitli tazminat alanların kıta tazminatı

MADDE 180. — Hizmet eri tazminatı, tayin bedeli ve mahrumiyet zammından başka her hangi bir isimde tazminat alanlara kıta tazminatı verilmez. Bunlardan kıta tazminatı verilmesi icabeden bir göreve tâyin edilenler, fazla olan tazminatı tercih edebilirler. Ancak; kıta tazminatını tercih ettiklerinde bu tazminat göreve katılış tarihlerini takibeden ay başından itibaren ödenmeye başlanır ve almaktan sarfinazar ettikleri tazminat da aynı zamanda kesilir.

Kıta tazminatı verilen bir göreve bir ay ve daha fazla bir süre ile vekâlet edenler o görevin ve rütbesinin gerektirdiği kıta tazminatını alırlar.

Yalnız bir görev için kıta tazminatı ödenir.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

e) Harita Genel Müdürlüğünde :

Fotoğrametri şubesi Kıymetlendirme Kısımında görevli subay ve astsubaylara (kıymetlendirme kısım âmiri dâhil) Ek - 4 cetvelde rütbeleri karşılarındaki yüzde miktarının % 50 si kadar, Kıta tazminatı verilir.

Kıta tazminatının ödenme şekli

MADDE 173. — Hükümet tasarısının 176 ncı maddesi 173 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kıta tazminatına hak kazanma tarihi

MADDE 174. — Hükümet tasarısının 177 ncı maddesi 174 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kıta tazminatının kesileceği haller

MADDE 175. — Hükümet tasarısının 178 ncı maddesi 175 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Çeşitli tazminat alanların kıta tazminatı

MADDE 176. — Hizmet eri tazminatı, tayın bedeli ve mahrumiyet zammından başka her hangi bir isimde tazminat alanlara kıta tazminatı verilmez. Bunlardan kıta tazminatı verilmesi icabeden bir göreve tayin edilenler fazla olan tazminatı tercih edebilirler. Ancak; kıta tazminatını tercih ettiklerinde bu tazminat, göreve katılış tarihlerini takibeden aybaşından itibaren ödenmeye başlanır ve almaktan sarfınazar ettikleri tazminat da aynı zamanda kesilir.

Kıta tazminatı verilen bir göreve bir ay ve daha fazla süre ile vekâlet edenler, o görevde kendi rütbesinin gerektirdiği kıta tazminatını alırlar.

Yalnız bir görev için kıta tazminatı ödenir.

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Sosyal haklar ve yardımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

I - Emeklilik hakları

MADDE 181. — Subayların, yarsubayların, astsubayların ve askerî öğrencilerin emeklilik veya mâlûllük hallerinde kendilerinin, ölümleri halinde dul ve yetimlerinin sahip bulunacakları haklar özel kanunlara göre düzenlenir.

MADDE 182. — Emekli veya mâlûllük aylığı bağlanan subaylardan, yarsubaylardan, astsubaylardan eylemli hizmet süresi 30 yıl ve daha fazla olanlara her eylemli hizmet yılı için bağlanmaya esas tutulan aylıklarının yarısı bir defaya mahsus olmak üzere emekli ikramiyesi olarak verilir. Şu kadar ki, verilecek ikramiyenin miktarı bağlamaya esasa tutulan aylığın 15 katını geçemez. Eylemli hizmet süresi 25 yıl ile 30 yıl arasında bulunanlardan yaş haddi mâlûllük, ölüm veya isteği üzerine emekli aylığı bağlananlara da birinci fıkradaki esaslara göre ikramiye verilir.

İkramiyenin hesabında 6 ay ve daha fazla yıl kesirleri tam yıl sayılır. 6 aydan az kesirler nazara alınmaz.

Eylemli hizmet süreleri 25 ve daha fazla yıl olanlardan emekliye veya mâlûllük aylığı bağlanmadan ölenler için yukardaki esaslara göre bağlanacak ikramiyenin tamamı aylığa hak kazanan dul ve yetimlerine aylıkları ile orantılı olarak ödenir.

Hak kazandıkları ikramiyelerini almadan ölenlerin bu ikramiyeleri dul ve yetimlerine yukardaki fıkra esaslarına göre verilir.

b) Emekli ikramiyelerinin ödenmesi

MADDE 183. — Subayların, yarsubayların ve astsubayların emekli ikramiyeleri emekli, mâlûllük, dul ve yetim aylıkları bağlanırken bu aylıkları ödemekle görevli kurum tarafından tahakkuk ettirilerek verilir. Yazı ile istenmesi üzerine en çok iki ay içerisinde ilgili bakanlıkça bu para ilgili kuruma gönderilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yardımlar

I - Doğum yardım ödeneği

MADDE 184. — Subaylardan, yarsubaylardan ve astsubaylardan çocuğu dünyaya gelenlere her yıl bütçe kanunu ile tesbit edilen miktarda doğum yardım ödeneği verilir.

Ana ve baba veya bunların her ikisinin de genel veya katma bütçeli dairelerden maaş almaları halinde bu ödenek yalnız babaya ödenir.

Mahkemece verilen ayrılık süresi içinde doğan çocuklar için bu yardım anaya verilir.

Doğum yardım ödeneği hiçbir vergiye ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve tediye emri aranmaksızın saymanlarca derhal ödenir.

Bu yardım borç için haczedilmez.

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Sosyal haklar ve yardımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Emeklilik hakları

I - Emeklilik hakları

MADDE 177. — Subayların, astsubayların ve askerî öğrencilerin emeklilik veya mâlûllük hallerinde kendilerinin; ölümleri halinde dul ve yetimlerinin sahip buldukları haklar özel kanunlara göre düzenlenir.

a) Emeklilik ikramiyesi

MADDE 178. — Emekli veya mâlûllük aylığı bağlanan subay ve astsubaylardan, fiilî hizmet süresi 25 yıl veya daha fazla olanlara, her fiilî hizmet yılı için, bağlanmaya esas tutulan aylıklarının yarısı, bir defaya mahsus olmak üzere emeklilik ikramiyesi olarak verilir.

Şu kadar ki, verilecek ikramiyenin miktarı, bağlamaya esas tutulan aylığın 15 katını geçemez.

İkramiyenin hesabında 6 ay ve daha fazla yıl kesirleri tam yıl sayılır. 6 aydan az kesirler nazara alınmaz.

Fiilî hizmet süreleri 25 yıl veya daha fazla olanlardan, emekli veya mâlûllük aylığı bağlanmadan ölenler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa hak kazanan dul ve yetimlerine aylıkları ile orantılı olarak ödenir.

Hak kazandıkları ikramiyelerini almadan ölenlerin bu ikramiyeleri, vârislerine ödenir.

b) Emekli ikramiyelerinin ödenmesi

MADDE 179. — Subay ve astsubayların emekli ikramiyeleri emekli, mâlûllük, dul ve yetim aylıkları bağlanırken bu aylıkları ödemekle görevli kurum tarafından tahakkuk ettirilerek verilir. Ya-
za ile istenmesi üzerine en çok iki ay içerisinde ilgili Bakanlıkça bu para ilgili kuruma gönderilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yardımlar

I - Doğum yardımı ödeneği

MADDE 180. — Subay ve astsubaylardan çocuğu dünyaya gelenlere, her yıl bütçe kanunu ile tesbit edilen miktarda doğum yardım ödeneği verilir.

Ana ve baba veya bunların her ikisinin de genel ve katma bütçeli dairelerden maaş almaları halinde, bu ödenek yalnız babaya ödenir.

Mahkemece verilen ayrılık süresi içinde doğan çocuklar için bu yardım anaya verilir.

Doğum yardım ödeneği hiçbir vergiye ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve tediye emri aranmaksızın saymanlarla derhal ödenir.

Bu yardım borç için haczedilemez.

Hükümetin teklifi

a) *Ölüm yardım ödeneği*

MADDE 185. — Subaylardan, yarsubaylardan ve astsubaylardan :

a) Genel veya katma bütçeli dairelerden maaş almıyan eşi ile aile yardımı ödeneğine müstahak çocuğu ölenlere almakta olduğu aylığın bir aylık tutarında,

b) Subayların, yarsubayların ve astsubayların ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye eğer bildiri vermemiş ise eşine yoksa çocuklarına subayın, yarsubayın ve astsubayın son aylığının iki aylığı tutarında,

Ölüm yardım ödeneği verilir.

Ölüm yardım ödeneği hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve tediye emri aranmaksızın saymanlarca derhal ödenir. Bu yardım borç için haczedilmez.

Yurt dışı görevlerde bulunan subaylara, yarsubaylara ve astsubaylara veya eşlerine veya bildiride göstereceği şahıslara verilecek ölüm yardım ödeneğinde (151 nei) maddede yazılı katsayı uygulanmaz.

II - Tedavi ve cenaze masrafları

MADDE 186. — 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanun ve Yönetmeliğinde gösterildiği şekilde uygulanır.

III - Yakacak yardımı

MADDE 187. — Devlet memurlarının hangi hallerde ve hangi yerlerde ve ne miktarda ve ne şekilde yakacak yardımı alacaklarına dair çıkarılacak kanun ve yönetmelik subaylar, yarsubaylar ve astsubaylar hakkında da aynen uygulanır.

IV - Giyecek ve yiyecek yardımı

MADDE 188. — Özel kanun ve yönetmeliklerde gösterildiği şekilde verilir.

V - Tahsil bursları ve yurtlar

MADDE 189. — Mahrumiyet yerlerinde görevli subayların, yarsubayların ve astsubayların bu oldukları yerlerde orta dereceli okul bulunmadığı takdirde bu dereceli okulda okuma hakkını kazanmış bulunan çocuklarını yatılı okulda okutmak isterlerse pansiyon ücreti indirimlerinden faydalanırlar. Bu hususta Devlet memurları hakkında uygulanan esaslara tabidirler.

Millî Savunma Bakanlığı öğrenci yurtlarından istifade etmekte olan orta dereceli okulda okuyan çocukları için subay, yarsubay ve astsubaylar tarafından bu yurtlara ödenen ücretin yarısı Millî Savunma Bakanlığınca karşılanır.

a) *Sınıfta kalan çocuklar için burs verilemeyeceği*

MADDE 190. — Pansiyonlarda ücret indiriminden faydalanan subaylar, yarsubaylar ve astsubayların çocukları sınıfta kalırlarsa aynı sınıf için ikinci sene bu haktan faydalanamazlar.

VI - Vazife mâlûllerine ve şehit ailelerine yapılacak yardım

MADDE 191. — Silâhlı Kuvvetlerde vazife gören subaylardan, yarsubaylardan ve astsubaylardan vazife esnasında ve vazife dolayısıyla sakat kalarak görevlerinden ayrılanlara albay aylığının 5 katı, daimî olarak hizmetten ayrılmak mecburiyetinde kalarak emekliye sevk edilenlere 7 katı, ölen veya şehit olanların dul ve yetimlerine yoksa kanuni mirasçılarında 12 katı bir defaya mahsus olmak üzere tazminat olarak verilir.

Geçici Komisyonun değiştirişi

a) *Ölüm yardım ödeneği*

MADDE 181. — Subay ve astsubaylardan :

a) Genel veya katma bütçeli dairelerden maaş almıyan eşi ile aile yardım ödeneğine müstehak çocuğu ölenlere, almakta olduğu aylığın bir aylığı tutarında,

b) Subay ve astsubayların ölümü halinde, sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşiine, yoksa çocuklarına subayın ve astsubayın son aylığının iki aylığı tutarında, Ölüm yardım ödeneği verilir.

Ölüm yardım ödeneği hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve tediye emri aranmaksızın saymanlarca derhal ödenir. Bu yardım borç için haczedilemez.

Yurt dışı görevlerde bulunan subay ve astsubaylara veya eşlerine veya bildiride göstereceği şahıslara verilecek ölüm yardım ödeneğinde (148 nci) maddede yazılı kat sayı uygulanmaz.

II - Tedavi ve cenaze masrafları

MADDE 182. — Tedavi ve cenaze masrafları, 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanun ve Yönetmeliğinde gösterildiği şekilde uygulanır.

III - Yakacak yardımı

MADDE 183. — Devlet memurlarının hangi hallerde ve hangi yerlerde ve ne miktarda ve ne şekilde yakacak yardımı alacaklarına dair çıkarılacak kanun ve yönetmelik, subay ve astsubaylar hakkında da aynen uygulanır.

IV - Giyecek ve yiyecek yardımı

MADDE 184. — Giyecek ve yiyecek yardımı özel kanun ve yönetmeliklerde gösterildiği şekilde verilir.

V - Tahsil bursları ve yurtlar

MADDE 185. — Mahrumiyet yerlerinde görevli subay ve astsubayların buldukları yerlerde orta dereceli okullar bulunmadığı takdirde, bu dereceli okulda okuma hakkını kazanan çocuklarını, yatılı okulda okutmak isterlerse, pansiyon ücreti indirimlerinden faydalanırlar. Bu hususlarda Devlet memurları hakkında uygulanan esaslara tabidirler.

Milli Savunma Bakanlığı öğrenei yurtlarından istifade etmekte olan orta dereceli okulda okuyan çocukları için subay ve astsubaylar tarafından bu yurtlara ödenen ücretin yarısı Millî Savunma Bakanlığınca karşılanır.

Sınıfta kalan çocuklar için burs verilemeyeceği

MADDE 186. — Pansiyonlarda ücret indiriminden faydalanan subay ve astsubayların çocukları sınıfta kalırlarsa aynı sınıf için ikinci sene bu haktan faydalanamazlar.

VI - Vazifede málül kalam ve ölenlerin ailelerine ödenecek tazminatlar

MADDE 187. — Subay ve astsubaylardan vazife esnasında málül kalam ve ölenlere ödenecek tazminatlar özel kanunlarla yürütülür.

Hükümetin teklifi

Hazarda emniyet ve asayişin muhafazası ve kaçakçılığın önlenmesi maksadı ile yapılan müsademe yaralanan jandarma subayları, yarsubayları ve astsubayları ile bu hizmeti ifa etmek üzere görevlendirilmiş diğer kuvvet komutanlıkları subaylarına, yarsubaylarına ve astsubaylarına albay aylığının 3 katı tazminat verilir. Bunlardan yaralanma neticesinde sakat kalanlara, vazifeden ayrılanlara veya ölenlere yukarıdaki fıkra üzerinden işlem yapılır.

Aynı hizmetlerde vazife görürken yaralanan erbaş ve erlere albay aylığının 2 katı, bunlardan ölenlerin dul ve yetimlerine yoksa kanuni mirasçılarında albay aylığının 5 katı tazminat olarak verilir.

Bu maddedeki albay maaşı albay rütbesinin 3 ncü kademe aylığının karşılığıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lojmandan faydalanma ve mülk konutu

A) Lojmandan faydalanma

I - Kapsam

MADDE 192. — Çeşitli kanunlara göre yaptırılan veya satın alınan lojmanlarla Millî Savunma Bakanlığına veya Jandarma Genel Komutanlığına tahsisli lojmanların kanunlarında gösterilen hak sahiplerine tahsis ve bu lojmanlardan çıkarılma bu kanun hükümlerine göre düzenlenir.

II - Tahsis

MADDE 193. — Yukarıdaki maddedeki lojmanların hak sahiplerine tahsisleri ile yüzde nisbetleri, aşağıdaki esaslar dâhilinde Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

a) Lojmanların tevziinde aşağıdaki esaslara göre tanzim ve ilân edilecek puantaj cetveleri esastır.

1. Müracaat tarihi,
2. Muhassasat ilmühaberinde yazılı, bakmakla mükellef olduğu ve yanında bulunan aile fertleri sayısı,
3. Ailesinin hiçbir geliri olmıyanlar,
4. Kıta hizmetinde bulunanlar,
5. Daha önceki garnizonlarda lojmanlardan faydalanmamış bulunanlar ve faydalanma süresi az olanlar.

b) Yönetmelikte tesbit edilecek makam ve komutanlıklara (a) fıkrasındaki sıraya bağlı olmıyarak lojman tahsis edilebilir.

ç) Kendisinin veya bakmakla mükellef olduğu aile fertlerinin lojmanın bulunduğu şehir ve kasabalarda meskeni veya lojman bedelinin üç misli veya daha fazla bir akaarı bulunanlar ile 6 ay ve daha fazla daimi görevle dış memleketlerde vazife alanlar lojmandan faydalanamazlar.

III - Lojmandan çıkma ve çıkarılma

MADDE 194. — Emekliye ayrılanlar, istifa edip çekilenler, başka bir yere nakil ve atanmalar, her ne suretle olursa olsun Silâhlı Kuvvetlerden ilişiği kesilenler, bir garnizondaki (b) fıkrası haricinde lojmanda devamlı olarak 4 yıl oturma müddetini dolduranlar, tahsis yapıldıktan sonra 193 ncü maddenin (c) fıkrasında yazılı fertlerin mesken ve akaarı bulunduğu anlaşılmal ve bunların ölümü hâlinde bu binalarda oturmakta bulunan aileler 2 ay içinde bu evleri boşaltmaya

Geçici Komisyonun değiştirişi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lojmandan faydalanma ve mülk konutu

A) Lojmandan faydalanma

I - Kapsam

MADDE 188. — Hükümet tasarısının 192 nci maddesi 188 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

II - Tahsis

MADDE 189. — Yukardaki maddedeki lojmanların hak sahiplerine tahsisleri ile yüzde nisbetleri aşağıdaki esaslar dâhilinde, Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile düzenlenir.

a) Lojmanların tevziinde aşağıdaki esaslara göre tanzim ve ilân edilecek puvantaj cetvelleri esastır.

1. Müracaat tarihi,
2. Muhasebat ilmühaberinde yazılı bakmakla mükellef olduğu ve yanında bulunan aile fertlerinin sayısı,
3. Ailesinin hiçbir geliri olmıyanlar.
4. Kıta hizmetinde bulunanlar,
5. Daha önceki garnizonlarda lojmanlardan faydalanmamış bulunanlar ve faydalanma süresi az olanlar,

b) Yönetmelikte tesbit edilecek makam ve komutanlıklara (a) fıkrasındaki sıraya bağlı olmıyarak lojman tahsis edilebilir.

c) Kendisinin veya bakmakla mükellef olduğu aile fertlerinin lojmanın bulunduğu şehir ve kasabalarda meskeni veya lojman kira bedelinin iki misli veya daha fazla bir akaarı bulunanlar ile 6 ay ve daha fazla daimî görevle dış memleketlerde vazife alanlar lojmandan faydalanamazlar.

III - Lojmandan çıkma ve çıkarılma

MADDE 190. — Emekliye ayrılanlar, istifa edip çekilenler, başka bir yere nakil ve atanmalar, her ne suretle olursa olsun Silâhlı Kevvetlerden ilçigi kesilenler, bir garnizondaki (b) fıkrası haricinde lojmanda devamlı olarak 4 yıl oturma müddetini dolduranlar, tahsis yapıldıktan sonra 189 neu maddenin (c) fıkrasında yazılı fertlerin mesken ve akaarı bulunduğu anlaşılmalr ve bunların ölümü halinde bu binalarda oturmakta olan aileler iki ay içinde, bu evleri boşaltmaya

Hükümetin teklifi

meceburdurlar. Bu süre içinde boşaltmadıkları takdirde başkaca bir tebligata lüzum kalmadan bu evler garnizon komutanı emriyle bir hafta içinde zorla boşaltılır. Bu emre karşı idari ve kazai merciler nezdinde itiraz bu kararların icra ve infazını durduramaz.

Yetkili merciler tarafından kendisine tahsis yapılmadan bu evleri işgal edenler hakkındada yukardaki hükümler uygulanır.

B) Mülk konutu

IV - Subay, yarsubay ve astsubaylar için mülk konutu

MADDE 195. — Mülk konutu, emekli aylığını ödemekle görevli kurum tarafından ayrılacak bir fonla subaylara, yarsubaylara ve astsubaylara mülk konutu yapmak maksadiyle kredi verilir.

ONBEŞİNCİ KISIM

taltifler

BİRİNCİ BÖLÜM

Savaş takdirnamesi

I - Savaş takdirnamesi

MADDE 196. — Savaş takdirnamesi: Savaş madalyasının verilmesini gerektiren hallerin üstünde başarılı sevk ve idare kabiliyeti veya görev icabı üstün kahramanlık ve cesaret göstermek suretiyle muharebenin gidişini değiştirecek harb neticesine tesir eden hallerde, üst makamlarca müteselsilen tasdik olunacak inhalar üzerine subaylara, yarsubaylara ve astsubaylara verilir.

a) İki defa 2 nci derece savaş madalyası

MADDE 197. — İki defa 2 nci derece savaş madalyası ile taltif edilenlere bir savaş takdirnamesi verilir.

b) Takdirnamenin verilmesi

MADDE 198. — Savaş takdirnamesi Silâhlı Kuvvetler komutanının teklifi üzerine Milli Savunma Bakanı ve Başbakanın müşterek kararnamesi ve Cumhurbaşkanı onayı ile verilir. Silâhlı Kuvvetler Komutanının teklifine esas olacak inhalar hiçbir makam tarafından iptal edilemez. Menfi mütalâası olanlar yazılı mütalâalarını komuta silsilesiyle Silâhlı Kuvvetler Komutanına gönderir.

İKİNCİ BÖLÜM

Madalyalar

I - Madalyaların çeşitleri

MADDE 199. — Silâhlı Kuvvetler mensupları ile Silâhlı Kuvvetlere yararlı hizmet yapan kişilere savaşta ve barışta yaptıkları fedakârlık, gösterdikleri kahramanlık ve üstün başarılar karşılığında aşağıda yazılı madalyalar verilir :

a) Savaş madalyası,

Geçici Komisyonun değiştirii

mecburdurlar. Bu süre içinde boşaltılmadıkları takdirde, başkaca bir tebligata lüzum kalmadan bu evler garnizon komutanı emriyle bir hafta içinde zorla boşaltılır. Bu emre karşı idari ve kazai merciler nezdinde itiraz, bu kararların icra ve infazını durduramaz.

Yetkili merciler tarafından kendisine tahsis yapılmadan bu evleri işgal edenler hakkında, yukarıdaki hükümler uygulanır.

B) Mülk konutu

IV - Subay ve astsubaylar için mülk konutu

MADDE 191. — Mülk konutu için ipotek kredisi, subay ve astsubayların da iştiraki suretiyle, emekli aylıklarının ödemekle görevli kurum tarafından tesis edilecek fondan karşılanır.

Bu madde hükümleri özel kanunlarla düzenlenir.

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

Taltifler

BİRİNCİ BÖLÜM

Savaş takdirnamesi

I - Savaş takdirnamesi

MADDE 192. — Savaş madalyasının verilmesini gerektiren hallerin üstünde, başarılı sevk ve idare kabiliyeti veya görev icabı üstün kahramanlık ve cesaret göstermek suretiyle muharebenin gidişini değiştirecek harb neticesine tesir eden hallerde, üst makamlarca müteselsilen tasdik olunacak inhalar üzerine subay ve astsubaylara savaş takdirnamesi verilir.

a) İki defa 2 nci derecede savaş madalyası alanlar

MADDE 193. — İki defa 2 nci derecede savaş madalyası ile taltif edilenlere, bir savaş takdirnamesi verilir.

b) Takdirnamenin verilmesi

MADDE 194. — Savaş takdirnamesi, Silâhlı Kuvvetler Komutanı teklifi üzerine Millî Savunma Bakanı ve Başbakanın müşterek kararnamesi ve Cumhurbaşkanının onayı ile verilir. Silâhlı Kuvvetler Komutanının teklifine esas olacak inhalar, hiçbir makam tarafından iptal edilemez. Menfi müta-lâası olanlar yazılı mütalehalarını komuta silsilesi ile Silâhlı Kuvvetler Komutanına gönderirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Madalyalar

I - Madalyaların çeşidi

MADDE 195. — Silâhlı Kuvvetler mensupları ile Silâhlı Kuvvetlere yararlı hizmet yapan kişilere, savaşta ve barışta yaptıkları fedakârlık, gösterdikleri kahramanlık ve üstün başarılar karşılığında aşağıda yazılı madalyalar verilir.

a) Savaş madalyası,

Hükümetin teklifi

- b) Türk Silâhlı Kuvvetleri Şeref Madalyası,
- c) Türk Silâhlı Kuvvetleri Övünç Madalyası,
- d) Türk Silâhlı Kuvvetleri Üstün Hizmet Madalyası.

a) Savaş madalyası

MADDE 200. — Savaş madalyası :

Uluslararası hukukun meşru saydığı haller ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar gereğince yapılan savaşta, Türk ve Dost Silâhlı Kuvvetleri içinde ve dışında görev alan, Türkiye'nin ve dostlarının düşmanı ile çarpışmada başarılı sevk ve idaresi ile savaş kazanan veya bir savaşın kazanılmasını hazırlayan ve kolaylaştıran veya düşmanla çarpışma halinde görev icaplarının üstünde kahramanlık ve cesaret gösteren Türk ve yabancı uyruklu asker kişilere verilir.

Savaş madalyası iki dereceli olup altındandır. Türk Silâhlı Kuvvetlerinde savaş takdirnamesi alanlara 1 nei derece savaş madalyası verilir. 2 nei derece savaş madalyası yukarıda belirtilen hallerde verilir.

Savaş madalyası kişilere verilişi gibi savaşta silâhla çarpışana da üstün derecede kahramanlık ve cesaret gösteren birliklerin sancaklarına takılmak üzere de verilir.

Savaş madalyası, Silâhlı Kuvvetler Komutanının uygun mütalâası ve Millî Savunma Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile tevehh olunur. Silâhlı Kuvvetler Komutanı veya görevlendireceği bir kişi tarafından birliklerin sancaklarına ve kişilere takılır.

b) Şeref madalyası

MADDE 201. — Türk Silâhlı Kuvvetler Şeref Madalyası :

Savaşta başarılı sevk ve idaresi ile savaşın kazanılmasını hazırladığı ve kolaylaştırdığı halde savaş, madalyası ile taltif edilmeyen ve savaşta, barışta hayatı tehlikede bulunan askerî kişilere ve birlikleri, kendi hayatını tehlikeye koyarak kurtaran Türk ve yabancı uyruklu asker ve sivil kişilere verilir.

Türk Silâhlı Kuvvetleri şeref madalyası, altın ve gümüş olmak üzere iki derecelidir ve barışta kuvvet komutanları veya Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanınca, savaşta kuvvet komutanları ve (Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine Başkomutanca) tevehh edilir.

c) Övünç madalyası

MADDE 202. — Türk Silâhlı Kuvvetleri övünç madalyası :

Savaşta veya barışta şehidolan veya görevi başında, görevin sebep ve tesirleriyle hayatını kaybeden asker kişilerin kanunî mirasçılara verilir.

Türk Silâhlı Kuvvetleri övünç madalyası gümüş ve bronz olmak üzere iki derecelidir. 1 nei derecesi savaşta, ikinci derecesi barışta verilir.

Türk Silâhlı Kuvvetleri övünç madalyası kuvvetler komutanları veya Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine savaşta Başkomutan ve barışta Genelkurmay Başkanlığına tevehh edilir.

d) Üstün hizmet madalyası

MADDE 203. — Türk Silâhlı Kuvvetleri üstün hizmet madalyası :

Silâhlı Kuvvetlerin yükselmesi, güçlenmesi uğruna, askerî, idarî, ilmî ve ilh. alanlarda üstün hizmetlerde bulunanlara, Silâhlı Kuvvetlerde bir araç, gereç gibi icat ve keşfedenlere veya elde bulunanların gelişmesi ve evriminde büyük başarılar kazananlara, yurt içinde ve yurt dışında

Geçici Komisyonun değiştirişi

- b) Türk Silâhlı Kuvvetleri şeref madalyası,
- c) Türk Silâhlı Kuvvetleri övünę madalyası,
- d) Türk Silâhlı Kuvvetleri üstün hizmet madalyası.

a) Savaş madalyası

MADDE 196. — Savaş madalyası iki derececi olup, altındır. Türk Silâhlı Kuvvetlerinde savaş takdirmamesi alanlara 1 nei derece savaş madalyası verilir.

Uluslararası hukukun meşru saydığı haller ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası andlaşmalar gereğince yapılan savaşta, Türk ve Dost Silâhlı Kuvvetleri içinde ve dışında görev alan Türkiye'nin ve dostlarının düşmanı ile çarpışmada başarılı sevk ve idaresi ile savaş kazanan veya bir savaşın kazanılmasını hazırlayan veya kolaylaştıran veya düşmanla çarpışma halinde görev icaplarının üstünde kahramanlık ve cesaret gösteren, Türk ve yabancı uyruklu asker kişilere 2 nei derece savaş madalyası verilir.

Savaş madalyası kişilere verildiği gibi, savaşta üstün derecede kahramanlık ve cesaret gösteren birliklerin sancaklarına takılmak üzere de verilir.

Savaş madalyası, Silâhlı Kuvvetler Komutanının uygun mütalâası ve Millî Savunma Bakanının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu Kararı ile teveih olunur. Silâhlı Kuvvetler Komutanı veya görevlendireceği bir kişi tarafından birliklerin sancaklarına ve kişilere takılır.

b) Şeref madalyası

MADDE 197. — Türk Silâhlı Kuvvetleri şeref madalyası, altın ve gümüş olmak üzere iki derecedir ve barışta kuvvet komutanları veya Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanınca, savaşta Kuvvet Komutanları veya Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine Türk Silâhlı Kuvvetleri Komutanınca teveih edilir.

Bu madalya, savaşta sevk ve idaresi ile savaşın kazanılmasını hazırladığı ve kolaylaştırdığı halde başarısı savaş madalyası ile taltif edilemeyecek derecede olanlar ile savaşta ve barışta hayatı tehlikede bulunan kişileri ve birlikleri, kendi hayatını tehlikeye koyarak kurtaran Türk ve yabancı uyruklu asker ve sivil kişilere verilir.

c) Övünę madalyası

MADDE 198. — Türk Silâhlı Kuvvetleri övünę madalyası gümüş ve bronz olmak üzere iki derecedir. Birinci derecesi savaşta, ikinci derecesi barışta verilir.

Türk Silâhlı Kuvvetleri övünę madalyası Kuvvet Komutanları veya Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine savaşta Türk Silâhlı Kuvvetleri Komutanı ve barışta Genelkurmay Başkanınca teveih edilir.

Bu madalya, savaşta veya barışta şehit olan veya görevi başında, görevin sebep ve tesirleri ile hayatını kaybeden asker kişilerin kanuni mirasçılarına verilir.

d) Üstün hizmet madalyası

MADDE 199. — Türk Silâhlı Kuvvetleri üstün hizmet madalyası gümüş olup, tek derecedir. Kuvvet Komutanları veya Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığına teveih olunur.

Bu madalya, Silâhlı Kuvvetlerin yükselmesi, güçlenmesi uğruna, askerî, idari, ilmi ve sair alanlar-

Hükümetin teklifi

Silâhlı Kuvvetlerin bütün alanlardaki çalışmalarında eşitlerine nazaran çok üstün derecede başarı gösteren, birliğin itibarını yükselten ve ulusal menfaatlere yararlı olan ve eşitlerine nazaran feragat ve fedakârlıkla çalışarak görevini üstün derecede yapan asker kişilere verilir. Bu madalya Silâhlı Kuvvetlerin gelişimi ve güçlenmesi için üstün derecede başarı gösteren Türk vatandaşı sivil ve yabancı uyruklu asker ve sivil kişilere de verilebilir.

Türk Silâhlı Kuvvetleri üstün hizmet madalyası gümüş olup tek derecedir. Kuvvet komutanları veya Jandarma Genel Komutanının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca tevcih olunur.

II - Diğer devletler tarafından verilen madalya ve nişanların takılması

MADDE 204. — Diğer devletler tarafından Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup kişilere tevcih edilen madalya ve nişanlar Genelkurmay Başkanlığınca tescil edildikten sonra dost devletlerin ulusal günlerinde elçilikler ve konsoloslar tarafından yapılacak davetlerde yurt içinde ve dışın-
da takılabilir.

III - Madalya ve nişanların sahibinin ölümü halinde yapılacak işlem

MADDE 205. — Bu kanun hükümlerine göre verilen madalyalarla dost devletler tarafından asker kişilere verilen madalya ve nişanlar sahiplerinin ölümü halinde kanuni mirasçılara geçer, fakat mirasçılar bu madalya ve nişanları takamazlar.

Madalya almaya hak kazanmış kişi madalyayı almadan ölmüşse madalya kanuni mirasçılara verilir.

IV - Birden fazla madalyaya hak kazananlar

MADDE 206. — Aynı zamanda ve aynı yerde yapılan görev ve hizmet bu kanunda yazılı madalyalardan birden fazlasına hak kazandırıyorrsa yalnız en yüksek derecede olanı verilir.

V - Madalya ve nişan alanların kanuni mirasçıları

MADDE 207. — Madalya ve nişan alan kişilerin ölümü halinde bu kanun yönünden mirasçıları, en büyük erkek evlâdır; yoksa ölenin eşidir.

VI - Madalyaların tescili

MADDE 208. — Bu kanun gereğince verilen madalyalar beratına dayanılarak Genelkurmay Başkanlığınca tescil edilerek numaralanır.

VII - İstiklâl Madalyası

MADDE 209. — İstiklâl Madalyası Kanunu ile ek ve değişikliklerindeki İstiklâl Madalyasına ait hükümler saklıdır.

Geçici Komisyonun değiştirii

da üstün hizmetlerde bulunanlara, Silâhlı Kuvvetlerde bir araç, gereç gibi keşifte bulunanlara veya elde bulunanların gelişmesi ve evriminde büyük başarılar kazananlara, yurt içinde ve yurt dışında Silâhlı Kuvvetlerin bütün alanlarındaki çalışmalarında emsallerine nazaran çok üstün derecede başarı gösteren, birliğin itibarını yükselten ve ulusal menfaatlere yararlı olan ve eşitlerine nazaran feragat ve fedakârlıkla çalışarak görevini üstün derecede yapan asker kişilere verilir. Bu madalya Silâhlı Kuvvetlerin gelişimi ve güclenmesi için üstün derecede başarı gösteren Türk Vatandaşı sivil ve yabancı uyruklu asker ve sivil kişilere de verilebilir.

II - Diğer devletler tarafından verilen madalya ve nişanların takılması

MADDE 200. — Diğer devletler tarafından Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup kişilere tevehh edilen madalya ve nişanlar, Genelkurmay Başkanlığınca tescil edildikten sonra, dost devletlerin ulusal günlerinde elçilikler veya konsolosluklar tarafından yapılacak davetlerde, yurt içinde ve dışında takılabilir.

III - Madalya ve nişanların sahibinin ölümü halinde yapılacak işler

MADDE 201. — Bu kanun hükümlerine göre verilen madalyalarla, dost devletler tarafından asker kişilere verilen madalya ve nişanlar, sahiplerinin ölümü halinde kanuni mirasçılarına geçer. Ancak, mirasçılar bu madalya ve nişanları takamazlar. Madalya almaya hak kazanmış kişi madalyayı almadan ölmüşse, madalya kanuni mirasçılarına verilir.

IV - Birden fazla madalyaya hak kazananlar

MADDE 202. — Hükümet tasarısının 206 ncı maddesi 202 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

V - Madalya ve nişanların mirasçılara intikali

MADDE 203. — Madalya ve nişan alan kişilerin ölümleri halinde, bu madalya ve nişanlar, kendileri tarafından mirasçılarından birine bırakılmamış ise, erkek çocuklardan ve en büyüklerinden başlamak üzere çocuklarına, çocukları yoksa eşine, eşi de yoksa babasına, babasının hayatta olmaması halinde annesine intikal eder.

Yukarda sayılan mirasçılarının yokluğu halinde Medeni Kanun hükümlerine göre diğer mirasçılarına intikal eder.

VI - Madalyaların tescili

MADDE 204. — Bu kanun gereğince verilen madalyalar, beratlarına dayanılarak Genelkurmay Başkanlığınca tescil edilerek numaralanırlar.

VII - İstiklâl Madalyası

MADDE 205. — Hükümet tasarısının 209 ncü maddesi 205 nei madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

VIII - Savaş madalyası alanların emeklilik durumları

MADDE 210. — Bu kanun gereğince savaş madalyalarından birini almaya hak kazanan Türk uyruklu subay, yarsubay ve astsubayların emeklilikleri veya ölümleri halinde kendilerine veya kanuni mirasçılarına bir üst derece üzerinden emekli maaşı bağlanır.

Aynı durumdaki er veya erbaşlara veya kanuni mirasçılarına astsubay çavuş maaşı üzerinden emekli maaşı bağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödüller

I - Ödül

MADDE 211. — Silâhlı Kuvvetlerde (Jandarma dâhil) subay, yarsubay, astsubay, erbaş ve erlerden eğitimde, atışta, uçuculukta, denizaltı, dalgıç ve kurbağaadam hizmetlerinde, bakımda, haritacılık hizmetlerinde, tabii âfetlerde (yangın, deprem, su baskını gibi) üstün başarı gösterenlerle, yeni buluşlar yapan veya mevcut usullerde yenilikler meydana getiren, meslekine ait eser yazan veya tercüme eden veya hayatını tehlikeye koyarak hizmet edipte madalya ile taltif edilemeyen kişiler ödül verilmek suretiyle taltif edilir.

II - Madalya yapımının giderleri ve ödülleri

MADDE 212. — Bu kanunda yazılı madalya ve beraatların yapım giderleri M. S. B. lığı bütçesinden ödenir. Ödüller içinde M. S. B. ve Jandarma Genel Komutanlığı bütçelerine bir fasıl konur.

III - Yönetmelik

MADDE 213. — Bu kanun gereğince verilecek madalyaların, şekilleri, kayıtları, nitelikleri, kurdela, rozet ve nişanların takılacağı yer ve zamanları; kişiler ile birlik sancaklarına verilmiş ve takılışlarında ve kimlerin teklifi ve onayı ile verileceği, ödüllerin miktarı ve ilgili diğer hususlar bir yönetmelikle tâyin ve tesbit olunur.

ONBEŞİNCİ KISIM

Geçici maddeler

General ve amirallerin hizmete devamları

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte general ve amiral rütbelerinde bulunanlar 50 nei maddede tesbit edilen rütbe oranları aşılmak şartıyla bekleme sürelerini doldurmuş olsalar dahi yaş hadleri müsaidolduğu takdirde hizmete devam edebilirler.

İki yıl için 4273 sayılı Kanun ile Sicil Yönetmeliğinin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takimedden 30 Ağustos ile onu takibeden 30 Ağustosta bu kanunda yazılı bekleme sürelerini tamamlayarak terfi edecekler hakkında 4273 sayılı Kanuna göre çıkarılmış olan Subay Sicil Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödüller

I - Ödül

MADDE 206. — Silâhlı Kuvvetlerde (Jandarma dâhil) subay, astsubay, erbaş ve erlerden eğitime, atışta, uçuculukta, denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam hizmetlerinde, bakımda, haritacılık hizmetlerinde, tabii âfetlerde (yangın, deprem, su baskını gibi) üstün başarı gösterenlerle, yeni buluşlar yapan veya mevcut usullerde yenilikler meydana getiren, meslekine ait eser yazan veya tercüme eden veya hayatını tehlikeye koyarak hizmet edip de madalya ile taltif edilen kişiler, ödül verilme suretiyle taltif edilirler.

II - Madalya yapımının giderleri ve ödüller

MADDE 207. — Bu kanunda yazılı madalya ve beratların yapım giderleri Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden ödenir. Ödüller için de, Millî Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı bütçelerine bir fasıl konur.

III - Yönetmelik

MADDE 208. — Bu kanun gereğince verilecek madalyaların şekilleri, kayıtları, nitelikleri, kurdela, rozet ve nişanların takılacağı yer ve zamanları, kişiler ile birlik sancaklarına takılışlarında, kimlerin teklifi ve onayı ile verileceği ile ödüllerin miktarı ve ilgili diğer hususlar Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıklarınca müstereken tanzim edilecek bir yönetmelikle tâyin ve tesbit olunur.

ONBEŞİNCİ KISIM

Geçici maddeler

General ve amirallerin hizmete devamları

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte general ve amiral rütbelerinde bulunanlar, 50 nei maddede tesbit edilen rütbe oranları aşılmamak şartıyla bekleme sürelerini doldurmuş olsalar dahi yaş hadleri müsaidolduğu takdirde hizmete devam edebilirler.

İki yıl için 4273 sayılı Kanun ile sicil yönetmeliğinin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 2. — Hükümet tasarısının geçici 2 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

2/3 nisbetinde sicil mecburiyetinin aranmayacağı

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanuna göre 2/3 nisbetinde sicil teşekkül edinceye kadar rütbe terfii için 44 neü maddenin (b) fıkrasında şart aranmaz.

Subayların albaylık bekleme süreleri

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte :
Yb., Alb. rütbesinde bulunanlar için albaylık normal bekleme süresi 5 yıldır.

Kıdem dereceleri

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanun hükümlerine göre subayların nasıp ve ehliyet dereceleri ve kıdem sıraları tesbit edilmeye kadar mevcut kıdem sıraları muhafaza olunur.

Bayan Sb. larin yeniden sınıflandırılacağı

GEÇİCİ MADDE 6. — Halen Silâhlı Kuvvetlerde görevli muharip sınıf bayan subaylar yardımcı sınıflardan birine geçirilmek üzere yeniden sınıflandırılır. Uçucu bayan subaylar yıllık uçuş hizmetlerini tamamladıkları tarihte yeniden sınıflandırılır.

Üçm. ve Yzb. larin kıta hizmeti

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Üçm. ve Yzb. lık rütbelerine ait kıta hizmetleri hakkında 4273 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Emekliye sevk edilmiş olan Gnkur. Bşk. larin hakları

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte emekliye sevk edilmiş olan ve asaleten Gnkur. Başkanlığı yapmış Orgeneral ve Oramirallerin de 69 neü madde hükümlerinden faydalanırlar.

Kıdemler

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Harb akademilerinde bulunan subaylara 4273 sayılı Kanun gereğince verilmekte olan tahsil kıdemleri usulüne göre verilir .

İki yıl için 5802 sayılı Kanunun uygulanacağı

GEÇİCİ MADDE 10. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden 30 Ağustos ile onu takibeden 30 Ağustosta bu kanunda yazılı bekleme sürelerini tamamlayarak terfi edecekler hakkında 5802 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri ve o kanuna göre çıkarılmış olan Astsubay Sicil Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Geçici Komisyonun değişikliği

2/3 nisbetinde sivil mecburiyetinin aramıyacağı

GEÇİCİ MADDE 3. — Hükümet tasarısının geçici 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Subayların yarbay ve albaylık bekleme süreleri

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yarbay olanlar için, kademe tarifine sapsak hükmü saklı kalmak üzere, yarbaylık bekleme süresi 3 yıl, albaylık normal bekleme süresi 6 yıldır.

4 yılını bitirmiş albaylara, albaylık 5 ve 6 ncı kademe maaşı verilir.

Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte albay olanlar için albaylık normal bekleme süresi 6 yıldır.

Kıdem sıraları

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanun hükümlerine göre subay ve astsubayların nasıp ve ehliyet dereceleri ve kıdem sıraları tesbit edilinceye kadar mevcut kıdem sıraları muhafaza olunur.

Bayan subayların yeniden sınıflandırılacağı

GEÇİCİ MADDE 6. — Hatan Silâhı Kuvvetlerde görevli muharip sınıf kadın subaylar, yardımcı sınıflardan birine geçirilmek üzere yeniden sınıflandırılırlar.

Uçucu kadın subaylar, uçuculuk kaabiliyetini muhafaza ettikleri müddetçe yeniden sınıflandırılmazlar.

Üsteğmen ve yüzbaşılardan kıta hizmeti

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte üsteğmen ve yüzbaşılık rütbelerine ait kıta hizmetleri hakkında 4273 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Emekliye sevk edilmiş Genelkurmay Başkanları ile diğer orgeneral ve oramirallerin hakları

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanunun bütün hükümleri yürürlüğe girdiği tarihten önce emekliye sevk edilmiş Genelkurmay Başkanları ile diğer orgeneral ve oramiraller de 68 nci madde hükmünden istifade ettirilirlar.

Kıdemler

GEÇİCİ MADDE 9. — 4273 sayılı Kanun gereğince kendilerine tahsil, ihtisas, başaistanlık gibi öğrenimden dolayı verilen kıdemler, bu kanunun malî hükümler dışındaki hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihte, o tahsil ve ihtisaslara başlamış olanlara, mezkûr kanun hükümleri gereğince, usulüne uygun olarak verilir.

İki yıl için 5802 sayılı Kanunun uygulanacağı

GEÇİCİ MADDE 10. — Hükümet tasarısının geçici 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

Astsubayların kıdem sıraları

GEÇİCİ MADDE 11. — Bu kanun hükümlerine göre astsubayların nasıp ve ehliyet dereceleri ve kıdem sıraları muhafaza olunur.

Nasıp tarihlerinin 30 Ağustos'a götürülmesi

GEÇİCİ MADDE 12. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte buldukları rütbe nasıpları 30 Ağustos'a intibak etmeyen astsubayların nasıpları bir evvelki 30 Ağustos tarihine götürülür. Bu nasıp düzeltmesinden dolayı maaş farkı verilmez.

2/3 nisbetinde sicil mecburiyetinin aranmayacağı

GEÇİCİ MADDE 13. — Bu kanuna göre 2/3 nisbetinde sicil teşekkül edinceye kadar rütbe terfi edecek astsubaylar için 95 ne maddenin (b) fıkrasındaki şart aranmaz.

Askerî memurlar için geçici madde

GEÇİCİ MADDE 14. — Silâhlı Kuvvetlerde halen askerî memur olarak bulunanlara bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1455 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri uygulanmaz. Ancak bunlar bu kanuna tabi olup buldukları sınıf unvanlarını muhafaza ederler. Haklarında yaş hadleri dâhil eşidi subaylar ile bu kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

Yarbaylık bekleme süresi

GEÇİCİ MADDE 15. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte yarbay rütbesinde bulunanlar için yarbaylık bekleme süresi üç, albaylık bekleme süresi beş yıldır.

Deniz kuvvetlerinde binbaşılık bekleme süresi

GEÇİCİ MADDE 16. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte Deniz Kuvvetlerinde Binbaşı rütbesinde olan ve 5611 sayılı Kanun gereğince bir yıl erken terfi tabi olan binbaşılar için bekleme müddeti beş yıldır.

GEÇİCİ MADDE 17. — 5802 sayılı Kanuna göre subay nasbedilenlerin subaylık hakları mahfuz olup maaş ve özlük hakları bakımından o kanuna tabidirler.

Geçici Komisyonun değişikliği

Nasıp tarihlerinin 30 Ağustos'a götüürülmesi

GEÇİCİ MADDE 11. — Hükümet tasarısının geçici 12 nci maddesi geçici 11 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(2/3) nisbetinde sicil mecburiyetinin aranmayacağı

GEÇİCİ MADDE 12. — Bu kanuna göre (2/3) nisbetinde sicil teşekkül edinceye kadar terfi edecek astsubaylar için 94 ncü maddenin (b) fıkrasındaki şart aranmaz.

Askeri memurlar için geçici madde

GEÇİCİ MADDE 13. — Silâhlı Kuvvetlerde halen askerî memur olarak bulunanlara, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1455 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri uygulanmaz. Ancak, bunlar bu kanuna tabi olup buldukları sınıf unvanlarını muhafaza ederler. Haklarında yaş hadleri ve diğer özlük hakları dâhil eşidi subaylar ile bu kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

Erken bekleme müddetine tabi olanlar

GEÇİCİ MADDE 14. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 4273 sayılı Kanunun 5611 sayılı Kanunla değişik 10 ncü maddesi gereğince erken bekleme sürelerine tabi rütbelerde bulunanlar için bir üst rütbeye yükselmeleri hakkında 4273 sayılı Kanuna ek ve tadilleri hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Subay ve astsubayların kademe terfii intibakları

GEÇİCİ MADDE 15. — Halen aynı rütbede bulunan ve bu rütbedeki kıdem süreleri farklı olan subay ve astsubayların kademe terfilerine intibaklarından rütbe içindeki her hizmet yılı bir kademe olarak hesab edilir.

Maaş intibaklarında müstesap haklar

GEÇİCİ MADDE 16. — Bu kanuna göre çıkarılacak tüzüğe göre, verilecek aylık tutarları, subay ve astsubayların rütbelerine göre kalmaları hesabeden miktardan az olursa, aradaki fark kademe terfii suretiyle giderilinceye kadar ödenmeye devam olunur.

Astsubayların rütbe intibakları

GEÇİCİ MADDE 17. — Halen Silâhlı Kuvvetlerde görevli astsubayların rütbe intibakları, kanunun malî hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren aşağıdaki esaslara göre yapılır.

Ancak, astsubaylar haiz oldukları rütbe unvanlarına göre yapılmak üzere, daha üst bir rütbenin unvanını alacak duruma düşerlerse, bunlar, haiz oldukları eski rütbe unvanlarını muhafaza ederler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

I - Orta - Doğu Âmme İdaresi Enstitüsünü bitirenlere kıdem eklenmesi yapılmıyacağı

MADDE 214. — 7163 sayılı Türkiye ve Orta - Doğu Âmme İdaresi Enstitüsü Teşkilât Kanununun 15 nci maddesi gereğince Enstitüde tahsillerini başarı ile bitiren asker kişilere Enstitüde geçirdikleri müddetten dolayı kıdem eklenmesi yapılmaz.

II - Yönetmeliklerin yürürlüğü

MADDE 215. — Bu kanunda adı geçen yönetmelikler engeç bu kanunun neşrini takibeden 6 ay içinde hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Yürürlükten kaldırılan kanun ve kanun maddeleri

III - Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 216. — Aşağıda yazılı kanunlar ve bunların ek ve tadilleri ile çeşitli kanunların bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır:

- a) 19 Haziran 1942 gün ve 4273 sayılı Kanun ek ve tadilleri,
- b) 8 Haziran 1959 gün ve 7333 sayılı Kanun,
- c) 2 Temmuz 1951 gün ve 5802 sayılı Kanun, ek ve tadilleri,
- d) 1 Haziran 1929 gün ve 1493 sayılı Kanun, ek ve tadilleri,
- e) 357 sayılı Askerî Hâkim ve Savcılar hakkındaki Kanununun, bu kanuna muhalif hükümleri,
- f) 26 Ekim 1962 gün ve 2590 sayılı Kanununun, bu kanuna muhalif hükümleri,
- g) 25 Mart 1953 gün ve 6077 sayılı Kanununun, ek ve tadilleri,
- i) 6 Mayıs 1933 gün ve 2161 sayılı Kanununun, ek ve tadilleri,
- j) 28 Mayıs 1928 gün ve 1281 sayılı Kanun, ek ve tadilleri,
- k) 15 Mayıs 1967 gün ve 6966 sayılı Nakil Tâyin Kanunu,
- l) 1108 sayılı Maaş Kanununun bu kanuna aykırı hükümleri,
- m) 6725 sayılı Kanun,
- e) 5585 sayılı Kanununun ek ve tadilleri.

Geçici Komisyonun değiştirisi

Süresi yıl	Eski rütbeler	Yeni rütbeler
1—3	Astsubay çavuş	Astsubay çavuş
1—3	Astsubay üstçavuş	Astsubay kıdemli çavuş
1—3	Astsubay başçavuş	Astsubay üstçavuş
1—3	Astsubay kıdemli başçavuş	Astsubay kıdemli üstçavuş
1—6	Astsubay 1 ve 2 kademeli kıdemli başçavuş	Astsubay başçavuş
1—6	Astsubay 3 ve 4 kademeli başçavuş	Astsubay kıdemli başçavuş

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

I - Orta - Doğu Âmme İdaresi Enstitüsünü bitirenlere kıdem verilmeyeceği

MADDE 209 — 7163 sayılı Türkiye ve Orta - Doğu Âmme İdaresi Enstitüsü Teşkilât Kanununun 15 nci maddesi gereğince Enstitüde tahsillerini başarı ile bitiren asker kişilere Enstitüde geçirdikleri müddetten dolayı kıdem verilemez.

II - Yönetmeliklerin yürürlüğü

MADDE 210. — Bu kanunda geçen yönetmelikler en geç 1 Mart 1966 tarihinde yürürlüğe konulur.

Yürürlükten kaldırılan kanun ve kanun maddeleri

III - Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 211. — Aşağıda yazılı kanunlar ve bunların ek ve tadilleri ile çeşitli kanunların bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

- 19 Haziran 1942 gün ve 4273 sayılı Kanun ve ek ve tadilleri,
- 8 Haziran 1959 gün ve 7333 sayılı Kanun,
- 2 Temmuz 1951 gün ve 5802 sayılı Kanun, ek ve tadilleri,
- 1 Haziran 1929 gün ve 1493 sayılı Kanun, ek ve tadilleri,
- 25 Ekim 1963 gün ve 357 sayılı Askerî Hâkim ve Saveılar hakkındaki Kanunun bu kanuna muhalif olan hükümleri,
- 26 Ekim 1934 gün ve 2590 sayılı Kanunun bu kanuna muhalif hükümleri,
- 25 Mart 1953 gün ve 6077 sayılı Kanun, ek ve tadilleri,
- 18 Mayıs 1929 gün ve 1455 sayılı Kanun, ek ve tadilleri,
- 6 Mayıs 1933 gün ve 2161 sayılı Kanun, ek ve tadilleri,
- 28 Mayıs 1928 gün ve 1281 sayılı Kanun, ek ve maddeleri,
- 15 Mayıs 1957 gün ve 6966 sayılı Nakil ve Tâyin Kanunu,
- 20 Haziran 1927 gün ve 1108 sayılı Maaş Kanunu ile ek ve tadillerinin bu kanuna aykırı hükümleri,
- 18 Nisan 1956 gün ve 6725 sayılı Kanun,
- 13 Temmuz 1956 gün ve 6801 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri.

Hükümetin teklifi

IV - Yürürlük

MADDE 217. — Terfi ile ilgili hükümler terfi bölümleri yürürlüğe girdiği tarihi takibeden ay başından itibaren, diğer hükümleri bu kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

V - Uygulama

MADDE 218. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15 . 2 . 1965

Başbakan <i>İsmet İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>K. Satır</i>	Devlet Bakanı <i>İ. S. Omay</i>	Devlet Bakanı <i>M. Yolaç</i>
Devlet Bakanı <i>N. Yetkin</i>	Adalet Bakanı <i>S. Atalay</i>	Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>	İçişleri Bakanı <i>O. Öztrak</i>
Dışişleri Bakanı <i>F. C. Erkin</i>	Maliye Bakanı <i>F. Melen</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>İ. Öktem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>A. H. Onat</i>
Ticaret Bakanı <i>F. İslimyeli</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>M. Yüceler</i>	Tarım Bakanı <i>T. Şahin</i>
Ulaştırma Bakanı <i>M. Vural</i>	Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>	Sanayi Bakanı <i>M. Erten</i>	Em. ve Ta. Kay. Bakanı <i>H. Oral</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>A. İ. Göğüş</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>S. Kutlay</i>	Köy İşleri Bakanı <i>L. Yurdoğlu</i>	

Geçici Komisyonun değistirişi

IV - Yürürlük

MADDE 212. — Bu kanunun kıta tazminatına dair hükümleri kanunun yayımını takibeden ay başından itibaren,

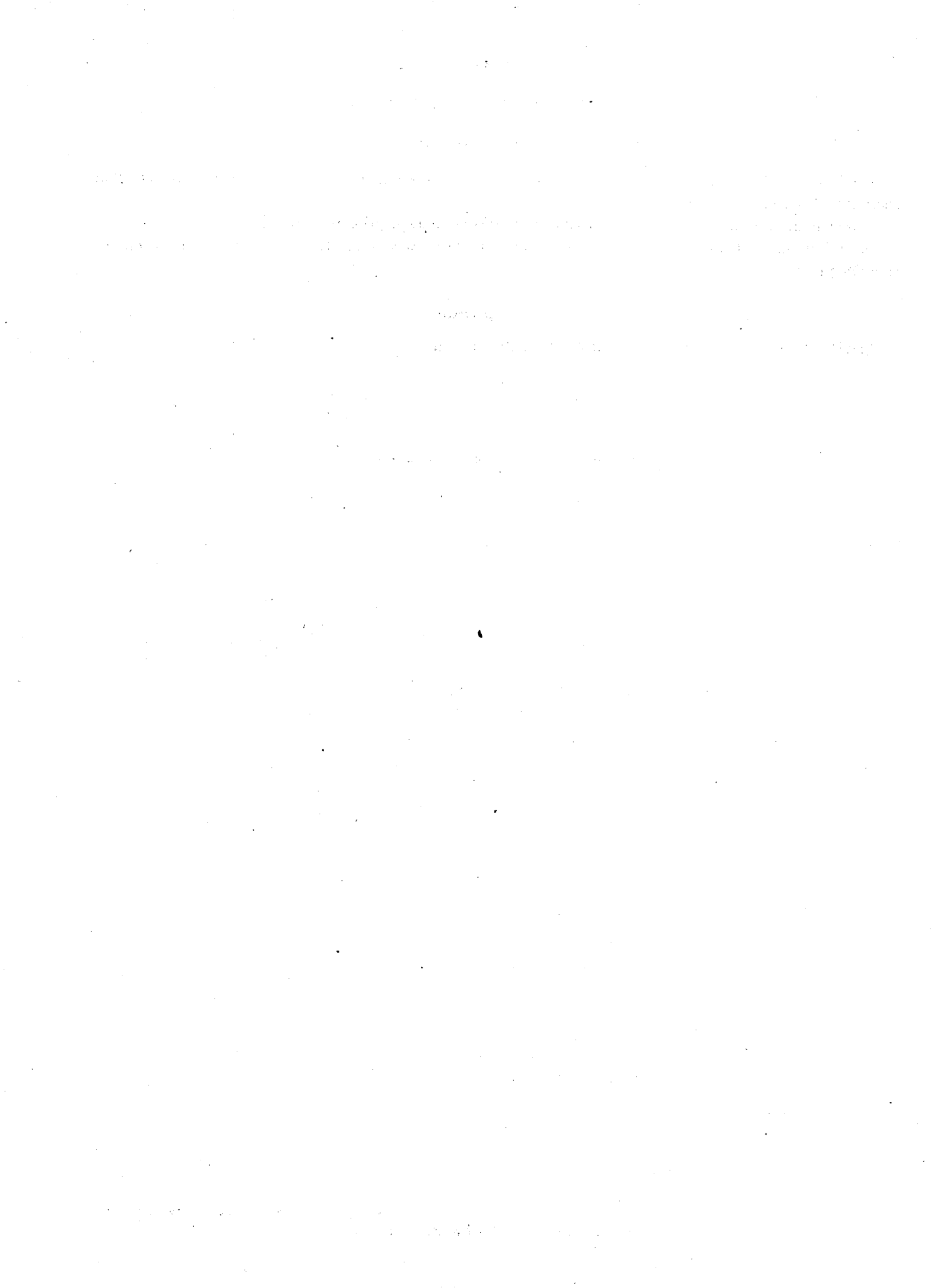
Diğer malî hükümleri kanunun yayımını takibeden malî yıl başından itibaren,

Malî hükümler dışındaki hükümleri, kanunun yayımını takibeden Eylül ayının 1 nei günü yürürlüğe girer.

V - Uygulama

MADDE 213. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

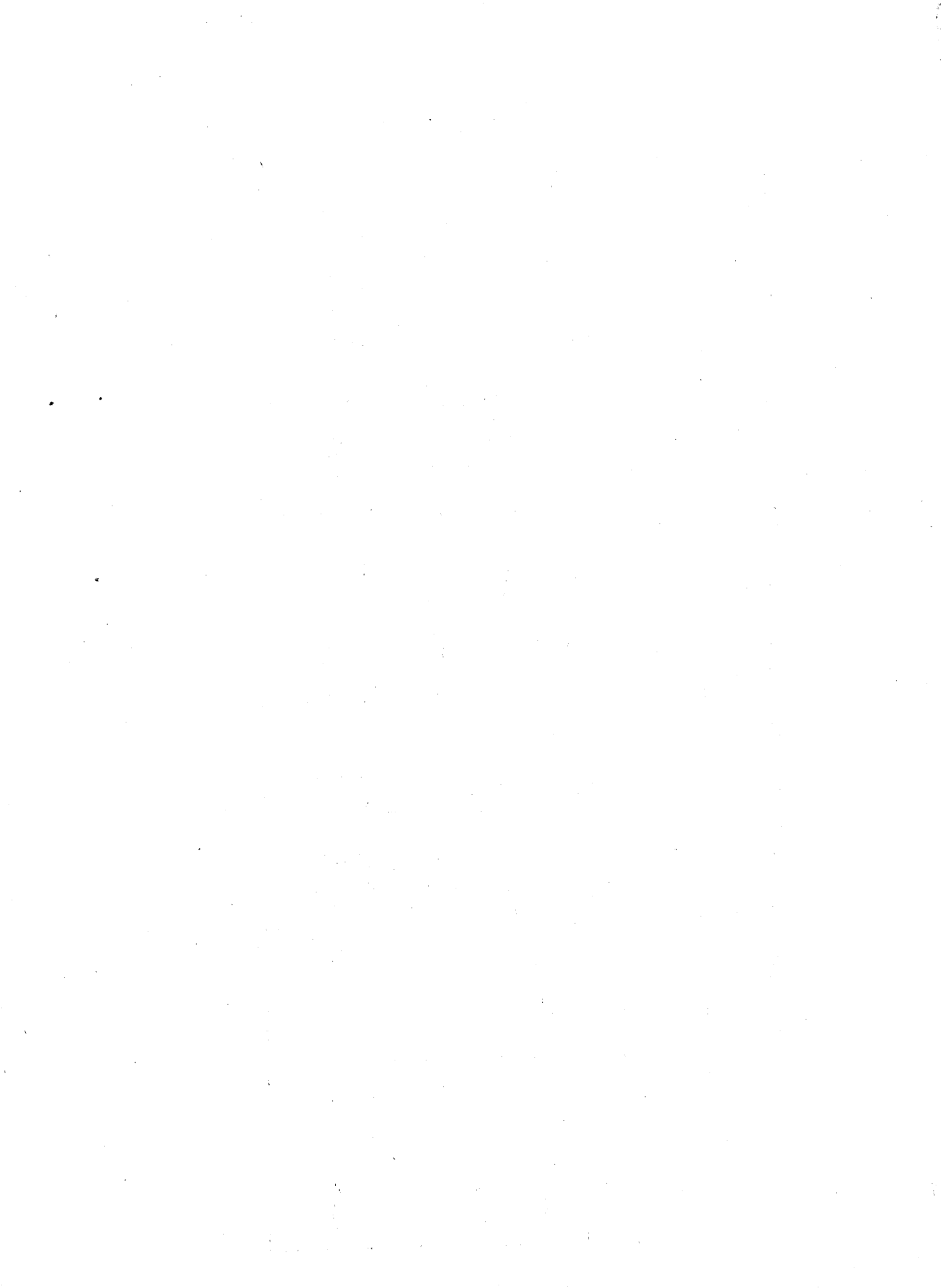

ASTSUBAYLIKTAN SUBAY OLANLARIN BEKLEME SÜRELERİNİ VE RÜTBELERE AİT KADEMELERİNİ GÖSTERİR

(CETVEL 3)

RÜTBELER	Normal Bekleme Süresi	RÜTBELERE AİT KADEMELER																Yaş haddi			
Tüm.	3 Yıl	1	2	3																	41
Ütüm.	6 Yıl				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					48
Yzb.	6 Yıl										1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	52
Hizmet Yılları		14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	

↓
Yaş Haddi hattı

EK- 4 SAYILI CETVEL

RÜTBELER	TAZMINAT MİKTARI (Bu kanunda tarif edilen albay maaşının yüzdesi)
Albay	% 20
Yarbay	% 18
Binbaşı	% 16
Yüzbaşı	% 14
Üsteğmen	% 12
Teğmen-Asteğmen	% 10
Astsubaylar	% 10
Uzatmalı çavuş- Uzman çavuş	% 6
Uzatmalı onbaşı ve uzatmalı er	% 4

*Yarsubayların bekleme sürelerini ve rübelere ait kademelerini gösterir
(Cetvel 3)*

<i>Rütbeler</i>	<i>normal bekleme süresi</i>	<i>Rübelere ait Kademeler</i>																<i>Yaş haddi</i>			
		1	2	3																	
<i>Yar sb. Tğm.</i>	3 Yıl	1	2	3														41			
<i>Yar sb. Ütgm.</i>	6 "				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			48		
<i>Yar sb. Yzb.</i>	6 "										1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	52
<i>Hizmet Yılları</i>		14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	

Yaş haddi hattı

Muhtelif rütbelerde kıt'ada bulunan subay, yar-subay ve astsubaylara verilecek tazminatlar.

<u>Rütbesi</u>	<u>Albay rütbesinin 4 ncu ka- deme aylığı yüzdesi.</u>
Albay	10
Yarbay	9
Binbaşı	8
Yüzbaşı	7
Üsteğmen	6
Teğmen - Asteğmen	5
Astsubay Kd. Bççvş. Astsubay Bççvş.	5
Astsubay Üstçvş. Astsubay Çvş.	5
Uzatmalı Çvş. Uzman Çvş.	4
Uzatmalı Onbaşı ve er	3